

zbirka: Analize, raziskave in razvoj, ISSN 1854-6196
Jesensko poročilo: ISSN 1318-3834

SLOVENIJA: JESENSKO POROČILO 2006

Izdajatelj:

Urad Republike Slovenije za makroekonomske analize in razvoj
dr. Janez Šušteršič, direktor

Tel: (+386) 1 478 1012

Fax: (+386) 1 478 1070

E-mail: publicistika.umar@gov.si

<http://www.gov.si/umar/>

Odgovorna urednica: Lejla FAJIĆ

Lektoriranje: Slavica REMŠKAR

Tehnična urednica, prelom: Ema Bertina KOPITAR

Grafikoni: Marjeta ŽIGM N

Distribucija: Katja FERFOLJA

Tisk: Tiskarna SOLOS, Ljubljana

Naslovnica, oblikovna zasnova: Sandi RADOVAN, studio DVA

Naklada: 410

Ljubljana, november 2006

Jesensko poročilo 2006

Odgovorna urednica:

Lejla FAJIĆ

Pri pripravi Jesenskega poročila 2006 so sodelovali:

Lejla Fajjić (*odgovorna urednica, revizija BDP za obdobje 2002-2004 in prva letna ocena BDP v letu 2005, izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda, izpolnjevanje maastrihtskih meril, primerjava napovedi UMAR in napovedi drugih domačih in tujih institucij*)

Marijana Bednaš (*glavne ugotovitve Jesenskega poročila 2006, scenarij gospodarskih gibanj po letu 2008, glavna tveganja za uresničitev jesenske napovedi*)

Arjana Brezigar Masten (*napovedi z modeli vodilnih indikatorjev*)

Jure Brložnik (*mednarodno okolje*)

Barbara Ferk (*zasebna potrošnja*)

Marjan Hafner (*finančni tokovi in trg kapitala*)

Slavica Jurančič (*mednarodna konkurenčnost, primerjava slovenske cenovne konkurenčnosti z državami članicami evrskega območja*)

Rotija Kmet Zupančič (*proizvodna struktura bruto domačega proizvoda*)

Jasna Kondža (*državna potrošnja, javnofinančni prihodki, javnofinančni odhodki, javnofinančni primanjkljaj, revizija temeljnih agregatov sektorja država za obdobje 2002-2005*)

Mojca Koprivnikar Šušteršič (*trgovina in gostinstvo, nepremičnine, najem in poslovne storitve*)

Mateja Kovač (*kmetijstvo, ribištvo*)

Saša Kovačič (*plače, minimalna plača*)

Gorazd Kovačič (*predelovalne dejavnosti*)

Tomaž Kraigher (*zaposlenost in brezposelnost*)

Janez Kušar (*bruto investicije v osnovna sredstva in zaloge, gradbeništvo*)

Jože Markič (*izvoz in uvoz blaga in storitev, plačilna bilanca, revizija plačilne bilance za obdobje 2002-2005*)

Andreja Poje (*javnofinančni tokovi med Slovenijo in EU*)

Jure Povšnar (*rudarstvo, oskrba z elektriko, plinom in vodo, promet in zveze*)

Branka Tavčar (*nacionalni računi*)

Miha Trošt (*cenovna gibanja in politika*)

Ivanka Zakotnik (*izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda, bruto nacionalni razpoložljivi dohodek, stroškovna struktura bruto domačega proizvoda*)

Eva Zver (*javne storitve*)

Zunanji sodelavci:

Igor Masten (*denarna gibanja*)

Tehnična podpora (slike, statistična priloga, obdelava podatkov)

Marjeta Žigman

Bibijana Cirman Naglič

Urška Sodja

Tehnična urednica, prelom

Ema Bertina Kopitar

Kazalo

Predgovor	11
Glavne ugotovitve Jesenskega poročila 2006	13
1 Mednarodno okolje	17
1.1 Tekoča gospodarska gibanja in napovedi v najpomembnejših trgovinskih partnericah	19
2 Bruto domači proizvod	22
2.1 Revizija BDP za obdobje 2002-2004 in prva letna ocena BDP v letu 2005	22
2.2 Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda	23
2.2.1 Bruto nacionalni razpoložljivi dohodek	27
2.3 Proizvodna struktura bruto domačega proizvoda	29
2.4 Stroškovna struktura bruto domačega proizvoda	33
3 Agregati potrošnje	36
3.1 Izvoz in uvoz blaga in storitev	36
3.2 Zasebna potrošnja	39
3.3 Bruto investicije v osnovna sredstva in zaloge	42
3.4 Državna potrošnja	44
4 Ekonomski odnosi s tujino	46
4.1 Plačilna bilanca	46
4.2 Mednarodna konkurenčnost	51
5 Cenovna gibanja in politika	56
6 Trg dela	62
6.1 Zaposlenost in brezposelnost	62
6.2 Plače	65
7 Javne finance	70
7.1 Javnofinančni prihodki	70
7.2 Javnofinančni odhodki	72
7.2.1 Državni proračun	72
7.2.2 Občinski proračuni	74
7.2.3 Pokojninsko in invalidsko zavarovanje	74
7.2.4 Obvezno zdravstveno zavarovanje	74
7.3 Javnofinančni primanjkljaj	75
7.4 Javnofinančni tokovi med Slovenijo in EU	76
7.4.1 Finančni tokovi med Slovenijo in proračunom EU	76
7.4.2 Finančni tokovi med proračunom Slovenije in proračunom EU v devetih mesecih leta 2006	79

8 Denarna gibanja in trg kapitala	80
8.1 Denarna gibanja	80
8.2 Finančni tokovi in trg kapitala	83
8.2.1 Varčevanje prebivalstva v bankah	83
8.2.2 Krediti	85
8.2.3 Obrestne mere	86
8.2.4 Trg vrednostnih papirjev	87
9 Scenarij gospodarskih gibanj po letu 2008	89
10 Tveganja za uresničitev jesenske napovedi	90
11 Primerjava napovedi UMAR in napovedi drugih domačih in tujih institucij	92
Literatura in viri	95
Statistična priloga	97

Kazalo tabel

Tabela 1:	Napovedi MDS glede gospodarskih gibanj v svetu	17
Tabela 2:	Predpostavke jesenske napovedi UMAR glede cene nafte Brent	18
Tabela 3:	Predpostavke napovedi UMAR glede gospodarske rasti v najpomembnejših zunanjetrgovinskih partnericah Slovenije v obdobju 2006-2008	19
Tabela 4:	Letne stopnje realne rasti agregatov izdatkovne strukture BDP v letih 2004-2005 pred revizijo in po njej	22
Tabela 5:	Rast agregatov izdatkovne strukture bruto domačega proizvoda	23
Tabela 6:	Prispevek k rasti bruto domačega proizvoda	24
Tabela 7:	Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda	25
Tabela 8:	Temeljni agregati nacionalnih računov	27
Tabela 9:	Oblikovanje in delitev bruto nacionalnega razpoložljivega dohodka	28
Tabela 10:	Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod	30
Tabela 11:	Stroškovna struktura bruto domačega proizvoda	34
Tabela 12:	Državna potrošnja	45
Tabela 13:	Saldo posameznih podbilanc tekočega računa plačilne bilance za obdobje 2002-2005 pred revizijo in po njej	51
Tabela 14:	Jesenska napoved inflacije za obdobje 2006-2008	59
Tabela 15:	Stopnje rasti različnih kategorij zaposlenih v letih 2005-2008	62
Tabela 16:	Struktura in delež odhodkov državnega proračuna po ekonomski klasifikaciji v bruto domačem proizvodu v %	73
Tabela 17:	Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS-IMF, deleži v primerjavi z BDP v %	75
Tabela 18:	Prihodki in izdatki sektorja država, 2002-2005	76
Tabela 19:	Prejeta sredstva iz proračuna EU v letih 2004 in 2005	77
Tabela 20:	Vplačila RS v proračun EU v letih 2004 in 2005	78
Tabela 21:	Ključni makroekonomski kazalniki do leta 2013	89
Tabela 22:	Primerjava objavljenih jesenskih napovedi nekaterih gospodarskih kazalnikov za Slovenijo	93

Kazalo slik

Slika 1:	Medletne stopnje rasti blagovnega izvoza (v EUR), v %	36
Slika 2:	Izkoriščenost proizvodnih kapacitet v industriji	42
Slika 3:	Stanje mednarodnih naložb Slovenije, v % BDP	49
Slika 4:	Realni efektivni tečaj tolarja, deflacioniran z relativnimi cenami življenjskih potrebščin	52
Slika 5:	Nominalni in realni efektivni tečaji, deflacionirani z relativnimi cenami življenjskih potrebščin	53
Slika 6:	Gibanje cen življenjskih potrebščin na mesečni in medletni ravni	56
Slika 7:	Četrtni prispevki sezonskega in nesezonskega dela skupine hrana k inflaciji	57
Slika 8:	Prispevki reguliranih oziroma prostih cen blaga in storitev k medletni inflaciji	58
Slika 9:	Inflacija in obrestne mere v Sloveniji in ostalih novih članicah EU, september 2006	60
Slika 10:	Primanjkljaj in dolg države v Sloveniji in ostalih novih članicah EU v letu 2005	61
Slika 11:	Minimalna bruto plača v primerjavi s povprečno bruto plačo zasebnega sektorja za obdobje 1995-2005 in projekcijo za obdobje 2006-2008	68
Slika 12:	Minimalna plača v primerjavi z bruto plačo zasebnega sektorja v Sloveniji in izbranih državah, leto 2004	69
Slika 13:	Struktura javnofinančnih prihodkov, v %	71
Slika 14:	Struktura sredstev, pridobljenih iz proračuna EU v letih 2004 in 2005	78
Slika 15:	Stabilizacija tečaja SIT/EUR po vstopu v ERM II	81
Slika 16:	Gibanje realnega deviznega tečaja in vrzeli realnega deviznega tečaja	81
Slika 17:	Gibanje ključnih obrestnih mer Banke Slovenije in Evropske centralne banke	82
Slika 18:	Obseg sredstev v vzajemnih skladih ob koncu obdobja in medletna donosnost	84
Slika 19:	Valutna struktura obsega kreditov bank nebančnim sektorjem	85
Slika 20:	Gibanje nekaterih obrestnih mer	87

Kazalo okvirjev

Okvir 1:	Napovedi z modeli vodilnih indikatorjev	25
Okvir 2:	Revizija plačilne bilance za obdobje 2002-2005	50
Okvir 3:	Primerjava slovenske cenovne konkurenčnosti z državami članicami evrskega območja	53
Okvir 4:	Izpolnjevanje maastrichtskih meril	60
Okvir 5:	Minimalna plača	67
Okvir 6:	Revizija temeljnih agregatov sektorja država, 2002-2005	75

Seznam v poročilu uporabljenih kratic in okrajšav

AJPES – Agencija za javnopravne evidence in storitve, APP – Agencija za plačilni promet, ARC BS – Analitsko-raziskovalni center Banke Slovenije, BDP – bruto domači proizvod, BIS – Banka za mednarodne poravnave, BS – Banka Slovenije, CPI – Indeks cen življenjskih potrebščin, DURS – Davčna uprava Republike Slovenije, DUNZ - Direkcija za upravne in notranje zadeve, EC – Evropska komisija, ECB – Evropska centralna banka, ELES – Elektro Slovenije, EMU – Ekonomska in monetarna unija, GZS – Gospodarska zbornica Slovenije, HICP – Harmonizirani indeks cen življenjskih potrebščin, IER – Inštitut za ekonomska raziskovanja, MDS – Mednarodni denarni sklad, MF – Ministrstvo za finance, NFI – Nedenarne finančne institucije, NPISG – Neprofitne institucije, ki služijo gospodinjstvom, OECD – Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj, o. t. – odstotne točke, SKEP GZS – Služba za konjunktorno in ekonomsko politiko Gospodarske zbornice Slovenije, SRDAP – Statistični register delovno aktivnega prebivalstva Slovenije, SMTK – Standardna mednarodna trgovinska klasifikacija, SNA – sistem nacionalnih računov, SURS – Statistični urad Republike Slovenije, TUVL – trg uradnih vzdrževalcev likvidnosti, WIIW – Dunajski inštitut za mednarodne gospodarske primerjave, ZRSZ – Zavod RS za zaposlovanje, ZPIZ – Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje

Kratic Standardne klasifikacije dejavnosti

A – kmetijstvo, lov, gozdarstvo, B – ribištvo, C – rudarstvo, D – predelovalne dejavnosti, DA – hrana, pijača, tobaki izdelki, DB – tekstilije, tekstilni izdelki, DC – usnje, usnjeni izdelki, DD – obdelava in predelava lesa, DE – papir, založništvo, tiskarstvo, DF – koks, naftni derivati, jedrska goriva, DG – kemikalije, kemični izdelki, DH – izdelki iz gume, plastičnih mas, DI – drugi nekovinski, mineralni izdelki, DJ – kovine in kovinski izdelki, DK – stroji in naprave, DL – električna, optična oprema, DM – vozila in plovila, DN – pohištvo, drugo, E – oskrba z elektriko, plinom in vodo, F – gradbeništvo, G – trgovina, popravila motornih vozil, H – gostinstvo, I – promet, skladiščenje in zveze, J – finančno posredništvo, K – nepremičnine, najem poslovnih storitev, L – javna uprava, obramba, socialno zavarovanje, M – izobraževanje, N – zdravstvo in socialno varstvo, O – druge skupne in osebne storitve, P – zasebna gospodinjstva z zaposlenim osebjem.

Kratic držav

AT – Avstrija, BE – Belgija, BG – Bolgarija, CH – Švica, HR – Hrvaška, CZ – Češka, CY – Ciper, DK – Danska, DE – Nemčija, ES – Španija, EE – Estonija, GR – Grčija, FR – Francija, FI – Finska, HU – Madžarska, IT – Italija, IE – Irska, JP – Japonska, LU – Luksemburg, LT – Litva, LV – Latvija, NL – Nizozemska, MT – Malta, NO – Norveška, PL – Poljska, PT – Portugalska, RO – Romunija, RU – Rusija, SE – Švedska, SI – Slovenija, SK – Slovaška, UK – Združeno kraljestvo, US – Združene države Amerike.

Predgovor

Jesensko poročilo 2006 predstavlja analitične podlage in podrobnejše utemeljitve jesenske napovedi makroekonomskih agregatov za tekoče in naslednji dve leti, ki je bila na vladi sprejeta 28. septembra 2006. Jesensko poročilo ne spreminja jesenske napovedi, katere izhodišča so podrobneje pojasnjena v nadaljevanju, so pa v njem pojasnjeni tudi podatki oziroma dokumenti, ki so bili objavljeni še v oktobru 2006. Poročilo vključuje tudi oceno glavnih tveganj za uresničitev napovedi ter scenarij gospodarskih gibanj po letu 2008.

Jesenska napoved gospodarskih gibanj temelji na modelskih in ekspertnih ocenah UMAR, pri čemer so bili kot izhodišče upoštevani: (i) prvi statistični podatki o gospodarski rasti v prvih dveh četrletjih 2006, prva letna ocena za 2005 in popravljeni podatki za obdobje 2002-2004; ker uradni podatki iz četrletnih in letnih nacionalnih računov še niso bili medsebojno usklajeni, smo pri napovedovanju ocenili tudi pričakovani učinek uskladitve teh podatkov; (ii) podatki o gospodarski rasti v mednarodnem okolju v prvi polovici leta 2006 ter pričakovani ali že objavljeni popravki jesenskih napovedi mednarodnih inštitucij; (iii) posvetovanje z drugimi organizacijami, ki pripravljajo napovedi za Slovenijo, in rezultati ekonometričnih modelov, razvitih za podporo napovedovanju¹; (iv) podrobni podatki o strukturi gibanja cen življenjskih potrebščin v osmih mesecih letos in popravljen pričakovanja glede gibanja cen nafte.

Jesenska napoved gospodarskih gibanj izhaja iz že uveljavljenih oziroma sprejetih ukrepov ekonomskih politik in realizacije veljavnega proračuna za leto 2006, za področje tekoče in investicijske potrošnje države v letih 2007 in 2008 pa iz izhodišč za predlog sprememb državnega proračuna za leto 2007 in izhodišč za predlog proračuna za leto 2008. Poleg že uzakonjene postopne odprave davka na izplačane plače, katere pozitivne učinke na zaposlenost in gospodarsko rast smo upoštevali že v pomladanski napovedi 2006, smo v jesenski napovedi 2006 upoštevali še predloga sprememb zakonov o dohodnini in davka na dohodek pravnih oseb, ki ju je vlada potrdila v septembru 2006. Po pričakovanjih bo imel pomembnejši vpliv na gospodarsko rast zlasti spremenjeni zakon o dohodnini, ki naj bi v letu 2007 vplival na nekoliko višjo rast zasebne potrošnje.

¹ Ob zaključku priprave je bila jesenska napoved gospodarskih gibanj predstavljena tudi predstavnikom drugih prognostičnih institucij (ARC Banke Slovenije, SKEP Gospodarske zbornice Slovenije, EIPF – Ekonomski inštitut Pravne fakultete, IER – Inštitut za ekonomska raziskovanja). Napovedi upoštevajo tudi rezultate modela vodilnih indikatorjev UMAR in ekonomskega modela IER za oceno učinkov gospodarskih reform (september 2006).

Glavne ugotovitve Jesenskega poročila 2006

Gospodarska rast v prvi polovici leta je bila 5-odstotna, njen glavni dejavnik pa je bila ugodna mednarodna konjunktura, zlasti v državah EU, kjer je bila v prvi polovici leta dosežena najvišja gospodarska rast v zadnjih šestih letih. Visoka rast tujega povpraševanja je spodbudila proizvodnjo izvozno usmerjenih predelovalnih dejavnosti, zlasti kemične in kovinske ter proizvodnje električne in optične opreme, pospešila pa je tudi rast povezanih storitvenih dejavnosti, zlasti transporta in poslovnih storitev, ter prispevala k visoki rasti naložb v stroje in opremo, ki jih je dodatno spodbudila tudi že dosežena visoka izkoriščenost kapacitet. Dejavniki domačega okolja so v okviru investicij vplivali predvsem na nadaljevanje visoke rasti stanovanjske gradnje, v drugi polovici leta pa se bo po pričakovanjih izraziteje okrepila tudi aktivnost v nizkih gradnjah. Visoka gospodarska aktivnost se je pozitivno odrazila tudi na trgu dela, kjer se je povečala zaposlenost zlasti v gradbeništvu in poslovnih storitvah, pa tudi v gostinstvu, prometu, finančnem posredništvu, kovinsko predelovalni in strojni industriji ter nekaterih javnih storitvah. Večina kratkoročnih kazalcev gospodarskih gibanj in poslovne klime, tako v Sloveniji kot tudi v večini držav EU nakazuje, da je bil sredi leta dosežen vrh gospodarskega cikla, ki mu bo sledilo postopno umirjanje gospodarske rasti, vendar na razmeroma visoki ravni, ki še vedno presega rezultate preteklega leta. Ob pričakovani rahli umiritvi proti koncu leta je jesenska napoved gospodarske rasti v Sloveniji za leto 2006 tako 4,7 %, kar je za pol odstotne točke več, kot smo pričakovali spomladi.

Dejavniki mednarodnega okolja so letos pomembno vplivali tudi na rast cen življenjskih potrebščin, saj so cene tekočih goriv, ki so sledile naraščajočim cenam nafte na mednarodnih trgih, prispevale dve petini inflacije v prvih devetih mesecih in so glavni razlog za povišanje pomladanske napovedi povprečne inflacije z 2,1 na 2,7 %. Rast cen, ki niso pod vplivom zunanjih dejavnikov, je bila tudi v letošnjem letu stabilna in v povprečju celo pod pomladanskimi pričakovanji. Edina skupina, kjer so se cene povišale nekoliko bolj, kot smo pričakovali spomladi, so bile cene hrane. Po naši oceni je to na eni strani posledica dejstva, da pozitivni učinki vstopa v EU na zniževanje cen hrane, zlasti nesezonskih proizvodov, po dveh letih izgubljajo svoj impulz. Na drugi strani pa so tudi cene hrane, ki sicer sezonsko nihajo, letos odstopale od običajnih sezonskih gibanj, kar je predvsem vplivalo na drugačno mesečno dinamiko njihovega gibanja. Ne glede na to je Slovenija septembra že enajsti mesec zapored izpolnjevala maastrichtski kriterij glede cenovne stabilnosti, kar kaže, da je bilo znižanje inflacije, kot posledica usklajenega delovanja ekonomskih politik v zadnjih treh letih, doseženo na vzdržan način.

Z izpolnitvijo maastrichtskih konvergenčnih kriterijev za prevzem evra in odločitvijo evropskih institucij o sprejemu Slovenije v evrsko območje je bil uresničen tudi najpomembnejši kratkoročni cilj ekonomske politike in potrjena ustreznost ukrepov, ki sta jih Vlada in Banka Slovenije sprejeli s Programom vstopa v ERM II in prevzema evra novembra 2003. Nепreklicni tečaj zamenjave tolarja v evro je bil julija 2006 določen na ravni centralne paritete (239,640 tolarja za 1 evro), ki je bila v veljavi v obdobju sodelovanja Slovenije v mehanizmu deviznih tečajev ERM II in od katere je nominalni devizni tečaj v celotnem obdobju le malenkostno odstopal. Stabilnost nominalnega tečaja je ob relativno majhnih razlikah med rastjo cen doma in na najpomembnejših trgih vplivala tudi na ohranjanje cenovne konkurenčnosti

slovenskega menjalnega sektorja, stroškovna konkurenčnost pa se je ob visoki rasti produktivnosti in davčni razbremenitvi zaradi učinkov postopne odprave davka na izplačane plače, ki se je začela izvajati v preteklem letu, celo izboljšala.

V prihodnjem letu se bo mednarodna konjunktura nekoliko umirila, kar bo vplivalo tudi na upočasnitev rasti izvoza, deloma tudi investicij. Gospodarska rast se bo tako upočasnila, vendar bo višja (4,3 %), kot smo pričakovali spomladi. Hkrati pa bo v prihodnjem letu vpliv dejavnikov mednarodnega okolja, ki letos ključno vplivajo na dinamiko in strukturo gospodarske rasti in inflacije, relativno manjši, okreplil pa se bo vpliv ukrepov ekonomskih politik oziroma zakonov, ki jih je Vlada sprejela v letu 2006. Predvideno zmanjšanje progresivnosti dohodnine bo omogočilo pospešek rasti zasebne potrošnje za okoli tri desetinke odstotne točke, pri tem pa se bo še vedno gibala v makroekonomsko vzdržnih okvirih in ne bo povečevala tveganja za pregrevanje gospodarstva. Na eni strani bo k temu prispevalo pričakovano umirjanje visoke rasti kreditov, saj se je upadanje obrestnih mer, značilno za obdobje preteklih štirih let, v drugi polovici leta ustavilo, predvsem kot posledica poviševanja obrestnih mer v evrskem območju. Na drugi strani bo manjša progresivnost dohodnine relativno bolj povečala dohodke v skupini, ki ima večjo nagnjenost k varčevanju, zato se bo večji del njihovega dodatnega dohodka predvidoma prelil v varčevanje in ne v potrošnjo. Spremembe zakona o davku od dohodkov pravnih oseb, ki postopno znižuje stopnjo davka s 25 na 20 % v obdobju do leta 2010 ter krepi olajšavo za raziskave in razvoj, v letu 2007 še ne bodo imele vidnega vpliva na krepitev investicij zaradi odprave splošne investicijske olajšave, njihov učinek bo izrazitejši šele v letu 2008. Tako letos kot v prihodnjih letih pa bo na investicijsko aktivnost in tudi zaposlovanje še naprej pozitivno vplivala postopna odprava davka na izplačane plače (sicer sprejeta že leta 2005), ki bo leta 2009 tudi dokončno ukinjen. Sprejete spremembe davčnih zakonov bodo po pričakovanjih povečale tudi spodbude za povečanje delovne aktivnosti, k čemur bodo dodatno prispevale tudi spremembe na področju pravic do prejemanja nadomestila za brezposelnost in denarnih socialnih pomoči, ki so z novim zakonom strožje kot doslej vezane na pripravljenost za sprejemanje ponujenega dela. Skupaj z vladnim predlogom zakona, po katerem bi se vsi socialni transferji usklajevali samo še z rastjo cen življenjskih potrebščin in ne več tudi glede na rast plač, bo to ustvarilo dodatne spodbude za delovno aktivnost manj kvalificiranih oseb.

Zaradi učinkov sprejetih sprememb davčne zakonodaje na javnofinančne prihodke v letu 2007 je v predlogu sprememb proračuna za prihodnje leto predvideno povišanje različnih trošarin, kar bo na eni strani omogočilo znižanje javnofinančnega primanjkljaja, hkrati pa bo prehodno vplivalo na višjo rast cen. Vpliv predvidenih povišanj trošarin naj bi znašal okoli 0,6 odstotne točke. Zato se v prihodnjem letu, ko naj bi bil v skladu s predpostavljeno ceno nafte vpliv zunanjih dejavnikov minimalen, inflacija v povprečju še ne bo bistveno znižala s sedanje ravni. Tveganja za uresničitev jesenske napovedi pri napovedi inflacije v letu 2007 so povezana predvsem z morebitnimi pritiski na rast cen življenjskih potrebščin zaradi uvedbe evra v začetku leta in liberalizacije trga elektrike v juliju. Glede na to, da ocenjujemo, da je verjetnost njihove uresničitve majhna (pomenila pa bi za okoli 0,4 odstotne točke višjo inflacijo), jih v osnovni napovedi nismo upoštevali. V letu 2008 pričakujemo postopno umirjanje inflacije proti 2,2 %, kar je tudi srednjeročna napoved rasti cen življenjskih potrebščin. Ohranjanje cenovne stabilnosti in

preprečevanje poslabšanja relativnih cen v primerjavi s trgovinskimi partnericami bo v prihodnjih letih izjemno pomembno za ohranjanje konkurenčne sposobnosti slovenske ekonomije. K temu pa bo poleg ohranjanja protiinflacijske naravnosti makroekonomskih politik morale prispevati nadaljnje izvajanje strukturnih reform, zlasti na področju liberalizacije in vzpostavitve konkurenčnih razmer v sektorjih, kjer se cene še oblikujejo pod nadzorom države oziroma kjer obstajajo ponudniki s prevladujočo tržno močjo.

1 Mednarodno okolje

Od pomladi so se napovedi svetovne gospodarske rasti v letih 2006 in 2007 izboljšale. Jesenske napovedi Mednarodnega denarnega sklada za letošnje leto predvidevajo 5,1-odstotno in za prihodnje leto 4,9-odstotno realno svetovno gospodarsko rast, ugodnejše so tudi napovedi realne rasti svetovne trgovine (8,9 % in 7,6 %). Napovedi konjunktornih gibanj v ZDA, na Japonskem in Kitajskem in ostalih azijskih državah tako za letos ostajajo ugodne, prihodnje leto pa se pričakuje upočasnitev v ZDA (kot posledica visokih obrestnih mer in učinkov padanja cen na nepremičninskem trgu na domačo potrošnjo) in na Japonskem, kitajska gospodarska rast pa naj bi še naprej ostala visoka. Za razliko od ostalih gospodarskih centrov so napovedi letošnje gospodarske rasti v EU jeseni višje od pomladanskih pričakovanj, za prihodnje leto pa še naprej predvidevajo upočasnitev. Med tveganji, ki bi lahko vplivala na večjo upočasnitev svetovne gospodarske rasti, predvsem v letu 2007, je morebitna visoka rast cen nafte, kar bi povečalo stroškovne pritiske na cene, hkrati pa bi centralne banke vodilo v še bolj restriktivno denarno politiko. Na svetovno gospodarstvo bi imela negativen vpliv tudi morebitna hitrejša upočasnitev gospodarske rasti v ZDA od trenutno prevladujočih napovedi, predvsem zaradi morebitne še intenzivnejše umiritve nepremičninskega trga.

Tabela 1: Napovedi MDS glede gospodarskih gibanj v svetu

	2004	2005	2006		2007	
			pomlad (apr. 06)	jesen (sept. 06)	pomlad (apr. 06)	jesen (sept. 06)
Gospodarska rast - svet (realna rast v %)	5,3	4,9	4,9	5,1	4,7	4,9
Obseg svetovne trgovine z blagom in storitvami (realna rast v %)	10,6	7,4	8,0	8,9	7,5	7,6
Svetovne cene surovin brez energentov* (rast v %)	18,5	10,3	10,2	22,1	-5,5	-4,8
6-mesečne LIBOR obrestne mere na dolarske depozite** (v %)	1,8	3,8	5,0	5,4	5,1	5,5
6-mesečne LIBOR obrestne mere na evrske depozite** (v %)	2,1	2,2	3,0	3,1	3,4	3,7

Vir podatkov: MDS, World Economic Outlook, april 2006, september 2006.

Opombe: *Tehtano povprečje glede na deleže v svetovnem izvozu. **LIBOR - London interbank offered rate.

Povišanje cen nafte v drugem in tretjem četrtletju letos je, kljub znatnemu padcu v septembru, vplivalo na povišanje jesenske predpostavke glede povprečne cene nafte v letu 2006. Glede na zadnje ocene razmerja med ponudbo in povpraševanjem po nafti pa so višje kot spomladi tudi predpostavke za prihodnji dve leti. Ob pripravi pomladanske napovedi smo pričakovali, da se bodo cene nafte Brent med letom dvignile na 64 USD/sodček in ohranile na tej ravni do konca leta 2006, prihodnje leto pa postopoma znižale na povprečno ceno 61,5 USD/sodček. Vendar so cene nafte v drugem četrtletju (69,8 USD/sodček) in še bolj v juliju in avgustu (74,0 USD/sodček) rastle bistveno hitreje od pričakovanj, kar je povzročilo dvig naših jesenskih predpostavk za povprečno ceno sodčka nafte Brent v letu 2006 na 69 USD/sodček. Cene nafte so nato v septembru, tj. v času priprave jesenske napovedi, zaradi ugodnih okoliščin (odsotnost večjih hurikanov na območjih naftnih črpališč, umiritev trenj na nekaterih geopolitičnih žariščih) padle na povprečno raven 63

USD/sodček.² Vendar pa pričakujemo, da bodo dejavniki, ki na strani ponudbe in povpraševanja vplivajo na visoke cene nafte, ter hkrati njihova visoka občutljivost na enkratne dogodke, prisotni še v prihodnje, zato smo v jesenski napovedi upoštevali, da se bodo cene nafte v letih 2007 in 2008 ohranjale na višji povprečni ravni kot letos (73 USD/sodček).

Tabela 2: Predpostavke jesenske napovedi UMAR glede cene nafte Brent

	2005	2006		2007		2008
		pomlad (mar. 06)	jesen (sept. 06)	pomlad (mar. 06)	jesen (sept. 06)	jesen (sept. 06)
Povprečna cena za sodček, v USD	54,4	63,5	69,0	61,5	73,0	73,0

Vir podatkov: World Bank, napoved UMAR.

V letu 2006 bo **rast cen preostalih surovin precej višja**, kot je bilo ocenjeno spomladi; za leto 2007 pričakovano znižanje teh cen pa je jeseni rahlo manjše. Po podatkih MDS je bila rast cen surovin (brez energentov) v prvih sedmih mesecih letos 18,5-odstotna, predvsem zaradi visoke rasti cen kovin (32 %) in hrane (10,7 %). Zaradi visoke rasti povpraševanja in omejitev ponudbe so realne cene kovin (v USD) letos najvišje po letu 1990 (predvsem hitro rastejo cene bakra, cinka in niklja) in MDS pričakuje, da bo rast cen kovin v letu 2006 v primerjavi z lanskim letom 45-odstotna. Prihodnje leto naj bi se cene preostalih surovin nekoliko znižale, predvsem zaradi nižjega povpraševanja po surovinah ob pričakovani počasnejši svetovni gospodarski rasti.

Zaradi hitrejšega upadanja vrednosti dolarja do evra je **tehnična predpostavka razmerja med dolarjem in evrom** v jesenski napovedi višja kot spomladi. Novo razmerje med valutama je kot tehnična predpostavka za celotno obdobje napovedi določeno na osnovi gibanj v zadnjih šestih mesecih (april-september 2006). V prvih osmih mesecih leta 2006 se je evro v primerjavi z dolarjem pretežno krepil in v avgustu dosegel najvišjo povprečno mesečno vrednost po aprilu 2005, to je 1,28 USD za 1 evro. Upoštevano razmerje evro/dolar je tako glede na pomladansko napoved nekoliko višje, in sicer 1,248 dolarja za evro za leto 2006 in 1,265 za leti 2007-2008 (v pomladanski napovedi 1,20 za celotno obdobje napovedi).

Po pričakovanjih sta se **ključni obrestni meri ameriške centralne banke in ECB letos zviševali**. Odbor za odprte trge ameriške centralne banke je od junija 2004 do avgusta letos sedemnajstkrat dvignil ključno obrestno mero, ki se je v tem obdobju zvišala z 1 % na 5,25 %, na tej ravni pa je ostala tudi do konca oktobra. Evropska centralna banka je od decembra 2005 (z ravni 2 %), ko je po letu 2000 prvič dvignila ključno obrestno mero, le-to do konca oktobra letos dvignila še štirikrat, na 3,25 %. Finančni trgi pričakujejo nadaljnje dvige obrestnih mer le na evro območju, in sicer bi ključna obrestna mera ECB do konca leta lahko dosegla 3,5 %.

² Padec cene nafte Brent se je nadaljeval tudi v oktobru, ko se je povprečna cena gibala pod 60 USD/sodček.

1.1 Tekoča gospodarska gibanja in napovedi v najpomembnejših gospodarskih partnericah

Pri pripravi jesenske napovedi smo kot *predpostavke gibanj v mednarodnem okolju* upoštevali napovedi, ki so bile dosegljive do sredine septembra, prikazane v tabeli 3. To so predvsem septembrska izdaja Consensusa, septembrsko vmesno poročilo OECD-ja o gospodarskih izgledih v članicah te organizacije, septembrska vmesna napoved Evropske komisije o gospodarskih gibanjih v članicah EU, septembrske napovedi gospodarske rasti MDS ter julijske napovedi inštituta WIIW. Tudi v oktobru objavljene napovedi Consensusa za države evrskega območja in za ZDA so praktično na ravni upoštevanih, med novimi članicami EU pa se po zadnjih napovedih Svetovne banke za Češko v letih 2006-2007 in Poljsko v letu 2007 pričakuje še za približno 0,5 odstotne točke višja gospodarska rast.

Tabela 3: **Predpostavke napovedi UMAR glede gospodarske rasti v najpomembnejših zunanjetrgovinskih partnericah Slovenije v obdobju 2006-2008**

	2005	2006		2007		2008	
		pomlad (mar. 06)	jesen (sept. 06)	pomlad (mar. 06)	jesen (sept. 06)	pomlad (mar. 06)	jesen (sept. 06)
EU	1,7	2,2	2,7	2,0	2,1	2,1	2,1
Evro območje	1,4	2,0	2,5	1,8	1,8	1,9	1,9
Nemčija	0,9	1,6	2,2	1,0	1,1	1,5	1,5
Italija	0,0	1,3	1,7	1,3	1,2	1,5	1,5
Avstrija	2,0	2,2	2,5	2,0	2,3	2,2	2,3
Francija	1,2	1,9	2,3	2,0	1,9	2,1	1,9
V. Britanija	1,9	2,2	2,7	2,4	2,4	2,3	2,5
Češka	6,1	4,5	6,0	4,2	5,0	4,3	4,8
Madžarska	4,2	4,2	4,0	4,0	2,3	4,0	2,8
Poljska	3,2	4,0	5,0	4,2	4,5	4,5	4,7
Hrvaška	4,3	3,7	4,2	3,8	4,0	3,8	4,0
BIH	5,0	6,0	5,7	6,0	6,0	5,4	6,0
Srbija	6,3	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Makedonija	4,0	4,0	3,5	4,0	4,0	4,5	4,0
ZDA	3,2	3,2	3,2	3,0	2,7	3,1	3,1
Rusija	6,4	6,0	6,2	6,0	5,9	5,0	5,5

Vir podatkov: Eurostat; Consensus Forecasts, maj 2006, julij 2006, avgust 2006; WIIW Research Report, julij 2006; Eastern Europe Consensus, maj 2006, julij 2006; European Commission, DG Ecfm – Interim Forecast, september 2006; European Commission, DG Ecfm – Economic Forecasts, Spring 2006; WIFO – Monatsberichte, maj 2006; IMF World Economic Outlook, september 2006; OECD Interim Assessment, september 2006; lastna ocena.

V prvi polovici leta 2006 je bila **gospodarska rast na evrskem območju nad pomladanskimi pričakovanji**, zaradi česar so se napovedi za leto 2006 od pomladi izboljšale. Napovedi za leto 2007 še vedno predvidevajo upočasnitev gospodarske rasti glede na leto 2006, rahlo višjo rast kot prihodnje leto pa se pričakuje v letu 2008. Gospodarska rast se na evrskem območju pospešuje že od druge polovice leta 2005, v prvi polovici letošnjega leta pa je bila dosežena celo najvišja gospodarska rast v zadnjih šestih letih (v prvem četrtletju 3-odstotna in v drugem 2-odstotna na medletni ravni, po nedesezoniranih in za delovne dni neprilagojenih podatkih). Do

dviga v stopnji gospodarske rasti je prišlo predvsem zaradi višje rasti domačega povpraševanja, saj se je najprej pospešila rast zasebne potrošnje, v drugem četrtletju pa tudi rast investicij. Do konca leta 2006, se ob nadaljevanju visoke rasti domačega povpraševanja, pričakuje še naprej ugodna rast gospodarstva na evrskem območju, tako da bo ta letos za dobro odstotno točko višja kot lani, in sicer 2,5-odstotna. Napovedi gospodarske rasti so izboljšane za vse najpomembnejše trgovinske partnerice (glej tabelo 3), vključno z Italijo, kjer je lani gospodarska rast stagnirala. Prihodnje leto se pričakuje upočasnitev gospodarske rasti na evrskem območju, saj bo kombinacija nadaljnje apreciacije evra proti dolarju in pričakovane upočasnitve gospodarske rasti v ZDA negativno vplivala na rast evropskega izvoza. Med notranjimi dejavniki bosta bolj restriktivna monetarna politika Evropske centralne banke in dvig DDV v Nemčiji ob začetku leta 2007 vplivala na ponovno nižjo rast domačega povpraševanja, tako da se bo, predvsem v Nemčiji, stopnja gospodarske rasti prihodnje leto upočasnila. V letu 2008 se bo gospodarska rast ponovno rahlo okrepila, tako da bo tudi rast na evrskem območju rahlo višja kot leta 2007.

V pomembnejših trgovinskih partnericah med novimi članicami EU – Češki, Poljski in Madžarski – se letos nadaljuje visoka gospodarska rast. Razen za Madžarsko so se napovedi za celotno obdobje 2006-2008 zvišale, čeprav za prihodnji dve leti še vedno predvidevajo postopno umiritev. Poleg nadaljevanja visokih rasti izvoza se v omenjenih državah letos krepi tudi rast domačega povpraševanja. Najvišjo gospodarsko rast je v prvi polovici leta dosegla Češka (6,7 % medletno) in nato Poljska (5,1 % medletno), tako da so se napovedi za obdobje 2006-2008 za obe državi izboljšale (glej tabelo 3). Za Madžarsko je napoved za celotno obdobje napovedi popravljena navzdol, zlasti za leti 2007 in 2008, ko se bodo pokazali učinki stabilizacijskega programa, sprejetega v juniju letos, s katerim si država prizadeva zmanjšati visok javnofinančni primanjkljaj.

V skupini držav nekdanje Jugoslavije so se napovedi gospodarske rasti za letos nekoliko spremenile, saj se na Hrvaškem pričakuje višja gospodarska rast kot spomladi, v Makedoniji in v Bosni in Hercegovini nižja, napoved za Srbijo pa ostaja nespremenjena. Napovedi za prihodnje leto, z izjemo Hrvaške, kjer se pričakuje višja gospodarska rast kot pomladi, ostajajo nespremenjene, enake stopnje rasti kot v letu 2007 pa predpostavljamo tudi za leto 2008. Na Hrvaškem je bila gospodarska rast v prvem četrtletju najvišja v zadnjih dveh letih in pol (6,0 %), vendar se bo do konca leta predvidoma upočasnila in bo na letni ravni podobna kot lani (4,2 %). Na podobni ravni se bo ohranjala tudi v letih 2007-2008 (4,0 %). Gospodarska rast v BiH bo po zadnjih napovedih letos okoli 5,7-odstotna in kot kažejo tekoča gibanja v industrijski proizvodnji in trgovini nekoliko nižja, kot smo pričakovali spomladi. Za prihodnji dve leti se pričakuje nadaljevanje stabilne gospodarske rasti pri 6 %. Napovedi letošnje gospodarske rasti v Makedoniji so se od pomladi nekoliko znižale (na 3,5 %), saj obstaja velika verjetnost, da bo, predvsem zaradi nizke rasti industrijske proizvodnje, gospodarska rast letos nižja od spomladi pričakovane. Za prihodnji dve leti še naprej predvidevajo 4-odstotno rast. V Srbiji je napoved za letos in prihodnji leti nespremenjena glede na pomladansko napoved (4,0 %) in predvideva nižjo gospodarsko rast kot lani, predvsem zaradi nižje rasti zasebne in investicijske potrošnje.

Gospodarska rast v ZDA bo letos podobna lanski, za prihodnje leto pa se pričakuje upočasnitev rasti in vrnitev na letošnjo raven v letu 2008. V prvih dveh četrtletjih

letošnjega leta je bila gospodarska rast v ZDA na medletni ravni še naprej visoka (3,7 % in 3,5 %), vendar anualizirani podatki o medčetrtni rasti že kažejo na postopno upočasnitev. Ključni dejavniki upočasnitve so visoke cene nafte in posledično višja inflacija, ki je vodila ameriško centralno banko k nadaljnjim dvigom ključne obrestne mere ter predvsem močna upočasnitev kazalnikov na nepremičninskem trgu, kar bo v prihodnjem obdobju vplivalo na nižjo rast zasebne in investicijske potrošnje. Tako naj bi se gospodarska rast z napovedane letošnje ravni 3,2 % prihodnje leto upočasnila na 2,7 %, že v letu 2008 pa ponovno nekoliko okrepila (3,1 %).

2 Bruto domači proizvod

2.1 Revizija BDP za obdobje 2002-2004 in prva letna ocena BDP v letu 2005

SURS je septembra 2006 objavil *prvo letno oceno bruto domačega proizvoda v letu 2005 in revizijo za obdobje 2002-2004*. Glede na predhodne objave so največje razlike v letih 2004 in 2005. Revizija podatkov za leti 2002 in 2003 se ni odrazila v spremembi nominalnega BDP oziroma realne stopnje rasti ter vnaša le nekaj popravkov med posameznimi komponentami BDP (gl. Tabelo 18a v statistični prilogi). Z revizijo ocenjeni BDP v letu 2004 v tekočih cenah znaša 6.272 mrd SIT, kar je za 20,6 mrd SIT več od predhodne ocene, pretežno zaradi povečanih bruto investicij v osnovna sredstva. Rezultat revizije je tudi za 0,2 odstotne točke višja realna gospodarska rast v tem letu (4,4 %), z največjim popravkom pri realni stopnji rasti bruto investicij v osnovna sredstva (s 5,9 % na 7,9 %). Po prvi letni oceni je **BDP v letu 2005** v tekočih cenah znašal 6.620 mrd SIT, kar je za 62,4 mrd SIT več od predhodno ocenjenega na podlagi četrletnih nacionalnih računov, večina povišanja pa izhaja iz povečanja sprememb zalog in vrednostnih predmetov. Gospodarska rast je bila 4-odstotna oziroma za 0,1 odstotne točke višja kot po predhodni objavi, vendar ob nekoliko večjih popravkih realnih stopenj rasti v okviru **posameznih komponent izdatkovne strukture BDP** in njenih prispevkov k rasti BDP. Na novo oceno so pozitivno vplivale višja rast zasebne potrošnje ter manjši negativni prispevek spremembe zalog h gospodarski rasti od predhodne objave. Po drugi strani je bila nižja od prvotno ocenjene realna rast bruto investicij v osnovna sredstva in državne potrošnje, zaradi relativno večjega povišanja realne rasti uvoza kot izvoza pa je bil znižan tudi pozitiven prispevek menjave s tujino h gospodarski rasti (glej tabelo 4). **Med panogami dejavnosti** so bile za leto 2005 največje spremembe opravljene pri rasti dodane vrednosti ribištva, ki je po reviziji 9,5-odstotna (predhodno -4,2 %), oskrbe z elektriko, plinom in vodo (6,6 %; prej -0,8 %) in

Tabela 4: Letne stopnje realne rasti agregatov izdatkovne strukture BDP v letih 2004-2005 pred revizijo in po njej

	2004		2005	
	Pred revizijo	Po reviziji	Pred revizijo	Po reviziji
BRUTO DOMAČI PROIZVOD	4,2	4,4	3,9	4,0
Domača potrošnja	4,6	4,9	1,6	2,0
Zasebna potrošnja	3,1	2,6	3,3	3,4
Gospodinjstva	3,3	2,8	3,3	3,6
NPISG	-3,7	-3,7	-0,3	-2,2
Državna potrošnja	2,9	3,4	3,0	2,2
Bruto investicije v osnovna sredstva	5,9	7,9	3,7	1,5
Spremembe zalog in vrednostni predmeti *	0,9	1,0	-1,7	-0,6
Izvoz blaga in storitev	12,5	12,5	9,2	10,5
Uvoz blaga in storitev	13,2	13,4	5,3	7,0
Saldo menjave s tujino *	-0,4	-0,5	2,3	2,0

Vir podatkov: SURS.

Opomba: *Kot prispevek k realni rasti BDP (v odstotnih točkah).

prometa, skladiščenja in zvez (9,0 %; prej 4,8 %; za ostale dejavnosti gl. tabelo 18b v statistični prilogi).

2.2 Izdatkovna struktura BDP

Gospodarska rast v prvi polovici leta 2006 je bila 5-odstotna. Povečanje bruto domačega proizvoda je bilo po četrtletjih enakomerno, saj je bila v 1. četrtletju dosežena 5,1-odstotna in v drugem četrtletju 4,9-odstotna realna rast. Glavna dejavnika gospodarske rasti v prvem polletju sta bila izvoz blaga in storitev, ki se je v primerjavi z istim obdobjem lani realno povečal za 11,6 %, ter bruto investicije v osnovna sredstva, ki so se realno povečale za 8,9 %. Zlasti rast izvoza in investicij sta tudi glavna dejavnika pospešitve rasti BDP v primerjavi z lanskim letom, ko je bila rast 4-odstotna, saj je bila rast zasebne potrošnje v prvi polovici leta (3,4 %) na ravni lanskega povprečja. Ob višji rasti domače potrošnje in izvoza se letos bolj krepi tudi rast uvoza blaga in storitev (10,6 %, medletno).

Jesenska napoved gospodarske rasti za leto 2006 je 4,7 % in je za pol odstotne točke višja kot spomladi. Popravek navzgor je predvsem posledica visoke gospodarske rasti v prvi polovici leta 2006. V drugi polovici leta se bo gospodarska rast nekoliko umirila, vendar bo prav tako na višji ravni kot smo pričakovali spomladi. Ob višji gospodarski rasti od spomladanskih napovedi v večini pomembnejših trgovinskih partneric bo realna rast izvoza letos znašala 9,9 %, kar je za 1,7 odstotne točke več, kot smo pričakovali spomladi. V regionalni strukturi izvoza se bo zaradi izrazite konjunktore v državah EU njihov delež še okrepil (glej poglavje 3.1). Tudi jesenska ocena prispevka domače potrošnje h gospodarski rasti (4 o. t.) je za 0,2 odstotne točke višja od pomladanske in to predvsem zaradi višje ocene rasti bruto investicij v osnovna sredstva. Glede na zelo visoko rast investicij v transportno ter ostalo opremo in stroje v prvi polovici leta in glede na pričakovano pospešitev investicij v nizkih gradnjah v drugi polovici leta pričakujemo, da bo letošnja realna rast bruto investicij v osnovna sredstva (8,6 %) precej presegla pomladansko oceno (6 %; glej poglavje 3.3). Kljub nekoliko nižji realni rasti mase bruto plač kot smo predvideli spomladi in popravku rasti zasebne potrošnje v letu 2005 navzgor, ostaja

Tabela 5: Rast agregatov izdatkovne strukture bruto domačega proizvoda

	Realne stopnje rasti v %							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
						Ocena	Napoved	
BRUTO DOMAČI PROIZVOD	2,7	3,5	2,7	4,4	4,0	4,7	4,3	4,2
Domača potrošnja	0,9	2,4	4,7	4,9	2,0	4,1	3,8	3,6
Zasebna potrošnja	2,3	1,3	3,4	2,6	3,4	3,3	3,6	3,6
Državna potrošnja	3,9	3,2	1,6	3,4	2,2	2,8	2,5	2,8
Bruto investicije v osnovna sredstva	0,4	0,9	7,1	7,9	1,5	8,6	5,5	4,5
Izvoz blaga in storitev	6,3	6,7	3,1	12,5	10,5	9,9	8,3	8,5
Uvoz blaga in storitev	3,0	4,8	6,7	13,4	7,0	9,1	7,7	7,7

Vir podatkov: SURS, ocena in napoved UMAR.

napoved realne rasti zasebne potrošnje nespremenjena (3,3 %), kar izhaja tudi iz dosežene rasti v prvi polovici leta in gibanj tekočih kazalnikov (glej poglavje 3.2). Napoved rasti državne potrošnje pa je jeseni neznatno višja (za 0,1 o. t.; glej poglavje 3.4). Ob ocenjeni višji rasti izvoza in domače potrošnje bo letos višji od spomladi predvidenega tudi uvoz proizvodov in storitev (9,1 %; spomladi 7,6 %). V prvi polovici leta je bil prispevek spremembe zalog negativen (-0,5 odstotne točke) in pričakujemo, da se bo tudi njihov celoletni prispevek gibal okoli -0,4 odstotne točke (spomladi smo pričakovali minimalni pozitivni prispevek spremembe zalog v višini 0,1 o. t.).

V letu 2007 se bo gospodarska rast po pričakovanjih upočasnila na 4,3 %. Nekoliko višja gospodarska rast od spomladi ocenjene je v največji meri odraz pričakovane višje rasti izvoza in zasebne potrošnje. Predvidena konjunkturna upočasnitev v mednarodnem okolju se bo po naših ocenah sicer odrazila na nižji rasti izvoza proizvodov in storitev kot letos, vendar pa bo zaradi pozitivnega prenosa letošnjih ugodnih gi-banj v izvozu tudi rast v prihodnjem letu (8,3-odstotna) nekoliko višja od pomladi pričakovane (7,9 %). Ob ocenjeni 7,7-odstotni realni rasti uvoza bo prispevek menjave s tujino pozitiven (0,5 o. t.). Na strani domačega povpraševanja pričakujemo višjo rast zasebne potrošnje (3,6 %), kjer smo na eni strani upoštevali pričakovane pozitivne učinke znižanih davčnih stopenj pri dohodnini, na drugi strani pa tudi omejevalni vpliv višjih obrestnih mer (glej poglavje 3.2). Napoved rasti investicij v osnovna sredstva (5,5 %) predvideva ohranjanje rasti stanovanjskih investicij in gradnje avtocest, rast investicij v opremo in stroje pa naj bi se umirila (glej poglavje 3.3).

Tabela 6: Prispevek k rasti bruto domačega proizvoda

	V odstotnih točkah							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
						Ocena	Napoved	
BRUTO DOMAČI PROIZVOD, rast v %	2,7	3,5	2,7	4,4	4,0	4,7	4,3	4,2
Blagovni in storitveni saldo s tujino (izvoz - uvoz)	1,7	1,1	-2,0	-0,5	2,0	0,6	0,5	0,6
Izvoz proizvodov in storitev	3,5	3,8	1,9	7,0	6,3	6,3	5,6	5,9
Uvoz proizvodov in storitev	-1,8	-2,8	-3,9	-7,5	-4,3	-5,7	-5,1	-5,3
Domača potrošnja skupaj	1,0	2,4	4,7	4,9	2,0	4,1	3,8	3,6
Zasebna potrošnja	1,3	0,8	1,9	1,5	1,9	1,8	2,0	1,9
Državna potrošnja	0,7	0,6	0,3	0,7	0,4	0,5	0,5	0,5
Bruto investicije v osnovna sredstva	0,1	0,2	1,7	1,8	0,4	2,1	1,4	1,1
Spremembe zalog in vrednostni predmeti	-1,2	0,8	0,8	1,0	-0,6	-0,4	0,0	0,0

Vir podatkov: SURS, ocena in napoved UMAR.

Realna rast BDP v letu 2008 (4,2-odstotna) bo na podobni ravni kot v letu 2007 (4,3-odstotna). Ob predpostavki ponovno višje gospodarske rasti v najpomembnejših trgovinskih partnericah bo realna rast izvoza 8,5-odstotna. V primerjavi z letom 2007 se bo še nekoliko upočasnila rast bruto investicij v osnovna sredstva, saj zaradi

ujeljavitve višje stopnje davka na dodano vrednost pri novih stanovanjih pričakujemo umirjanje pospešene stanovanjske gradnje iz predhodnih let. Pozitivno pa naj bi na rast investicij vplivala nadaljnja rast v gradnji inženjerskih objektov, povezana z načrti DARS glede gradnje avtocest, večja sredstva iz EU ter nadaljnje razbremenjevanje podjetij z zniževanjem stopenj davka na izplačane plače in davka na dohodek pravnih oseb. Rast zasebne potrošnje naj bi tudi v letu 2008 dosegla 3,6 %, na kar bodo vplivali tudi nakupi trajnih in poltrajnih dobrin, ki bodo sledili povečanim nakupom stanovanj v predhodnem obdobju.

Tabela 7: Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda

	Struktura v %, tekoče cene							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
						Ocena	Napoved	
BRUTO DOMAČI PROIZVOD	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Blagovni in storitveni saldo s tujino (izvoz - uvoz)	-0,7	1,4	-0,1	-1,2	-0,5	-0,7	0,0	0,2
Domača potrošnja skupaj	100,7	98,6	100,1	101,2	100,5	100,7	100,0	99,8
Zasebna potrošnja	56,6	55,5	55,8	54,8	54,9	54,6	54,0	53,7
Državna potrošnja	20,0	19,7	19,6	19,6	19,6	19,4	19,2	19,2
Bruto investicije v osnovna sredstva	24,1	22,6	23,3	24,5	24,4	25,4	25,6	25,8
Spremembe zalog in vrednostni predmeti	0,0	0,7	1,4	2,3	1,6	1,2	1,1	1,1

Vir podatkov: SURS, ocena in napoved UMAR.

Izdatki za domačo potrošnjo v tekočih cenah so v letih 2003-2005 presegali ustvarjeni bruto domači proizvod. To naj bi se nadaljevalo še tudi v letu 2006. Kljub skromni realni rasti domačega trošenja (2,0 %) je bil lanski obseg skupne domače potrošnje v tekočih cenah še vedno za 0,5 % večji od bruto domačega proizvoda. Primanjkljaj v menjavi blaga in storitev s tujino se bo letos ob predvideni 4,1-odstotni realni rasti domače potrošnje povečal na 0,7 % bruto domačega proizvoda. V letu 2007 pričakujemo, da bo blagovno-storitvena menjava s tujino v tekočih cenah izravnana, v letu 2008 pa bo v tej menjavi realiziran majhen presežek.

Okvir 1: **Napovedi z modeli vodilnih indikatorjev**

UMAR napovedi bruto domačega proizvoda po izdatkovni strani, industrijske proizvodnje in inflacije preverja tudi z lastnim modelom vodilnih indikatorjev. Model temelji na metodologiji difuzijskih indeksov, ki sta jo razvila Stock in Watson (1998), in ga je za potrebe UMAR razvil dr. Igor Masten z Ekonomske fakultete v Ljubljani. Zaradi tranzicijskega obdobja so časovne serije razpoložljivih podatkov za Slovenijo relativno kratke, posledično pa so pri napovedih najbolj učinkovita preprosta napovedna orodja z enostavno in natančno strukturo, ki uporablja kar največ razpoložljivih podatkov. To omogočajo dinamični faktorski modeli, ki iz vseh razpoložljivih serij v določenem časovnem obdobju identificirajo vodilne trende razvoja nekega gospodarstva, na osnovi katerih naredijo robustne napovedi.

Ta metodologija nam omogoča nevtralnost glede strukture gospodarstva ter hkrati izrablja kar največ podatkov. Velika prednost metodologije je, da omogoča hkratno uporabo serij različnih časovnih dimenzij, različnih frekvenc ter različnih kvalitete.

Model, ki je pravzaprav zbir modelov, je fleksibilno zasnovan, saj se za vsako napovedno spremenljivko testira primernost napovedovanja s stodvanajstimi napovednimi enačbami. Vsi modeli so zasnovani in ocenjeni kot linearna projekcija vodilne spremenljivke h korakov naprej, y^h_{t+h} , na prediktorje v času t , ki vsebujejo tudi odložene vrednosti ter na tekoče in odložene vrednosti neodvisnih spremenljivk. Faktorji so kreirani tako iz uravnoteženega kot neuravnoteženega panela. V vseh napovednih enačbah je možna tudi uporaba metode korekcije konstante za izdelavo napovedi, ki so robustne na strukturne prelome v procesu napovedne spremenljivke. Za vse skupine modelov izbira specifikacije modela temelji na bayesijskih informacijskih kriterijih.

Primerjava napovedi posameznih modelov je narejena na osnovi izvenvzorčnega okvira in temelji na rekurzivni metodologiji. Najboljši model je izbran na osnovi simulirane relativne izvenvzorčne povprečne kvadratne napake glede na bazni avtoregresijski model. Ostali primerjani napovedi, ki ne temeljita na faktorjih, sta še: i) napoved, narejena na osnovi avtoregresijskega modela z dvojnimi diferenciranjem, ter ii) napoved, narejena na osnovi avtoregresijskega modela s korekcijo konstante.

Napovedna horizonta trenutno uporabljene verzije modelov sta leti 2006 in 2007. Napovedi so narejene z velikim številom modelov, kar nam pomaga oceniti obseg negotovosti pri procesu napovedovanja posameznih spremenljivk. Napovedi, dobljene s tem modelom, nam služijo predvsem za preverjanje ustreznosti uradnih napovedi UMAR, ki so podane kot točkovna napoved in so dobljene s kombinacijo ekonometričnih in ekspertnih metod. Tako smo za vse podane točkovne napovedi iz Jesenske napovedi gospodarskih gibanj ugotovili, da se nahajajo znotraj razpona, ki ga določajo različne enačbe modela vodilnih indikatorjev oz. ostalih modelov časovnih serij.

Za BDP model napoveduje 5,3 odstotno rast v letu 2006 in 4,5 odstotno rast v letu 2007. Relativno visoka napoved rasti za letošnje leto je zaradi značilnosti modela v veliki meri povezana z visoko gospodarsko rastjo v drugem četrtletju. Po desezoniranih podatkih je bil BDP v tem obdobju za 2,8 % višji kot v prvem četrtletju (anualizirano torej več kot 10 %), kar je najvišja rast po letu 1999. Končna potrošnja gospodinjstev naj bi se v letu 2006 povečala za 3,3 %, v letu 2007 pa za 3,1 %. Odstopanje od jesenske napovedi UMAR za leto 2007, ki znaša 3,6 % je predvsem posledica upoštevanih pričakovanj o pozitivnem vplivu spremenjene davčne zakonodaje na potrošnja gospodinjstev, kar v modelski napovedi ni možno. Za investicije v osnovna sredstva se napovedi za leto 2006 gostijo okoli 8,4 %, za leto 2007 pa pri okoli 7,3 %. Del razlike do jesenske napovedi v letu 2007 (5,5 %) pojasnjujemo s spremembo davčne zakonodaje, ki v modelskih napovedih ni vsebovana; na nižjo napoved za leto 2007 pa vpliva tudi predvidena upočasnitev gospodarske rasti v mednarodnem okolju, ki v modelskih ocenah tudi ni eksplicitno upoštevana (razen če bi se že pojavila v vstopnih podatkih, kar pa se po naših ocenah še ni zgodilo). Za izvoz model v letu 2006 napoveduje 10,6-odstotno rast,

letu 2007 pa 7,8-odstotno rast (jesenska napoved v teh letih znaša 9,9 % in 8,3 %). Za uvoz je značilna velika razpršenost ocen, kar pomeni manjšo robustnost rezultatov, in sicer znaša napoved rasti uvoza v letu 2006 7,7 %, v letu 2007 pa 5,0 % (po jesenski napovedi 9,1 % oziroma 7,7 %). Rast industrijske proizvodnje pa naj bi v teh letih znašala 6,9 % in 5,2 %.

2.2.1 Bruto nacionalni razpoložljivi dohodek

Realna rast bruto domačega dohodka je zaradi poslabšanih pogojev menjave v zadnjih dveh letih zaostajala za realno rastjo bruto domačega proizvoda. V obdobju 2006-2008 obratno dinamiko pričakujemo le v letu 2007. Precejšnje razlike v rasti navedenih agregatov kažejo, da spremembe v zunanjih pogojih gospodarjenja in kupni moči nacionalnega gospodarstva lahko zelo pomembno vplivajo na dohodke faktorjev in obnašanje ekonomskih subjektov, kar je glede na velikost, vključenost v mednarodno trgovino ter strukturo uvoza in izvoza v slovenskem gospodarstvu še posebno izrazito. Realni dohodki rezidentov niso odvisni samo od porasta domače proizvodnje, temveč tudi od relativnih gibanj izvoznih in uvoznih cen. Rast uvoznih cen bo letos že tretje leto zapored preseгла rast cen, ki jih dosegajo izvozniki, predvsem zaradi vpliva visokih cen nafte na svetovnem trgu, ki so jim sledile tudi cene drugih primarnih surovin in rast cen proizvajalcev pri najpomembnejših dobaviteljih. Negativni pogoji menjave so tako v zadnjih dveh letih zmanjšali realne dohodke rezidentnih proizvajalcev oziroma kupno moč gospodarstva za 1,9 % BDP, letos pa pričakujemo znižanje za 0,8 % BDP. V letu 2007 ob predpostavki padca cen surovin brez energentov (glej poglavje 1) pričakujemo neznatno izboljšanje pogojev menjave, v letu 2008 pa naj bi rast uvoznih cen spet prehitela rast izvoznih cen. Pri realni gospodarski rasti 4,3 % oziroma 4,2 % v omenjenih letih je realna rast bruto domačega dohodka v letu 2007 ocenjena na 4,6 %, v letu 2008 pa na 3,8 %.

Tabela 8: Temeljni agregati nacionalnih računov

	Realne stopnje rasti, v %				
	2001	2002	2003	2004	2005
BRUTO DOMAČI PROIZVOD	2,7	3,5	2,7	4,4	4,0
BRUTO DOMAČI DOHODEK	3,6	4,6	3,1	3,8	2,7
BRUTO NACIONALNI DOHODEK	3,8	3,7	2,9	3,4	3,0
BRUTO NACIONALNI RAZPOLOŽLJIVI DOHODEK	3,9	3,3	2,7	3,0	2,7
BRUTO VARČEVANJE	7,5	7,9	1,9	3,7	1,4

Vir podatkov: SURS.

*Ob skoraj nespremenjenem deležu bruto varčevanja in povečanem deležu bruto investicij v BDP glede na preteklo leto se bo **investicijsko-varčevalna vrzel v letu 2006 povečala**. Ob neznatno nižji realni rasti (za 0,1 o. t.) bo letos delež zasebne potrošnje v BDP predvidoma za 0,3 o. t. nižji kot v predhodnem letu. Upoštevajoč oceno realizacije letošnjega proračuna pričakujemo, da bo tudi delež državne potrošnje v BDP za 0,2 odstotne točke nižji kot lani. Pričakujemo, da se bo delež*

bruto varčevanja v BDP ohranil na podobni višini kot v preteklem letu, kljub skupnemu znižanju deleža končne potrošnje v BDP (za 0,4 o. t.), predvsem zaradi predvidenega večjega primanjkljaja v bilanci primarnih dohodkov s tujino (za 0,4 o. t.). Porast deleža bruto naložb v BDP bo večji od porasta deleža bruto varčevanja: vrzel med varčevanjem in investicijami se bo tako glede na preteklo leto povečala (za 0,4 odstotne točke).

V letih 2007 in 2008 pričakujemo ugodnejše razmere za zagotavljanje nacionalnega varčevanja in posledično znižanje investicijsko-varčevalne vrzeli. Delež varčevanja v BDP naj bi se v letu 2007 povečal za 0,9 odstotne točke, na 25,1 % BDP. Glede na že uzakonjeno postopno odpravo davka na izplačane plače v prihodnjem letu pričakujemo porast bruto varčevanja podjetniškega sektorja. Ker bo davčna razbremenitev, ki izhaja iz predloga sprememb zakona o dohodnini, zajela predvsem zaposlene z dohodki v višjih dohodkovnih razredih, ki imajo višjo nagnjenost k varčevanju kot ostali, v prihodnjem letu pričakujemo tudi porast povprečne nagnjenosti gospodinjstev k varčevanju. Glede na predvideno upočasnitev rasti državne potrošnje, ki naj bi bila, v skladu z izhodišči za predlog sprememb državnega proračuna, v letu 2007 za 0,3 o. t. nižja od letošnje, in ocenjeni delež državne potrošnje v BDP-ju, ki naj bi bil v letu 2007 za 0,2 o. t. nižji kot letos, pričakujemo porast bruto varčevanja tudi v državnem sektorju. Takšna raven varčevanja bi omogočala financiranje investicij v osnovna sredstva, ki naj bi v naslednjem letu porasle za 5,5 %, ob neto zadolževanju v tujini, ki bi znašalo 1,6 % BDP oziroma 503 mio EUR. Skladno z nadaljnjim padanjem deleža zasebne potrošnje (za 0,3 o. t.) in nižjim primanjkljajem v bilanci tekočih transferjev s tujino (za 0,3 o. t.) jesenska napoved predvideva, da bo udeležba bruto varčevanja v BDP v letu 2008 nadalje porasla za 0,6 odstotne točke in tako dosegla 25,7 % BDP. Zaradi manjšega povečanja deleža bruto investicij (za 0,2 o. t.) se bo v tem letu investicijsko-varčevalna vrzel še nekoliko zmanjšala.

Tabela 9: Oblikovanje in delitev bruto nacionalnega razpoložljivega dohodka

	Struktura v %, tekoče cene							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
						Ocena	Napoved	
BRUTO DOMAČI PROIZVOD	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Neto primarni dohodki s tujino	0,3	-0,6	-0,8	-1,2	-0,9	-1,3	-1,2	-1,4
BRUTO NACIONALNI DOHODEK	100,3	99,4	99,2	98,8	99,1	98,7	98,8	98,6
Neto tekoči transferji s tujino	0,7	0,3	0,1	-0,2	-0,5	-0,4	-0,4	-0,1
BRUTO NACIONALNI RAZPOLOŽLJIVI DOHODEK	100,9	99,7	99,3	98,6	98,6	98,3	98,4	98,5
Končna potrošnja	76,6	75,3	75,4	74,4	74,5	74,1	73,2	72,9
BRUTO VARČEVANJE	24,3	24,4	23,9	24,2	24,1	24,2	25,1	25,7
Saldo tekočih transakcij s tujino	0,2	1,1	-0,8	-2,6	-2,0	-2,4	-1,6	-1,2
BRUTO INVESTICIJE	24,1	23,4	24,7	26,8	26,0	26,6	26,7	26,9
v tem: investicije v osnovna sredstva	24,1	22,6	23,3	24,5	24,4	25,4	25,6	25,8

Vir podatkov: SURS, ocena in napoved UMAR.

2.3 Proizvodna struktura bruto domačega proizvoda

V prvi polovici letošnjega leta se je medletna rast dodane vrednosti okrepila. Po solidni, 4,2-odstotni realni rasti v letu 2005 se je dodana vrednost v prvem četrtletju na medletni ravni realno povečala za 5,1 %, v drugem pa za 4,4 %³. V primerjavi s preteklim letom se je najbolj pospešila v osnovnih dejavnostih (A–F), k čemur so največ prispevala ugodna gibanja v predelovalnih dejavnostih, spodbujena z izboljšano konjunkturo v trgovinskih partnericah. Povečanje dodane vrednosti je bilo višje kot v preteklem letu tudi v storitvenih dejavnostih, kjer se je nadaljevala predvsem živahna rast skupine tržnih storitev (G–K), v skupini javnih storitev (L–P) pa se je rast nekoliko umirila.

Napoved skupne rasti dodane vrednosti za leto 2006 je nekoliko višja kot spomladi, ugodnejša gibanja pričakujemo predvsem v predelovalnih dejavnostih in v tržnih storitvah. V letu 2006 naj bi se dodana vrednost realno povečala za 4,6 % (pomladanska napoved 4,3 %). Podobno kot v prvi polovici leta bodo tudi v celem letu najvišjo rast dosegli v skupini tržnih storitev (5,1 %) ter v osnovnih dejavnostih (5 %), v javnih storitvah pa bo rast 3,2-odstotna, kar je nekoliko nižje od pomladanske napovedi.

Dodana vrednost v predelovalnih dejavnostih se bo letos realno povečala za 5,6 %, kar je za 0,7 odstotne točke več, kot smo pričakovali spomladi. Popravek napovedi je posledica višje rasti tujega povpraševanja, v glavnem zaradi živahnejše mednarodne konjunkturo, kot je bilo pričakovano spomladi (glej poglavji 1 in 3.1). Pospešitev aktivnosti v predelovalnih dejavnostih v prvi polovici leta je bila tako višja od pričakovanj. Dodana vrednost je realno za 6,3 % presegla ustvarjeno v enakem obdobju predhodnega leta, vrednost industrijske proizvodnje pa je v prvih sedmih mesecih na medletni ravni dosegla 6,9-odstotno realno rast, če izločimo vpliv različnega števila delovnih dni, pa je bila rast 7,1-odstotna. Dejavnosti, ki v letošnjem letu najbolj krepijo aktivnost, so proizvodnja kemikalij in kemičnih izdelkov (za 11,6 % v prvih sedmih mesecih na medletni ravni), proizvodnja kovin in kovinskih izdelkov (10,7 %), proizvodnja strojev in naprav (11,5 %) ter proizvodnja električne in optične opreme (13,7 %). V proizvodnji vozil in plovil, ki je lani zaradi izrednega povečanja proizvodnje cestnih vozil dosegla izjemno visoko, 18,2-odstotno rast proizvodnje, se letos proizvodnja zmanjšuje (v prvih sedmih mesecih na medletni ravni za 4,6 %). Ugodno konjunkturo potrjujejo tudi kazalci podjetniške klime. Desezonirana vrednost kazalca zaupanja se je po treh mesecih stagnacije v septembru ponovno zvišala in je bila najvišja po juniju 2000. V drugi polovici leta sicer pričakujemo, da se bo rast dodane vrednosti predelovalnih dejavnosti v skladu z napovedano umiritvijo rasti blagovnega izvoza (glej poglavje 3.1) postopno upočasnila, vendar ohranila na višji ravni, kot je bilo pričakovati spomladi. Postopno upočasnitev aktivnosti v predelovalnih dejavnostih zlasti proti koncu leta potrjujejo tudi podjetniška pričakovanja o rasti izvoza v naslednjih treh mesecih, ki so se po nekajmesečni stagnaciji v septembru občutneje znižala.

V preostalih osnovnih dejavnostih pričakujemo le manjše spremembe v rasti dodane vrednosti glede na pomladansko napoved, in sicer bo v kmetijstvu in ribištvu nekoliko

³ Ob relativno visoki medletni realni rasti neto davkov na proizvode v drugem četrtletju (8,4 %) je realna rast bruto domačega proizvoda v drugem četrtletju (4,9 %) le rahlo zaostala za rastjo v prvem četrtletju (5,1 %).

Tabela 10: Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod

	Realne stopnje rasti v %							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
						Ocena	Napoved	
A Kmetijstvo, gozdarstvo, lov	-4,0	13,3	-15,8	17,1	-5,2	2,0	-1,0	1,0
B Ribištvo	1,6	-4,5	4,9	-16,9	9,5	-3,0	0,0	0,0
C Rudarstvo	-5,4	-8,3	6,2	2,5	-0,2	1,0	0,0	-0,5
D Predelovalne dejavnosti	4,8	4,8	4,0	4,1	2,8	5,6	4,4	4,5
E Oskrba z električno energijo, plinom, vodo	6,6	6,4	-1,0	0,8	6,6	0,5	0,5	1,5
F Gradbeništvo	-2,3	0,5	3,6	1,3	4,0	6,0	5,0	4,0
G Trgovina in popravila motornih vozil	2,0	3,3	2,8	3,1	4,0	5,0	4,0	3,8
H Gostinstvo	6,3	3,3	3,5	-0,1	0,7	4,8	5,0	5,0
I Promet, skladiščenje in zveze	3,5	2,9	4,0	0,1	9,0	5,5	5,3	4,7
J Finančno posredništvo	2,9	6,0	4,5	17,2	10,4	8,0	8,4	7,5
K Nepremičnine, najem in poslovne storitve	4,1	4,0	3,0	4,7	3,6	4,0	4,0	4,0
L Javna uprava, obramba, soc. zavarovanje	5,4	3,1	4,3	7,3	2,3	3,2	3,0	3,0
M Izobraževanje	2,2	2,7	2,1	2,7	3,0	2,0	2,6	2,8
N Zdravstvo in socialno varstvo	2,5	4,0	2,5	3,7	2,9	3,5	4,0	4,5
O Druge skupne in osebne storitve	2,9	-0,6	3,9	5,7	5,8	4,5	5,5	5,5
P Zasebna gospodinjstva z zaposl. osebjem	12,5	-8,6	-32,7	-8,1	5,9	0,0	1,0	1,0
1. DODANA VREDNOST	3,2	3,9	2,7	4,5	3,9	4,6	4,2	4,2
2. KOREKCIJSKE POSTAVKE (a-b)								
a) Davki na proizvode in storitve	-1,0	0,5	1,9	4,2	4,8	4,5	4,2	3,6
b) Subvencije na proizvode in storitve	-1,6	6,5	-5,7	7,1	-0,6	-2,0	-2,5	-3,0
3. BRUTO DOMAČI PROIZVOD (3=1+2)	2,7	3,5	2,7	4,4	4,0	4,7	4,3	4,2

Vir podatkov: SURS, ocena in napoved UMAR.

niža, v gradbeništvu nespremenjena, v rudarstvu in oskrbi z elektriko, plinom in vodo pa rahlo višja od napovedane v začetku leta. Dodana vrednost v kmetijstvu in ribištvu (A-B) je bila v prvi polovici leta realno le za 0,1 % višja kot v enakem lanskem obdobju. Po podatkih, ki so bili na voljo ob pripravi jesenske napovedi, je bila višja le vrednost odkupa kmetijskih pridelkov, odkup mleka s kmetijskih gospodarstev ter zakol živine v klavnica pa sta bila nekoliko nižja. Poleg neugodnih pomladanskih razmer bo na letošnje kmetijsko pridelavo deloma negativno vplivala tudi julijska suša. Napoved realne rasti dodane vrednosti v letu 2006 je zato nižja kot spomladi (2 %, spomladi 4 %). Relativno visoka, 5,7-odstotna realna rast dodane vrednosti v rudarstvu v letošnjem prvem polletju je bila v glavnem posledica precej višjega dejanskega odkopa premoga od načrtovanega v prvih mesecih leta. Pričakujemo, da se bo intenzivnost odkopa premoga v drugi polovici leta znižala, celoletno realno povečanje dodane vrednosti pa bo 1-odstotno. V dejavnosti oskrbe z elektriko, plinom in vodo je bila dodana vrednost v prvi polovici leta realno višja za 1,4 %, za vse leto pa napovedujemo 0,5-odstotno rast. Dejavniki, ki letos

zmanjšujejo rast dodane vrednosti, so na strani proizvodnje električne energije, ki je bila zaradi rednega remonta nuklearke v prvem polletju za 2,4 % nižja kot v enakem obdobju lani. V *gradbeništvu* so v prvih šestih mesecih dosegli 3,3-odstotno realno medletno rast dodane vrednosti. Po podatkih o vrednosti opravljenih del v večjih podjetjih se je aktivnost okrepila v gradnji inženjerskih objektov (realno za 3,9 %), v gradnji stavb pa je bila na podobni ravni kot v enakem lanskem obdobju (0,8-odstotna rast). V drugi polovici leta se bo aktivnost v gradbeništvu predvsem zaradi načrtovane pospešitve v gradnji avtocest okrepila, tako da se bo dodana vrednost v celotnem letu realno povečala za 6 %, kot smo pričakovali tudi spomladi.

Na podlagi ugodnih gibanj v prvi polovici leta ocenjujemo, da bo realna rast dodane vrednosti skupine tržnih storitev (G-K) letos še nekoliko višja (5,1-odstotna), kot je bilo pričakovano spomladi (4,6 %). Napoved rasti smo popravili navzgor v vseh dejavnostih, razen za nepremičnine, najem in poslovne storitve. Najvišje medletne rasti dodane vrednosti so po zelo uspešnem lanskem letu v prvih šestih mesecih letos zabeležili v finančnem posredništvu (7,8 %) ter v dejavnosti promet, skladiščenje in zveze (6,7 %). V *finančnem posredništvu* se tudi letos nadaljuje visoka rast premij življenjskega zavarovanja in lizinga, še naprej se krepi uvajanje novih storitev na področju trga kapitala ter kreditna aktivnost bank. V letu 2006 tako pričakujemo 8-odstotno realno povečanje dodane vrednosti. Aktivnost v *prometu, skladiščanju in zvezah* letos ponovno pospešujejo cestni blagovni prevozi, razmeroma visoke rasti pa so v prvi polovici leta zabeležili tudi v pristaniškem blagovnem prometu, letališkem prometu ter v poštni in telekomunikacijski dejavnosti. V letu 2006 pričakujemo 5,5-odstotno realno rast dodane vrednosti. V *trgovini* (s popravili motornih vozil) je bila v prvem polletju dodana vrednost na medletni ravni realno višja za 5,5 %, v celem letu pa se bo dodana vrednost povečala za 5 %. Letošnjo izjemno visoko rast trgovinske dejavnosti spodbujata zlasti trgovina z motornimi vozili ter trgovina na debelo. V *gostinstvu* je bila dodana vrednost v prvi polovici leta realno za 5,5 % višja kot v enakem obdobju lani. Podatki o prihodkih v dejavnosti kažejo, da je bila glavnina rasti ustvarjena v podjetjih, ki se ukvarjajo s pripravo jedi oziroma s točenjem pijač. Na osnovi podatkov o relativno dobri poletni turistični sezoni in ob ugodnih pričakovanjih za prihodnje mesece za drugo polovico leta napovedujemo razmeroma visoko, vendar nekoliko bolj umirjeno rast, v celotnem letu pa se bo dodana vrednost povečala za 4,8 %. Dejavnost *nepremičnine, najem in poslovne storitve* je v letošnjem prvem polletju ustvarila realno za 3,9 % več dodane vrednosti kot v enakem obdobju lani. Po podatkih o številu zaposlenih se je aktivnost najbolj okrepila v dejavnosti oddajanja strojev in opreme, v poslovanju z nepremičninami ter v dejavnosti obdelave podatkov⁴. Ocene podjetij glede poslovnega položaja dejavnosti in trenutnega zaposlovanja so ugodne, prav tako pričakovanja o prodajnih cenah, vendar pa je bila dosežena rast v prvem polletju nekoliko nižja od pričakovanj, zato napoved dodane vrednosti za leto 2006 znižujemo na 4 % (prej 4,5 %).

Rast dodane vrednosti v skupini javnih storitev se je v prvi polovici leta nekoliko upočasnila, za celotno leto 2006 pa napovedujemo 3,2-odstotno realno povečanje dodane vrednosti, kar je nekoliko nižja rast od pričakovane spomladi (3,4 %) in

⁴ Precejšen del dejavnosti nepremičnine, najem in poslovne storitve (v letu 2005 41,7 %) predstavlja stanovanjska dejavnost gospodinjstev (inputirana renta), katere povprečna letna realna stopnja rasti je v obdobju 2000-2005 znašala 1,1 %.

pomeni rahlo upočasnitev glede na predhodno leto (3,4 %). V primerjavi z lanskim letom se je v letošnjem prvem šestmesečju rast dodane vrednosti umirila predvsem v dejavnosti izobraževanja (1,8 %), kjer se je nekajletno povečano zaposlovanje v osnovnem šolstvu letos precej upočasnilo. Za leto 2006 tako napovedujemo skromno, 2-odstotno realno povečanje dodane vrednosti. Nižjo rast kot v preteklem letu so v prvem polletju letos dosegli tudi v drugih skupnih in osebnih storitvah (3,7 %), do konca leta pa pričakujemo postopno okrepitev in 4,5-odstotno realno rast dodane vrednosti v celem letu 2006. V javni upravi, obrambi in socialnem zavarovanju je rast števila zaposlenih v prvi polovici leta preseгла načrtovano v civilnem delu kadrovskega načrta. Rast dodane vrednosti je bila tako 3,3-odstotna, kar je za 0,9 odstotne točke višje od lanske rasti. Do konca leta pričakujemo umiritev rasti števila zaposlenih, tako da se bo v celotnem letu dodana vrednost realno povečala za 3,2 %. V zdravstvu in socialnem varstvu je bila dodana vrednost v prvi polovici leta za 3,4 % višja kot v enakem obdobju predhodnega leta, ob podobnih gibanjih v drugi polovici leta pa bo letošnja celoletna rast 3,5-odstotna.

V letih 2007 in 2008 se bo realna rast dodane vrednosti slovenskega gospodarstva upočasnila na 4,2 %. Nižjo rast kot v letu 2006 napovedujemo za osnovne dejavnosti (3,8 % v letu 2007 in 4 % v letu 2008), v storitvenem sektorju pa bo ob spremenjeni strukturi rast približno na ravni letošnjega leta (4,5 % in 4,4 %). Pri tem bodo javne storitve rasle hitreje (3,6 % in 3,8 %), tržne storitve pa nekoliko počasneje (4,9 % in 4,6 %) kot letos.

Glavnina upočasnitve rasti dodane vrednosti osnovnih dejavnosti v prihodnjih dveh letih bo posledica bolj umirjene aktivnosti v predelovalnih dejavnostih, sicer pa bo rast nekoliko nižja tudi v drugih dejavnostih z izjemo oskrbe z elektriko, plinom in vodo ter ribištva. Na dinamiko rasti predelovalnih dejavnosti bo tako kot letos odločilno vplivala konjunktura v pomembnejših trgovinskih partnericah, ki se bo po napovedih mednarodnih inštitucij (glej poglavje 1) v prihodnjem letu precej upočasnila, v letu 2008 pa se pričakuje rahlo izboljšanje. To bo preko nihanja rasti blagovnega izvoza vplivalo na aktivnost predelovalnih dejavnosti. Za leto 2007 tako napovedujemo 4,4-odstotno, v letu 2008 pa, ob rahlo izboljšani mednarodni konjunkturi in treh delovnih dnevih več, 4,5-odstotno realno povečanje dodane vrednosti. V kmetijstvu, kjer za prihodnje leto napovedujemo 1-odstotno realno znižanje, v letu 2008 pa 1-odstotno rast dodane vrednosti, bo v teh letih na proizvodnjo že vplival začetek izvedbe reformirane kmetijske politike⁵. Napoved rasti dodane vrednosti v gradbeništvu je 5 % v letu 2007 in 4 % v letu 2008. V obeh letih se bo nadaljevala intenzivna gradnja avtocest, v stanovanjski gradnji pa se v letu 2008 pričakuje umiritev aktivnosti (glej tudi poglavje 3.3). V rudarstvu in oskrbi z elektriko, plinom in vodo se bo prihodnje leto dodana vrednost približno ohranila na ravni letošnjega leta. V letu 2008 se v skladu z načrtovanim izkopom premoga in nadaljnjim zmanjševanjem števila zaposlenih v rudarstvu pričakuje 0,5-odstotno znižanje dodane vrednosti. V oskrbi z elektriko, plinom in vodo pa nekoliko višja, 1,5-odstotna rast dodane vrednosti, saj za to leto ni predviden remont nuklearke.

Skupina tržnih storitev bo v prihodnjih dveh letih rasla nekoliko počasneje kot letos, še vedno pa bo rast dodane vrednosti višja od skupne gospodarske rasti. Rast

⁵ Med različnimi možnostmi reforme je Slovenija izbrala shemo enotnega regionalnega plačila v kombinaciji z nekaterimi proizvodno vezanimi in zgodovinskimi plačili.

se bo postopno upočasnila v trgovini ter v prometu, skladiščenju in zvezah, drugod pa se pričakuje še rahla pospešitev ali vsaj ohranjanje doseženih stopenj rasti. V *trgovini* (s popravili motornih vozil) za leto 2007 napovedujemo 4-odstotno, v letu 2008 pa 3,8-odstotno realno rast dodane vrednosti. V letu 2007 bo na aktivnost v trgovini ugodno vplivalo povečano trošenje, spodbujeno z višjimi dohodki kot posledica spremembe Zakona o dohodnini (glej poglavje 3.2). V obeh letih se pričakuje tudi živahna rast trgovine s trajnimi in poltrajnimi dobrinami, povezana z opremljanjem stanovanj. Kljub temu pa bo rast dodane vrednosti nekoliko nižja kot letos, ko beležimo izjemno visoke stopnje rasti prihodkov v trgovini na debelo ter v trgovini z motornimi vozili. Tudi v *prometu, skladiščenju in zvezah*, kjer se bo v letu 2007 dodana vrednost realno okrepila za 5,3 %, v letu 2008 pa za 4,7 %, pričakujemo, da se bo letošnja živahna aktivnost v tovornem cestnem prometu postopno upočasnila, še vedno pa naj bi se pospešeno krepila telekomunikacijska dejavnost. Najvišje stopnje rasti bodo v obeh letih dosegli v *finančnem posredništvu* (8,4 % in 7,5 %), kjer se pričakuje nadaljnje približevanje razvitosti finančnega sektorja razvitejšim državam EU. Nekoliko višjo rast v letu 2007 utemeljujemo s pričakovano večjo rastjo stanovanjskih kreditov zaradi povečanih nakupov stanovanj pred zvišanjem stopnje DDV na nepremičnine v letu 2008. Pozitiven vpliv na rast sektorja pa se pričakuje tudi od spremembe dohodninske zakonodaje (del povišanih dohodkov naj bi se prelil v varčevanje) ter vstopa v EMU⁶. V *gostinstvu* se bo rast dodane vrednosti v naslednjih dveh letih povzpela na 5 %, kar je povezano s povečano naložbeno dejavnostjo po letu 2004. V letu 2008 bo na povpraševanje po gostinskih storitvah vplivalo tudi predsedovanje Slovenije EU. V dejavnosti *nepremičnine, najem in poslovne storitve* bo rast v obeh letih nespremenjena, 4-odstotna.

V javnih storitvah se bo rast dodane vrednosti v prihodnjih dveh letih krepila v vseh dejavnostih, razen v javni upravi. Najvišjo rast pričakujemo v pretežno tržno usmerjeni *dejavnosti drugih javnih, skupnih in osebnih storitev*, kjer se bo zaradi učinkov davčne reforme na večje trošenje prebivalstva realna rast dodane vrednosti povzpela na 5,5 %. V dejavnosti *izobraževanja* se bo zaradi nadaljnje krepitve zaposlovanja v višjem in visokem šolstvu ter razširitve izobraževanja odraslih realna rast dodane vrednosti okrepila na 2,6 % v letu 2007 in 2,8 % v letu 2008. V *zdravstvu in socialnem varstvu* pričakujemo nadaljnjo širitev socialnovarstvene mreže, tako da se bo dodana vrednost povečevala po 4-4,5-odstotni realni stopnji. V dejavnosti *javne uprave, obrambe in obveznega socialnega zavarovanja* pa se bo zaradi dodatnih zaposlitev v vojski in policiji ter predsedovanja Slovenije EU realna rast dodane vrednosti še vedno ohranila na ravni okoli 3 %.

2.4 Stroškovna struktura bruto domačega proizvoda

Sredstva za zaposlene bodo v letih 2006-2008 predstavljala nižji delež v BDP kot lani. Ocenjujemo, da bo realna rast bruto plače na zaposlenega letos 2,2-odstotna (3,0 % v zasebnem sektorju in 0,4 % v javnem), kar je v zasebnem sektorju enako,

⁶ Pozitiven učinek vstopa v EMU na aktivnost finančnega sektorja v letu 2007 bo zmeren. Na eni strani se bo slovenski finančni sistem še bolj integriral z evropskim, kar pomeni korist za finančno posredništvo. Na drugi strani pa bo upadel promet iz menjalniških poslov. Nekatere prednosti (manjše valutno tveganje) pa v veliki meri uživamo že od vstopa v ERM II, še bolj pa od sprejetja dokončne odločitve o vključitvi Slovenije v EMU.

v javnem sektorju pa nekoliko manj, kot smo ocenjevali spomladi (glej poglavje 6.2). Ob predvidenem povečanju števila prejemnikov plač za 1,0 % bodo sredstva za zaposlene v letu 2006 dosegla 3,2-odstotno realno rast in tako tudi v letu 2006 zaostajala za realno rastjo bruto domačega proizvoda. Zaradi poslabšanih pogojev menjave, kar bo vplivalo na zaostajanje implicitnega deflatorja BDP za domačo inflacijo, pa se bo delež skupnih stroškov dela v BDP letos vseeno ohranil na ravni zadnjih treh let (okoli 52 % BDP). Upoštevajoč dogovore plačne politike in gospodarsko konjunkturo za leti 2007 in 2008 je napoved realne rasti bruto plače na zaposlenega 2,5 % oziroma 3,0 %, kar ob 0,9-odstotnem porastu števila prejemnikov plač v obeh letih pomeni 3,4-odstotno realno rast sredstev za zaposlene v letu 2007 in 3,9-odstotno v letu 2008. S predvidenim nadaljnjim zaostajanjem rasti stroškov dela za gospodarsko rastjo in izboljšanjem pogojev menjave se bo njihov delež v bruto domačem proizvodu v letu 2007 zmanjšal na 51,3 % BDP. Zaostajanje rasti stroškov dela za gospodarsko rastjo bo v letu 2008 manjše, zato bo delež sredstev za zaposlene v BDP le neznatno (za 0,1 odstotne točke) nižji kot v predhodnem letu.

Postopno zniževanje davka na izplačane plače bo v letih 2006-2008 vplivalo na znižanje deleža davkov na proizvodnjo in uvoz v BDP. Davki na proizvodnjo in uvoz so v letu 2005 po podatkih SURS-a znašali 1.085 mrd SIT oziroma 16,4 % BDP; pri tem so pretežni del omenjenih davkov predstavljali davki na proizvode in storitve (13,4 % BDP), manjši del (3,0 % BDP) pa drugi davki na proizvodnjo. Ob upoštevanju pričakovanega gibanja makroekonomskih agregatov in nespremenjenih stopenj DDV (20 % oziroma 8,5 %), pričakujemo, da se bo delež davkov na proizvode in storitve tudi letos in v prihodnjih dveh letih ohranil na lanski ravni (13,4 % BDP). Projekcije, ki upoštevajo predvideno postopno znižanje davka na izplačane plače, kažejo, da se bo s tem delež drugih davkov na proizvodnjo v BDP

Tabela 11: Stroškovna struktura bruto domačega proizvoda

	Struktura v %							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
						Ocena	Napoved	
1. SREDSTVA ZA ZAPOSLENE	53,4	52,7	51,8	52,0	52,2	52,0	51,3	51,2
a) Bruto plače in prejemki	46,5	45,6	44,6	44,6	44,8	44,5	44,0	43,9
b) Socialni prispevki delodajalcev	6,9	7,2	7,2	7,5	7,5	7,4	7,3	7,3
2. DAVKI NA PROIZVODNJO IN UVOZ	16,1	16,4	16,6	16,4	16,4	16,1	15,8	15,2
a) Davki na proizvode in storitve	13,5	13,8	13,7	13,5	13,4	13,4	13,4	13,4
b) Drugi davki na proizvodnjo	2,6	2,6	2,9	2,9	3,0	2,7	2,4	1,8
3. SUBVENCIJE	1,5	1,3	1,7	2,0	2,1	2,0	2,2	2,2
a) Subvencije na proizvode in storitve	0,5	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4
b) Druge subvencije	1,0	0,9	1,2	1,5	1,5	1,5	1,8	1,8
4. Bruto poslovni presežek	24,4	24,1	25,3	25,4	25,2	25,6	26,4	27,0
5. Bruto raznovrstni dohodek	7,6	8,1	8,0	8,2	8,2	8,3	8,6	8,8
6. BRUTO DOMAČI PROIZVOD (6=1+2-3+4+5)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Vir podatkov: SURS, ocena in napoved UMAR.

letos in prihodnje leto znižal za 0,3 odstotne točke in v letu 2008 za nadaljnje 0,6 odstotne točke BDP.

Delež subvencij v BDP bo v prihodnjih dveh letih narasel. Po razmeroma hitrem zniževanju deleža subvencij, ki je trajalo do leta 2002 (delež se je znižal na 1,3 % BDP), se je ta v naslednjih letih zelo povečal (2005: 2,1 % BDP). Pri tem so subvencije na proizvode stabilne in se gibljejo okoli 0,5 % BDP, povečujejo pa se druge subvencije (leta 2002 0,9 % BDP, leta 2005 1,5 % BDP), kar je tudi posledica oblikovanja novih programov, ki se delno financirajo iz evropskih strukturnih skladov, delno pa iz nacionalnih virov. Pričakujemo, da se bodo subvencije na proizvode tudi letos in v prihodnjih dveh letih ohranile približno na dosedanji višini, okoli 0,5 % BDP. V letu 2006 bodo druge subvencije po naši oceni znašale 1,5 % BDP, v letih 2007 in 2008 pa se bodo, zaradi bistveno povečanega priliva sredstev iz proračuna EU na podlagi nove finančne perspektive, ki morajo biti dopolnjvana z domačimi viri (tudi subvencijami), povečale na 1,8 % BDP.

*Letos in v prihodnjih dveh letih naj bi se **delež bruto poslovnega presežka v BDP povečeval.*** Na povečevanje poslovnega presežka v celotnem obdobju bo vplivalo nadaljevanje ugodne gospodarske konjunktore ter umirjene rasti sredstev za zaposlene, v povezavi z že uzakonjeno postopno ukinitvijo davka na izplačane plače. Hkrati bodo na gibanje bruto poslovnega presežka v teh letih pomembno vplivale tudi spremembe v pogojih menjave.

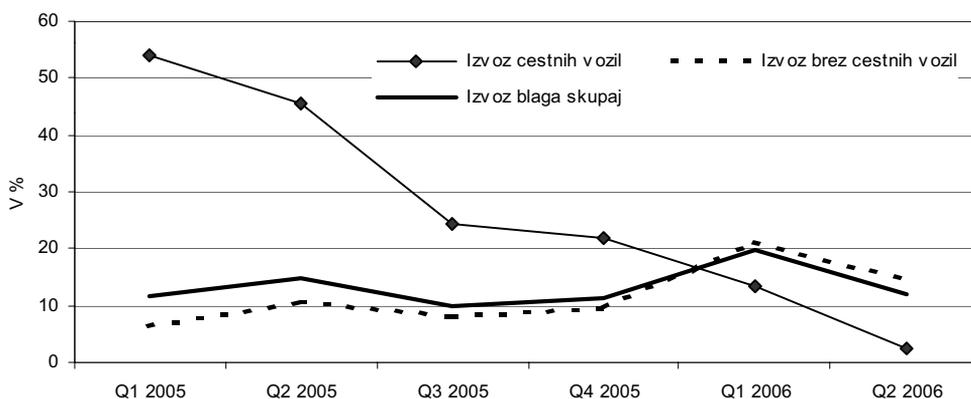
3 Agregati potrošnje

3.1 Izvoz in uvoz blaga in storitev

V prvi polovici leta 2006 je bila rast izvožno-uvoznih tokov višja kot v povprečju lanskega leta, prispevek menjave s tujino h gospodarski rasti pa se je znižal. Po podatkih nacionalnih računov se je izvoz blaga in storitev v prvem letošnjem polletju v primerjavi z istim obdobjem lani realno povečal za 11,6 % (blaga za 11,6 %, storitev za 11,3 %). Rast izvoza je ob polletju tako preseгла povprečno rast v lanskem letu (10,5 %) in je bila eden temeljnih dejavnikov pospešitve gospodarske rasti v tem obdobju. Čeprav se je pomen domačega trošenja za gospodarsko rast povečeval že od tretjega četrletja leta 2005 dalje, pa je bil prispevek izvoza h gospodarski rasti v omenjenem obdobju vedno višji od prispevka skupnega domačega povpraševanja. Zaradi močne povezanosti izvoza in uvoza in okrepljene rasti domače potrošnje letos tudi rast uvoznih tokov ni bila bistveno počasnejša od izvoznih in je znašala 10,6 % (blaga za 10,5 %, storitev za 11,1 %). Pospešitev rasti uvoza glede na lansko leto je bila tudi močnejša od pospešitve rasti izvoza, zato se je prispevek salda menjave s tujino v prvi polovici leta zmanjšal na 0,7 odstotne točke (lani 2,3 o. t.). Visoki stopnji rasti izvoza in uvoza v prvem letošnjem četrletju (14,9 % in 13,5 %), sta se v drugem četrletju na medletni ravni upočasnili (na 8,6 % in 8,0 %). Slednje je sovpadalo z medletno dinamiko gospodarske rasti v državah EU, ki je bila po nedesezoniranih podatkih v prvem letošnjem četrletju 3-odstotna, v drugem pa 2,2-odstotna.

Ob pričakovanem umirjanju stopnje rasti izvoza cestnih vozil, ki je lani v razmerah šibkejše gospodarske konjunktore v trgovinskih partnericah zlasti v prvi polovici leta prispeval k ohranjanju visoke rasti blagovnega izvoza, je **rast izvoza blaga letos pretežno posledica rasti izvoza ostalega blaga**. Izvoz blaga se je v prvem letošnjem polletju v primerjavi z istim obdobjem lani nominalno (izraženo v EUR) povečal za 16,0 %. Polletni podatki o blagovnem izvozu odražajo pričakovano upočasnitev rasti izvoza cestnih vozil (7,9 %), ki je bila zlasti posledica padca izvoza cestnih vozil v Francijo, saj je bila rast blagovnega izvoza večinoma posledica hitrejšje

Slika 1: Medletne stopnje rasti blagovnega izvoza (v EUR), v %

rasti izvoza ostalih proizvodov (18,4 %, glej sliko 1). Podatki po četrletjih kažejo, da se je visoka nominalna medletna rast iz prvega četrletja (19,2 %) v drugem četrletju upočasnila (13,2 %), kar je bilo posledica upočasnitve tako medletne rasti izvoza cestnih vozil (z 10,9 % na 3,6 %) kot tudi rasti izvoza brez vozil, ki pa še vedno ostaja visoka (z 20,8 % na 15,0 %).

Izvoz blaga v države EU je bil v prvi polovici leta nominalno za 16,7 % (v EUR) večji kot v istem obdobju lani. Izvoz v stare članice EU se je medletno nominalno povečal za 15,5 %, nadaljevala pa se je hitrejša rast izvoza v nove članice EU (25,3 %), ki so v prvem letošnjem polletju tudi dosegala visoke stopnje gospodarske rasti. Med pomembnejšimi trgovinskimi partnericami v EU se je blagovni izvoz medletno najbolj povečal v Veliko Britanijo (za 52,1 %), Avstrijo (za 24,5 %) in Italijo (za 13,7 %), visoka je bila tudi rast izvoza v Nemčijo (13,7 %). Potem ko se je lani v prvem polletju izvoz v Francijo medletno povečal za 87,5 %, zaradi visokega povečanja izvoza cestnih vozil⁷, pa je bilo letošnje medletno znižanje za 3,7 % prav tako večinoma posledica njihovega manjšega izvoza (za 9,5 %), ki je v strukturi blagovnega izvoza predstavljal 54,3 % (v istem obdobju lani 57,9 %). Rast izvoza cestnih vozil letos sicer ostaja pomemben dejavnik rasti blagovnega izvoza v Veliko Britanijo in Nemčijo. Zlasti k rasti izvoza v Nemčijo, katere gospodarska rast je letos močno spodbujena z okrepljenim investicijskim povpraševanjem, je pomembno prispeval tudi izvoz barvnih kovin, industrijskih strojev za splošno uporabo, kemičnih proizvodov in specializiranih strojev. K rasti izvoza v Avstrijo in Italijo pa je v prvem polletju na medletni ravni največ prispeval izvoz električne energije. Nadaljevala se je tudi visoka rast blagovnega izvoza v nekatere stare članice EU, ki pred vstopom Slovenije v EU niso bile tradicionalne trgovinske partnerice (Belgija, Danska, Finska, Irska, Španija in Švedska), vendar je delež izvoza v omenjene države še vedno skromen (v povprečju 1 %).

Regionalna struktura blagovnega izvoza je za prvo letošnje polletje poleg visokih rasti izvoza v države EU izkazovala tudi visoke medletne rasti izvoza v države nečlanice (14,4 %, v EUR). V okviru rasti izvoza v države nekdanje Jugoslavije, ki je bila 10,2-odstotna se nadaljuje upadanje blagovnega izvoza v BIH in Makedonijo, ki se je začelo po vstopu Slovenije v EU, izvoz na Hrvaško in v Srbijo ter Črno goro pa se je povečal. K rasti izvoza na Hrvaško (13,7 %) je največ prispeval povečan izvoz cestnih vozil (za 39,3 %) in kovinskih izdelkov. Zaradi visoke rasti izvoza medicinskih in farmacevtskih proizvodov (60,2 %) se je izvoz blaga v Rusko federacijo v prvem polletju na medletni ravni povečal za 36,8 %. Po dveh zaporednih letih upadanja pa se je povečal tudi izvoz blaga v ZDA (za 5,7 % medletno). Pri tem se je padec izvoza medicinskih in farmacevtskih proizvodov sicer nadaljeval (za 27,9 %), vendar je bila hkrati dosežena visoka rast izvoza kovinskih izdelkov, električnih strojev in naprav, pohištva ter raznih gotovih izdelkov.

V okviru izvoza storitev je v prvem polletju najhitreje naraščal izvoz ostalih storitev (vseh drugih storitev razen transporta in potovanj). K 15,8-odstotni rasti (v EUR) izvoza storitev je največ prispevala visoka rast izvoza ostalih poslovnih storitev (46,3 %), ki zajema operativni zakup, posredovanje in razne poslovne, profesionalne

⁷ Visoka proizvodna in izvozna rast cestnih vozil v letu 2005 je bila povezana s poslovno odločitvijo proizvajalca, ki je v Sloveniji ob koncu leta 2004 začel nadomeščati v drugih državah zmanjšano proizvodnjo.

ter tehnične storitve. Kljub visoki rasti izvoza ostalih storitev letos in tudi lani, pa so spremembe v strukturi slovenskega izvoza storitev še vedno prepočasne, saj delež izvoza ostalih storitev predstavlja le dobro četrtino, v državah EU pa je bistveno višji (več kot polovica). Slednje je deloma posledica prevelike usmeritve slovenskih ponudnikov storitev z višjo dodano vrednostjo na domači trg. Izvoz transportnih storitev se je v prvem letošnjem polletju medletno povečal za 19,2 %, kar je bilo povezano z visoko rastjo blagovnega izvoza. Rast prihodkov od potovanj je bila od vseh komponent storitev najpočasnejša (5,4 %).

Zaradi nadaljnjega intenzivnega vključevanja Slovenije v mednarodne trgovinske in kapitalske tokove, se povprečni deleži uvoza povečujejo tako v izvozu, investicijski in zasebni potrošnji. V namenski strukturi uvoza blaga, ki se je v prvi polovici leta medletno nominalno povečal za 16,1 % (v EUR), se je zaradi naraščajočih cen nafte in ostalih primarnih surovin ter pospešene rasti industrijske proizvodnje najbolj okrepil uvoz proizvodov za vmesno porabo (za 16,7 %). Delež uvoza proizvodov za vmesno porabo v blagovnem izvozu je po naši oceni znašal 65,3 % (v istem obdobju lani 64,9 %). Visoki stopnji rasti pa sta dosegla tudi uvoz proizvodov za investicije (15,3 %) in uvoz proizvodov za široko porabo (15,2 %). Povečanje uvoza proizvodov za investicije, po lanski precej skromnejši rasti, je odražalo zlasti okrepljeno rast investicij v opremo in stroje (glej poglavje 3.3). Delež uvoza proizvodov za investicije v investicijski potrošnji je bil po naši oceni 37,1-odstoten (v istem obdobju lani 34,7-odstoten). Uvozna komponenta je naraščala tudi pri proizvodih za široko porabo, saj se je delež uvoza proizvodov za široko porabo v domači zasebni potrošnji medletno povečal za 2,1 strukturne točke, na 25,8 %. Slednje je tudi posledica globalizacije mednarodnih trgov, zaradi katerih se domača ponudba proizvodov za široko porabo deloma nadomešča z uvozom. Regionalna struktura uvoza nam kaže, da se je uvoz blaga iz držav EU povečal za 13,2 %, iz držav nečlanic pa za 28,8 %. V okviru slednjih se je nadaljevala visoka rast uvoza iz držav na ozemlju nekdanje Jugoslavije (33,6 %), ki sodelujejo v stabilizacijsko pridružitvenem procesu (Makedonija, BiH, Srbija in Črna gora) in imajo na trge držav EU skoraj v celoti liberaliziran izvoz.⁸

Uvoz storitev se je v prvi polovici letošnjega leta medletno povečeval počasneje od izvoza storitev. K 12,7-odstotni rasti (v EUR) je največ prispevala rast uvoza ostalih storitev (10,7 %), ki predstavljajo skoraj polovico uvoza storitev, čeprav je bil uvoz transportnih storitev (19,2 %) najhitreje rastoča kategorija. Uvoz potovanj se je nominalno povečal za 10,8 %. Kljub relativno visoki rasti pa je k skupni rasti uvoza storitev prispeval najmanj (2,9 odstotne točke).

Rast blagovno-storitvene menjave se je na medletni ravni v primerjavi s prvim letošnjim polletjem (16,0 %, nominalno v EUR) julija upočasnila (14,1 %). Kljub temu je medletna rast izvozno-uvožno tokov v sedmih letošnjih mesecih ostala na relativno visoki ravni, rast izvoza in uvoza pa je bila skoraj enaka (15,8 % in 15,7 %).

⁸ V začetku aprila 2006 so se na pobudo Evropske komisije začeli tudi pogovori o vzpostavitvi brezcarinskega območja na Balkanu, ki bo utemeljeno preko srednjeevropskega sporazuma o prosti trgovini CEFTA. Z njim bi lahko nadomestili okoli 30 bilateralnih sporazumov o prosti trgovini med Hrvaško, BiH, Makedonijo, Srbijo, Črno goro, Albanijo, Romunijo, Bolgarijo, Moldavijo in Kosovom, kar bi pripomoglo tudi k preglednejšemu poslovanju na tem območju.

Jesenska ocena realne rasti blagovno-storitvenih tokov v letu 2006 je višja kot spomladi. Izvoz proizvodov in storitev se bo v letu 2006 realno povečal za 9,9 %, kar je za 1,7 odstotne točke več, kot smo predvideli spomladi. Rast blagovnega izvoza (10,6 %) bo presegla spomladansko napoved (8,5 %). Popravek navzgor je predvsem posledica večje krepitve rasti izvoza v države EU. Ob višji gospodarski rasti v državah EU, kot je bila predvidena spomladi, bo večje tuje povpraševanje prispevalo k višji rasti blagovnega izvoza (odzivnost slovenskega blagovnega izvoza na odstotno spremembo tujega povpraševanja je več kot proporcionalna). K rasti izvoza bo pozitivno prispevala tudi nadaljnja visoka rast izvoza na Hrvaško in v Srbijo in Črno goro ter v Rusijo. Obseg izvoza v BIH in Makedonijo pa se bo znižal tudi na letni ravni. Realna rast izvoza storitev ostaja v okviru spomladanskih pričakovanj (6,6 %). Uvoz proizvodov in storitev se bo v letu 2006 realno povečal za 9,1 %, kar je za 1,5 odstotne točke več, kot smo napovedovali spomladi. Višja rast uvoza bo večinoma odraz večjih izvoznih tokov, deloma pa tudi višje ocene rasti investicij v osnovna sredstva. Prispevek salda menjave s tujino h gospodarski rasti v letu 2006 pa ostaja približno enak (0,6 odstotne točke) kot v spomladanski napovedi (0,4 odstotne točke).

V letu 2007 pričakujemo nižjo rast blagovno-storitvene menjave kot v letu 2006. Ob pričakovani počasnejši gospodarski rasti v mednarodnem okolju, predvsem v EU, predvidevamo upočasnitev rasti izvoza blaga in storitev. Upošteva je pozitiven učinek prenosa ugodnih gibanj izvoza v letošnjem letu, pa bo rast v prihodnjem letu vendarle nekoliko višja od spomladi pričakovane, in sicer 8,3-odstotna. Predvidevamo tudi nadaljevanje relativno visoke rasti izvoza na Hrvaško ter umiritev visokih rasti blagovnega izvoza v Srbijo in Črno goro ter v Rusijo. Izvoz v BIH in v Makedonijo naj ne bi več upadal. Rast izvoza storitev se bo ohranila na podobni ravni (6,7 %) kot v letu 2006. Po drugi strani ocenjujemo, da se bo realna rast uvoza blaga in storitev (7,7 %) v primerjavi s predhodnim letom upočasnila, kar bo predvsem rezultat upočasnitve rasti izvoza. Ob opisanih gibanjih izvozno-uvoznih tokov bo prispevek salda menjave s tujino znašal 0,5 odstotne točke.

V letu 2008 pričakujemo rahlo okrepitev mednarodne menjave na osnovi rasti izvoznih tokov, rast uvoznih tokov pa bo predvidoma na enaki ravni kot leta 2007. Izvoz se bo realno povečal za 8,5 % (blaga za 8,9 %, storitev za 6,8 %). Upošteva joč napovedi o okrepitvi gospodarske rasti v najpomembnejših partnericah EU pričakujemo višjo rast izvoza v države EU, rast izvoza v ostale države pa bo ostala na ravni predhodnega leta. Ob takšnih predvidenih gibanjih izvoza in domače potrošnje, katere rast pa bo nižja kot v predhodnem letu, pričakujemo, da se bo realna rast uvoza proizvodov in storitev ohranila na 7,7 %. Prispevek menjave s tujino h gospodarski rasti (0,6 odstotne točke) bo zato nekoliko višji kot v letu 2007.

3.2 Zasebna potrošnja

Zasebna potrošnja se je v prvi polovici leta realno povečala za 3,4 %, kar je za 1,6 odstotne točke manj kot BDP. V okviru zasebne potrošnje, ki se je tudi po četrletjih povečala zelo enakomerno (v prvem za 3,5 % in v drugem za 3,3 %) je potrošnja gospodinjstev prav tako realno porasla za 3,4 %, potrošnja NPISG pa se je povečala za 2,3 %.

Prejemki gospodinjestev⁹ kot kratkoročni kazalnik na strani virov za njihovo potrošnjo, so v prvem polletju v medletni primerjavi realno porasli za 4,6 % (lani za 2,0 %). Najhitreje rastoča komponenta prejemkov so bili (po lanskem upadu) drugi prejemki iz delovnega razmerja¹⁰ (8,8 %), masa neto plač, ki je k rasti prispevala največ, je dosegla polovico njihove rasti (4,4 %), izplačila socialnih transferjev pa so se povečala za 3,0 %.

Izbrani kratkoročni kazalniki gibanja potrošnje so ob polletju v medletnih primerjavah večinoma nakazovali na nadaljevanje stabilne stopnje rasti potrošnje. Čeprav je realna rast potrošnje gospodinjestev tako v letošnjem kot lanskem polletju na medletni ravni dosegla 3,4 %, je v prvem polletju letos rast prihodka na trgovini na drobno (3,2 %) dosegla le dobro polovico lanske rasti (5,9 %); najbolj se je povečal prihodek v skupini pohištvo, gospodinjski aparati in gradbeni material v specializiranih prodajalnah (za 14,4 %; v lanskem polletju -2,1 %). Po drugi strani je DDV, obračunan končnim potrošnikom (5,7 %), za več kot enkrat presegel lansko rast (2,5 %) ter porasel za 2,5 odstotne točke bolj kot prihodek v trgovini na drobno. Za letošnje leto je značilna visoka rast tako uvoza potrošnih dobrin (v polletju 15,2 %, nominalno v EUR) kot uvoza potovanj. Slednji se je nominalno povečal za 10,9 % (nominalno, v EUR), pri čemer je rast preseгла izvoz potovanj za 5,2 odstotne točke, s tem pa se je prvič po letu 2002 trošenje rezidentov v tujini povečalo bolj kot trošenje tujcev pri nas (pri tem je nominalna vrednost izvoza potovanj v povprečju približno za enkrat višja od njihovega uvoza). Vrednost kazalca zaupanja potrošnikov (-16,0) je bila v prvi polovici letošnjega leta za odstotno točko nad povprečjem lanskega polletja. Število prvič registriranih osebnih vozil je ob polletju še nadalje upadalo (za 0,4 %), vendar manj kot v prvem polletju lani.

Neto tokovi vseh posojil prebivalstvu¹¹ so se v letošnjem prvem polletju povečali za tretjino (realno za 33,0 %), že tri četrtletja zapored pa so neto tokovi stanovanjskih posojil višji od potrošniških in drugih posojil skupaj. Medletna realna rast obsega posojil se je od marca do junija ohranjala na ravni 24,5 %, kar je le nekoliko več kot lani ob polletju, ko je znašala 21,5 %. Pri tem v okviru posojil po valuti najvišjo rast obsega še naprej dosegajo posojila v tuji valuti (78,0 %; lani v tem obdobju 57,5 %), toolarska posojila pa so medletno porasla le za 0,6 % (lani ob polletju 10,3 %). V okviru posojil po namenu je v letošnji prvi polovici leta obseg stanovanjskih posojil realno porasel za 49,5 % (33,9 %), obseg potrošniških posojil se je povečal za 14,5 % (12,8 %), ostalih pa za 7,4 % (26,0 %). V obdobju, za katerega so razpoložljivi podatki po metodologiji ECB, se je spremenila tudi struktura posojil. V valutni strukturi se je delež posojil v tuji valuti junija letos (43,2 %) v primerjavi s koncem leta 2004 (22,5 %) skoraj podvojil. V strukturi po namenu je delež stanovanjskih posojil konec junija znašal 34,0 %, kar je 10,7 odstotne točke več kot pred letom in

⁹ Prejemki zajemajo maso neto plač (v letošnji prvi polovici leta je v vseh prejemkih predstavljala 45,5 %) in drugih prejemkov iz delovnega razmerja (17,6 %) po podatkih AJ PES ter transferje posameznikom in gospodinjestvom (36,9 %) po podatkih konsolidirane globalne bilance javnega financiranja MF.

¹⁰ V prvi polovici leta 2006 so prejemki po pogodbah o delu in avtorskih pogodbah medletno realno porasli za 23,4 %, povračila pa za 7,2 %.

¹¹ Zaradi spremenjene metodologije spremljanja posojil in varčevanja prebivalstva (prehod z metodologije IMF na metodologijo ECB) lahko gibanje teh kazalcev spremljamo le od decembra 2004 naprej, kar nam zelo otežuje analizo zadolževanja, glede na to, da se je po prejšnjih podatkih zadolževanje začelo povečevati konec leta 2003.

pol. Delež potrošniških in ostalih posojil se je posledično zmanjšal (prvih za 9,2 o. t. na 44,5 %, drugih pa za 1,7 o. t. na 21,4 %).

Obremenjenost prejemkov prebivalstva s posojili poslovnih bank¹² se povečuje; v prvi polovici leta se je glede na lansko prvo polletje povečala za 0,6, na 4,1. Medtem pa je bil na enoto povečanih prejemkov dolg prebivalstva iz naslova bančnih posojil višji za 12,3 enote¹³ (lani v istem obdobju 14,8). Manjša vrednost kazalca v letošnjem letu je posledica višje rasti razlike v prejemkih (od razlike v posojilih), lahko pa kaže tudi na upočasnitev relativno visoke dinamike zadolževanja v zadnjih letih.

Razpoložljivi podatki o trošenju v tretjem četrtletju kažejo na nadaljevanje podobnih gibanj kot v prvi polovici leta. Masa neto plač in drugih prejemkov se je v juliju in avgustu na medletni ravni realno povečala za 5,6 %, kar je na ravni polletja. Prav tako se je na ravni polletja v juliju gibala rast uvoza proizvodov za široko potrošnjo (15,2 %, v EUR). V juliju in avgustu skupaj je bila rast trošenja rezidentov v tujini na medletni ravni 7,0-odstotna (v EUR), vrednost nakupov tujcev pri nas pa je bila celo za 1,7 % nižja kot v istem obdobju lani. Tudi vrednost kazalca zaupanja potrošnikov je v tretjem četrtletju (-12,0) v primerjavi z vrednostjo v enakem lanskem obdobju (-19,3) porasla; pri tem so potrošniki z najvišjo vrednostjo od marca 1996 (odkar so na voljo mesečni podatki) ocenili gospodarsko stanje v zadnjem letu ter primernost trenutka za večje nakupe in za varčevanje. Od gibanj v prvi polovici leta v tretjem četrtletju še najbolj odstopata podatka o prihodku v trgovini na drobno in registracijah novih osebnih vozil. V tretjem četrtletju so registracije novih osebnih vozil dosegle najvišjo rast v zadnjih dveh letih in pol (po prvem četrtletju 2004), saj so se v medletni primerjavi povečale za 7,2 %. Prihodek v trgovini na drobno pa je v juliju in avgustu skupaj nekoliko upadel (za 0,1 %).

Jesenska napoved rasti zasebne potrošnje za letošnje leto ostaja 3,3 %. Napoved je enaka pomladanski, kljub nekoliko nižji oceni realne rasti mase bruto plač (3,2 %, predhodno 3,3 %) in razpoložljivega dohodka, saj smo pri napovedi izhajali tudi iz že dosežene rasti v prvi polovici leta in opisanih gibanj tekočih kazalnikov. Nižja ocena realne rasti razpoložljivega dohodka (2,4 %, spomladi 3,3 %) je predvsem posledica višje rasti plačil dohodnine v prvem polletju (nominalno so po konsolidirani globalni bilanci javnega financiranja MF porasla za 15,4 %).

Napoved rasti zasebne potrošnje za leto 2007 znaša 3,6 %. Na eni strani bo na rast zasebne potrošnje v tem letu pozitivno vplival učinek znižanih davčnih stopenj¹⁴, omejevalno pa učinek rastočih obrestnih mer. Ob 0,9-odstotni rasti števila prejemnikov plač in 2,5-odstotni realni rasti bruto plače, se bo masa bruto plač povečala realno za 3,4 %. Ocenjena realna rast razpoložljivega dohodka znaša 3,8 %. Zaradi učinkov nižjih dohodninskih stopenj, ki breme davkov znižujejo predvsem za osebe v višjih dohodkovnih razredih z višjo nagnjenostjo k varčevanju,

¹² Razmerje med povprečnim mesečnim stanjem posojil in povprečnimi mesečnimi prejemki.

¹³ Razmerje med razliko v povprečnem stanju posojil v določenem obdobju in razliko v povprečnih prejemkih v istem obdobju.

¹⁴ V napovedi so bile upoštevane dohodninske stopnje, ki izhajajo iz predloga sprememb Zakona o dohodnini, sprejetega na vladi v septembru 2006. Ocena učinkov upošteva tudi rezultate ekonomskega modela IER, s katerim so bili ocenjeni učinki sprememb davčne zakonodaje na rast makroekonomskih agregatov (september 2006).

ocenjujemo, da se potrošnja ne bo povečala za celotno rast razpoložljivega dohodka. Omejevalno bo lahko na potrošnje delovala tudi upočasnitev zadolževanja zaradi naraščajočih obrestnih mer, ki posojiljemalcem povečujejo tudi odplačila za v preteklosti najeta posojila z variabilno obrestno mero.

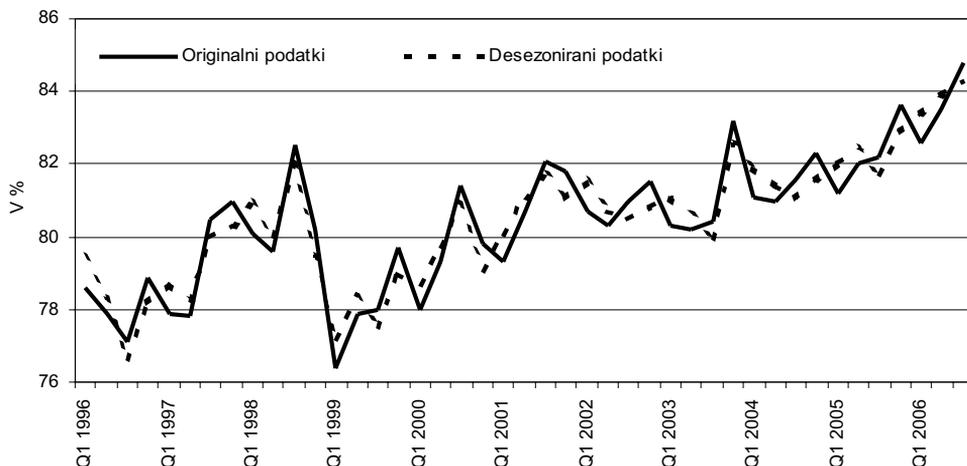
Leta 2008 naj bi rast potrošnje ponovno dosegla 3,6 %. Vzrok za ohranjanje nekoliko višje rasti zasebne potrošnje kot v zadnjih nekaj letih je predvsem v predvideni okrepljeni rasti mase bruto plač (znižanje dohodnine bo imelo vpliv na višjo rast zasebne potrošnje le v letu 2007). Ta bo ob predvideni 3,0-odstotni rasti realnih bruto plač ter 0,9-odstotnem povečanju števila prejemnikov plač porasla za 3,9 %. Rast razpoložljivega dohodka je ocenjena na 3,7 %. Odplačevanje posojil, najetih v prejšnjih letih (predvsem stanovanjskih, z relativno visokimi anuitetami), pa bo tudi v tem letu lahko nekoliko zmanjševalo sredstva gospodinjstev za potrošnjo.

3.3 Bruto investicije v osnovna sredstva in zaloge

Po okrepitvi v zadnjem četrletju lanskega leta se je v prvi polovici leta nadaljevala visoka investicijska aktivnost. Po četrletnih podatkih je bila v zadnjem četrletju lani rast investicij v osnovna sredstva na medletni ravni 8,2-odstotna (po desezoniranih podatkih glede na četrletje pred tem 3,2-odstotna). V prvi polovici letošnjega leta je bila rast na medletni ravni 8,9-odstotna (po desezoniranih podatkih glede na predhodno četrletje 2,0-odstotna in prvem in 1,9-odstotna v drugem četrletju).

V prvi polovici letošnjega leta so se povečale predvsem investicije v opremo. V prvi polovici leta so bile investicije v opremo in stroje za 13,6 % višje kot v istem obdobju lani, od tega v transportno opremo za 16,8 %, v drugo opremo in stroje pa za 12,7 %. Ocenjujemo, da je rast povezana z ugodnimi razmerami v mednarodnem okolju in z rastjo izvoza, kar spodbuja investicijsko aktivnost, zlasti v povezavi z doseženo visoko izkoriščenostjo proizvodnih kapacitet v industriji (glej sliko 2).

Slika 2: Izkoriščenost proizvodnih kapacitet v industriji

V prvi polovici leta je bila rast investicij v nestanovanjske zgradbe in objekte nizka, visoka rast stanovanjskih investicij pa se je nadaljevala. Investicije v stanovanja so se v prvi polovici leta povišale za 13,6 %, investicije v druge zgradbe in objekte pa le za 2,5 %. Vrednost opravljenih del v gradnji inženirskih objektov se je povečala za 3,9 %, v gradnji nestanovanjskih stavb pa le za 0,2 %. Nizka rast v gradnji nestanovanjskih stavb je bila pričakovana, saj se je skupna površina z izdanimi gradbenimi dovoljenji predvidenih nestanovanjskih stavb lani povečala le za 2,7 %, leto pred tem pa za 3,1 %. Nepričakovano je bilo znižanje del v gradnji inženirskih objektov v prvem četrtletju, ki pa je bilo povezano z neugodnimi vremenskimi razmerami ter zamudami pri podpisovanju pogodb za gradnjo avtocest.

Na podlagi nekaterih kratkoročnih kazalnikov lahko sklepamo, da se je visoka investicijska aktivnost v tretjem četrtletju nadaljevala. Po podatkih o vrednosti del v gradbeništvu, ki je bila julija realno za 15,8 % višja kot julija lani, so se povečale predvsem investicije v zgradbe in objekte. Na podlagi podatkov o prvih registracijah vozil pa ocenjujemo, da se je nadaljevala tudi visoka rast investicij v transportno opremo. Podobno ocenjujemo za rast investicij v drugo opremo in stroje, saj je bil uvoz strojev in naprav (brez transportnih vozil) julija za 10,0 % (v EUR) višji kot v istem mesecu lani.

Rast bruto investicij v osnovna sredstva bo v drugi polovici leta na podobni ravni kot v prvi, v letu 2006 pa 8,6-odstotna. Izboljšanje napovedi za 2,6 odstotne točke je deloma povezano z izboljšanjem mednarodnega okolja, ki je že v prvi polovici leta presegllo pričakovanja in oživilo investicijsko aktivnost podjetij. Tako visoka rast v zadnjem četrtletju lani, ki smo jo spomladi povezovali z znižanimi investicijskimi olajšavami (s 1. 1. 2006), ni bila le prehodne narave in se je nadaljevala še tudi letos. Na podlagi podatkov o izdanih gradbenih dovoljenjih pričakujemo, da se bo v drugi polovici leta nadaljevala rast stanovanjskih investicij¹⁵ in okrepila investicijska aktivnost v nestanovanjske stavbe¹⁶. Ugodni so tudi podatki o še nerealiziranih pogodbah v gradbeništvu; le-teh je bilo julija za 87,7 % več kot julija lani (za gradnjo stavb za 35,5 %, za gradnjo civilno-inženirskih objektov pa kar za 156,5 %). Pričakujemo predvsem krepitev gradnje civilno-inženirskih objektov, povezano z investicijami v gradnjo avtocest (ocenjujemo, da so prav pogodbe za gradnjo avtocest povzročile visoko rast nerealiziranih pogodb za civilno-inženirske objekte). Podobno kot v prvi polovici leta pozitivno na investicijsko aktivnost vpliva visoka izkoriščenost proizvodnih kapacitet (glej sliko 2), v zadnjem četrtletju pa bo rast še dodatno spodbudila napovedana sprememba obdavčitve dobička podjetij¹⁷ (delni prenos investicij v leto 2006 bo imel negativen vpliv na rast v začetku prihodnjega leta).

¹⁵ Skupna površina novih in povečav obstoječih stanovanj, predvidena z izdanimi gradbenimi dovoljenji, se je v letih 2003-2005 povečala za skoraj polovico. Samo v prvi polovici letošnjega leta je bila glede na isto obdobje lani višja za 12,7 %.

¹⁶ Skupna površina novih in povečav obstoječih nestanovanjskih stavb, predvidena z izdanimi gradbenimi dovoljenji, je bila v prvi polovici letos za 87,4 % višja kot v istem obdobju lani.

¹⁷ S predlogom novega zakona o davku od dohodka pravnih oseb se s 1. januarjem 2007 odpravlja olajšava za investiranje v opremo. Ocenjujemo, da bo del investicij, ki bi bil sicer realiziran v začetku prihodnjega leta, realiziran v zadnjem četrtletju letošnjega leta, saj bodo podjetja lahko tako znižala davčno osnovo.

V letu 2007 pričakujemo rahlo umiritev investicijske aktivnosti. Rast bruto investicij v osnovna sredstva v letu 2007 naj bi bila 5,5 odstotna, na kar bosta vplivala predvsem upočasnitev rasti v mednarodnem okolju ter prenos dela investicij, ki bi bile sicer realizirane v letu 2007, v leto 2006. Na podlagi podatkov o izdanih gradbenih dovoljenjih pričakujemo nadaljevanje rasti stanovanjskih investicij in glede na načrte Družbe za avtoceste RS tudi nadaljevanje intenzivne gradnje avtocest. Ugodno bo na rast vplivala tudi investicijska aktivnost države; investicijski odhodki naj bi se povečali nominalno za 11,4 % (v tem zlasti sredstva za gradnjo in vzdrževanje državnih cest).

V letu 2008 pričakujemo nadaljevanje umirjanja investicijske aktivnosti. Napoved za to leto je 4,5 odstotna. Nižja rast kot leto pred tem je povezana z umirjanjem stanovanjskih investicij. Z letom 2008 se namreč izteče prehodno obdobje, v katerem je Slovenija lahko uporabljala nižjo stopnjo DDV za gradnjo stanovanj. Po načrtih naj bi se rast investicij v avtoceste nadaljevala tudi v letu 2008. Rast investicij v opremo in stroje naj bi bila na podobni ravni kot predhodno leto.

Letos pričakujemo negativen prispevek spremembe zalog k rasti BDP v višini 0,4 odstotne točke, v prihodnjih dveh letih pa nevtralen. Zaloge naj bi se sicer letos povečale za 1,2 % BDP, a bo prispevek spremembe zalog h gospodarski rasti negativen zaradi lanske visoke osnove, ko so se povečale za 1,6 % BDP. Zaloge naj bi se povečale tudi v letih 2007 in 2008, tako da bo v tekočih cenah njihov delež v BDP znašal 1,1 %. Prispevek spremembe zalog h gospodarski rasti pa naj bi bil v obeh letih nevtralen.

3.4 Državna potrošnja

Po podatkih četrtnih računov SURS se je državna potrošnja v prvi polovici leta medletno povečala za 3,7 %. Pri tem je bila realna rast v prvem četrtnem letu nižja (3,3 %) kot v drugem (4,1 %), v prvem četrtnem letu se je individualna potrošnja države povečevala hitreje (3,6 %) kot kolektivna potrošnja (2,8 %), v drugem četrtnem letu pa se je kolektivna potrošnja države povečevala hitreje (5,7 %) kot individualna (3,1 %).

Realna rast državne potrošnje za leto 2006 je ocenjena na 2,8 % in je glede na pomladansko napoved višja za 0,1 odstotne točke. Napoved obsega državne potrošnje za leto 2006 temelji na makroekonomskih predpostavkah ter na ocenah javnofinančnih odhodkov (upoštevane so le del odhodkov, ki po metodologiji nacionalnih računov vstopajo v državno potrošnjo) po oceni realizacije državnega proračuna za leto 2006, ocenah odhodkov občinskih proračunov, ter oceni odhodkov obveznega zdravstvenega zavarovanja za leto 2006 (glej tudi poglavje 7). Nekoliko hitrejša realna rast državne potrošnje, kot je bilo napovedano spomladi, je predvsem posledica nekoliko hitrejši rasti izdatkov za blago in storitve. Rast državne potrošnje bo zaostajala za napovedano rastjo BDP, njen delež v tem agregatu pa bo znašal 19,4 %, kar je za 0,2 odstotne točke manj kot v letu 2005. Prispevek državne potrošnje k rasti BDP je ocenjen na 0,5 odstotne točke, kar je za 0,1 odstotne točke več kot leta 2005.

Ocenjujemo, da bo rast kolektivne potrošnje države v letu 2006 nekoliko višja od rasti individualne potrošnje države (glej tabelo 12). Povečanje števila zaposlenih v

Tabela 12: **Državna potrošnja**

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
						Ocena	Napoved	
Letna realna rast (v %)								
Državna potrošnja skupaj	3,9	3,2	1,6	3,4	2,2	2,8	2,5	2,8
Individualna potrošnja	3,2	4,4	2,0	3,0	2,4	2,6	2,4	2,9
Kolektivna potrošnja	4,9	1,5	1,1	4,1	1,9	3,1	2,6	2,6
Delež v BDP (v %)								
Državna potrošnja skupaj	20,0	19,7	19,6	19,6	19,6	19,4	19,2	19,2
Individualna potrošnja	11,9	11,8	11,8	11,8	11,8	11,6	11,5	11,5
Kolektivna potrošnja	8,1	7,9	7,8	7,8	7,8	7,8	7,7	7,7

Vir podatkov: SURS, ocena in napoved UMAR.

sektorju država je ocenjeno na 1,8 %, kar je nekoliko manj kot spomladi (2,0 %), predvsem zaradi večje umiritve rasti zaposlenosti v dejavnosti izobraževanja. Realna rast vmesne porabe je v letu 2006 ocenjena na 4,5 %, pri čemer se ocenjuje hitrejša realna rast izdatkov za blago in storitve v državnih organih kot spomladi predvsem zaradi hitrejšje rasti izdatkov za posebne materiale in storitve, pa tudi za službena potovanja, kazni in odškodnine ter za tekoče vzdrževanje.

Za leto 2007 je napovedana realna rast državne potrošnje 2,5-odstotna. Njeno nadaljnje zaostajanje za rastjo BDP (za 1,8 odstotne točke) bo še znižalo njen delež v BDP, in sicer na 19,2 %. Predvidevamo, da se bo v letu 2007 število zaposlenih v sektorju država skupaj povečalo za 1,9 %, z nekoliko večjo rastjo števila zaposlenih v dejavnosti zdravstva in v javni upravi in obrambi kot letos, kjer se bo v okviru kadrovskih načrtov poleg povečanja števila zaposlenih v vojski in policiji povečalo tudi število zaposlenih za potrebe priprav na slovensko predsedovanje EU v prvi polovici leta 2008 ter v pravosodnih organih, zaradi odprave sodnih zaostankov. Predvidevamo, da se bo v letu 2007 glede na leto poprej realna rast vmesne porabe nekoliko upočasnila (na 3,1 %), z nekoliko hitrejšo rastjo sredstev za prevozne stroške in storitve ter za službena potovanja, predvsem povezana s pripravami na predsedovanje EU ter za posebne materiale in storitve za potrebe slovenske vojske (obveznosti po vstopu v NATO). Nekoliko hitrejša od celote bo po predvidevanjih tudi rast sredstev za zdravila in za blago in storitve v dejavnosti zdravstva.

Za leto 2008 je napovedana 2,8-odstotna realna rast državne potrošnje, ki bo v tem letu za 1,4 odstotne točke zaostajala za gospodarsko rastjo. K gospodarski rasti bo državna potrošnja v letu 2008 prispevala 0,5 odstotne točke, kar je toliko kot leto poprej, njen delež v BDP pa se bo ohranil na 19,2 %. V letu 2008 se predvideva nekoliko pospešeno rast števila zaposlenih v sektorju država (2,1 %). Enaka rast števila zaposlenih kot v preteklem letu je predvidena v javni upravi in obrambi ter izobraževanju, hitrejša rast pa v dejavnosti zdravstva in socialnega varstva. Realna rast vmesne potrošnje je predvidena na 3,4 %, s podobnimi trendi v strukturi kot v letu poprej.

4 Ekonomski odnosi s tujino

4.1 Plačilna bilanca

Primanjkljaj tekočega računa plačilne bilance je bil ob letošnjem polletju nižji kot v istem obdobju lani. Zmanjšanje primanjkljaja z 92,7 mio EUR na 51,6 mio EUR je posledica večjega presežka v storitveni menjavi, kljub večjemu primanjklju v trgovinski bilanci. Relativno velika statistična napaka (-265,8 mio EUR) v tem obdobju, ki je že vse od vstopa v EU značilna za plačilnobilančne podatke med letom, je bila po naši oceni bolj posledica podcenjenega izvoza kapitala kot pa podcenjenega primanjkljaja na tekočem računu plačilne bilance.

Primanjkljaj v trgovinski bilanci je v prvem polletju dosegel 307,9 mio EUR, lani v tem obdobju je znašal 270,1 mio EUR. Z regionalnega vidika je bilo povečanje primanjkljaja v trgovinski bilanci večinoma posledica večjega blagovnega primanjkljaja z državami, ki niso članice EU. Pri slednjih se je povečal primanjkljaj v menjavi z državami EFTE in s Turčijo, po drugi strani pa se je znižal presežek v menjavi z državami na ozemlju bivše Jugoslavije in z ZDA, presežek z Rusko federacijo pa je bil višji (glej tudi poglavje 3.1). Z vidika namenske strukture blagovne menjave je na povečanje celotnega blagovnega primanjkljaja večinoma vplival vrednostno večji uvoz nafte in naftnih derivatov (cena sodčka nafte Brent se je v prvem letošnjem polletju na medletni ravni povečala za 32,7 %). Naraščajoče cene nafte so poleg višjih cen ostalih surovin in cen industrijskih proizvajalcev poslabšale blagovne pogoje menjave (indeks 99,5).

Saldo storitvene bilance je v letošnjem prvem polletju izkazoval višji presežek (464,7 mio EUR) kot v primerljivem obdobju lani (374,9 mio EUR). Povečanje presežka je odraz večjega neto izvoza transporta in že drugo leto tudi manjšega primanjkljaja pri ostalih storitvah. Presežek v turizmu se na medletni ravni ni bistveno povečal.

*Povečanje primanjkljajev v bilanci faktorskih dohodkov in bilanci tekočih transferjev ni bilo veliko (posamično za približno 6 mio EUR). Rahlo povečanje polletnega primanjkljaja v **bilanci faktorskih dohodkov** (s 120,7 mio EUR na 126,9 mio EUR) je bilo večinoma posledica večjih neto izdatkov od dela, saldo dohodkov od kapitala pa je ostal na približno enaki ravni kot v istem obdobju lani. Na strani prejemkov so se najbolj povečale prejete obresti poslovnih bank, zaradi okrepljenega financiranja tujine s posojili in izvoza kapitala v obliki naložb v vrednostne papirje. Na strani izdatkov pa so se najbolj povečala plačila obresti na kredite, ki so jih domače banke najele v tujini. Zaradi razdolževanja je državni sektor na izdane obveznice in zadolžnice plačal manj obresti kot v istem obdobju lani. Zaradi večjega primanjkljaja transferjev zasebnega sektorja se je primanjkljaj v **bilanci tekočih transferjev** v prvem letošnjem polletju povečal (s 76,9 mio EUR na 81,4 mio EUR), in sicer kljub neto proračunskemu presežku državnega proračuna RS v odnosu do proračuna EU v tem obdobju.*

V prvih osmih mesecih letos je primanjkljaj tekočega računa plačilne bilance znašal 337,1 mio EUR. Povečan primanjkljaj v primerjavi s primanjkljajem v prvi polovici leta je zlasti posledica v juliju močno povečanih izplačil dividend in dobička.

Kapitalski račun, ki vključuje kapitalske transferje in patente ter licence, je v prvi polovici letošnjega leta izkazoval nekoliko nižji neto izvoz kapitala (31,5 mio EUR) kot v istem obdobju lani (35,3 mio EUR). Na spremembe so skoraj v celoti vplivali kapitalski transferji, pri katerih so se medletno najbolj povečali neto prejemki državnega sektorja. Ostali sektorji so povečali neto terjatve do tujine zaradi večjih odpisov dolgoročnega in kratkoročnega dolga tujine. Prodaja patentov in licenc je bila skromna in je ostala na približno enaki ravni kot v istem obdobju lani (1,4 mio EUR), nakupi patentov in licenc (2,5 mio EUR) pa so bili večji kot v istem obdobju lani (0,4 mio EUR).

Neto pritek kapitala po instrumentih finančnega računa (finančni račun plačilne bilance brez mednarodnih denarnih rezerv) je v prvi polovici letošnjega leta znašal 145,6 mio EUR, v istem obdobju lani pa 127,0 mio EUR. Največji pritek kapitala so predstavljala posojila, s katerimi se domače poslovne banke zadolžujejo v tujini, največji odtok kapitala pa je bil zabeležen pri naložbah bank in podjetij v vrednostne papirje v tujini.

Glavni viri pritoka kapitala so bili najeta posojila v tujini s strani domačih poslovnih bank in domačih podjetij, vloge nerezidentov v bankah, priliv naložb v vrednostne papirje in tujih neposrednih naložb. Obseg zadolževanja bank v tujini je v prvem letošnjem polletju ostal na približno enaki ravni (961,5 mio EUR) kot v istem obdobju lani (956,2 mio EUR). Bančni sektor se je izrazito zadolžil v maju, del tega zadolževanja je bil junija namenjen za odplačilo tujih posojil. Čeprav se pogoji financiranja domačih podjetij v tujini bistveno ne razlikujejo od pogojev financiranja pri domačih bankah in imajo obrestne mere tendenco naraščanja, se je zadolževanje podjetij v tujini povečalo za 150,3 mio EUR, na 315,5 mio EUR. Pritok gotovine in vlog nerezidentov v slovenskih bankah je znašal 515,6 mio EUR in je bil za 124,6 mio EUR nižji kot v istem obdobju lani. Priliv tujih naložb v domače vrednostne papirje (488,6 mio EUR) se je v prvem letošnjem polletju večinoma usmeril v obveznice in zadolžnice ter instrumente denarnega trga državnega sektorja. Medletno se je okrepil tudi priliv neposrednih tujih naložb, in sicer za 219,3 mio EUR, na 248,1 mio EUR, večinoma zaradi reinvestiranih dobičkov in manj zaradi priliva lastniškega kapitala (36,3 % priliva).

Kapital je odtekal predvsem z naložbami v vrednostne papirje, odlivom tuje gotovine in vlog prebivalstva iz bančnega sistema, s kratkoročnimi komercialnimi krediti, posojili in neposrednimi domačimi naložbami v tujino. Izvoz kapitala v obliki naložb v vrednostne papirje je v letošnjem prvem polletju znašal 924,2 mio EUR (v istem obdobju lani 494,1 mio EUR), povečale so ga tako banke kot podjetja. V strukturi teh naložb so prevladovali lastniški vrednostni papirji zasebnega sektorja (bančnega in ostalih sektorjev). Portfeljske naložbe v tujini se znatno povečujejo že od leta 2003, kar je posledica omejenih naložbenih možnosti doma in tudi večje donosnosti na mednarodnih kapitalskih trgih. Precej se je okrepil tudi izvoz kapitala v obliki tuje gotovine in vlog prebivalstva (s 70,0 mio EUR na 431,7 mio EUR). Kratkoročno komercialno kreditiranje tujine se je medletno povečalo za 68,7 mio EUR, na 400,3 mio EUR, kar je odražalo povišano rast blagovnega izvoza. Z vidika regionalne strukture kratkoročnih komercialnih kreditov je bila več kot polovica teh kreditov odobrena v države EU. Posojila, dana tujini, od katerih sta približno dve tretjini predstavljali posojila domačih bank, so se v prvem polletju medletno podvojila (na

308,1 mio EUR). Izvoz kapitala v obliki neposrednih naložb domačega zasebnega sektorja v tujino je bil v prvem letošnjem polletju (290,4 mio EUR) višji kot v istem obdobju lani (204,8 mio EUR). Približno polovico tega finančnega odtoka so oblikovale naložbe v lastniški kapital, ostalo pa so predstavljale povečane terjatve do povezanih hčerinskih podjetij v tujini.

Mednarodne denarne rezerve so konec junija znašale 6.560,2 mio EUR in so zadoščale za kritje 4-mesečnega povprečnega uvoza blaga in storitev. Mednarodne denarne rezerve so se v letošnjih šestih mesecih medletno znižale za 203,2 mio EUR (v istem obdobju lani pa povečale za 42,4 mio EUR), saj neto kapitalski pritoki niso zadoščali za kritje primanjkljaja na tekočem računu plačilne bilance.

Finančne transakcije s tujino so v osmih mesecih letos izkazovale primanjkljaj v višini 62,1 mio EUR. Na strani pritokov se je v juliju in avgustu najbolj povečal priliv neposrednih tujih naložb, na strani odtokov pa izvoz kapitala v obliki dolžniških vrednostnih papirjev.

Neto zunanji dolg, ki predstavlja razliko med nelastniškimi obveznostmi do tujine in nelastniškimi terjatvami, se je v prvi polovici leta povečal. Bruto zunanji dolg, ki predstavlja nelastniške obveznosti do tujine, je konec junija znašal 21.734 mio EUR, in se je v primerjavi s koncem leta 2005 povečal za 2.168 mio EUR. K povečanju bruto zunanjega dolga je kar 68,5 % prispevalo zadolževanje bank (1.485 mio EUR), zadolževanje podjetij in DFO pa 17,2 % (372 mio EUR). Nekaj je k povečanju obveznosti preko tujih naložb v državne vrednostne papirje prispeval še državni sektor, nekaj pa obveznosti do neposrednih investitorjev. *Bruto nelastniške terjatve so konec junija znašale 17.820 mio EUR in so se v primerjavi s koncem lanskega leta povečale za 684 mio EUR.* Znižanje mednarodnih denarnih rezerv je bilo manjše kot porast terjatev bank (večinoma obveznic in zadolžnic) in terjatev ostalega sektorja (večinoma kratkoročnih kreditov), deloma pa tudi povečanih terjatev iz naslova ostalega kapitala pri neposrednih naložbah. Neto zunanji dolg je konec junija znašal 3.914 mio EUR in je bil za 1.484 mio EUR večji kot konec lanskega leta.

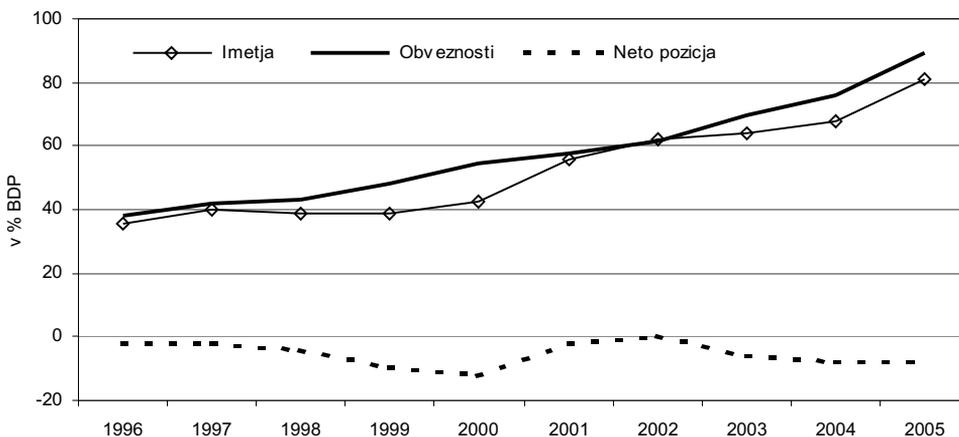
Dinamični kazalniki dolga so se po razpoložljivih podatkih do julija 2006 poslabšali, vendar so še vedno v okviru likvidnosti in solventnosti. Mednarodne denarne rezerve so konec julija ravno pokrile kratkoročni dolg po zapadlosti (konec leta 2005 je bila vrednost kazalnika 1,05). Skupne devizne rezerve pa so konec julija za 32 % presegale kratkoročni dolg po zapadlosti (konec leta 2005 za 34 %).

Celotne finančne terjatve in obveznosti do tujine pa prikazuje stanje mednarodnih naložb oz. neto finančna pozicija Slovenije, ki poleg nelastniških terjatev in obveznosti zajema tudi terjatve in obveznosti iz lastniških razmerij.¹⁸ Neto finančna pozicija Slovenije je bila v obdobju 1995-2005 v povprečju negativna (4,8 % BDP; glej sliko). Po presežku konec leta 1994 v vrednosti 600,2 mio EUR je stanje neto finančne pozicije Slovenije konec leta 2005 izkazovalo primanjkljaj v vrednosti

¹⁸ Stanje celotnih finančnih terjatev in obveznosti Slovenije se zaenkrat prikazuje enkrat letno, po stanju konec leta, s strukturo, ki je enaka strukturi finančnega računa plačilne bilance. Spremembe v neto finančni poziciji med dvema zaporednima letoma so odraz transakcij v plačilni bilanci (salda tekočega in kapitalskega računa ter neto napak in izpustitev) in cenovnih, tečajnih ter drugih sprememb (neto kapitalskih dobičkov, učinka deviznega tečaja in stopnje gospodarske rasti).

2.287,1 mio EUR in se je tako v celotnem opazovanem obdobju poslabšalo za 2.887,3 mio EUR. Takšen kumulativni primanjkljaj, ki je znašal 14,5 % BDP, je bil večinoma posledica finančnih tokov oz. primanjkljaja na tekočem računu plačilne bilance (-10,8 % BDP), manj pa kapitalskih izgub zaradi cenovnih in tečajnih sprememb (-3,8 %), in kapitalskega računa ter statistične napake (-1,4 %). Kumulativni učinek gospodarske rasti je bil pozitiven (+1,5 %). Kljub primanjkljaju ob koncu leta 2005 (-8,3 % BDP) je bila neto finančna pozicija Slovenije relativno ugodna v primerjavi z nekaterimi novimi članicami EU, ki so konec leta 2004 izkazovale velike primanjkljaje, merjene kot delež v BDP: Češka (-34,6 %), Slovaška (-37,5 %), Estonija (-99,7 %), Latvija (-55,0 %), Madžarska (-96,9 %), Litva (-38,9 %) in Poljska (-53,3 %).

Slika 3: Stanje mednarodnih naložb Slovenije, v % BDP

Vir podatkov: BS, preračuni UMAR.

Ocenjujemo, da bo **primanjkljaj tekočega računa v letih 2006-2008** večji od *spomladi predvidenega*. Višji primanjkljaj bo poleg novih napovedi realnih izvozno-uvoznih tokov in pogojev menjave odražal tudi metodološke spremembe, ki so bile vpeljane z revizijo plačilne bilance v obdobju 2002-2005 (glej okvir 2) in bodo imele vpliv tudi na prihodnja plačilnobilančna gibanja.

Napoved salda tekočega računa plačilne bilance za leto 2006 je primanjkljaj v vrednosti 693 mio EUR ali 2,4 % BDP. Ob pričakovani hitrejši rasti izvoznih od uvoznih tokov in poslabšanih pogojih menjave blaga in storitev (za 0,7 odstotne točke), bo primanjkljaj v menjavi s tujino znašal 195 mio EUR in bo nekoliko višji kot leto prej. Primanjkljaj v blagovni menjavi bo znašal 1.113 mio EUR, presežek v storitveni menjavi pa 918 mio EUR. Saldo faktorskih dohodkov bo izkazoval višji primanjkljaj kot lani (370 mio EUR), predvsem zaradi večjih izplačil dividend in dobička¹⁹ ter plačil obresti za posojila, najeta v tujini. Bilanca tekočih transferjev bo letos izkazovala primanjkljaj (128 mio EUR), ki bo posledica predvsem primanj-

¹⁹ Julijska izplačila dividend in dobička so znašala 143,2 mio EUR (v sedmih mesecih 210,0 mio EUR) in so že presegla celoletna izplačila v letu 2005 (134,4 mio EUR).

kljaja pri transferjih zasebnega sektorja, pričakujemo pa presežek proračuna RS v odnosu do proračuna EU. V primerjavi s spomladansko napovedjo bo višji primanjkljaj tekočega računa v celoti posledica večjega primanjkljaja v bilanci faktorskih dohodkov in primanjkljaja v bilanci tekočih transferjev (spomladi presežek).

V letih 2007 in 2008 pričakujemo postopno znižanje primanjkljaja tekočega računa.

V letu 2007 se bo primanjkljaj tekočega računa plačilne bilance znižal na 503 mio EUR ali 1,6 % BDP. Ob nadaljnji hitrejši rasti izvoznih od uvoznih tokov in glede na preteklo leto izboljšanih pogojih menjave predvidevamo rahel presežek v menjavi s tujino (9 mio EUR). Pri tem se bo blagovni primanjkljaj predvidoma znižal in storitveni presežek povečal. Primanjkljaj v trgovinski bilanci, bo predvidoma znašal 985 mio EUR, njegovo znižanje pa bo večinoma posledica večjega presežka v menjavi z državami, ki niso članice EU. Presežek v storitveni bilanci se bo zaradi povečanih presežkov v menjavi transporta in potovanj povečal na 994 mio EUR. Primanjkljaj v bilanci faktorskih dohodkov (374 mio EUR) bo na podobni ravni kot v letu 2006, pri čemer predvidevamo nadaljnje povečanje odplačil obresti na zunanji dolg in običajno dinamiko izplačil dividend in dobičkov (manj kot v letu 2006). Primanjkljaj v bilanci tekočih transferjev bo predvidoma znašal 138 mio EUR in bo tudi v tem letu v celoti posledica primanjkljaja pri zasebnem sektorju. **V letu 2008** naj bi se primanjkljaj tekočega računa še znižal, in sicer na 410 mio EUR ali 1,2 % BDP. Na to bo poleg pričakovanih ugodnih gibanj v blagovno-storitveni menjavi, kjer predvidevamo povečanje presežka (na 81 mio EUR), vplival izboljšan saldo bilance tekočih transferjev (-28 mio EUR) kot posledica večjega neto črpanja sredstev iz proračuna EU. Primanjkljaj v bilanci dohodkov bo po napovedi znašal 463 mio EUR, saj presežek pri dohodkih od dela tudi v tem letu ne bo zadoščal za kritje primanjkljaja pri dohodkih od kapitala, ki se bo povečal zaradi nadaljnjega povečanja plačil obresti na zunanji dolg.

Okvir 2: **Revizija plačilne bilance za obdobje 2002-2005**

Banka Slovenije je septembra letos revidirala plačilnobilančne podatke za obdobje 2002-2005. Spremembe plačilne bilance so posledica poročevalskih zahtev ECB, metodoloških sprememb oziroma dopolnitev metodologije ter običajnega osveževanja podatkov.

Največje spremembe, ki so bistveno vplivale na saldo tekočega računa plačilne bilance, so nastale v bilancah faktorskih dohodkov in tekočih transferjev. V bilanci faktorskih dohodkov se je z revizijo podatkov povečal primanjkljaj pri kapitalskih dohodkih in znižal presežek pri dohodkih od dela. Od 1. januarja 2002 so se podatki o plačilnem prometu s tujino na strani prejemkov nadomestili s podatki o anketi delovne sile in podatki iz Eurostatove baze. Večja sprememba pri bilanci tekočih transferjev je povezana s spremljanjem dohodkov od dela po bruto principu (davki in prispevki). Hkrati so se pri tekočih zasebnih transferjih s 1. januarjem 2004 podatki o plačilnem prometu s tujino nadomestili z neposrednimi podatki ZPIZ-a, in sicer za pokojnine nerezidentom. Primerjava obeh virov je pokazala, da so bili dosednji podatki podcenjeni. Podatki o plačilnem prometu s tujino so se nadomestili tudi za transferje med RS in EU, in sicer z neposrednimi podatki proračuna, ki jih Banki Slovenije posreduje Ministrstvo za finance. Slednje

omogoča razdelitev na tekoče in kapitalske transferje v skladu z zahtevami ECB in Eurostata. V trgovinski in storitveni bilanci v obdobju 2002-2004 ni bilo sprememb, v letu 2005 pa sta bili obe bilanci osveženi s končnimi podatki SURS-a, zaradi česar sta se nekoliko znižala primanjkljaj trgovinske bilance in presežek v menjavi storitev. Opisane spremembe se v celotnem obdobju revizije odražajo v višjem primanjkljaju tekočega računa plačilne bilance.

Tabela 13: **Saldo posameznih podbilanc tekočega računa plačilne bilance za obdobje 2002-2005 pred revizijo in po njej**

Saldo - pred revizijo in po njej	Tekoči račun, v % BDP	Tekoči račun, v mio EUR	Trgovinska bilanca, v mio EUR	Storitvena bilanca, v mio EUR	Bilanca dohodkov od dela in kapitala, v mio EUR	Bilanca tekočih transferjev, v mio EUR
2002 pred revizijo	1,5	343,8	-265,0	620,0	-153,3	142,0
2002 po reviziji	1,0	247,2	-265,0	619,8	-167,7	60,1
Razlika, v o. t.	-0,5	-96,6	0,0	-0,3	-14,4	-81,9
2003 pred revizijo	-0,3	-81,2	-542,8	540,8	-172,9	93,7
2003 po reviziji	-0,8	-195,7	-542,8	540,2	-218,7	25,7
Razlika, v o. t.	-0,5	-114,5	0,0	-0,6	-45,8	-68,1
2004 pred revizijo	-2,1	-543,7	-1.008,8	686,1	-249,6	28,6
2004 po reviziji	-2,7	-719,7	-1.008,8	687,6	-322,1	-76,5
Razlika, v o. t.	-0,6	-176,0	0,0	1,6	-72,6	-105,0
2005 pred revizijo	-1,1	-301,1	-1.034,2	898,3	-225,8	60,6
2005 po reviziji	-2,0	-547,5	-1.025,9	855,6	-283,1	-94,1
Razlika, v o. t.	-0,9	-246,4	8,3	-42,7	-57,3	-154,7

Vir podatkov: BS, preračuni UMAR.

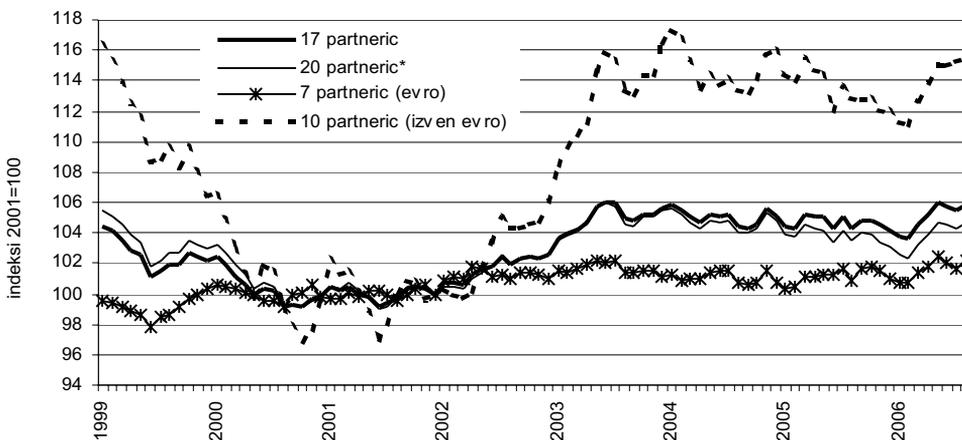
4.2 Mednarodna konkurenčnost

V letu 2006 se cenovna konkurenčnost slovenskih predelovalnih dejavnosti merjena z relativnimi cenami življenjskih potrebščin sicer poslabšuje, vendar je bolj dolgoročno še vedno relativno stabilna. Merjeno z relativnimi cenami industrijskih proizvodov predelovalnih dejavnosti se izboljšanje cenovne konkurenčnosti letos nadaljuje, boljša kot lani pa je tudi stroškovna konkurenčnost. Slovenski tržni delež na trgih pomembnejših trgovinskih partneric narašča.

Merjeno z relativnimi cenami življenjskih potrebščin se je do avgusta letos cenovna konkurenčnost poslabšala pod vplivom okrepitve evra do ameriškega dolarja in japonskega jena, nekoliko hitrejša pa je bila tudi rast relativnih cen. Ob nominalno stabilnem tečaju tolarja do evra je bil efektivni tečaj tolarja avgusta nominalno za 0,9 % višji kot decembra, realno pa za 1,7 %. V povprečju prvih osmih mesecev je bil nominalni efektivni tečaj tolarja tik pod ravnijo izpred enega leta (za 0,1 % nižji), realno pa rahlo nad njo (za 0,3 % višji).

Do avgusta 2006 se je izraziteje poslabšala slovenska cenovna konkurenčnost izven evrskega območja in manj na evrskem območju. Merjeno z relativnimi cenami življenjskih potrebščin se je tolar do košarice valut trgovinskih partneric izven evrskega območja²⁰ avgusta v primerjavi z decembrom realno okreplil za 3,1 %, v povprečju prvih osmih mesecev pa je bil realno še vedno za 0,2 % nižji kot pred letom. Na evrskem območju je bilo poslabšanje slovenske cenovne konkurenčnosti avgusta v primerjavi z decembrom 1,1-odstotno, v povprečju prvih osmih mesecev glede na isto obdobje lani pa 0,6-odstotno (glej sliko 4).

Slika 4: Realni efektivni tečaj tolarja, deflaciran z relativnimi cenami življenjskih potrebščin

Vir podatkov: BS, SURS, OECD, Banka Hrvatske, Federal Statistics Service of Russia, preračuni UMAR.

Opomba: *Avstrija, Belgija, Nemčija, Italija, Francija, Nizozemska, Španija (7 partneric – evrsko območje), Velika Britanija, Danska, Švedska, Češka, Madžarska, Poljska, Slovaška, ZDA, Švica, Japonska (10 partneric – izven- evrsko območje), Hrvaška, Rusija, Turčija.

Izboljšanje cenovne konkurenčnosti, merjene z relativnimi cenami industrijskih proizvodov predelovalnih dejavnosti, je bilo posledica padca slovenskih cen v primerjavi s tujimi. Efektivni tečaj tolarja je bil zato avgusta v primerjavi z decembrom realno nižji za 1,0 %, v prvih osmih mesecih glede na primerljivo obdobje lani pa za 1,7 %.

V prvih sedmih mesecih leta 2006 je bilo medletno izboljšanje stroškovne konkurenčnosti predelovalnih dejavnosti posledica visoke rasti produktivnosti dela (9,0 %). Izhajala je iz močnega povečanja proizvodnje (6,8 %), ob tem ko se je nadaljevalo tudi izrazitejše upadanje zaposlenosti (2,0 %). Realna rast stroškov dela na zaposlenega (2,6 %, deflacinirana s cenami življenjskih potrebščin) je za produktivnostjo dela zaostajala kar za 6,4-odstotne točke. Ob postopnem umirjanju realne rasti čistih plač (na 3,4 %) in skromni realni rasti drugih prejemkov iz dela (0,1 %) se je zaradi znižanja stopenj davka na izplačane plače zmanjšala tudi davčna obremenitev plač (za 0,4 %). Relativni stroški dela na enoto proizvoda v košari valut so v prvih sedmih mesecih zato padli (medletno za 3,7 %).

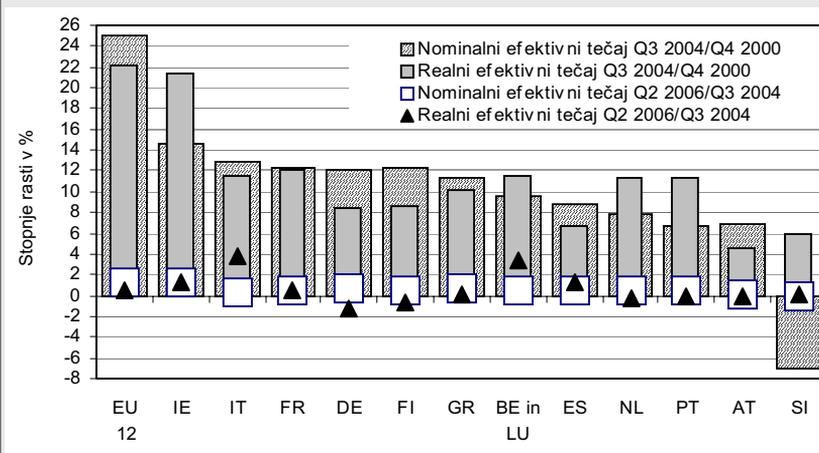
²⁰ Glej opombo k grafu.

Okvir 3: **Primerjava slovenske cenovne konkurenčnosti z državami članicami evrskega območja**

Z januarskim vstopom v EMU bo Slovenija v skupini evrskih držav, ki so relativno najmanj občutljive na nihanja evra na mednarodnih valutnih trgih. Slovenski delež zunanjetrgovinske menjave na evrskem območju, kjer skupna valuta tečajne rizike eliminira, je med največjimi, deleži menjav s trgovinskimi partnericami, ki s svojimi valutami v zadnjih letih najizraziteje vplivajo na nihanje učinkovitih tečajev evrskega območja (še posebej z ZDA in Japonsko, v manjši meri tudi Veliko Britanijo) pa med najnižjimi. To pomeni, da bo v primeru nominalne okrepitve evra na medvalutnih trgih nominalna okrepitev slovenskega učinkovitega tečaja med najnižjimi, v primeru padca nominalne vrednosti evra pa bo med najnižjimi tudi nominalni padec slovenskega učinkovitega tečaja. Relativni pomen gibanja slovenskih cen (stroškov) v primerjavi s trgovinskimi partnericami za gibanje slovenske cenovne (stroškovne) konkurenčnosti pa bo s tem ustrezno večji.

Slovenija je od konca leta 2000 pa do vstopa v ERM II, ko se je evro nominalno močno okrepil do ameriškega dolarja in japonskega jena (do vsakega za 41 %), v manjši meri pa tudi do britanskega funta (12 %), približno polovico poslabšanja cenovne konkurenčnosti zaradi višje rasti slovenskih cen v primerjavi s cenami trgovinskih partneric nevtralizirala z nominalno depreciacijo tolarja do evra. Poslabšanje slovenske cenovne konkurenčnosti je bilo zato manjše kot v državah članicah evrskega območja, z izjemo Avstrije (glej sliko 5).

Slika 5: **Nominalni in realni učinkoviti tečaji, deflacionirani z relativnimi cenami življenjskih potrebščin**

Vir podatkov: Evropska komisija, preračuni UMAR.

Od vstopa v ERM II je nominalni tečaj tolarja do evra ves čas stabilen. Zaradi regionalne strukture slovenskega izvoza je bil, po izračunih Evropske komisije²¹, v drugem četrtletju leta 2006 v primerjavi s tretjim četrtletjem leta 2004 nominalno

²¹ Price and Cost Competitiveness, 2006.

stabilen tudi slovenski efektivni tečaj, v članicah evrskega območja je nominalno appreciiral med 0,1 % in 1,2 %. Zaradi hkratne skromne rasti slovenskih cen v primerjavi s tujimi (0,1 %) je bil stabilen tudi slovenski realni efektivni tečaj. Čeprav so relativne cene v večini držav evrskega območja v tem obdobju padle, je bila Slovenija v njihovem okviru vendarle v skupini držav z relativno bolj ugodnimi gibanji cenovne konkurenčnosti.

Izboljšanje konkurenčnosti, merjeno z rastjo agregatnega tržnega deleža slovenskih izvoznikov²² na pomembnejših mednarodnih trgih, se je v prvi polovici leta 2006 nadaljevalo. Skromnejša (1-odstotna) medletna rast slovenskega agregatnega tržnega deleža v prvem polletju leta 2006 je bila v veliki meri posledica lanske dinamike, pospešene rasti v prvem polletju, ki ji je v drugem sledilo njeno izrazitejšo umirjanje. Rast slovenskega izvoza se je v drugi polovici lanskega leta namreč nekoliko umirila, uvozno povpraševanje v pomembnejših trgovinskih partnericah pa se je precej okrepilo. V primerjavi s povprečjem leta 2005 je bil zato v prvem polletju letos slovenski agregatni tržni delež precej večji (5,3 %). Med slovenskimi tradicionalno najpomembnejšimi trgi EU se je v prvem polletju letos nadaljevala hitra medletna rast tržnega deleža na avstrijskem trgu. Slovenski tržni delež v Nemčiji je padel četrto leto, čeprav je izvoz na nemški trg pospešeno naraščal (13,7 %, v EUR). Nižji kot pred letom je bil, po dveletni močni rasti, tudi slovenski tržni delež na francoskem trgu, ker je zaradi manjšega izvoza cestnih vozil izvoz v Francijo v prvem polletju padel. Do rahlega padca deleža je prišlo tudi na italijanskem trgu, po petletni neprekinjeni rasti. V nasprotju s tem je bila še naprej visoka rast slovenskih tržnih deležev na dosedaj relativno manj pomembnih trgih EU: britanskem, španskem, belgijskem, madžarskem in poljskem. Izven EU je, po lanskem padcu, letos ponovno porasel slovenski tržni delež v Rusiji, tržni delež na Hrvaškem pa je bil, po lanski stagnaciji, v prvem polletju nižji kot pred letom.

V povprečju leta 2006 se bo slovenska cenovna konkurenčnost nekoliko poslabšala, v nasprotju s spomladi napovedanim rahlim izboljšanjem. Efektivni tečaj tolarja se bo po zadnjih ocenah, merjeno z relativnimi cenami življenjskih potrebščin, realno okrepil za 0,7 % (spomladi napovedan realni padec za 0,2 %). Ob nominalno stabilnem tečaju tolarja do evra bo odstopanje deloma posledica okrepitev evra na mednarodnih valutnih trgih v nasprotju s spomladi tehnično predpostavljenim padcem²³, nekoliko višja pa bo tudi rast relativnih cen življenjskih potrebščin (0,5 % namesto 0,2 %).

Izboljšanje stroškovne konkurenčnosti predelovalnih dejavnosti bo v povprečju leta 2006 izrazitejše od spomladi napovedanega zaradi višje rasti produktivnosti dela. Efektivni tečaj tolarja, merjen z relativnimi stroški dela na enoto proizvoda predelovalnih dejavnosti, bo realno padel za 2,3 % (spomladi napovedan padec za 0,4 %). Ob podobni oceni rasti realnih stroškov dela na zaposlenega (2,9 %) bo

²² V Nemčiji, Avstriji, Italiji, Franciji, Belgiji, Nizozemski, Španiji, Veliki Britaniji, Češki, Madžarski, Poljski, Slovaški, ZDA, Hrvaški in Rusiji.

²³ Tehnična predpostavka glede razmerja evra do ameriškega dolarja je na osnovi doseženega povprečja med aprilom in septembrom 2006 spremenjena na 1,265 USD za 1 EUR (spomladi 1,20).

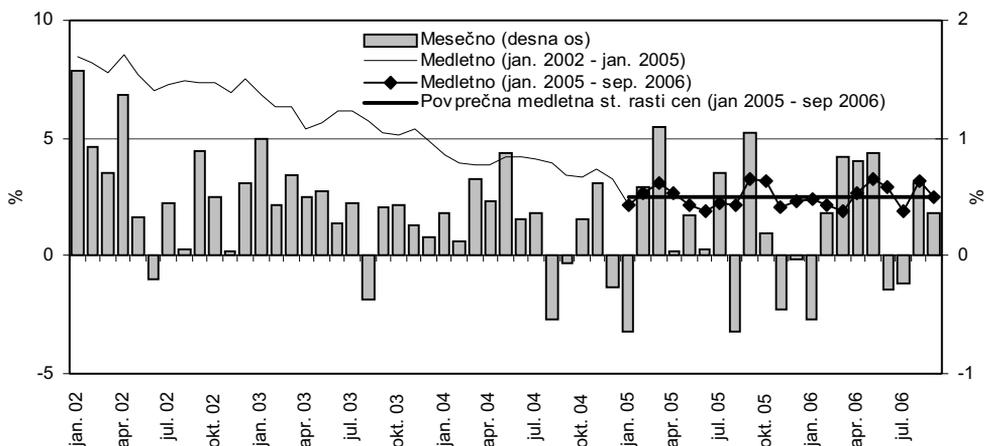
višja rast produktivnosti dela (8,5 %, glede na 5,9 %) posledica hitrejše rasti proizvodnje, pa tudi izrazitejšega padca zaposlenosti.

V letu 2007 se bo zmerno slabšanje cenovne konkurenčnosti nadaljevalo, izboljševanje stroškovne konkurenčnosti predelovalnih dejavnosti pa se bo upočasnilo. Pri tehnični predpostavki 1,265 dolarja za 1 evro (1,3 % več kot v letu 2006) se bo efektivni tečaj nominalno okreplil za 0,2 %, realno pa za 0,5 %, ker se bo nadaljevala nizka rast relativnih cen življenjskih potrebščin (0,4 %). Ob ohranjanju letošnje rasti realnih stroškov dela na zaposlenega (3 %) se bo rast produktivnosti dela umirila (na 5,4 %) pod vplivom upočasnjene rasti proizvodnje in nižjega padca zaposlenosti. Depreciacija realnega efektivnega tečaja, deflacioniranega z relativnimi stroški dela na enoto proizvoda predelovalnih dejavnosti se bo zato upočasnila na 0,2 %.

5 Cenovna gibanja in politika

Po znižanju na raven maastrichtskega kriterija novembra 2005 je **inflacija v Sloveniji v letu 2006 razmeroma stabilna in niha okrog dosežene ravni**. V prvih devetih mesecih letošnjega leta je bila rast cen življenjskih potrebščin 2,8-odstotna, povprečna inflacija pa je septembra 2006 znašala 2,5 % in je bila enaka kot ob koncu leta 2005. Povprečna inflacija, merjena s harmoniziranim indeksom cen življenjskih potrebščin, ki se uporablja kot konvergenčno merilo, je bila septembra 2,6-odstotna, kar je za 0,1 odstotne točke več kot decembra 2005, in je za maastrichtskim kriterijem v tem mesecu zaostajala za 0,2 odstotne točke (maastrichtski kriterij je bil septembra 2006 za 0,3 odstotne točke višji kot decembra 2005). Slovenija je tako že enajsti mesec zapored izpolnjevala maastrichtski kriterij glede cenovne stabilnosti, kar kaže, da je bilo znižanje inflacije v preteklih letih doseženo na vzdržen način. Medletni indeksi cen življenjskih potrebščin že od začetka lanskega leta iz meseca v mesec nihajo okoli njihovega povprečja precej enakomerno, zato izrazitejša povišanja ali znižanja medletnih rasti cen v posameznih mesecih še ne nakazujejo spremembe v tendenci gibanja cen (glej sliko 6).

Slika 6: **Gibanje cen življenjskih potrebščin na mesečni in medletni ravni**

Vir podatkov: SURS; preračuni UMAR.

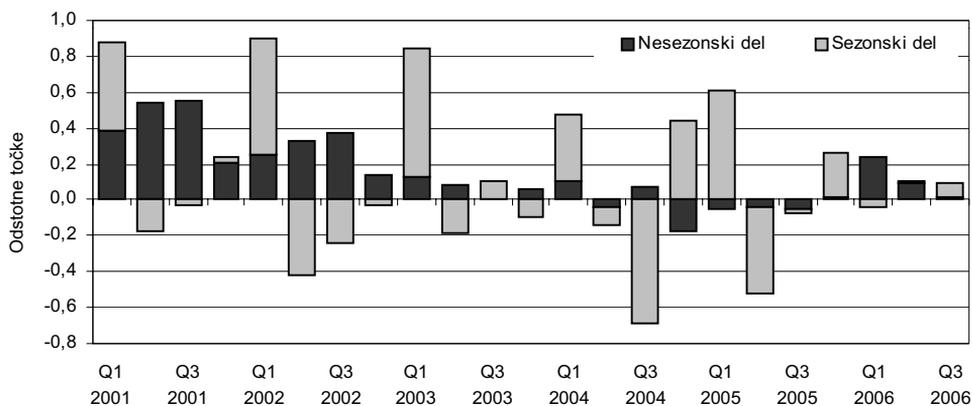
Najpomembnejši letošnji dejavnik inflacije v Sloveniji, ki tudi odstopa od predvidevanj pomladanske napovedi, so cene nafte, na katere vlada z ukrepi ekonomskih politik ni mogla vplivati. Cene tekočih goriv za prevoz in ogrevanje so k 2,8-odstotnemu povišanju cen v prvih devetih mesecih neposredno prispevale 1,1 odstotne točke oziroma 40 %. Glede na to, da so bile trošarine na tekoča goriva od julija 2005 na minimalni ravni, ki jo še dovoljujejo predpisi EU, vlada do avgusta ni imela manevrskega prostora²⁴ za izvajanje politike acikličnega prilagajanja trošarin na tekoča goriva z namenom glajenja nihanja cen naftnih derivatov. Zato se je vpliv

²⁴ Ob padcu cen nafte na svetovnih trgih v avgustu je vlada v tem mesecu povišala trošarine na neosvinčena bencina za 5 SIT/liter, kar je k septembrski inflaciji prispevalo 0,1 odstotne točke.

17-odstotnega povišanja cen nafte tipa Brent v prvih osmih mesecih v celoti izrazil v povišanju cen tekočih goriv za prevoz in ogrevanje.

Na dinamiko rasti cen letos pomembno vplivajo tudi cene hrane. V okviru skupine cen, ki se oblikujejo prosto, so od običajnih gibanj v preteklih letih in tudi od predvidevanj pomladanske napovedi odstopale predvsem cene hrane, ki so se letos povečale za 2,3 % (proste cene za 1,7 %). Njihov prispevek k inflaciji je v prvih devetih mesecih znašal 0,4 odstotne točke (prostih cen skupaj 1,4 o. t.), v enakem lanskem obdobju pa je bil negativen (-0,1 odstotne točke). Po naši oceni je to tudi posledica dejstva, da pozitivni učinki vstopa v EU na zniževanje cen hrane (večja konkurenca po vstopu Slovenije v EU, odprava preostalih carinskih omejitev za uvoz iz EU in odpiranje trga za proizvode tretjih držav) po dveh letih izgubljajo svoj impulz. To se kaže predvsem v rasti cen hrane, ki ni sezonskega značaja in ki po dveletnem zniževanju letos rastejo v povprečju podobno kot ostale proste cene. Poleg tega pa letos tudi cene hrane, ki sicer sezonsko nihajo, odstopajo od običajnih sezonskih gibanj, kar je predvsem vplivalo na drugačno dinamiko gibanja teh cen po mesecih v primerjavi s preteklimi leti.

Slika 7: Četrtletni prispevki sezonskega in nesezonskega dela skupine hrana k inflaciji

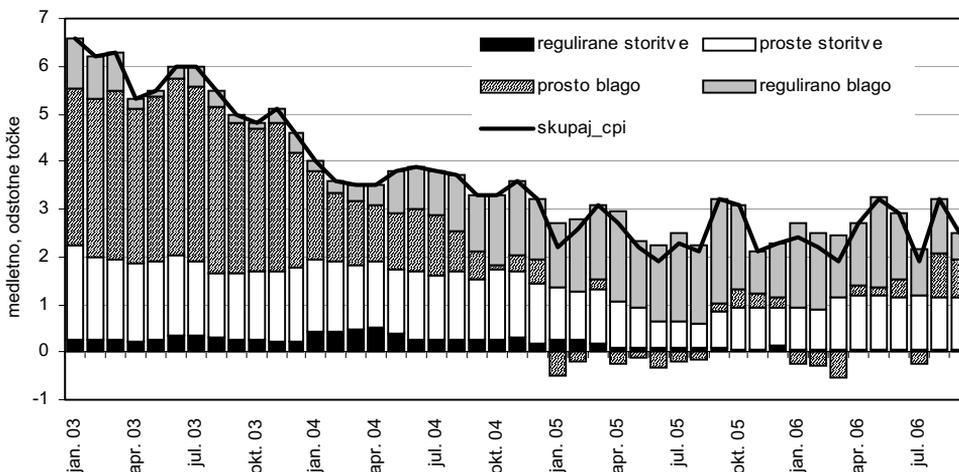

Vir podatkov: SURS; preračuni UMAR.

Stabilna rast cen, ki niso pod vplivom zunanjih dejavnikov, je bila tudi v letošnjem letu posledica usklajenega delovanja ekonomskih politik Banke Slovenije in vlade. Ohranjanje stabilnega tečaja tolara na eni strani in nadaljevanje izvajanje restriktivnega načrta uravnavanja reguliranih cen ter uresničevanje določil socialnega sporazuma glede plačne politike je v prvih devetih mesecih omogočilo stabilno rast cen, ki niso pod vplivom zunanjih dejavnikov. Rast reguliranih cen brez tekočih goriv je bila v prvih devetih mesecih v skladu z načrtom za uravnavanje reguliranih cen in je k inflaciji v tem obdobju prispevala 0,2 odstotne točke. Vlada je v letu 2006 nadaljevala tudi s postopno harmonizacijo trošarin na tobak in tobacne izdelke k dogovorjenim stopnjam EU, kar je k letošnji inflaciji prispevalo 0,2 odstotne točke. Zaostajanje rasti plač za rastjo produktivnosti pa je preprečevalo morebitne pritiske na rast cen s strani povečanega povpraševanja prebivalstva ali povečanih stroškov dela.

Cene prostih storitev v letošnjem letu rastejo hitreje od cen reguliranih storitev, cen prostega blaga in cen reguliranega blaga brez tekočih goriv. Zaradi rasti cen nafte je bila rast cen reguliranega blaga v prvih devetih mesecih letos visoka in je znašala 9,4 %, brez tekočih goriv pa le 1,3 % (v primerjavi s septembrom 2005 1,9 %). Cene prostih storitev so se v tem obdobju povečale za 4,4 % (cene reguliranih storitev za 1,4 %, cene prostega blaga za 0,4 %), v primerjavi z lanskim septembrom pa za 4,0 % (cene reguliranih storitev za 1,4 %, prostega blaga za 1,5 %). Prispevek rasti cen prostih storitev k medletni inflaciji v posameznih mesecih letošnjega leta se je gibal med 0,8 in 1,14 odstotne točke (glej sliko 8).

Slika 8: Prispevki reguliranih oziroma prostih cen blaga in storitev k medletni inflaciji

Vir podatkov: SURS; preračuni UMAR.

Rast cen industrijskih proizvodov pri proizvajalcih je v letošnjem letu višja kot v letu 2005. Medletna rast cen proizvodov za vmesno porabo je v septembru letos znašala 4,6 % in je za 2,4 odstotne točke višja kot septembra lani. Rast teh cen pa je tudi glavni razlog, da cene industrijskih proizvodov pri proizvajalcih na medletni ravni v letošnjem letu rastejo hitreje kot v lanskem letu. V septembru letos je njihova medletna rast tako znašala 2,7 %, v lanskem pa 1,9 %. Medletna rast cen proizvodov za investicije je v septembru znašala 1,3 % (lani 0,8 %) in proizvodov za široko porabo 0,8 % (lani 1,8 %).

Do konca letošnjega in v prihodnjem letu naj bi se povprečna inflacija gibala na doseženi ravni okrog 2,7 %²⁵. Povišanje napovedi povprečne inflacije za leto 2006 za 0,6 odstotne točke je predvsem posledica višje rasti cen nafte in tudi cen hrane v prvih devetih mesecih glede na predvidevanja pomladanske napovedi. Tudi v

²⁵ UMAR za preverjanje napovedi inflacije uporablja tudi model vodilnih indikatorjev, ki je podrobneje opisan v Okvirju 1. Za napovedovanje inflacije, ki izkazuje izrazit prelom navzdol po letu 2002, so se najboljše izkazali modeli s korekcijo konstante. Napoved medletne inflacije, dobljene z modelom, za leto 2006 znaša 2,9 %, za leto 2007, ko je razpršenost napovedi večja, pa 2,8 %. Torej so tudi modelski izračuni blizu jesenski napovedi inflacije.

prihodnjem letu pričakujemo nekoliko večji vpliv cen nafte na inflacijo, kot smo ocenjevali spomladi, poglavitna razlika v napovedi povprečne inflacije za leto 2007 (2,7 %) v primerjavi s pomladansko napovedjo (2,1 %) pa je predvideno povišanje različnih trošarin, povezano tudi s spremembami davčne zakonodaje, ki naj bi začele veljati prihodnje leto. Pospešitev harmonizacije trošarin na tobak in tobačne izdelke k dogovorjenim stopnjam v EU, ki naj bi bila v celoti izvedena sredi leta 2007 (in ne leta 2008, kot je bilo prvotno predvideno), bo k inflaciji prispevala dodatne 0,3 odstotne točke, približno tolikšen pa bo tudi še skupni učinek predvidenega povišanja trošarin na alkohol in na pogonska goriva ter uvedbe trošarin na električno energijo skladno z evropsko regulativo. Na drugi strani pa ocenjujemo, da predvideno povečanje zasebne potrošnje zaradi vpliva znižanih dohodninskih stopenj ne bo povzročilo inflacijskih pritiskov, saj bo ta pospešek relativno majhen in makroekonomsko vzdržen (glej tudi poglavje 10). Druge usmeritve ključnih ekonomskih politik, ki so prispevale k znižanju inflacije na raven, ki je primerljiva s povprečjem EU, se bodo nadaljevale, kar bo omogočilo, da bo rast cen, ki je pod vplivom teh politik, ostala primerljiva letošnji. V skladu s sprejetim načrtom uravnavanja reguliranih cen naj se te cene v letu 2007 ne bi povišale bolj kot cene, ki se oblikujejo prosto, predvidena rast cen, ki so pod neposrednim nadzorom vlade, pa je le 0,4-odstotna. Na podlagi sprejetih dogovorov o politiki plač v javnem in zasebnem sektorju (glej poglavje 6.2) za leto 2007 tudi ne pričakujemo povečanih pritiskov na rast cen s strani povečanih stroškov dela. Ohranjanje protiinflacijske naravnosti usmeritev makroekonomskih politik je ključno tudi za izboljšanje konkurenčnosti gospodarstva, saj bi v nasprotnem primeru lahko prišlo do relativno višje rasti cen kot v naših ključnih trgovinskih partnericah, kar bi vodilo v poslabšanje konkurenčnosti menjalnega sektorja.

Tabela 14: Jesenska napoved inflacije za obdobje 2006-2008

	2005	2006	2007	2008
		Ocena	Napoved	
Inflacija (povprečje leta, v %)	2,5	2,7	2,7	2,5
Inflacija (dec./dec., v %)	2,3	3,0	2,7	2,2

Vir podatkov: SURS, ocena in napoved UMAR.

Poleg protiinflacijske naravnosti makroekonomskih politik je izpeljava strukturnih reform ključna za stabilnost cen in izboljšanje cenovne konkurenčnosti slovenskega gospodarstva v prihodnjih letih. V letu 2008 pričakujemo znižanje povprečne inflacije na raven okrog 2,5 % (medletne na 2,2 %). Napoved temelji na pričakovanem manjšem inflacijskem vplivu zunanjih dejavnikov, nevtralen naj bi bil tudi prispevek ukrepov fiskalne politike k rasti cen²⁶. Poleg tega predvidevamo, da se vpliv Balassa-Samuelsonovega učinka v času zmanjšuje in da je postal manjši od

²⁶ Povišanje obeh stopenj davka na dodano vrednost v letu 2008, kar se omenja kot eno izmed možnosti za nadomestitev morebitnega izpada davčnih prihodkov v letu 2008, ni vključeno v osnovno napoved, saj dokončna odločitev o tem še ni bila sprejeta. Če bi prišlo do dviga stopenj DDV z 8,5 % na 9 % in z 20 % na 21 %, ocenjujemo, da bi se učinek dviga stopenj DDV na rast cen življenjskih potrebščin, ob upoštevanju različnih stopenj prenosa dviga davka v končne cene, gibal med 0,2 in 0,6 odstotne točke.

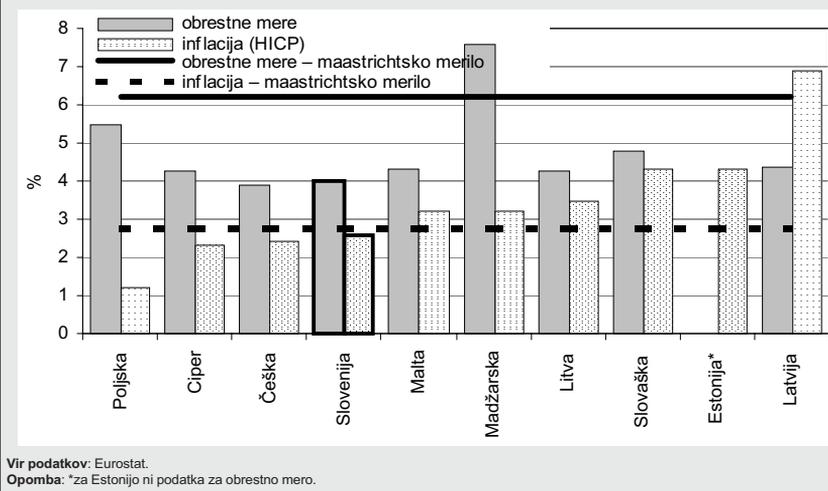
ocenjenega v preteklosti²⁷. Za vzdržno ohranjanje inflacije na doseženi ravni tudi v prihodnjih letih in preprečevanje slabšanja konkurenčne sposobnosti slovenskega gospodarstva s poslabšanjem razmerja relativnih cen pa je nujno izpeljati strukturne reforme, in sicer predvsem liberalizacijo in vzpostavitev konkurenčnih razmer v sektorjih, kjer se cene še oblikujejo pod nadzorom države oziroma kjer obstajajo monopolni ponudniki, ter z ukrepi, ki bodo vzpodbudili fleksibilnost na trgu dela.

Okvir 4: Izpolnjevanje maastrichtskih meril

Slovenija je v letošnjem letu izpolnila vsa maastrichtska merila za prevzem evra, kar sta v svojih konvergenčnih poročilih, objavljenih v maju 2006, potrdili tudi Evropska komisija in Evropska centralna banka. V skladu s pozitivno oceno teh institucij glede pripravljenosti na uvedbo skupne valute je Svet EU v juliju 2006 sprejel še politično odločitev, da se Slovenija s 1. januarjem 2007 priključi k evrskemu območju. Svet EU je konec junija 2006 potrdil tudi nepreklicni tečaj zamenjave tolarjev v evre, in sicer na ravni centralne paritete, določene ob vstopu Slovenije v ERM II (239,640 SIT za 1 EUR).

Po dveh letih ohranjanja stabilnega nominalnega tečaja tolarja do evra v okviru mehanizma deviznih tečajev ERM II je Slovenija letos izpolnila še zadnje denarno maastrichtsko merilo. Tečaj tolarja se je v tem času zadrževal zelo blizu centralne paritete, takoj po vstopu v ERM II nekoliko pod pariteto, od maja 2005 pa nekoliko nad njo (glej poglavje 8.1). Maastrichtsko merilo glede cenovne stabilnosti je Slovenija prvič izpolnila novembra 2005, ko se je povprečna inflacija, merjena s

Slika 9: Inflacija in obrestne mere v Sloveniji in ostalih novih članicah EU, september 2006

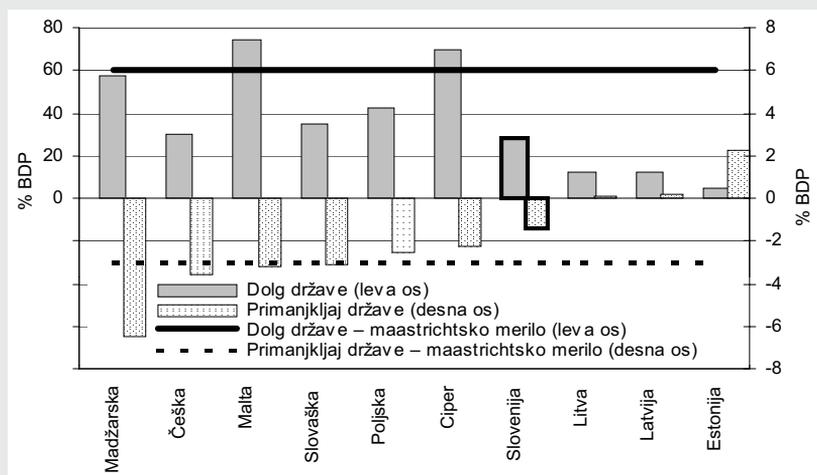

²⁷ Na to kažejo nekatere novejšje empirične študije za države srednje in vzhodne Evrope (Hlouskova, J., Wagner, M., 2004; Mihaljek, D., Klau, M., 2004). Ocene Balassa-Samuelsonovega učinka v omenjenih študijah za Slovenijo znašajo med 1 in 1,5 odstotne točke.

harmoniziranim indeksom cen življenjskih potrebščin, spustila na 2,5 %, kolikor je znašalo tudi maastrichtsko merilo v tem mesecu. V septembru 2006, ko je bila inflacija 2,6-odstotna in maastrichtsko merilo na ravni 2,8 %, ga je Slovenija izpolnjevala že enajsti mesec zapored, kar kaže, da je bilo znižanje inflacije v preteklih letih doseženo na vzdržen način. Prav tako Slovenija še naprej izpolnjuje tudi merilo glede višine dolgoročne obrestne mere. To je septembra znašalo 6,2 %, dvanajstmesečno povprečje donosnosti do dospelja državnih obveznic v Sloveniji pa 3,98 %.

Slovenija je vsa fiskalna maastrichtska merila za prevzem evra izpolnjevala že pred letošnjim letom. Primanjkljaj sektorja država se pod 3 % zadržuje že od leta 2002, od leta 2003 pa se postopoma znižuje in je lani znašal 1,4 % BDP, kar je še nekoliko manj, kot je znašal po prvi aprilski oceni (1,8 % BDP; glej tudi okvir 6). Dolg sektorja država pa je že vsa leta precej pod maastrichtskim merilom 60 % BDP in je lani dosegel 28,0 % BDP.

Slika 10: Primanjkljaj in dolg države v Sloveniji in ostalih novih članicah EU v letu 2005

Vir podatkov: Eurostat; druga notifikacija v okviru postopka ugotavljanja presežnega primanjkljaja, oktober 2006.

6 Trg dela

6.1 Zaposlenost in brezposelnost

V letošnjem prvem polletju se je rast zaposlenosti pospešila. Povečuje se število zaposlenih v podjetjih in organizacijah in pri fizičnih osebah ter število samozaposlenih, med temi tudi število kmetov. Bolj kot smo predvideli spomladi, se je povečalo tudi število neformalno delovno aktivnih²⁸. Število delovno aktivnih se je tako glede na isto polletje lani po anketi o delovni sili povečalo za 1,8 %, po mesečni statistiki za 1,0 %, po prvi oceni četrletnih nacionalnih računov²⁹ pa za 0,9 %. Na izboljšanje razmer na trgu dela v prvem polletju letos kaže tudi povečanje števila prijavljenih potreb po delavcih (za 19,6 % medletno) in realiziranih zaposlitev (za 22,2 %). Rast produktivnosti v prvem polletju letos je bila glede na prvo polletje lani 4,1-odstotna.

Tabela 15: Stopnje rasti različnih kategorij zaposlenih v letih 2005-2008

	2005	I-VI 2006/ I-VI 2005	2006	2007	2008
			Ocena	Napoved	
Delovno aktivni po anketi o delovni sili	0,7	1,8	0,9	0,4	0,2
Zaposlenost po metodologiji nacionalnih računov	0,3	0,9	0,9	0,8	0,9
Formalno delovno aktivni po SRDAP	0,7	1,0	1,0	0,8	0,9
Formalno zaposleni	1,0	0,9	1,0	0,9	0,9
- v podjetjih in organizacijah	1,1	0,9	1,0	0,9	0,9
- dejavnosti A:K	1,0	0,7	0,7	0,6	0,6
- dejavnosti L:O	1,6	1,6	1,8	1,8	1,9
- pri fizičnih osebah	-0,3	0,4	1,2	0,3	0,5
Formalno samozaposleni	-1,9	2,2	1,0	-0,3	0,8
- samostojni podjetniki posamezniki	1,1	2,5	0,9	1,4	2,8
- samostojni poklici	1,3	1,1	1,4	1,1	1,8
- kmetje	-6,4	2,0	1,0	-3,0	-2,4
Neformalno delovno aktivni (ocena)	0,5	6,6	0,0	-1,8	-3,9

Vir podatkov: SURS; preračuni, ocene in napovedi UMAR.

Število formalno delovno aktivnih se je v prvem polletju 2006 povečalo na vseh področjih dejavnosti razen na industrijskih, po četrletnih ocenah nacionalnih računov pa se je zmanjšalo tudi v kmetijstvu. Število formalno delovno aktivnih se je v primerjavi s prvim polletjem lani najbolj povečalo v gradbeništvu (za 7.799

²⁸ To je število oseb, ki delajo bodisi kot neplačani pomagajoči družinski člani, bodisi po pogodbah o delu ali v sivi ekonomiji. Poenostavljeno ga ocenjujemo kot razliko med številom delovno aktivnih po anketi in številom formalno delovno aktivnih, tj. oseb v delovnem razmerju in samozaposlenih z urejenim statusom.

²⁹ Statistični urad je 15. septembra 2006 objavil popravljeno oceno bruto domačega proizvoda, nacionalnega dohodka in zaposlenosti za obdobje 2001-2005, iz katere sledi, da je bila rast zaposlenosti v letu 2005 le 0,3-odstotna in ne 0,7-odstotna, kot je spomladi izhajalo iz četrletnih ocen. Rast produktivnosti pa je bila višja, 3,7-odstotna, po predhodnih podatkih 3,1-odstotna. Največje spremembe ocen števila zaposlenih glede na predhodno objavo (zmanjšanje za okrog 2 tisoč oseb) so na področju kmetijstva in poslovnih storitev.

oseb ali 6,1 %) in poslovnih storitvah (za 7.180 ali 5,5 %), za več kot 2 % pa tudi v ribištvu, gostinstvu, prometu, finančnem posredništvu, zdravstvu in socialnem varstvu ter v drugih javnih, skupnih in osebnih storitvah. Za več kot 2 % se je povečalo tudi v kovinsko predelovalni in strojni industriji. V večini predelovalnih dejavnostih pa se je zmanjšalo (skupaj za 11.383 ali 2,4 %), predvsem v tekstilni in živilsko predelovalni industriji (za 13,7 % oziroma 7,3 %), pomembneje pa tudi v proizvodnji električne in optične opreme in proizvodnji pohištva (za 3,4 % oziroma 3,5 %).

*Pričakujemo, da se bo **rast zaposlenosti** v storitvah še naprej nadaljevala in preseгла znižanja v predelovalnih dejavnostih, tako da bo rast zaposlenosti v letošnjem letu nekoliko višja, kot smo napovedovali spomladi. Glede na običajno sezonsko dinamiko in pričakovano gospodarsko rast naj bi bila letos okrog 0,9-odstotna, v naslednjih dveh letih pa 0,8- oziroma 0,9-odstotna. Napoved je višja kot spomladi, saj zaradi nekoliko višjih stopenj rasti dodane vrednosti predvidevamo povečano povpraševanje po delovni sili v nekaterih storitvenih dejavnostih in manjše upadanje zaposlenosti v kmetijstvu. Napoved odraža hkrati že v pomladanski napovedi predviden vpliv postopnega zmanjševanja davka na izplačane plače³⁰ in vplive spremenjene zakonodaje na področju obveznosti prejemnikov nadomestil za brezposelne in socialnih pomoči, ki je usmerjena v spodbujanje njihove aktivnosti. Rast produktivnosti dela bi bila letos tako 3,8-odstotna, kar je praktično enako kot lani (3,7 %), v naslednjih dveh letih pa nekoliko nižja: 3,5 % oziroma 3,2 %, kar je tudi odraz spreminjanja gospodarske strukture v korist storitev, v katerih je rast produktivnosti nižja kot v industriji.*

*Brezposelnost se letos še naprej znižuje, pri tem pa ostaja stopnja brezposelnosti žensk še vedno precej višja od stopnje brezposelnosti moških. **Število registriranih brezposelnih** se je tudi letos v prvem polletju zniževalo z običajno sezonsko dinamiko in je bilo v povprečju za 1,2 % nižje kot v enakem obdobju lani. Julija se je nekoliko povečalo, predvsem zaradi večjih odpustov zaposlenih za določen čas pred poletnimi počitnicami, avgusta pa je ponovno upadlo³¹. **Stopnja registrirane brezposelnosti** se je do junija znižala na 9,3 % (z 10,2 % konec leta 2005, oziroma 10,5 % januarja letos), julija pa se je ponovno povečala na 9,4 %. Tako kot lani se tudi letos znižuje predvsem stopnja brezposelnosti moških (v polletju 8,3 %), povprečna stopnja brezposelnosti žensk v prvem polletju pa je ostala na ravni 12,0 %. **Število anketno brezposelnih** je bilo letos v prvem polletju v povprečju za 3,5 % višje kot lani³². Zaradi višjega števila aktivnih pa je bila **stopnja anketne brezposelnosti** v prvem četrtletju (6,9 %) enaka, v drugem četrtletju (5,9 %) pa le 0,1 odstotne točke višja kot lani. Tudi med anketno brezposelnimi je stopnja brezposelnosti žensk še vedno višja kot pri moških.*

³⁰ V obdobju 2006-2009, ko bo davek na izplačane plače postopno ukinjen, bo zasebni sektor iz tega naslova po naši oceni prihranil okoli 109 mrd SIT, in sicer v letu 2006 13 mrd SIT, v letu 2007 20 mrd SIT, v letu 2008 36 mrd SIT in v letu 2009 40 mrd SIT. Predpostavljamo, da bo del teh sproščenih sredstev podjetjem omogočil večje zaposlovanje, del pa se bo lahko porabil za investiranje.

³¹ S 83.056 je doseglo najnižjo raven od septembra 1991.

³² Število registriranih brezposelnih še vedno vključuje tudi osebe, ki po mednarodno usklajeni definiciji ne morejo biti anketno brezposelne, bodisi zato ker občasno delajo, ne iščejo službe ali je niso pripravljene sprejeti, zato je (kljub zmanjševanju teh kategorij registrirano brezposelnih) to število še vedno višje od števila anketno brezposelnih. Obe kategoriji brezposelnih imata tudi različni sezonski dinamiki.

Registrirana brezposelnost se je v prvem polletju letos zmanjšala predvsem zaradi večjega števila črtanj iz razlogov, ki niso povezana z zaposlitvijo brezposelnih³³. Bilo jih je 47,5 % več kot v prvem polletju lani, ko je bilo teh črtanj relativno manj, kot v preteklih letih³⁴. Povečal se je tudi odliv brezposelnih v zaposlitev (za 4,7 % v primerjavi s prvim polletjem lani), a hkrati so se povečali tudi prilivi iskalcev prve zaposlitve (za 2,7 %) ter število oseb, ki so izgubile delo (za 1,5 %). Med temi je bilo v primerjavi z istim obdobjem lani 4,9 % več tistih, ki so izgubili zaposlitev za določen čas in 13,0 % več oseb, ki so izgubile delo iz poslovnih razlogov, tj. dveh najpomembnejših razlogov izgube dela. Vseh ostalih kategorij brezposelnih, ki so izgubili delo v prvem polletju 2006, je bilo 8,4 % manj kot v istem obdobju lani.

V strukturi registriranih brezposelnih se je letos relativno najbolj povečalo število brezposelnih z višjo in visoko izobrazbo. Kljub temu, da skupno število registriranih brezposelnih upada, se povečujejo število brezposelnih žensk (+0,8 % v primerjavi s prvim polletjem lani), število dolgotrajno brezposelnih (+0,5 %), število brezposelnih, starejših od 50 let (+4,4 %), relativno najbolj pa število brezposelnih z višjo in visoko izobrazbo (+11,8 %). Delež žensk med brezposelnimi je junija letos že presegel 55 %, delež dolgotrajno brezposelnih pa se ponovno približuje polovici vseh brezposelnih. Delež brezposelnih z višjo in visoko izobrazbo se je povečal že na 9,0 % vseh registriranih brezposelnih (junija lani 7,8 %, decembra 8,0 %). Po drugi strani pa število mladih brezposelnih (6,0 % manj kot v prvem polletju 2005) in brezposelnih iskalcev prve zaposlitve (-6,5 %) upadata precej hitreje kot skupno število brezposelnih, ravno tako tudi število brezposelnih z nižjo izobrazbo (-4,8 %).

Brezposelnost se je v letošnjem prvem polletju zmanjšala v večini statističnih regij. Večja kot v prvem polletju lani je bila le v Jugovzhodni Sloveniji in v Goriški regiji. Glede na isto obdobje lani se je najbolj zmanjšala v Zasavski regiji (za 1,3 o. t., na 12,6 %). Najnižjo stopnjo registrirane brezposelnosti ima, kljub rahlemu povečanju, še vedno Goriška regija (6,5 %), najvišjo pa Pomurska (16,8 %). Nadpovprečne stopnje registrirane brezposelnosti so še v Podravski, Zasavski, Savinjski, Spodnjeposavski in Koroški regiji. Koeficient variacije, s katerim merimo medregionalne razlike, se je v prvem polletju letos zmanjšal za 1,5 o. t. glede na enako obdobje lani.

Število in stopnje registrirane brezposelnosti bodo letos v mejah, kot smo predvidevali spomladi, v naslednjih dveh letih pa nekoliko nižje; nižje bodo tudi stopnje anketne brezposelnosti. Pričakujemo, da se bo glede na predvideno običajno jesensko sezonsko dinamiko prilivov in odlivov število registriranih brezposelnih do konca leta povečalo na okrog 87.900, stopnja registrirane brezposelnosti pa na 9,7 %. Povprečno letno število registriranih brezposelnih bo letos okrog 89.400 (2,7 % manj kot lani), povprečna letna stopnja registrirane brezposelnosti pa 9,8 % (kar je toliko, kot smo napovedali spomladi). Stopnja anketne brezposelnosti bo glede na povečano neformalno aktivnost nižja, kot smo napovedali spomladi: 6,4 % (0,1 odstotne točke manj kot lani in 0,2 odstotne točke manj, kot smo napovedali spomladi). Zaradi višje delovne aktivnosti v letu 2006 in v naslednjih letih, kot smo

³³ Črtanja po lastni volji, zaradi kršitve obveznosti ali odhoda v neaktivnost (upokojitve, šolanje in drugi podobni razlogi).

³⁴ V prvem polletju 2005 jih je bilo več kot tretjino manj kot v prvem polletju 2004.

jo predvideli spomladi, spreminjamo tudi napovedi stopenj brezposelnosti v letih 2007 in 2008: 9,5 % oziroma 9,1 % registrirana in 6,4 % v obeh letih anketna.

6.2 Plače

Dosedanji okviri plačne politike so bili začrtani v Socialnem sporazumu za obdobje 2003-2005. Medtem ko usklajevanja o novem socialnem sporazumu še potekajo, pa so nekateri elementi plačne politike v prihodnjem obdobju že znani in jih podrobneje predstavljamo v nadaljevanju. Socialni partnerji zasebnega sektorja so se v juniju letos dogovorili o usklajevanju plač v letih 2006 in 2007, zaključena pa so bila tudi pogajanja plačne politike v javnem sektorju za obdobje 2006-2009. Pri tem se dosedanja smernica plačne politike o zaostajanju rasti realne bruto plače na zaposlenega za rastjo produktivnostjo dela vsaj za eno odstotno točko v predlogu novega socialnega sporazuma postopoma opušča.

V zasebnem sektorju so se socialni partnerji dogovorili za minimalne standarde plačne politike v letih 2006 in 2007 v Kolektivni pogodbi o načinu usklajevanja plač, povračil stroškov v zvezi z delom in regresu za letni dopust. Socialni partnerji so se o mehanizmu usklajevanja plač in drugih prejemkov prvič dogovorili brez sodelovanja vlade. V prvem delu te kolektivne pogodbe so se dogovorili o postopku vključitve uskladitvenega dodatka za leti 2004 in 2005 iz Dogovora o politiki plač v zasebnem sektorju v obdobju 2004-2005 v sistem plač, kar je bil tudi namen tega dogovora. S tem je bila določena osnova izhodiščnih in najnižjih osnovnih plač za uporabo uskladitvenega mehanizma dogovorjenega za leti 2006 in 2007. Dogovorjeno je bilo, da se plače v obeh letih povečajo za 2 %, in sicer pri izplačilu za avgust. V usklajevalni mehanizem je vgrajena tudi varnostna zaklopka v primeru, da bo dejanska inflacija v obdobju december 2006 glede na december 2005 preseгла 2,3 %. Za nastalo razliko se bodo bruto plače povečale pri avgustovski uskladitvi leta 2007. Določen je tudi regres za leto 2006: najmanj v višini 145.000 SIT in v podjetjih z izgubo najmanj v višini 128.000 SIT ter za leto 2007: najmanj v višini 148.000 SIT in v podjetjih z izgubo najmanj 130.000 SIT. Določeni so še minimalni standardi za nadure in ostale prejemke. V kolektivni pogodbi so se socialni partnerji dogovorili za minimalne standarde plačne politike, ki veljajo predvsem za delavce, za katere ne velja nobena kolektivna pogodba dejavnosti. Sledila so sklepanja kolektivnih pogodb dejavnosti in kolektivnih pogodb podjetij, kjer so se socialni partnerji dogovorili za višje standarde, tudi za višji uskladitveni odstotek od dogovorjenih 2 % v omenjeni kolektivni pogodbi. Večinoma so bile kolektivne pogodbe sklenjene le za leto 2006, za leto 2007 pa bodo nova pogajanja še sledila. Vključevanje rasti produktivnosti dela v povečanje plač je večinoma vezano na kasnejše ugotavljanje rezultatov preteklega poslovnega obdobja.

V javnem sektorju so se socialni partnerji junija letos dogovorili o plačni politiki za obdobje 2006-2009. O usklajevalnem mehanizmu za leto 2006 so se dogovorili v Zakonu o spremembah in dopolnitvah zakona o sistemu plač v javnem sektorju, ki je predvidel, da so se v juliju letos vse izhodiščne bruto plače v javnem sektorju uskladile za 1,3 %, drugi del uskladitvenega odstotka (1,05 %) pa se je namenil za odpravo nesorazmerij. Usklajevalne mehanizme za plače do leta 2009 so opredelili v parafiranem Dogovoru o višini in načinu splošne uskladitve osnovnih plač in

višini sredstev za odpravo nesorazmerij za obdobje od 2007 do 2009. Po tem dogovoru se v juliju vsako leto za uskladitev plač upošteva predvideno rast cen življenjskih potrebščin. Določen je delež uskladitvenega odstotka, ki bo namenjen za splošno uskladitev (povečanje, ki bo enako za vse plače v javnem sektorju) in delež, namenjen za odpravo nesorazmerij med plačami javnega sektorja. V primeru višje dejanske inflacije od ocenjene je dogovorjeno, da se za nastalo razliko bruto plače povečajo v mesecu januarju. V tem Dogovoru je opredeljena tudi varovalka za leto 2006 (po enakem mehanizmu kot za obdobje 2007-2009), ki še ni bila vgrajena v Zakonu o spremembah in dopolnitvah zakona o sistemu plač v javnem sektorju, ki je sicer opredelil usklajevalni mehanizem za plače v letu 2006. Poleg tega je v Dogovoru določena višina dodatnih sredstev za odpravo nesorazmerij, in sicer v odstotku rasti splošne produktivnosti dela, s čimer so se določila razpoložljiva sredstva za odpravo nesorazmerij. Obenem pa se bodo morali socialni partnerji dogovoriti tudi glede vrednotenja orientacijskih delovnih mest iz Kolektivne pogodbe za javni sektor. Skupaj morajo namreč ugotoviti, katera so tista orientacijska delovna mesta, ki so premalo ovrednotena in za koliko. S tem se bo hkrati določil obseg potrebnih sredstev za odpravo nesorazmerij med plačami v javnem sektorju. S 3-odstotnim letnim povečanjem plač zaposlenih v dejavnosti izobraževanja v obdobju 2003-2006, ki izhaja iz Aneksa h kolektivni pogodbi za dejavnost vzgoje in izobraževanja, se je ovrednotenje delovnih mest v tej dejavnosti v večji meri že uskladilo v razmerju do primerljivih delovnih mest v ostalih dejavnostih. V drugih dejavnostih pa tovrstnih popravkov v plačah v tem obdobju ni bilo in ocenjuje se, da bo največ sredstev zahtevala odprava nesorazmerij predvsem pri delovnih mestih medicinskih sester in osebja z nižjo izobrazbo v dejavnosti zdravstva in socialnega skrbstva, seveda pa bodo popravki potrebni tudi v drugih dejavnostih.

Rast bruto plače na zaposlenega v letu 2006 je ocenjena na 5,0 % nominalno in 2,2 % realno, rast produktivnosti dela pa na 3,8 %. V prvem polletju 2006 je realna bruto plača na zaposlenega relativno močno porasla glede na enako obdobje preteklega leta (za 2,4 %) in ocenjujemo, da bo v drugi polovici leta bolj umirjena (1,9 %). V prvem polletju letos je bruto plača na zaposlenega **v zasebnem sektorju** porasla realno za 3,1 % glede na enako obdobje lani. Pospesena rast bruto plače v tem polletju je predvsem posledica zelo ugodnega gospodarskega okolja. Ocenjujemo, da bo v drugem polletju umirjanju gospodarskih gibanj sledilo tudi gibanje bruto plače. Tako naj bi v drugem polletju bruto plača na zaposlenega, upošteva je uskladitveni mehanizem pri plačah za avgust, porasla realno za 2,9 % glede na enako obdobje lani. V povprečju leta bo bruto plača nominalno porasla za 5,8 %, realno pa za 3,0 %. Produktivnost dela se bo v tem sektorju po oceni povečala za 4,6 %. Bruto plača na zaposlenega **v javnem sektorju** je v prvem polletju porasla realno za 1,1 % glede na enako obdobje lani. V drugem polletju pa bo ob upoštevanju dogovorjene 1,3-odstotne uskladitve vseh plač ter 3-odstotnega povečanja plač v dejavnosti izobraževanja, približno ohranjala realno raven bruto plače na zaposlenega (-0,3 %, medletno). V povprečju leta bo bruto plača na zaposlenega v javnem sektorju porasla nominalno za 3,1 %, realno pa za 0,4 %. Ocenjena nominalna rast se tako od pomladi ni spremenila, zaradi višje ocene inflacije kot spomladi (za 0,6 odstotne točke) pa je nižja ocena realne rasti bruto plač.

Za leto 2007 je napoved realne rasti bruto plače na zaposlenega 2,5 % in rasti produktivnosti dela 3,5 %. **V zasebnem sektorju** je za leto 2007 v Kolektivni

pogodbi o načinu usklajevanja plač, povračilu stroškov v zvezi z delom in regresu za letni dopust določena najmanj 2-odstotna uskladitev plač. V kolektivnih pogodbah dejavnosti se bo uskladitveni odstotek za leto 2007 dogovarjal na novo. Na osnovi tako dogovorjenega usklajevalnega mehanizma, predvidenih gospodarskih gibanj in upoštevanje avgustovsko uskladitev plač za razliko med novo oceno inflacije v letu 2006 in 2,3 %, ocenjujemo, da bo bruto plača na zaposlenega v zasebnem sektorju porasla realno za 2,8 %. Produktivnost dela se bo v tem sektorju predvidoma povečala za 4,2 %. Pri ocenah rasti bruto plače na zaposlenega v **javnem sektorju** je upoštevano, da se bodo plače na osnovi novega zakona o sistemu plač javnega sektorja začele izplačevati v prvi polovici leta 2007. Iz Dogovora o višini in načinu splošne uskladitve osnovnih plač in višini sredstev za odpravo nesorazmerij za obdobje od 2007 do 2009 izhaja, da se od spomladi predvidene 2,1-odstotne rasti cen življenjskih potrebščin, 1,3 % porabi za splošno uskladitev plač in 0,8 % za odpravo nesorazmerij. Poleg tega je predvideno, da se za odpravo nesorazmerij dodatno nameni 14 % od ocenjene rasti splošne produktivnosti dela, kar pri sedanjih oceni pomeni 0,5-odstotno povečanje plač. V oceni rasti bruto plač je upoštevano tudi, da se bo v tem letu porabil del do sedaj odloženih sredstev za odpravo nesorazmerij in uskladitev plač za preseganje inflacije nad 2,35 % v letu 2006, ki po sedanjih ocenah inflacije pomeni povečanje januarske bruto plače za okoli 0,7 %. Na osnovi teh predpostavk ter ob upoštevanju napredovanj se bo bruto plača na zaposlenega v javnem sektorju v letu 2007 realno povečala za 1,8 %.

*Za leto 2008 je napoved realne rasti bruto plače na zaposlenega 3,0 % in rasti produktivnosti dela 3,2 %. Ob predvidenih gospodarskih gibanjih bo realna bruto plača na zaposlenega v **zasebnem sektorju** predvidoma porasla za okoli 3,2 %, produktivnost dela v zasebnem sektorju pa za 4,0 %. V oceni rasti bruto plače v **javnem sektorju** je upoštevano, da se bodo vse plače uskladile za polovico ocenjene rasti cen življenjskih potrebščin (2,2 %), drugo polovico pa bodo uporabili za odpravljanje nesorazmerij. Za slednje bodo uporabljena tudi dogovorjena dodatna sredstva v višini 30 % rasti produktivnosti dela, kar pri sedanjih predpostavkah pomeni povečanje plač za 1 %. V ocenjeni rasti je upoštevano še redno napredovanje. Na osnovi teh predpostavk je predvideno, da se bo realna bruto plača v javnem sektorju povečala za okoli 2,2 %.*

Okvir 5: **Minimalna plača**

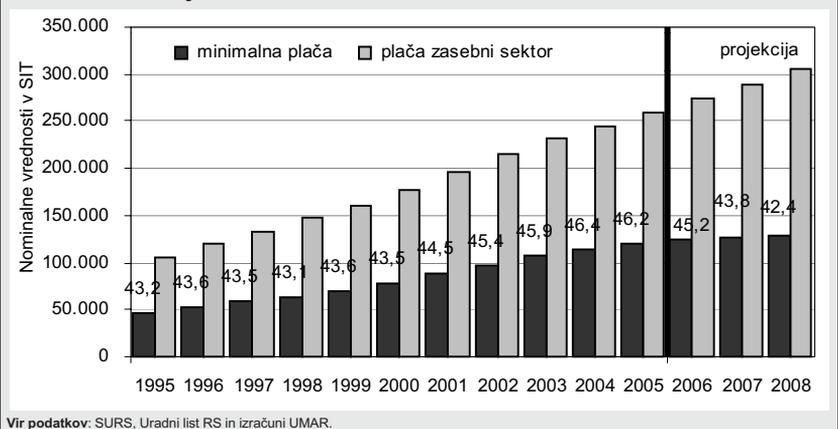
Način uskladitve minimalne plače za leti 2004 in 2005 je bil določen z Dogovorom o politiki plač v zasebnem sektorju, v prihodnje pa bo opredeljen v posebnem zakonu. V procesu dogovarjanja o uskladitvenem mehanizmu, ki bo veljal za minimalno plačo, so se socialni partnerji strinjali, da je potreben sistemski zakon, ki bo opredelil način usklajevanja minimalne plače s predvideno rastjo cen življenjskih potrebščin. Na osnovi tega je bil sprejet Zakon o določitvi minimalne plače, ki je za leto 2006 dosedaj veljavni znesek povečal za 2 % in v tem letu določa minimalno plačo v višini 125.052 SIT. Za nadalje pa zakon določa, da se vsako leto meseca avgusta minimalna bruto plača poveča za predvideno rast cen življenjskih potrebščin. Zakon še predvideva, da se Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve pred objavo višine minimalne bruto plače predhodno posvetuje s socialnimi partnerji.

Od uvedbe minimalne plače se je usklajevalni mehanizem zanjo precej spreminjal. Socialni partnerji so se o uvedbi minimalne plače dogovorili maja 1995 v Socialnem sporazumu za leto 1995. Višina minimalne plače je bila določena z Dogovorom o politiki plač in drugih prejemkov zaposlenih v gospodarstvu, kot separatom Socialnega sporazuma za leto 1995. Nadalje se je za minimalno plačo uporabljal enak usklajevalni mehanizem, kot je veljal za zasebni sektor. V maju leta 1996 se je na osnovi Socialnega sporazuma za leto 1996 raven minimalne plače dodatno dvignila. Leta 1997 pa je bil v Zakonu o določitvi minimalne plače in o načinu usklajevanja plač sprejet sistemski usklajevalni mehanizem, ki je določal, da se poleg načina uskladitve, ki je sprejet za plače v zasebnem sektorju, minimalna plača dodatno uskladi vsako leto v mesecu avgustu za realno rast BDP v preteklem letu. Z Dogovorom o politiki plač v zasebnem sektorju v obdobju 2004-2005 se ta sistemski mehanizem ni več uporabil, raven minimalne bruto plače je bila določena nekoliko višje, kot če bi se uporabil usklajevalni mehanizem za plače v zasebnem sektorju, vendar nižje, kot če bi uporabili še dodatno uskladitev z realno rastjo BDP.

Na osnovi omenjenih načinov usklajevanja je v obdobju 1995-2005 raven minimalne plače v primerjavi s povprečno bruto plačo zasebnega sektorja naraščala. Minimalna plača je v tem obdobju naraščala nominalno po 10,1-odstotni povprečni letni stopnji rasti in je zaradi uskladitvenega mehanizma naraščala hitreje od izhodiščnih plač zasebnega sektorja, ki so dosegale le 6,0-odstotno povprečno letno stopnjo rasti. Gibanje bruto plače na zaposlenega v zasebnem sektorju pa je bolj kot od usklajevalnega mehanizma odvisno od gospodarskega okolja in produktivnosti dela, zato je bruto plača na zaposlenega v zasebnem sektorju naraščala hitreje od izhodiščne plače zasebnega sektorja, vendar pa počasneje od minimalne plače, in sicer po 9,4-odstotni povprečni letni stopnji rasti. Zaradi tega se je raven minimalne plače v primerjavi s povprečno bruto plačo zasebnega sektorja povečevala, z okoli 43,2 % v letu 1995, na 46,2 % v letu 2005.

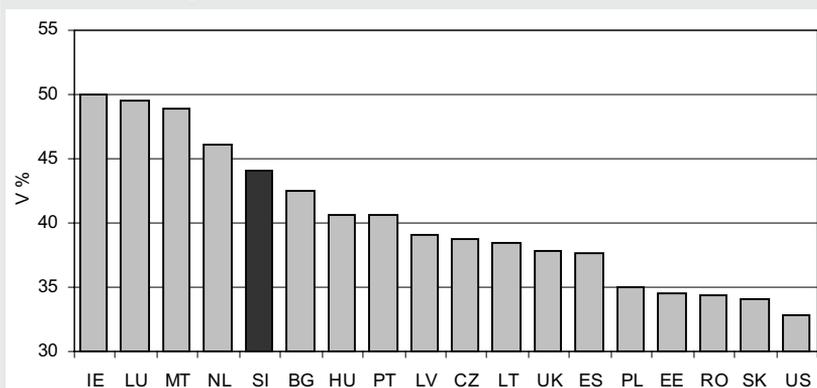
Po projekcijah se bo raven minimalne bruto plače glede na povprečno bruto plačo zasebnega sektorja v prihodnjih dveh letih znižala. Projekcija na sliki 11 za obdobje

Slika 11: Minimalna bruto plača v primerjavi s povprečno bruto plačo zasebnega sektorja za obdobje 1995-2005 in projekcijo za obdobje 2006-2008

2006-2008 upošteva jesenske ocene nominalne rasti bruto plače na zaposlenega v zasebnem sektorju, podatki za minimalno bruto plačo pa so izračunani upoštevaje usklajevalni mehanizem določen z Zakonom o določitvi minimalne plače. Ta se razlikuje od usklajevalnega mehanizma za bruto plače v zasebnem sektorju, ki omogoča dodatno uskladitev v primeru višje inflacije od ocenjene. Zato je pri uskladitvi minimalne plače v mesecu avgustu vsakega leta v projekciji upoštevana le ocena inflacije v teh letih. Po tem principu usklajevanja bi se raven minimalne bruto plače v primerjavi z bruto plačo na zaposlenega v zasebnem sektorju v letu 2008 znižala na 42,4 %, kar je manj kot leta 1995, ko se je vzpostavil institut minimalne bruto plače. Po podatkih Eurostata za leto 2004 je bila v primerjavi s članicami EU-25, Romunijo in Bolgarijo, slovenska minimalna plača v zgornji tretjini držav po deležu v bruto plači zasebnega sektorja.

Slika 12: Minimalna plača v primerjavi z bruto plačo zasebnega sektorja v Sloveniji in izbranih državah, leto 2004

Vir podatkov: Eurostat.

Opomba: Podatki za zasebni sektor so brez kmetijstva in ribištva. Podatek Eurostata za Slovenijo se nekoliko razlikuje od preračuna UMAR, na osnovi podatkov SURS.

Raven minimalne plače je doslej zagotavljala, da se distribucija zaposlenih po višini bruto plače, v obdobju od uvedbe minimalne plače, ni bistveno spreminjala. Raven minimalne bruto plače na osnovi dosedanjega usklajevalnega mehanizma dosega raven bruto plače petega tarifnega razreda v Kolektivni pogodbi o načinu usklajevanja plač, povračil stroškov v zvezi z delom in regresu za letni dopust ter pri dobri tretjini kolektivnih pogodb v zasebnem sektorju. Praviloma bi morale biti raven izhodiščnih bruto plač po kolektivnih pogodbah višja od ravni minimalne bruto plače. Nujnost reševanja tega problema so socialni partnerji izpostavili že v Socialnem sporazumu za obdobje 2003-2005, vendar ga z Dogovorom o politiki plač v zasebnem sektorju v obdobju 2004-2005 niso uspeli razrešiti. Zaradi tega prihaja do zgoščevanja izplačanih nizkih bruto plač okoli minimalne bruto plače, kar je rezultat prizadevanj delodajalcev, da bi znižali stroške dela, raven minimalne plače pa se je na osnovi sprejetega mehanizma uskladitve zviševala in spodnjo mejo najnižjih bruto plač potiskala navzgor. Kolikšna je ustrezna višina minimalne bruto plače, je težko ugotoviti, saj je pri njenem določanju treba tehtati med konkurenčnostjo podjetij in ohranjanjem nekega družbeno priznanega minimalnega življenjskega standarda, ki ga zagotavlja institut minimalne bruto plače.

7 Javne finance

7.1 Javnofinančni prihodki

*V letu 2006 uveljavljene spremembe v davčnem sistemu in instrumentariju so skupaj s pogoji makroekonomskega okolja vplivale na obseg in strukturo javnofinančnih prihodkov. Na podlagi jesenske napovedi smo ocenili obvezne dajatve, ki predstavljajo pretežni del javnofinančnih prihodkov. Ocena je nekoliko ugodnejša od pomladne, saj ocenjujemo, da se bodo v letu 2006 **obvezne dajatve skupaj** (obremenitev z davki in prispevki) glede na leto 2005 realno povečale za 6,1 %, njihov delež v BDP pa se bo povečal za 0,9 odstotne točke (od 39,7 % BPD v letu 2005 na 40,6 % v letu 2006). Višja rast javnofinančnih prihodkov od predhodno predvidene je v največji meri posledica višjih prihodkov iz davka od dohodka pravnih oseb.*

*V okviru celotnih obveznih dajatev ocenjujemo, da se bodo v letu 2006 prihodki od **davka na dodano vrednost** povečali realno nekoliko manj kot bruto domači proizvod. Ocenjujemo, da bodo v letu 2006 dosegli 9,1 % BDP, kar je za 0,1 odstotne točke manj kot leta 2005.*

*V letu 2006 se bo zaustavila realna rast prihodkov od **trošarin** iz preteklih let, saj ocenjujemo, da se bodo v letu 2006 nekoliko realno zmanjšale (za 0,7 %). Hitreje kot celota se bodo, zaradi usklajevanja stopenj in zneskov trošarine na tobak in tobačne izdelke z evropskimi direktivami, povečali prihodki od trošarin na tobak in tobačne izdelke (realno za 2,9 %), počasneje pa prihodki od trošarin na alkohol in alkoholne izdelke (za 1,5 %), prihodki od trošarin na mineralna olja pa se bodo realno zmanjšali (za 2,3 %). Trošarinske stopnje na mineralna olja so se skladno s politiko njihovega acikličnega prilagajanja zmanjševale do julija 2005 in so bile do avgusta 2006 na minimalni ravni, ki jo še dovoljujejo predpisi EU. Delež prihodkov od trošarin v BDP bo v letu 2006 dosegel 3,3 %, kar je za 0,2 odstotne točke manj kot leto prej.*

*Realna rast prihodkov od **davkov in prispevkov, ki so vezani na plače**, je v letu 2006 ocenjena na 3,7 %, njihov delež v BDP pa se bo ohranil na 22,1 %. V tem se bodo prihodki iz **prispevkov za socialno varnost** realno povečali za 3,4 %. Pri davku na izplačane plače je bila uzakonjena postopna ukinitvev davka do leta 2009, kar je že v letu 2006 nekoliko razbremenilo stroške dela. Ocenjujemo, da se bodo prihodki iz **davka na izplačane plače** letos realno zmanjšali za skoraj 14 %. Povprečna obremenitev s tem davkom se bo po oceni v letu 2006 zmanjšala na 4,2 % (s 5 % v letu 2005). Prihodki od **davka od dohodka iz zaposlitve**, ki predstavljajo pretežni del prihodkov od dohodnine, se bodo realno povečali za 4,4 %. Ob hitrejši rasti prihodkov iz drugih podvrst dohodnine (predvsem davka na dohodek iz dejavnosti in davka na dohodek iz premoženja) se bodo v letu 2006 celotni prihodki od **dohodnine** realno povečali za 7,2 %. Delež prihodkov od dohodnine v BDP se bo povečal od 6,0 % v letu 2005 na 6,2 % v letu 2006.*

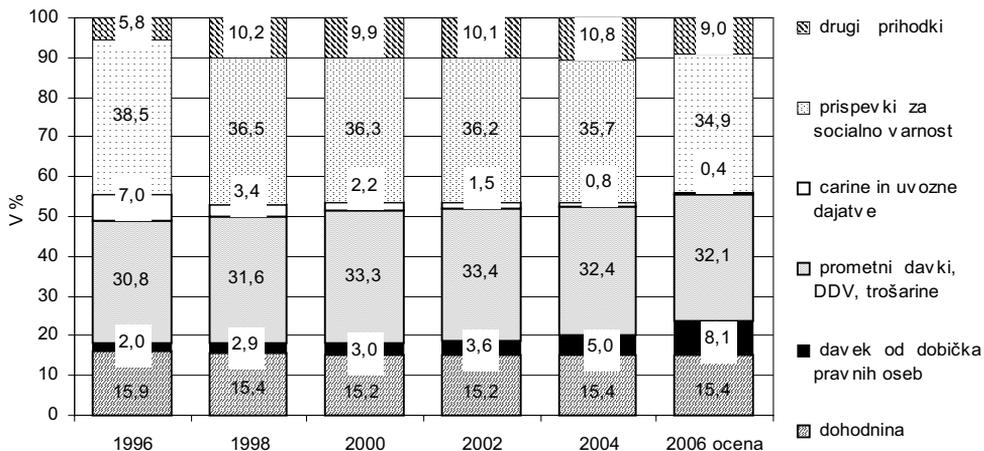
*Ocenjujemo, da se bodo po spremembah zakona o davku od dohodka pravnih oseb prihodki iz **davka od dohodka pravnih oseb** v letu 2006 glede na leto poprej realno močno povečali (za 56,3 %). Glede na stari zakon so se, ob nespremenjeni davčni stopnji, na novo določile tako osnova za obračun davka, ki se je povečala zaradi*

sprememb na področju davčno priznanih in nepriznanih odhodkov, kot tudi olajšave, ki so se zmanjšale. Omenjene spremembe v zakonodaji so za leto 2005 precej povečale efektivno davčno stopnjo. Delež prihodkov davka od dohodka pravnih oseb v BDP se bo povečal z 2,2 % v letu 2005 na 3,3 % v letu 2006.

Prihodki iz *drugih obveznih dajatev* (na posebne storitve, na promet motornih vozil) *in taks* (okoljske, registracijske, komunalne, upravne, sodne) se bodo v letu 2006 realno povečale za 4,1 %, njihov delež v BDP se bo ohranil na enaki ravni kot leto poprej in je ocenjen na 1,2 %.

Ocenjeni delež *evropskih sredstev* v BDP za leto 2006 znaša 1,3 %. To je za 0,2 odstotne točke manj kot je bilo predvideno z državnim proračunom za leto 2006. Sredstva, predvidena v državnem proračunu za leto 2006, pa bodo lahko črpana še v roku dveh let.

Slika 13: **Struktura javnofinančnih prihodkov, v %**

Vir podatkov: APP, UJP, Obrazec B-2, metodologija in preračuni UMAR.

V letih **2007 in 2008** se bo, glede na predvideno makroekonomsko okolje in ob zakonsko predvidenih spremembah veljavnega davčnega sistema in instrumentarija **delež obveznih dajatev v BDP** postopoma zmanjševal. V letu **2007** se bo delež obveznih dajatev v BDP, od ocenjenih 40,6 % BDP v letu 2006, znižal na približno 39,4 % in v letu 2008 na 38,6 % BDP (v napovedi ni upoštevano morebitno povečanje stopenj DDV). V tem okviru bodo prihodki od **davka na dodano vrednost** ob nespremenjenih davčnih stopnjah približno zadržali delež v BDP na sedanji vrednosti (9,1 % BDP)³⁵. Prihodki od **trošarin** se bodo po napovedih v letu 2007 povečevali nekoliko hitreje, v letu 2008 pa približno skladno z napovedano rastjo BDP. Njihov delež v BDP se bo povečal od ocenjenih 3,3 % BDP v letu 2006 na 3,5 % BDP v letu 2007. V letu 2007 je predvidena uvedba trošarin za električno energijo in

³⁵ V primeru povečanja davčnih stopenj (nižje stopnje za 0,5 o. t. in osnovne za 1 o. t.) bi se delež davka na dodano vrednost povečal za 0,4 % BDP.

pospešena harmonizacija trošarinskih dajatev za cigarete in tobakne izdelke, k dogovorjenim stopnjam v EU, ki naj bi bila tako končana v letu 2007 (in ne leta 2008, kot je bilo prvotno predvideno). Med obveznimi dajatvami se bodo prihodki od **prispevkov za socialno varnost** ob nespremenjenih prispevnih stopnjah povečevali skladno z rastjo mase bruto plač, ki bo, ob predvideni rasti števila prejemnikov plač (0,9 % v letih 2007 in 2008), zaostajala za rastjo BDP. Delež prispevkov za socialno varnost v BDP se bo od 14,2 % v letu 2006 znižal na 14 % v letih 2007 in 2008. Delež prihodkov od **dohodnine** v BDP se bo po predvideni spremembi zakona v letu 2007 zmanjšal od 6,2 % BDP na 5,6 % BDP. Predlog zakona uvaja lestvico s tremi razredi in znižanimi davčnimi stopnjami (16 %, 27 % in najvišje 41 %, prej 50 %), zaradi česar bodo javnofinančni prihodki iz dohodnine nižji, razbremenile pa se bodo predvsem najvišje plače. Postopno odpravljanje **davka na izplačane plače**³⁶ bo delež prihodkov iz tega naslova v BDP zmanjšalo v letu 2007 za 0,4 odstotne točke in v letu 2008 za 0,5 odstotne točke na 0,6 % BDP. Po predlagani spremembi zakona o **davku na dohodek pravnih oseb** se bo v naslednjih dveh letih ob nižji statutarni davčni stopnji³⁷, s spremembami pri davčnih olajšavah³⁸ in s spremembami pri določanju davčne osnove³⁹ realna rast prihodkov od davka na dohodek pravnih oseb upočasnila. Delež prihodkov od tega davka v BDP se bo zmanjšal od ocenjenih 3,3 % v letu 2006 na približno 3 % v letu 2008. Prihodki iz **drugih davkov in taks** se bodo po napovedi v letu 2007 in 2008 povečevali skladno z rastjo bruto domačega proizvoda in ohranili delež v BDP v višini 1,2 %. Po predlaganih državnih proračunih za leto 2007 in 2008 je predvideno, da bo znašal delež **evropskih sredstev**, ki jih bo Slovenija lahko črpala vsako leto okoli 1,8 % napovedanega BDP.

7.2 Javnofinančni odhodki

7.2.1 Državni proračun

Po oceni, predloženi ob predlogih državnega proračuna za leti 2007 in 2008, bodo celotni odhodki državnega proračuna v letu 2006 znašali okoli 1.840 mrd SIT. V primerjavi z odhodki državnega proračuna za leto 2005 se bodo realno povečali za 4,2 %. Ob manjših strukturnih popravkih bodo v celoti za približno 17 mrd SIT nižji od predvidenih odhodkov po veljavnem državnem proračunu za leto 2006.

Delež odhodkov državnega proračuna bo v letu 2006 znašal 26,1 % BDP, kar je za 0,1 odstotne točke več, kot v letu 2005. V strukturi odhodkov državnega proračuna se bo po oceni v letu 2006 glede na leto prej povečal delež sredstev za investicije in investicijske transferje v BDP (za 0,5 odstotne točke), ter delež izdatkov za blago in storitve (za 0,2 odstotne točke). Delež sredstev za subvencije v BDP se bo ohranil

³⁶ In sicer z zniževanjem davčnih stopenj po posameznih davčnih razredih od 3,0 %, 6,3 % in 11,8 % v letu 2006 na 2,3 %, 4,7 % in 8,9 % v letu 2007 ter na 1,1 %, 2,3 % in 4,4 % v letu 2008. V letu 2009 bo davek popolnoma odpravljen.

³⁷ Davčna stopnja se bo po predlogu znižala od sedanjih 25 % na 23 % v letu 2007 oz. na 22 % v letu 2008.

³⁸ Predlagano je, da se odpravi olajšava v višini 20 % investiranega zneska v opredmetena osnovna sredstva (razen v osebna vozila) in neopredmetena dolgoročna sredstva in zmanjša olajšava v investicije v opremo z 20 % na 10 %.

³⁹ Predlagane so tudi spremembe davčne osnove, kjer bi se kot davčni odhodek priznalo del oblikovanih rezervacij, celotni obračunani znesek plač in drugih izplačil, povezanih z zaposlitvijo, ter odhodke prevrednotenja.

na ravni iz leta 2005. Vsak za 0,1 odstotne točke BDP se bodo v letu 2006 zmanjšali deleži transferjev posameznikom in gospodinjstvom, sredstev, namenjenih za plače, prispevke in druge izdatke zaposlenim v državnih organih, sredstev za obresti ter transferjev v javne zavode. Delež transferjev v pokojninsko blagajno v BDP pa se bo zmanjšal za 0,2 odstotne točke. Prispevki, vplačani v proračun EU, bodo v letu 2006 dosegli 1,1 % BDP, kar je za 0,1 odstotne točke več kot leta 2005.

Tabela 16: **Struktura in delež odhodkov državnega proračuna po ekonomski klasifikaciji v bruto domačem proizvodu v %**

	Struktura, v %				Delež v BDP, v %			
	2005	2006*	2007**	2008**	2005	2006*	2007**	2008**
SKUPAJ ODHODKI	100,0	100,0	100,0	100,0	26,0	26,1	25,5	25,0
Tekoči odhodki	27,3	26,6	27,1	27,5	7,0	7,0	6,9	6,9
Plače in drugi izdatki zaposlenih v državnih organih	13,0	12,5	12,7	12,3	3,4	3,3	3,2	3,1
Izdatki za blago in storitve v drž. organih	8,6	9,3	9,5	10,0	2,2	2,4	2,4	2,5
Plačila domačih in tujih obresti	5,1	4,5	4,2	4,1	1,3	1,2	1,1	1,0
Tekoči transferji	60,7	59,3	56,3	56,4	15,9	15,4	14,4	14,1
Subvencije	4,9	5,1	5,4	6,1	1,3	1,3	1,4	1,5
Transferji posameznikom in gospodinjstvom	13,0	12,7	12,0	11,7	3,4	3,3	3,1	2,9
Transferji v javne zavode	21,2	20,8	20,8	20,5	5,5	5,4	5,3	5,1
Transferji v PIZ	15,0	14,3	14,4	14,5	3,9	3,7	3,7	3,6
Investicijski odhodki in transferji	8,1	10,1	12,7	11,9	2,1	2,6	3,2	3,0
Plačila sredstev v proračun EU	4,0	4,0	3,9	4,2	1,0	1,1	1,0	1,0

Vir podatkov: Ministrstvo za finance, SURS, preračuni UMAR (pri preračunih deležev v BDP upoštevana revizija BDP z dne 15. 9. 2006).

Opombe: *Ocena odhodkov državnega proračuna za leto 2006, predložena ob predlogu sprememb državnega proračuna za leto 2007 in predlogu proračuna za leto 2008. **Po predlogu sprememb državnega proračuna za leto 2007 in po predlogu državnega proračuna za leto 2008.

Vlada je v Državni zbor vložila predlog spremembe državnega proračuna za leto 2007 in predlog državnega proračuna za leto 2008. Po predlogu sprememb državnega proračuna za leto 2007 so odhodki državnega proračuna predlagani v višini 1.938,1 mrd SIT (8.087 mio EUR), kar je glede na leto 2006 nominalno za 5,3 % več. Njihov delež v BDP bo po napovedi dosegel 25,5 % BDP, kar je za 0,6 odstotne točke manj kot v letu 2006. V strukturi odhodkov predlaganega državnega proračuna za leto 2007 se bosta povečala deleža odhodkov za investicije v BDP (za 0,6 odstotne točke) in za subvencije (za 0,1 odstotne točke). V letu 2007 se bo nadaljevalo zmanjševanje deležev odhodkov v BDP za 0,1 odstotne točke za plače, prispevke in druge izdatke zaposlenih, za obresti ter za transferje v javne zavode in za 0,2 odstotne točke za transferje posameznikom in gospodinjstvom (zakonske spremembe valorizacijskih pravil). Zaradi predvidene spremembe v financiranju občin se bodo za 0,7 % BDP zmanjšali transferji iz državnega proračuna v občine, kar bo najpomembnejše zmanjšanje odhodkov državnega proračuna v letu 2007. Deleža izdatkov za blago in storitve in transferjev v pokojninsko blagajno v BDP se v letu 2007 glede na leto prej ne bosta spremenila. Po predlogu državnega proračuna za leto 2008 so predlagani odhodki v višini 2.023,8 mrd SIT (8.445 mio EUR), kar

je glede na leto 2007 nominalno za 4,4 % več. Delež odhodkov državnega proračuna v BDP bo znašal 25,0 %, kar je za 0,5 odstotne točke manj kot v letu 2007.

7.2.2 Občinski proračuni

V primerjavi z BDP so v letu 2006 odhodki občinskih proračunov ocenjeni na 5,3 %, v letu 2007 se bodo po napovedi ohranili na enaki ravni, v letu 2008 pa je predvidena upočasnitev njihove rasti in znižanje deleža na raven 5,1 % BDP. V letu 2006 so odhodki občinskih proračunov ocenjeni na okoli 375 mrd SIT, kar je realno za 11,3 % več kot leto poprej. Hitreje kot celotni odhodki bodo po oceni v letu 2006 naraščali transferji in sredstva za investicije, subvencije in izdatki za blago in storitve, počasneje pa ostali odhodki občinskih proračunov. Za leto 2007 je predvidena nekoliko upočasnjena realna rast odhodkov občinskih proračunov (4,6 %), ki se bo po napovedi v letu 2008 še bolj upočasnila (1,7 %). V letu 2007 je še predvidena hitra rast sredstev za investicije in investicijske transferje ter za subvencije.

7.2.3 Pokojninsko in invalidsko zavarovanje

Za realizacijo pravic iz zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (brez plačila prispevkov za zdravstveno zavarovanje upokojencev) bo v letu 2006 porabljenih realno za 3 % več sredstev kot v letu 2005 oziroma 12,1 % BDP, kar je toliko kot leto prej. Zaradi zmerne rasti števila upokojencev (2 % v letu 2007 in 1,9 % v letu 2008), ob upoštevanju sedanje pokojninske zakonodaje ter napovedanega makroekonomskega okolja, se bo delež odhodkov za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje v BDP v letih 2007 in 2008 znižal vsako leto za 0,1 odstotne točke.

7.2.4 Obvezno zdravstveno zavarovanje

V letu 2006 bodo po oceni odhodki v obveznem zdravstvenem zavarovanju realno za 4,1 % višji kot v preteklem letu in bodo dosegli 6,4 % BDP (za 0,1 odstotne točke več kot leto poprej). Zakonsko določene pravice iz obveznega zdravstvenega zavarovanja se v letu 2006 sicer niso bistveno spremenile, izvajajo pa se številne aktivnosti za obvladovanje izdatkov za zdravila in za racionalizacijo izvajanja zdravstvenih programov. Izdatki za zdravstvene storitve se bodo v letu 2006 glede na leto prej po oceni povečali realno za 3 %, sredstva za zdravila pa realno za 3,6 %. V letu 2006 se je zaustavil trend hitrega naraščanja sredstev za boleznine, ki so se realno celo znižala za 1,4 %.

V letu 2007 se bo po napovedih iz finančnega načrta ZZS delež odhodkov za obvezno zdravstveno zavarovanje v BDP še zmanjšal, in sicer za 0,3 odstotne točke (na 6,1 % BDP), kar je najnižja raven deleža odhodkov za zdravstveno zavarovanje v zadnjih desetih letih. Tako nizek delež je bil v Sloveniji dosežen v letih 1995 do 1997. Po napovedih za leto 2007 je predvideno, da se bodo v tem letu sredstva v obveznem zdravstvenem zavarovanju nominalno povečala le za 3,6 %. Tako načrtan program bo v letu 2007 zahteval pospešene aktivnosti za nadaljnjo racionalizacijo odhodkov v obveznem zdravstvenem zavarovanju. V letu 2008 se bo delež odhodkov za obvezno zdravstveno zavarovanje v BDP še zmanjšal, in sicer na 6,0 % BDP. Predvidena skromna rast javnofinančnih sredstev v obveznem zdravstvenem zavarovanju bo v naslednjih letih pomenila vedno večji pritisk na povečanje financiranja zdravstvene dejavnosti iz zasebnih sredstev.

7.3 Javnofinančni primanjkljaj

Po konsolidirani bilanci javnega financiranja MF za leto 2006 je javnofinančni primanjkljaj⁴⁰ ocenjen na 1,1 % BDP. V letu 2006 bodo javnofinančni prihodki po konsolidirani bilanci javnega financiranja dosegli 43,7 % BDP, kar je za 0,4 odstotne točke več kot v letu 2005. Ob hkratnem povečanju deleža ocenjenih javnofinančnih odhodkov za 0,4 odstotne točke na 44,8 % BDP, se bo javnofinančni primanjkljaj obdržal na enaki ravni kot leta 2005.

Tabela 17: **Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS-IMF, deleži v primerjavi z BDP v %**

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
						Ocena	Napoved	
Javnofinančni prihodki	42,7	40,6	42,6	42,8	43,3	43,7	43,2	42,5
Javnofinančni odhodki	44,0	43,5	44,0	44,1	44,4	44,8	44,1	43,3
Javnofinančni presežek (+), primanjkljaj (-)	-1,3	-2,9	-1,4	-1,3	-1,1	-1,1	-0,9	-0,8

Vir podatkov: Ministrstvo za finance, Bilten javnih financ; za leti 2007 in 2008 Globalna bilanca javnega financiranja ob predlogu sprememb proračuna RS za leto 2007 in predlog proračuna za leto 2008, oktober 2006, SURS, preračuni UMAR.

Po napovedi, ki temelji na predlogih državnih proračunov za leti 2007 in 2008, se bo začel po letu 2006 javnofinančni primanjkljaj konsolidirane bilance javnega financiranja zmanjševati. Po napovedanem zmanjšanju deleža javnofinančnih prihodkov v teh dveh letih za 1,2 odstotne točke (od 43,7 % BDP v letu 2006 na 42,5 % BDP v letu 2008) in ob hkratnem zmanjšanju deleža javnofinančnih odhodkov v istem obdobju za 1,5 odstotne točke (od 44,8 % BDP v letu 2006 na 43,3 % BDP v letu 2008), bo v letu 2007 znašal javnofinančni primanjkljaj 0,9 % BDP, v letu 2008 pa 0,8 % BDP.

Okvir 6: **Revizija temeljnih agregatov sektorja država, 2002-2005**

V septembru 2006 je SURS objavil revidirane podatke o temeljnih kategorijah prihodkov in izdatkov sektorja države ter o tekočem primanjkljaju države za obdobje 2002-2005, ki pomenijo nadaljnjo metodološko uskladitev z Evropskim sistemom računov 1995 in drugo letošnjo oceno agregatov države.

Po drugi letošnji oceni je SURS ocenil primanjkljaj države v letu 2005 na 92,8 mrd SIT oziroma na 1,4 % BDP, kar je za 0,4 odstotne točke manj, kot je znašal po prvi oceni v aprilu 2006 (1,8 % BDP) in za 0,9 odstotne točke manj kot v letu 2004 (2,3 % BDP). Na zmanjšanje ocene primanjkljaja države je vplivala predvsem ocena obračunanega davka od dohodka podjetij, ki je bila bistveno večja od prve ocene, ko še niso bili znani podatki o poračunih davka od dohodka pravnih oseb po zaključnih računih za leto 2005. Revizija ocene obračunske vrednosti davka na

⁴⁰ Javnofinančni primanjkljaj je definiran kot razlika med konsolidiranimi prihodki in odhodki državnega in občinskih proračunov ter pokojninske in zdravstvene blagajne.

Tabela 18: Prihodki in izdatki sektorja država, 2002-2005

	2002	2003	2004	2005
V mio SIT				
Prihodki	2.435.056	2.631.789	2.830.938	3.030.061
Izdatki	2.571.112	2.792.863	2.974.940	3.122.841
Presežek/primanjkljaj	-136.056	-161.074	-144.002	-92.780
Centralna država	-118.473	-148.667	-133.993	149.098
Lokalna država	-9.765	-4.016	-5.352	3.287
Skladi socialne varnosti	-7.818	-8.392	-4.658	53.031
V % BDP				
Prihodki	45,5	45,3	45,1	45,8
Izdatki	48,0	48,0	47,4	47,2
Presežek/primanjkljaj	-2,5	-2,8	-2,3	-1,4
Centralna država	-2,2	-2,6	-2,1	-2,3
Lokalna država	-0,2	-0,1	-0,1	0,0
Skladi socialne varnosti	-0,1	-0,1	-0,1	0,8

Vir podatkov: SURS, Prva objava, 29. 9. 2006.

dobiček družb je bila opravljena tudi za ostala leta, zaradi tega se je primanjkljaj države v letu 2002 s predhodno ocenjenih 2,7 % BDP zmanjšal na 2,5 % BDP, v ostalih letih pa je bil učinek revizije ocenjen na manj kot na 0,1 odstotne točke in ni vplival na spremembo višine primanjkljaja, merjenega z deležem v BDP.

Skupni prihodki sektorja država v letu 2005 so ocenjeni na 3.030 mrd SIT, kar je nominalno za 7 % več kot leta 2004, njihov delež v BDP pa se je povečal za 0,7 odstotne točke, in sicer od 45,1 % BDP v letu 2004 na 45,8 % v letu 2005. Skupni izdatki sektorja država so v letu 2005 glede na leto 2004 rasli nekoliko počasneje kot skupni prihodki. Povečali so se nominalno za 5 % in svoj delež v BDP zmanjšali za 0,2 odstotne točke od 47,4 % BDP v letu 2004 na 47,2 % v letu 2005.

7.4 Javnofinančni tokovi med Slovenijo in EU

Evropska komisija je v septembru letos prvič objavila podatke o vseh finančnih tokovih med Slovenijo in proračunom EU za leto 2005, ki jih predstavljamo v nadaljevanju. Poleg tega so za prvih devet mesecev leta 2006 prikazani tudi razpoložljivi podatki o finančnih tokovih med slovenskim in evropskim proračunom.

7.4.1 Finančni tokovi med Slovenijo in proračunom EU v letu 2005

Po podatkih Evropske komisije je Slovenija v letu 2005 s strani EU prejela 87,8 mrd SIT (1,3 % BDP), kar je bilo za 30,1 % več kot v letu 2004. Slovenija je v letu 2005 največ sredstev pridobila iz naslova kmetijstva, in sicer za 107,7 % več kot v letu 2004. Največ teh sredstev je bilo črpanih za razvoj podeželja (67,6 %) in za

direktno pomoč⁴¹ (24,1 %). Za notranje politike smo prejeli 13,8 % več kot leta 2004, podobno kot v letu 2004 največ za sodelovanje v programu za vzpostavitev zunanje meje EU (61,8 % teh sredstev), manj pa za raziskave in tehnološki razvoj (17,1 %) in za izobraževanje (programi Socrates, Leonardo da Vinci in Mladi; 9,4 %). Tudi pri črpanju sredstev iz strukturnih skladov smo bili uspešnejši kot v letu 2004, saj se je črpanje teh sredstev povečalo za 84,4 %. Kar 91,8 % sredstev iz strukturnih skladov je bilo črpanih za uresničevanje prvega cilja, od tega največ iz evropskega sklada za regionalni razvoj (7,2 mrd SIT). Za predpristopno strategijo smo v letu 2005 prejeli za 11,5 % več, iz naslova pavšalnih povračil pa za 10,8 % manj sredstev kot v letu pred tem (Allocation of 2005 Expenditure by Member State, 2006, str. 72-73).

Tabela 19: Prejeta sredstva iz proračuna EU v letih 2004 in 2005

	Mio SIT	
	2004	2005
Kmetijstvo	11.838	24.587
Strukturne akcije	5.847	12.821
strukturni skladi	5.847	10.784
kohezijski sklad	0	2.037
Notranje politike	13.875	15.792
Administrativni izdatki	1.342	1.630
Predpristopna strategija	9.370	10.448
Pavšalna povračila	25.186	22.478
SKUPAJ	67.458	87.756

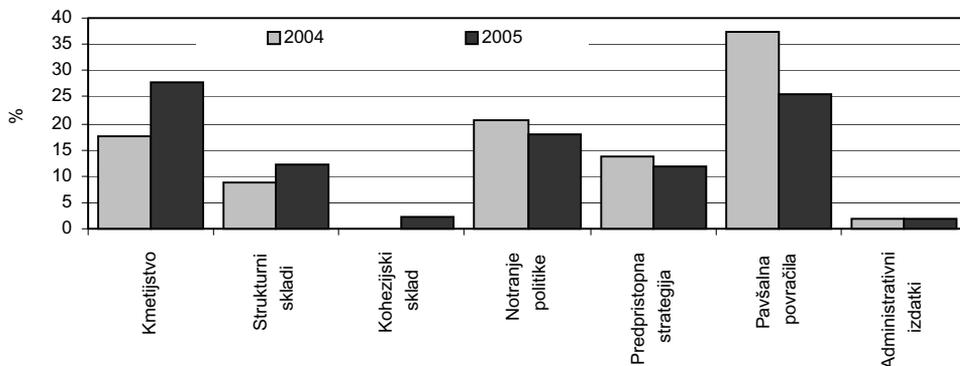
Vir podatkov: Allocation of 2005 Expenditure by Member State, 2006, str. 72–73.

V letu 2005 je **Slovenija v proračun EU vplačala 65,9 mrd SIT (1,0 % BDP)**, kar je bilo 7,2 mrd SIT manj, kot je bilo načrtovano v rebalansu proračuna za leto 2005, in za 61,3 % več od vplačil v letu 2004. Slovenija je v letu 2005 glede na leto 2004 v proračun EU vplačala več sredstev iz vseh naslovov, struktura pa se bistveno ni spremenila. Vplačila iz naslova bruto nacionalnega dohodka, ki predstavljajo največji del vplačil, so se povečala za 53,6 %, vplačila iz naslova davka na dodano vrednost za 75,3 %, vplačila iz tradicionalnih lastnih virov⁴² za 129,3 % ter vplačila iz naslova popravka v korist Velike Britanije za 44,1 % (Allocation of 2005 Expenditure by Member State, 2006, str. 112). Glede na rebalans proračuna za leto 2005 so bila vsa vplačila, z izjemo carin, realizirana na nekoliko nižji ravni od načrtovane, predvsem zaradi prenosa presežka evropskega proračuna iz leta 2004 v leto 2005, zaradi razlik

⁴¹ V obdobju 2004-2013 se bo delež neposrednih plačil iz EU povečeval (v letu 2004 je znašal le 25 % zneska, ki so ga v tem letu prejele stare članice, v letu 2013 pa bo dosegel 100 %); doplačila iz nacionalnih sredstev pa se bodo zmanjševala (od 60 % v letu 2004 na 0 % v letu 2013). Že v letu 2007 bodo tako naši kmetje prejeli enaka plačila kot kmetje v starih članicah, od tega 40 % iz EU in 60 % iz Slovenije (Treaty of accession, 2003).

⁴² Največji delež vplačil med tradicionalnimi lastnimi viri so predstavljale carine 6,6 mrd SIT (97,9 % TLV), le manjšino pa sladkorne dajatve (120 mio SIT) in posebne davščine pri uvozu kmetijskih proizvodov (24 mio SIT). Plačila sladkornih dajatev je Slovenija začela plačevati v letu 2005.

Slika 14: **Struktura sredstev, pridobljenih iz proračuna EU v letih 2004 in 2005**

Vir podatkov: Allocation of 2005 Expenditure by Member State, 2006, str. 72-73.

med predhodnimi in kasnejšimi ocenami nominalnega bruto nacionalnega dohodka ter popravkov stanja sredstev na osnovi davka na dodano vrednost.

Slovenija je bila tudi v letu 2005 neto prejemnica sredstev iz proračuna EU, in sicer po obeh definicijah izračuna neto položaja. Po računovodski definiciji⁴³ je bila Slovenija v letu 2005 neto prejemnica sredstev v višini 21,9 mrd SIT (v letu 2004 26,6 mrd SIT), po definiciji na osnovi »popravka v korist VB«⁴⁴ pa v višini 24,3 mrd SIT (v letu 2004 26,3 mrd SIT). Poleg Slovenije so bile v letu 2005 neto prejemnice še ostale nove članice ter Španija, Grčija, Irska in Portugalska.

Tabela 20: **Vplačila RS v proračun EU v letih 2004 in 2005**

	Mio SIT	
	2004	2005
Plačila iz naslova DDV	6.015	10.544
Plačila iz naslova popravka v korist VB	3.858	5.560
Plačila iz naslova bruto nacionalnega dohodka	28.014	43.015
Tradicionalni lastni viri	2.948	6.758
SKUPAJ	40.835	65.877

Vir podatkov: Allocation of 2005 Expenditure by Member State, 2005, str. 112.

⁴³ Računovodska definicija temelji na izračunu razlike med vsemi prihodki in odhodki posamezne članice v proračun EU.

⁴⁴ Definicija na osnovi »popravka v korist VB«, ki jo uporablja tudi Evropska komisija, izhaja iz metode, ki se jo uporablja za izračun »popravka proračunskih neravnovesij v korist Velike Britanije«. S strani Evropske komisije izračunani neto položaj upošteva podatke na osnovi denarnega toka, tekoče alocirane izdatke (tj. izdatke brez administrativnih izdatkov, ki so za Slovenijo v letu 2005 znašali 1,6 mrd SIT), nacionalna plačila pa so izračunana na podlagi prilagojenega nacionalnega prispevka, ki ne upošteva tradicionalnih lastnih virov, saj se ti štejejo za čiste prihodke EU.

7.4.2 Finančni tokovi med proračunom Slovenije in proračunom EU v devetih mesecih leta 2006

Po podatkih Ministrstva za finance je Slovenija v devetih mesecih leta 2006 iz proračuna EU prejela 51,4 mrd SIT, vanj pa vplačala 53,5 mrd SIT⁴⁵. Podobno kot lani je bila tudi letos Slovenija po prvih devetih mesecih neto plačnica sredstev v proračun EU⁴⁶. V devetih mesecih leta 2006 je bila Slovenija najbolj uspešna pri črpanju sredstev iz naslova skupne kmetijske politike (65,3-odstotna realizacija glede na sprejeti proračun). Glede na leto 2005 se je v tem obdobju povečalo črpanje sredstev iz strukturnih skladov in kohezijskega sklada⁴⁷. Od predvidenih sredstev v proračunu za leto 2006 najbolj odstopa letošnji nizek priliv sredstev iz naslova predpristopnih sredstev EU in iz naslova notranje politike. Nižja od lanskih so še sredstva iz pavšalnih nadomestil, ki pa se zmanjšujejo v skladu s Copenhagenskim paketom iz leta 2002.

⁴⁵ V sprejetem proračunu za leto 2006 so predvideni prilivi sredstev iz proračuna EU v višini 107,7 mrd SIT, odlivi sredstev pa v višini 75,5 mrd SIT.

⁴⁶ Po podatkih Ministrstva za finance smo v letu 2005 največ sredstev prejeli v mesecu avgustu in decembru, ki sta bila tudi edina, ko je bil naš neto položaj pozitiven.

⁴⁷ Iz strukturnih skladov smo v devetih mesecih letos načrpali za 23,5 % več sredstev kot v celotnem letu 2005, prejeta sredstva iz kohezijskega sklada pa smo v devetih mesecih letos glede na leto 2005 podvojili.

8 Denarna gibanja in trg kapitala

8.1 Denarna gibanja

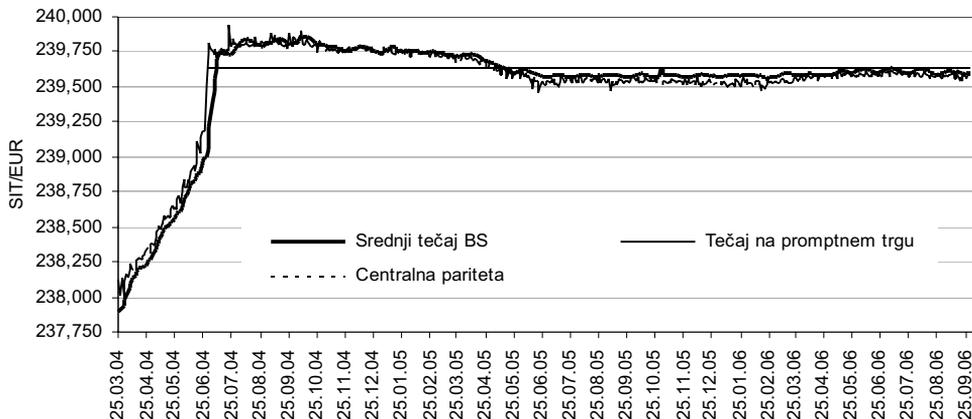
Dogajanje na področju denarne politike je letos zaznamovalo dejstvo, da se bo Slovenija kot prva izmed novih članic EU z januarjem 2007 priključila evropski Ekonomski in monetarni uniji. K dosegu tega cilja je ključno pripomoglo vzdržno znižanje inflacije v preteklih letih. Maastrichtski inflacijski kriterij je Slovenija prvič izpolnila v novembru 2005 in ga izpolnjuje vse od takrat (glej poglavje 5). Vzdržno znižanje inflacije je predvsem posledica politike vzdrževanja stabilnega tečaja tolarja s strani Banke Slovenije in ustreznih makroekonomskih politik vlade.

Na področju instrumentov denarne politike je Banka Slovenije izvajala pospešeno prilagoditev strukturi instrumentov ECB. Pri tem gre predvsem za postopno odpravljanje blagajniških zapisov v tujem denarju, katerih delež se v celotni ponudbi blagajniških zapisov BS zmanjšuje, in zamenjavo začasnega odkupa deviz s trajnim odkupom. To tudi pomeni, da je v primerjavi s preteklimi leti, ko se je ciljna raven nominalnega deviznega tečaja zagotavljala predvsem z deviznim swapom, uravnavanje deviznega tečaja potekalo prek instrumentov spremenjene narave. Količina začasno odkupljenih deviz je konec septembra 2006 namreč postala praktično zanemarljiva. Količinsko je bilo transakcij, potrebnih za uravnavo deviznega tečaja, letos manj kot v preteklih letih, saj se je neto pritok deviz zasebnega sektorja umiril in s tem tudi zmanjšal pritisk na devizni tečaj. Kot posledica omenjenih sprememb strukture instrumentov se je precej povečalo stanje tolarskih blagajniških zapisov in pomen novo uvedenega instrumenta dolgoročnega depozita zaradi povečanih potreb po absorpciji presežne tolarske likvidnosti. Zadnje trimesečje leta 2006 bo zadnje, v katerem bo prevladovala uporaba instrumentov, ki so specifični za slovenski denarni trg, denarna politika pa bo podrejena vzdrževanju praktično fiksne devizne tečaja. Z januarjem 2007 bo uporaba instrumentov denarne politike na slovenskem denarnem trgu samo odsevala uporabo instrumentov Evropske centralne banke.

Nominalni tečaj tolarja v celotnem obdobju po vstopu v mehanizem deviznih tečajev ERM II niha v ozkem razponu okoli centralne paritete, na ravni katere je bil potrjen tudi tečaj zamenjave tolarja za evro. Po vstopu v ERM II se je tečaj evra zadrževal nekoliko nad pariteto, od maja 2005 pa se zadržuje nekoliko pod njo. Pri tem je bil njegov odklon od paritete v celotnem obdobju zelo majhen. Z odločitvijo institucij EU, da Slovenija januarja 2007 prevzame evro, je bil tudi dokončno potrjen tečaj zamenjave valut na ravni centralne paritete, določene ob vstopu v ERM II (239,640 SIT za 1 EUR). To dejstvo je tudi dokončno fiksiralo pričakovanja nominalnega deviznega tečaja, s čimer je odstranjen eden izmed ključnih dejavnikov tveganja za stabilnost deviznega tečaja v ERM II. Negotovost glede tečaja zamenjave valut lahko namreč povzroča nezaželena nihanja v deviznem tečaju. S tem, ko te negotovosti v Sloveniji ni več, praktično tudi ni več bistvenih razlogov za pomembna odstopanja tržnega nominalnega deviznega tečaja evra od osrednje paritete.

Realni devizni tečaj se giblje v bližini svoje ravnovesne vrednosti. Z dekompozicijo realnega deviznega tečaja na trendno in ciklično komponento smo ponovno preverili

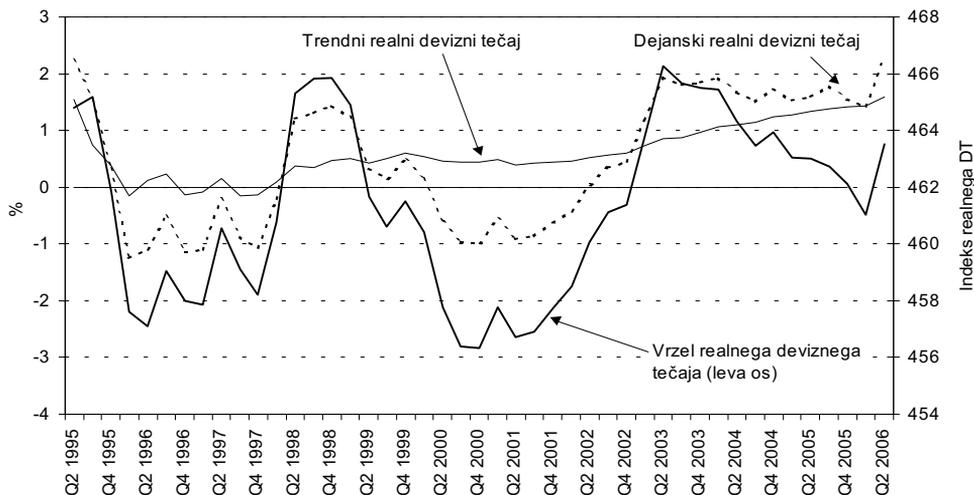
Slika 15: Stabilizacija tečaja SIT/EUR po vstopu v ERM II

Vir podatkov: BS.

velikost trenutnih odstopanj realnega deviznega tečaja od ravnovesnih vrednosti.⁴⁸ Iz slike 16 je razvidno, da se realni devizni tečaj v letu 2006 giblje blizu dolgoročnih ravnovesnih vrednosti. Po precejšnjem nihaju v obdobju 1999–2002, ki ga lahko povežemo z izrazito akomodacijo denarne politike in implicitnega cilja podvrednotenega realnega deviznega tečaja, je vzpodbudno ugotoviti, da se je v celotnem obdobju sodelovanja Slovenije v ERM II realni devizni tečaj približeval svojo ravnovesni vrednosti in v letu 2006 od nje ne odstopa bistveno. Na podlagi tega ponovno

Slika 16: Gibanje realnega deviznega tečaja in vrzeli realnega deviznega tečaja

Vir podatkov: BS; izračuni Masten I.

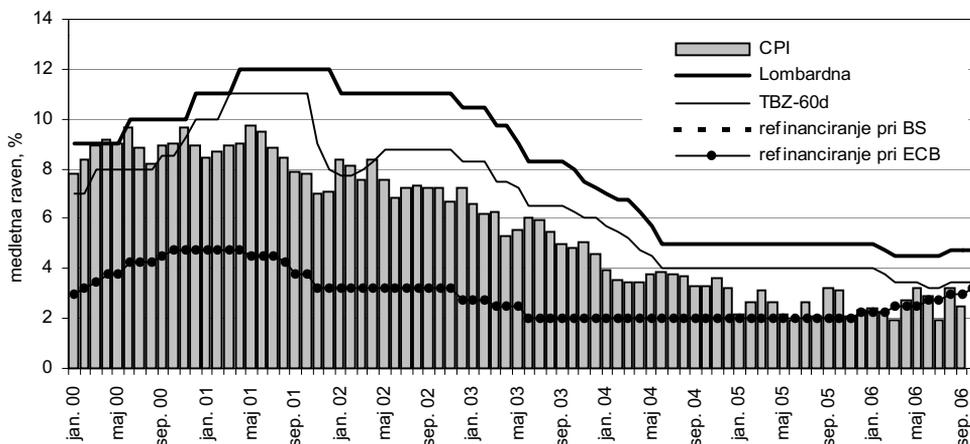
Opomba: Rast indeksa realnega deviznega tečaja pomeni rast vrednosti tolarja in obratno.

⁴⁸ Dekompozicija realnega deviznega tečaja na ciklično in trendno komponento je bila opravljena z metodo neopazljivih komponent in ocenjena z metodo, ki so jo razvili Morley, Nelson in Zivot (2003). Ocene kažejo, da je stopnja ravnovesne apreciacije realnega deviznega tečaja na ravni med 0,75 % in 1 % letno z nekoliko večjimi nihaji v posameznih obdobjih.

ocenjujemo, da se je s tem tudi proces zniževanja inflacije uravnotežil in da je znižanje inflacije na raven, ki je zahtevana z maastrichtskim inflacijskim merilom, vzdržno.

Proces usklajevanja obrestnih mer BS s ključnimi obrestnimi merami Evropske centralne banke se je nadaljeval tudi v drugi polovici leta 2006, obenem pa se je v drugi polovici leta 2006 prekinilo padanje pogojev refinanciranja pri BS in se priključilo že precej časa prisotnemu trendu povečevanja obrestnih mer v EMU. V oktobru 2006 je ECB nadaljevala s poviševanjem svoje obrestne mere za refinanciranje, saj se je le-ta povzpela na 3,25 %. Razlika med obrestno mero glavnega refinanciranja ECB in obrestno mero glavnega instrumenta BS za absorpcijo presežne likvidnosti – tolarskih blagajniških zapisov z dospelostjo 60 dni – se je tako znižala s 50 na 25 bazičnih točk. Banka Slovenije je ob ukrepu ECB reagirala le z znižanjem obrestne mere začasnega odkupa deviz za 7 dni z 0,75 % na 0,50 %. S tem ukrepom je ohranila nespremenjene pogoje refinanciranja pri BS na ravni 3,75 %.⁴⁹ Na raven 3,75 % so se pogoji refinanciranja pri BS povzpeli avgusta 2006, kar je že 50 bazičnih točk višje, kot so znašali v obdobju marec–maj 2006, ko so se nahajali na nizki ravni 3,25 %. Razlika med stroški refinanciranja pri ECB in stroški refinanciranja pri BS se je s temi ukrepi tako znižala s 75 na 50 bazičnih točk. Razkorak med stroški pridobivanja likvidnosti prek zadolževanja v tujini in donosom netveganega deponiranja teh sredstev pri Banki Slovenije – obrestna mera 60-dnevnih tolarskih blagajniških zapisov – se ohranja na ravni 25 bazičnih točk, ki je bila dosežena v juniju 2006. Pred tem je namreč veljalo, da je bil donos na deponiranje presežne tolarske likvidnosti celo nekoliko višji od stroškov pridobivanja le-teh prek zadolževanja v tujini, čeprav obstoj določene premije za tveganje in dejstvo, da naše poslovne banke še nimajo neposrednega dostopa do likvidnosti ECB, pomeni, da niso obstajale donosne možnosti arbitraže med denarnimi trgi in s tem spekulativnega pritoka kapitala.

Slika 17: Gibanje ključnih obrestnih mer Banke Slovenije in Evropske centralne banke

Vir podatkov: BS, ECB, SURS.

⁴⁹ Obrestna mera refinanciranja pri BS je definirana kot vsota obrestne mere za glavne operacije refinanciranja ECB in letne obrestne mere začasnega odkupa deviz za 7 dni BS.

Rast denarnih agregatov ostaja v normalnih okvirih, saj se ohranjanje stopnje rasti denarnega agregata M1 na ravneh nad 10 % pojavlja obenem z zelo živahno gospodarsko aktivnostjo. Rasti denarnih agregatov M2 in M3 ostajajo na bistveno nižjih ravneh, kar se pripisuje odtoku prihrankov v alternativne naložbe, ki jih ponujajo tako domači kot tuji trgi kapitala.⁵⁰

V obdobju do prevzema evra ne pričakujemo sprememb ključnih usmeritev denarne politike zaradi vstopa v EMU. S strani BS pričakujemo predvsem dokončanje tehničnih priprav na prevzem evra. Pričakujemo tudi, da se bo tekoča stopnja usklajenosti višine obrestnih mer BS in obrestne mere glavnega refinanciranja pri BS ohranila do samega prevzema evra. Trenutno so obrestne mere v Sloveniji še vedno višje kot v evrskem območju, kar je upravičeno tudi z dejstvom, da se Slovenija nahaja blizu vrha ali celo na vrhu gospodarskega cikla, kar dodaja k stabilizacijskemu učinku stabilnega deviznega tečaja na inflacijo. Z vstopom Slovenije v EMU se bodo stroški refinanciranja pri BS izenačili s tistimi pri ECB, kar ob trenutnih razmerah pomeni, da lahko pričakujemo dodatno znižanje pogojev refinanciranja pri BS v višini pol odstotne točke. To se bo zgodilo na račun izgube pomena instrumenta deviznega swapa za pridobivanje likvidnosti v domači valuti, kar sedaj predstavlja tolarsko likvidnost, kasneje pa bo to evrska likvidnost.

S prevzemom evra se bo način vodenja denarne politike bistveno spremenil, saj ne bo več obremenjen s ciljanjem nominalnega deviznega tečaja in bo z vidika slovenskega gospodarstva praktično eksogeno določen s strani ECB. Ob dejstvu, da bo to pomenilo bistveno drugačne pogoje delovanja slovenskega denarnega trga, se bo pojavila tudi potreba natančnejšega spremljanja primernosti konstelacije obrestnih mer ECB za dinamiko slovenskega poslovnega cikla. Evropska centralna banka ima ključno usmeritev vzdrževanje inflacije na celotnem območju EMU pod 2 % na srednji rok. Če bo dinamika slovenske inflacije podobna povprečni v EMU, potem lahko pričakujemo, da bodo ukrepi ECB ustrezno stabilizacijsko delovali tudi na slovensko inflacijo. Če bodo odstopanja večja, bo potrebno natančno spremljati vzroke odstopanj in določiti uporabo alternativnih mehanizmov prilagajanja, ki bodo morali delovati predvsem prek fiskalne politike.

8.2 Finančni tokovi in trg kapitala⁵¹

8.2.1 Varčevanje prebivalstva v bankah

Rast obsega prihrankov prebivalstva se je v osmih mesecih letos v primerjavi z istim obdobjem lani nekoliko okrepila, a še vedno ostaja na razmeroma nizki ravni. Najpomembnejši razlog za takšno gibanje je predvsem v nizkih obrestnih merah, ki komaj še zagotavljajo ohranjanje realne vrednosti privarčevanih sredstev, drug pomemben razlog pa je širjenje ponudbe drugih finančnih produktov.

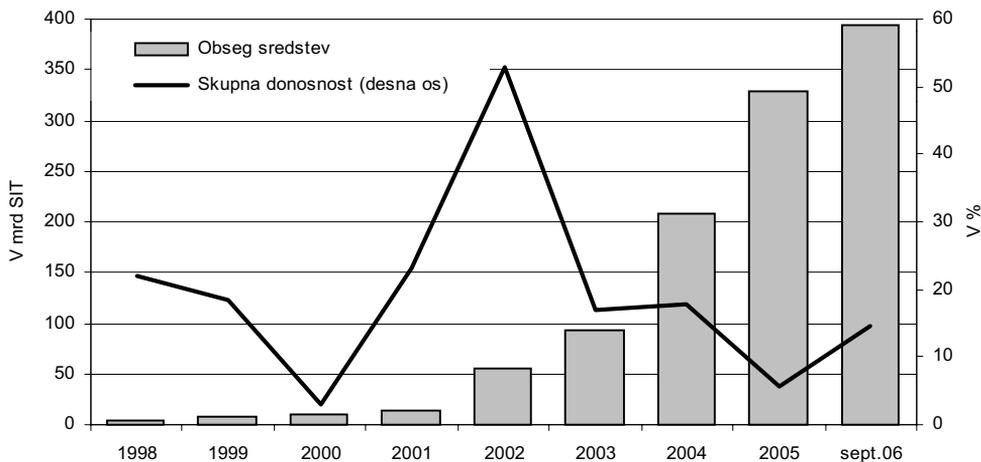
⁵⁰ Naj omenimo, da je analiza dinamike denarnih agregatov otežena zaradi preloma v seriji podatkov, ki se je zgodil v letu 2005 s harmonizacijo nacionalne definicije denarnih agregatov z definicijo ECB.

⁵¹ Banka Slovenije je prešla na metodologijo poročanja skladno z ECB, zato podatki od leta 2005 niso popolnoma primerljivi s podatki preteklih obdobj.

Obseg prihrankov prebivalstva je tako v osmih mesecih letos porasel za 3,0 %, kar je 0,6 odstotne točke več kot v istem obdobju lani, pri tem pa je bila rast deviznih vlog hitrejša od tolarških. Neto tokovi so v tem obdobju dosegli 77,4 mrđ SIT in tako za slabo tretjino presegli tiste iz primerljivega obdobja lani. Nekoliko hitrejša rast deviznih vlog (3,6 %) je najverjetneje posledica predčasne menjave tolarških prihrankov v evre in deloma tudi zmanjševanja razlik med obrestnimi merami za tolarške in devizne vloge. Rasle so vse vrste deviznih vlog, najvišjo rast pa so dosegle kratkoročno vezane vloge, ki so v osmih mesecih letos porasle za 6,9 % in so k rasti deviznih vlog v osmih mesecih letos prispevale kar 2,8 odstotne točke. Precej drugačno dinamiko od deviznih so beležile tolarške vloge (2,7 %). Še naprej naraščajo vloge čez noč, ki so v letošnjem letu dosegle 8,5-odstotno rast, kratkoročno in tudi dolgoročno vezane vloge pa so beležile upad. Slednje upadajo že dlje časa, kar je posledica postopnega neto sproščanja sredstev, privarčevanih v NSVS, in tudi majhnih razlik med obrestnimi merami za kratkoročne in dolgoročne vloge.

Obseg sredstev **vzajemnih skladov** domačih upravljalcev še vedno narašča, ponovno pa se je začela krepiti njihova donosnost. Le-ta so tako konec septembra dosegla 393,4 mrđ SIT in so tako za slabo petino presegla vrednost iz konca preteklega leta. Po tem ko so neto tokovi vse do avgusta letos zaostajali za neto tokovi iz primerljivega obdobja lani, so se v septembru močno okrepili in z 11,3 mrđ SIT dosegli najvišjo vrednost doslej⁵². V prvih treh četrtletjih letos so tako neto tokovi v vzajemne sklade domačih upravljalcev dosegli vrednost 29,7 mrđ SIT, kar je slabo desetino več kot v istem obdobju lani. Po nekaterih ocenah pa vse večje neto prilive s strani slovenskih vlagateljev beležijo tudi vzajemni skladi tujih upravljalcev, ki prav tako hitro širijo svojo ponudbo v Sloveniji. Po tem ko se je medletna donosnost sredstev vzajemnih skladov domačih upravljalcev v preteklem letu zniževala, pa se je v drugem četrtletju

Slika 18: Obseg sredstev v vzajemnih skladih ob koncu obdobja in medletna donosnost

Vir podatkov: www.vzajemci.com, preračuni UMAR.

⁵² Velik del neto prilivov je beležil eden izmed skladov, ki je imel v portfelju razmeroma velik del vrednostnih papirjev družbe, ki je v začetku oktobra svoje delnice uvrstila na borzo, kar je imelo pozitiven učinek na vrednost točk tega sklada.

letos ponovno pričela krepiti, tako je bila konec septembra na ravni 14,5 %, kar je več kot petkratnik povprečne obrestne mere za tolarske depozite, vezane nad enim letom v septembru 2005.

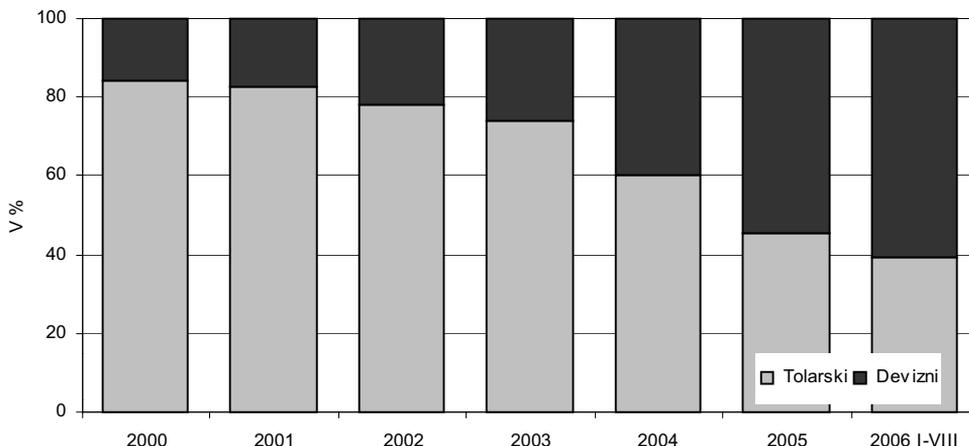
Zaradi precej omejenih možnosti nalaganja zbranih sredstev na domačem kapitalskem trgu se **struktura naložb vzajemnih skladov** še vedno spreminja v korist tujih naložb. Te so tako ob koncu avgusta dosegle že skoraj polovico celotne vrednosti sredstev zbranih v vzajemnih skladih domačih upravljavcev, leto pred tem pa je ta delež dosegal le slabo tretjino vrednosti. Dobrih 80 % tujih naložb predstavljajo naložbe v tuje delnice, preostanek pa je naložen v tujih obveznicah, skladih in instrumentih denarnega trga. Poleg obstoječih skladov, ki svoje naložbe prestrukturirajo, pa k hitri rasti tujih naložb precej prispevajo tudi na novo ustanovljeni vzajemni skladi, ki so že od same ustanovitve usmerjeni na tuje kapitalske trge.

8.2.2 Krediti

Tudi v letu 2006 se je nadaljevala rast **kreditne aktivnosti bank**. Še vedno se močno krepi obseg deviznih kreditov, obseg tolarskih kreditov pa praktično stagnira, saj se v obliki tovrstnih kreditov skromno zadolžuje le še prebivalstvo. Krepi se predvsem zadolževanje podjetij, nederavnih finančnih institucij ter prebivalstva, država pa je, zaradi možnosti ugodnejšega financiranja neposredno na kapitalskem trgu, kredite, najete pri domačih bankah, celo neto odplačevala.

Neto tokovi kreditov bank nebančnim sektorjem so v osmih mesecih letos dosegli vrednost 610,9 mrd SIT, kar je 2,4-krat več kot v istem obdobju lani. Izredno visoka rast je tudi posledica lanskega neto odplačevanja kreditov države, skupni neto tokovi kreditov podjetjem in NFI ter prebivalstvu pa so porasli le za dobrih 40 %. Od tega je bilo kar 98,8 % deviznih kreditov, ki kljub postopnemu zviševanju obrestnih mer še naprej ostajajo ugodnejši od tolarskih. V valutni strukturi so tako devizni krediti konec avgusta predstavljali že 60,6 % vseh kreditov bank nebančnim sektorjem, kar je za 6 odstotnih točk več kot ob koncu leta 2005.

Slika 19: Valutna struktura obsega kreditov bank nebančnim sektorjem

Skoraj tri četrtine neto tokov vseh najetih kreditov v osmih mesecih so najela **podjetja in NFI**, kar je znašalo 438,3 mrd SIT, in tako za skoraj polovico preseгла vrednost iz istega obdobja leta 2005. Najbolj se je okreplil obseg deviznega zadolževanja NFI, ki se je v osmih mesecih letos v primerjavi z istim obdobjem lani povečal za več kot 3-krat, vendar pa predstavlja le dobrih 15 % celotnega neto deviznega zadolževanja podjetij in NFI. Rast neto deviznega zadolževanja podjetij pa se umirja že od maja in je v avgustu dosegla 38,0 %. Na drugi strani pa so podjetja in NFI neto odplačevala tolarske kredite v višini 17 mrd SIT. Potem ko se je neto zadolževanje podjetij in NFI na tujem v začetku leta umirjalo, se je v zadnjih treh mesecih močno okreplilo, saj so v tem obdobju neto najemala kredite v višini 68,2 mrd SIT, celotni neto tokovi pa so v prvih sedmih mesecih letos dosegli vrednost 96,7 mrd SIT, kar je dobro polovico več kot v istem obdobju lani. Glede na to, da nizke obrestne mere že dlje časa ne pritegnejo k varčevanju v bankah, so se banke za financiranje obsežne kreditne dejavnosti zatele k drugim virom. Najpomembnejši je še vedno zadolževanje pri tujih bankah, saj so se domače banke v sedmih mesecih letos na tovrsten način neto zadolževale v višini 228,1 mrd SIT, kar pa je sicer za slabo desetino manj kot v istem obdobju lani. Če se bo upadanje bančnega neto zadolževanja na tujem nadaljevalo tudi v prihodnje, bomo najverjetneje lahko sklepali, da banke v povezavi z naraščanjem obrestnih mer pričakujejo postopno umirjanje kreditne aktivnosti.

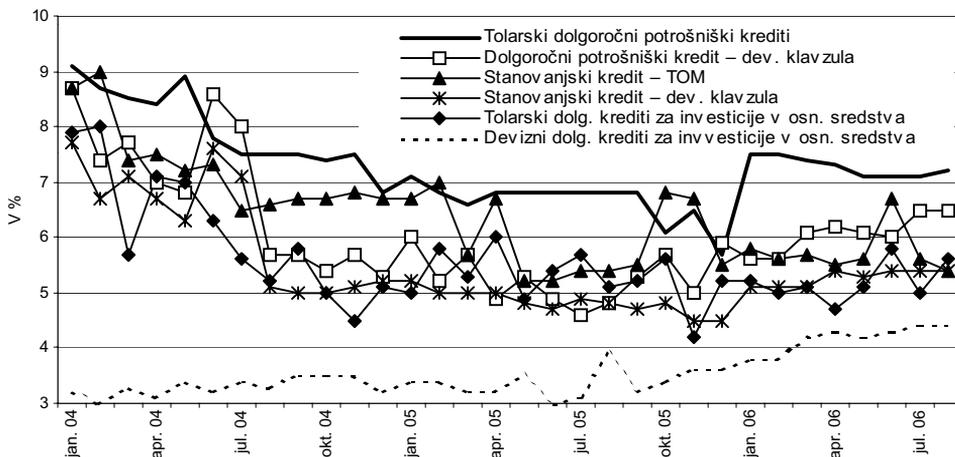
Zadolževanje prebivalstva se je tudi letos okreplilo. Prebivalstvo je pri domačih bankah v osmih mesecih neto najemalo kredite v višini 177,7 mrd SIT, kar je za slabo tretjino več kot v istem obdobju lani. V nasprotju s podjetji in NFI je prebivalstvo okreplilo tudi obseg tolarskega zadolževanja, vendar pa so črpani devizni krediti po vrednosti precej pomembnejši od tolarskih, saj so njihovi neto tokovi v osmih mesecih letos dosegli 151,9 mrd SIT, kar predstavlja dobrih 85 % vseh neto tokov kreditov prebivalstva, in so za dobro petino presegli vrednost iz istega obdobja lani. Neto tokovi tolarskih kreditov so v osmih mesecih dosegli 25,9 mrd SIT in so bili 2,6-krat višji kot v istem obdobju lani. Razlog za tako visoko rast je predvsem v lanskem neto odplačevanju tolarskih potrošniških kreditov, neto tokovi ostalih kategorij tolarskih kreditov pa letos na medletni ravni upadajo. Po namenski strukturi je bilo več kot 60 % celotnih neto tokov stanovanjskih kreditov, ki so dosegli 107,5 mrd SIT in s tem za skoraj 40 % presegli vrednost iz istega obdobja v letu 2005. Potem ko je bilo zadolževanje prebivalstva v obliki potrošniških kreditov v osmih mesecih lani (zaradi omenjenega neto odplačevanja) izredno skromno (neto tokovi so dosegli vrednost 14,2 mrd SIT), se je letos tovrstno neto zadolževanje prebivalstva okreplilo, saj so neto tokovi s 36,4 mrd SIT 2,6-krat presegli neto tokove iz primerljivega obdobja lani.

8.2.3 Obrestne mere

Po tem ko se je v letu 2005 zniževanje vseh **obrestnih mer** umirjalo, se je dinamika gibanja obrestnih mer v letu 2006 spremenila. Obrestne mere za devizne vloge in devizne kredite so pričele naraščati, kar je v veliki meri posledica dvigovanja referenčne obrestne mere ECB, ki se je pričelo konec preteklega leta in se je nadaljevalo vse leto. V osmih mesecih letos so tako najbolj (za 0,9 odstotne točke) porasle obrestne mere za novo odobrene stanovanjske kredite z devizno klavzulo, ki so tako v avgustu v povprečju dosegle raven 5,4 %. Na drugi strani pa so obrestne mere za devizne depozite v tem obdobju porasle za približno 0,5 odstotne točke in

so se tako gibale na ravni 2,2 %. Precej bolj neenotno so se gibale tolarske obrestne mere, saj so se aktivne obrestne mere pretežno zviševale, pasivne obrestne mere pa so še naprej postopoma upadale. Slednje so tako v osmih mesecih v povprečju upadle za 0,5 odstotne točke na raven okrog 2,5 %. Med aktivnimi tolarskimi obrestnimi merami so največji skok beležile obrestne mere za novo odobrene dolgoročne tolarske potrošniške kredite, saj so v osmih mesecih letos porasle kar za 1,5 odstotne točke, na 7,2 %. Precej manj so porasle obrestne mere za kratkoročne potrošniške kredite in dolgoročne kredite, namenjene za investicije v osnovna sredstva. V tem obdobju so namreč porasle za 0,4 odstotne točke in tako dosegle raven 6,0 oziroma 5,6 %.

Slika 20: Gibanje nekaterih obrestnih mer

Vir podatkov: BS.

Da se obdobje zniževanja obrestnih mer končuje potrjuje tudi krivulja donosnosti kljub njeni slabi reprezentativnosti zaradi plitkega slovenskega medbančnega denarnega trga. Krivulja donosnosti, sestavljena iz medbančnih obrestnih mer (SITIBOR-ov) različnih ročnosti se postopoma transformira iz rahlo padajoče krivulje v naraščajočo.

8.2.4 Trg vrednostnih papirjev

Po nadaljevanju lanskih negativnih gibanj **indeksov na Ljubljanski borzi** tudi v prvem četrtletju letos so se indeksi v začetku drugega četrtletja pričeli močno krepiti. Tako je osrednji indeks na Ljubljanski borzi samo v drugem in tretjem četrtletju porasel za dobro četrtino. Prelomni trenutek je spomladi pomenila ponudba tujega sklada za prevzem skoraj četrtinskega deleža ene izmed družb, ki kotira na Ljubljanski borzi, kar je vplivalo na boljše vzdušje na slovenskem kapitalskem trgu, ki je bilo podprto tudi z dobrimi poslovnimi rezultati družb, ki kotirajo na borzi.

Promet na Ljubljanski borzi je v prvih devetih mesecih letos dosegel vrednost 696,0 mrd SIT in je bil za dobrih 80 % višji kot v istem obdobju lani. Brez upoštevanja trga uradnih vzdrževalcev likvidnosti (TUVL) je bil promet Ljubljanske borze na ravni 312,9 mrd SIT, kar je le malenkost manj kot v istem obdobju lani. Upad je

posledica manjšega obsega trgovanja z obveznicami, ki so na prostem trgu beležile upad prometa za dobro tretjino, upad v borzni kotaciji pa je dosegel skoraj 90 %, kar gre v veliki meri pripisati selitvi trgovanja obveznic iz borzne kotacije na TUVL. Na drugi strani se je promet z delnicami skoraj podvojil, promet z delnicami investicijskih družb pa je v prvih treh četrletjih letos porasel za dobro desetino.

Obseg celotne tržne kapitalizacije na Ljubljanski borzi je konec septembra dosegel 3.595,9 mrd SIT, kar je za 17,4 % več kot ob koncu preteklega leta. V nasprotju s preteklim letom, ko je tržna kapitalizacija upadla za 1,3 %, se je letos, predvsem zaradi rasti vrednosti delnic, najbolj okrepila tržna kapitalizacija delnic, ki je tako v treh četrletjih letos porasla za dobro četrtno, medtem ko se je rast tržne kapitalizacije obveznic letos precej umirila in je dosegla raven 8,8 % (v istem obdobju lani 22,5 %). Ob koncu leta pričakujemo, da bo rast tržne kapitalizacije ne glede na dogajanje na Ljubljanski borzi še nekoliko višja, saj so bile v oktobru na borzo vključene delnice izmed družb v večinski državni lasti, ki je po tržni kapitalizaciji druga največja na Ljubljanski borzi.

9 Scenarij gospodarskih gibanj po letu 2008

Napoved gospodarskih gibanj izhaja iz že uveljavljenih ukrepov ekonomskih politik in veljavnih proračunov. Učinki ukrepov v okviru načrtovanih reform, ki še niso bili sprejeti v obliki zakonov ali drugih predpisov, v osnovni napovedi niso upoštevani. Na osnovi primerjave projekcij gospodarskega razvoja za obdobje 2009-2013 v primeru nespremenjenih ukrepov ekonomskih politik in v primeru optimalne implementacije ukrepov iz sprejetega Okvira gospodarskih in socialnih reform je možno podati okvirno oceno učinkov celovite izvedbe reform, ki jo predstavljamo v nadaljevanju.

Ocena učinkov sprejetega Okvira gospodarskih in socialnih reform, kot izhaja iz ocene, ki jo je na podlagi ekonomskega modela za potrebe vlade naredil Inštitut za ekonomska raziskovanja (september 2006), je v veliki meri skladna s projekcijami ciljnega scenarija gospodarskih gibanj za obdobje do leta 2013, predstavljenimi v *Izhodiščih za ciljni razvojni scenarij Strategije razvoja Slovenije* (UMAR, 2005). Po tem scenariju celovita izvedba predvidenih ukrepov omogoča preboj na višjo razvojno raven, ko bi reforme začele dajati rezultate in bi vplivale na hitrejšo rast produktivnosti in konkurenčnosti gospodarstva. Obdobju pospešene gospodarske rasti, ki bi se zaključilo približno leta 2010, bi sledilo obdobje relativne umiritve rasti na ravni približno 5 odstotkov, kar bi ob optimalnem uresničenju gospodarskih in socialnih reform predstavljalo novo raven potencialne rasti BDP.

Tabela 21: Ključni makroekonomski kazalniki do leta 2013

Povprečne letne realne stopnje rasti v %, razen kjer je navedeno drugače

	Scenarij za obdobje 2009-2013	
	Ob nespremenjenih ekonomskih politikah	Izhodišča za ciljni razvojni scenarij SRS
Bruto domači proizvod	4,0	5,3
Izvoz proizvodov in storitev	8,0	9,1
Uvoz proizvodov in storitev	7,4	8,3
Zasebna potrošnja	3,3	4,9
Državna potrošnja	2,4	3,4
Investicije v osnovna sredstva	4,8	5,1
Zaposlenost, rast v %	0,7	1,1
Stopnja brezposelnosti po ILO, v %	6,4	3,7
Produktivnost, rast v %	3,3	4,1
Inflacija, v %	2,2	2,5

Vir podatkov: projekcije UMAR.

10 Tveganja za uresničitev jesenske napovedi

Tveganja za uresničitev jesenske napovedi inflacije so podobna kot spomladi in so povezana z morebitnimi pritiski na rast cen življenjskih potrebščin zaradi uvedbe evra v začetku leta 2007 in liberalizacije trga elektrike v letu 2007, vendar ocenjujemo, da je verjetnost njihove uresničitve majhna. Ocenjujemo, da je verjetnost povišanja cen v začetku prihodnjega leta zaradi uvedbe evra majhna, saj je že marca 2006 v veljavo stopil Zakon o dvojnem označevanju cen, katerega namen je v čim večji meri zmanjšati morebitne negativne učinke na cene zaradi menjave valut. Pozitiven učinek takšnega ukrepa kažejo tudi izkušnje držav, ki so že prevzele evro in se prav tako odločile za zakonsko določeno dvojno označevanje cen, saj je bil dvig življenjskih stroškov v teh državah nizek (okoli 0,2 odstotne točke). Na zmanjšanje verjetnosti uresničitve tega tveganja pa bosta vplivala tudi neformalni nadzor nad cenami (t.i. pricewatch) in obstoječa konkurenca v številnih panogah. Tudi verjetnost uresničitve drugega tveganja, ki je povezano z morebitnim povišanjem inflacije zaradi liberalizacije trga elektrike za gospodinjstva 1. julija 2007, je relativno majhna. Na dolgi rok pričakujemo, da bo dokončno odprtje trga spodbudilo konkurenco, saj bodo imela gospodinjstva možnost izbire med dobavitelji elektrike, zato bodo učinki na gibanja cen pozitivni. Čeprav tudi na kratek rok, glede na relativne cene električne energije v Sloveniji in v EU, ni ekonomskih razlogov za povišanje cen elektrike po liberalizaciji trga, lahko vlada v prehodnem obdobju do vzpostavitve bolj konkurenčnega trga vpelje tudi neko blažjo obliko regulacije, s čimer bi preprečila velika nihanja cen elektrike za gospodinjstva po juliju 2007.

V primeru, da bi se omenjena tveganja kljub nizki verjetnosti njihove uresničitve realizirala, ocenjujemo, da bi lahko bila inflacija v letu 2007 na medletni ravni višja od napovedane za največ 0,4 odstotne točke, povprečna inflacija v tem letu pa bi bila višja za največ 0,3 odstotne točke. V primeru, da bi menjava valute kljub sprejetim ukrepom vplivala na povišanje inflacije in da bi dokončno odprtje trga z elektriko vplivalo na povišanje cen električne energije za gospodinjstva⁵³, ocenjujemo, da bi to pomenilo kratkoročne vplive, ki bi k inflaciji na letni ravni prispevali največ 0,4 odstotne točke.

Uresničitve omenjenih tveganj bi imela na gibanje drugih makroekonomskih agregatov le majhen vpliv, kar smo ocenili že v pomladanski napovedi. Za pol odstotne točke višja inflacija v letu 2007 glede na napoved v osnovnem scenariju bi v manjši meri vplivala tudi na gibanja makroekonomskih agregatov. Morebitno povišanje cen ob prehodu na evro in ob liberalizaciji trga električne energije za gospodinjstva bi prizadelo predvsem končne porabnike, na stroške gospodarstva pa bi imelo zanemarljiv vpliv. Višja inflacija bi tako vplivala zlasti na nižjo realno rast plač in zasebne potrošnje, kar bi lahko za največ eno desetinko odstotne točke znižalo tudi gospodarsko rast. Vplivi na druge makroekonomske agregate bi bili ob takšnem povišanju rasti cen in upoštevajoč razloge, ki bi do tega privedli, zanemarljivi. Glede na nizko odzivnost izvoza na spremembe realnega efektivnega tečaja (slednji bi se zaradi sprememb v relativnih cenah v Sloveniji in EU nekoliko povišal) bi rast

⁵³ Če bi se cene elektrike za gospodinjstva v Sloveniji po juliju 2007 povišale za približno 8 %, bi bile višje kot v več kot polovici držav EU. Učinek takšnega povišanja na inflacijo bi znašal okrog 0,2 odstotne točke.

izvoza ostala nespremenjena glede na osnovni scenarij, prav tako bi enaka kot v osnovni napovedi ostala rast investicij v osnovna sredstva.

V celotnem obdobju priprav na prevzem evra je bila kot eno izmed tveganj, povezanih z zniževanjem obrestnih mer v procesu nominalne konvergence, izpostavljena tudi morebitna nagla pospešitev rasti domače (zlasti zasebne) potrošnje, kar bi se odrazilo v pregrevanju gospodarstva in povečanih inflacijskih pritiskih. V naših poročilih smo v preteklih dveh letih ocenjevali, da je verjetnost uresnitve tega tveganja majhna, in sicer zaradi strukture novo najetih posojil, v okviru katere narašča predvsem obseg stanovanjskih posojil zaradi vpliva restriktivne dohodkovne politike, upoštevali pa smo tudi rezultate nekaterih tujih analiz o povezanosti domačega trošenja in obrestnih mer (glej tudi Pomladansko poročilo 2004). Glede na gibanja zasebne potrošnje v zadnjih dveh letih se je takšna ocena izkazala za pravilno. Kljub temu tveganja pospešene rasti zasebne potrošnje nad napovedjo osnovnega scenarija ne moremo povsem izključiti, kar velja predvsem za prihodnje leto. Pri tem pa bi bil, v nasprotju s preteklimi leti, glavni dejavnik pospešitve rasti vpliv spremenjene dohodninske zakonodaje in ne več dejavnik obrestnih mer, ki bo predvidoma deloval celo v nasprotni smeri. Zato smo ponovno ocenili, kakšen bi bil potencialni vpliv povečanja agregatnega povpraševanja na inflacijo, in sicer s pomočjo bivariatnega modela kointegrirane vektorske avtoregresije inflacije in bruto domačega proizvoda, v katerem so se ponudbeni šoki ločili od povpraševalnih z vpeljavo dolgoročnih restrikcij, ki nam jih nudi kointegracijska analiza. Analiza je pokazala, da dvig BDP za 1 % v enem četrletju zaradi čistega povečanja povpraševanja nad ponudbo poveča inflacijo v istem četrletju za 1,8 odstotne točke, že v drugem četrletju se ta odziv umiri na 0,9 odstotne točke, v kasnejših obdobjih pa je dinamični odziv inflacije zanemarljiv. Na letni ravni to pomeni povečanje inflacije za 0,6 odstotne točke. Če bi se dvig povpraševanja za 1 % BDP zgodil enakomerno razporejen čez celotno leto (0,25 % na četrletje), dinamični učinki modela kažejo dvig inflacije v prvem četrletju za 0,45 odstotne točke, kasneje se ta vpliv poveča na 0,7 odstotne točke, po približno enem letu dni pa se umiri.

11 Primerjava napovedi UMAR in napovedi drugih domačih in tujih institucij

Vse prognostične inštitucije so jeseni zvišale **napovedi gospodarske rasti** v letu 2006, ki se gibljejo med 4,2 % in 4,7 %, do leta 2008 pa predvidevajo njeno upočasnitev proti 4 %. Običajno razhajanje v napovedih gospodarske rasti za nekaj desetink odstotne točke je posledica različnih predpostavk glede gibanja v mednarodnem okolju in učinkov ekonomske politike ter tudi različnega obdobja, v katerem so napovedi pripravljene, ter razpoložljivosti statističnih podatkov v tem obdobju⁵⁴. Visoka gospodarska rast v prvi polovici leta je posledica ugodnejših gibanj v izvozu in investicijski dejavnosti, ki pa so po oceni vseh prognostikov ciklične narave in v veliki meri povezana z ugodno mednarodno konjunkturo, še zlasti v državah EU, in verjetno ne pomenijo strukturne spremembe glede na gibanja v zadnjih letih. Pričakovano umirjanje rasti teh dveh kategorij povpraševanja bo namreč glavni dejavnik napovedane upočasnitve gospodarske rasti v prihodnjih dveh letih. V celotnem obdobju so napovedi rasti izvoza in uvoza UMAR višje od napovedi drugih inštitucij. Za letos UMAR prav tako predvideva najvišjo rast investicij in v prihodnjih dveh letih upočasnitev te rasti, ki pa bo večja kot izhaja iz napovedi BS. Napoved letošnje rasti zasebne potrošnje UMAR ostaja nespremenjena glede na pomladansko in je rahlo nižja od navzgor popravljene napovedi BS. Napoved zasebne potrošnje GZS je še nekoliko nižja kot pri obeh omenjenih inštitucijah. V letu 2007 sta tako BS kot UMAR ocenila, da bo predlagana sprememba dohodninske zakonodaje zvišala razpoložljivi dohodek gospodinjstev in zvišala napovedi zasebne potrošnje v tem letu, medtem ko GZS predvideva ohranjanje rasti zasebne potrošnje na letošnji ravni. Napovedi rasti državne potrošnje UMAR so za vsa tri leta nižje glede na napovedi ostalih inštitucij.

Skladno z izboljšano gospodarsko konjunkturo so nekoliko izboljšane tudi napovedi rasti zaposlovanja. Stopnja anketne brezposelnosti se po napovedih vseh inštitucij v prihodnjih dveh letih ne bo zniževala. Jesenske napovedi rasti zaposlenosti UMAR niso bistveno drugačne od pomladanskih (za 0,1-0,2 o.t. višje) in glede na predvideno ugodno gospodarsko konjunkturo in pozitivne učinke nekaterih ukrepov ekonomske politike na delovno aktivnost (gl. poglavje 6.1) v letih 2006-2008 predvidevajo rast zaposlenosti v višini 0,8 oz. 0,9 %. BS je glede na doseženo tekočo dinamiko zaposlovanja v prvi polovici leta precej zvišala napoved za leto 2006 (za 0,5 odstotne točke na 0,9 %, tako da je njihova napoved zdaj enaka napovedi UMAR) in nekoliko manj tudi napovedi za prihodnja leta (za 0,2-0,3 o.t., na 0,6 % v letu 2007 in 0,5 % v letu 2008). Pri tem ocenjujejo, da bo nadaljevanje rasti zaposlovanja v prihodnjih letih predvsem rezultat zaposlovanja v javnem sektorju. Ob ugodni konjunkturi in zmerni rasti stroškov dela sicer pričakujejo tudi rast zaposlovanja v zasebnem sektorju, ki pa jo zadržujejo nadaljnji strukturni premiki v gospodarstvu, zaradi katerih se krči število zaposlenih v tradicionalno industrijskih delovno intenzivnih panogah. Po napovedih SKEP je v letih 2006-2007 pričakovati zmerno rast zaposlovanja med 0,7 % in 0,8 %, predvsem v storitvenih dejavnostih in v segmentu malih podjetij. Strošek dela se za delodajalce s predlagano novo davčno zakonodajo po oceni SKEP ne bo znižal in bo še naprej ostal ovira novemu zaposlovanju, tako

⁵⁴ Napovedi Mednarodnega denarnega sklada ne upoštevajo v septembru letos revidiranih podatkov nacionalnih računov za obdobje 2002-2005 in podatkov nacionalnih računov za drugo četrtletje 2006.

se tudi ocenjena stopnja anketne brezposelnosti po pričakovanih SKEP ne bo zniževala. Ocene stopnje brezposelnosti UMAR so sicer nekoliko nižje od napovedi SKEP in glede na višje stopnje delovne aktivnosti tudi ugodnejše od pomladanskih, vendar v celotnem obdobju predvidevajo ohranjanje dosežene stopnje anketne brezposelnosti iz letošnjega leta, stopnja registrirane brezposelnosti pa se bo postopno zniževala.

Med napovedanimi stopnjami rasti cen življenjskih potrebščin so razhajanja minimalna. Prognostiki ocenjujejo, da je letošnji dvig inflacije, ki je nad pomladanskimi pričakovanji vseh inštitucij, večinoma posledica zunanjih vplivov. Razen IMF vse institucije za prihodnje leto predvidevajo ohranjanje inflacije na letošnji ravni, kar pa pojasnjujejo z različnimi dejavniki. V primerjavi s pomladanskimi napovedmi je popravek ocen o gibanju povprečne inflacije v letu 2006 pri vseh institucijah skoraj izključno posledica višje rasti cen nafte na svetovnih trgih. Na UMAR tudi v prihodnjem letu pričakujemo nekoliko večji vpliv cen nafte na inflacijo kot smo ocenjevali spomladi, poglobljena razlika glede na predhodno napoved pa je predvideno povišanje različnih trošarin v prihodnjem letu. Po drugi strani popravek napovedi inflacije BS v prihodnjem letu po njihovi razlagi deloma odraža prenos cen energentov v proste cene ter prehod prostih cen na dolgoročno bolj ravnotežne ravni po obdobju njihovih nizkih rasti od vstopa v EU. Glavni razlog za postopno poviševanje rasti prostih cen je po oceni BS delno preseganje agregatnega povpraševanja nad rastjo potencialnega proizvoda. Kljub temu pa podobno kot UMAR zaradi povečanega agregatnega povpraševanja ne pričakujejo večjih inflacijskih pritiskov. Dvig trošarin v letu 2007 je po oceni BS tveganje, ki bi inflacijo zvišalo. Hkrati pa ocenjujejo, da bi bila inflacija ob vztrajanju nižjih cen nafte od predpostavljenih v tem letu lahko nižja. Pri tem bi se obe možni odstopanji izničili. Tudi po napovedih SKEP bo inflacija v letih 2006 in 2007 stabilna in na rahlo nižji ravni kot po napovedih UMAR in BS. Tveganja zaradi rasti cen nafte naj

Tabela 22: Primerjava objavljenih jesenskih napovedi nekaterih gospodarskih kazalnikov za Slovenijo

	UMAR			BS			GZS		MDS	
	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2006	2007
Realne stopnje rasti, v %										
Bruto domači proizvod	4,7	4,3	4,2	4,5	4,2	3,9	4,5	4,3	4,2	4,0
Izvoz	9,9	8,3	8,5	8,9	7,8	7,2	9,2	8,2	-	-
Uvoz	9,1	7,7	7,7	8,5	7,5	6,7	8,5	7,2	-	-
Bruto investicije	6,7	5,2	4,3	6,5	6,2	5,1	-	-	-	-
- investicije v OS	8,6	5,5	4,5	-	-	-	7,5	5,5	-	-
Zasebna potrošnja	3,3	3,6	3,6	3,5	3,4	3,1	3,1	3,1	-	-
Državna potrošnja	2,8	2,5	2,8	3,7	2,8	2,8	3,0	2,9	-	-
Inflacija, povprečje leta, v %	2,7	2,7	2,5	2,6	2,7	2,7	2,5	2,5	2,5	2,3
Zaposlenost po SNA, rast v %	0,9	0,8	0,9	0,9	0,6	0,5	0,7-0,8		-	-
Anketna stopnja brezposelnosti, v %	6,4	6,4	6,4	-	-	-	6,6	6,7	-	-
Tekoči račun, delež v BDP, v %	-2,4	-1,6	-1,2	-2,6	-2,7	-2,4	-	-	-2,0	-2,3

Vir podatkov: Jesenska napoved 2006, september 2006, UMAR; Poročilo o denarni politiki, oktober 2006, BS; Napoved makroekonomskih trendov SKEP za Slovenijo, oktober 2006, SKEP GZS; World Economic Outlook, september 2006, MDS.

bi se po njihovi oceni že letos, še bolj pa prihodnje leto nekoliko zmanjšala, zaradi česar lahko podjetja računajo na nekaj manjši stroškovni pritisk iz zunanjega okolja. V prihodnjem letu nekoliko nižjo inflacijo kot letos napoveduje le Mednarodni denarni sklad.

*Vse institucije so od pomladi močno popravile **napovedi salda tekočega računa plačilne bilance**. Popravki gredo v smeri večjih ocenjenih primanjkljajev, kar pa v veliki meri odraža metodološke spremembe, ki so bile vpeljane z revizijo plačilne bilance za obdobje 2002-2005 (glej okvir 2) in imajo vpliv tudi na prihodnja plačilnobilančna gibanja (razen napovedi MDS, ki revizije še ne upoštevajo, vendar prav tako zvišujejo primanjkljaj tekočega računa).*

Literatura in viri

Allocation of 2005 Expenditure by Member State. (september 2006). Brussels: European Commission. Pridobljeno septembra 2006 na: http://ec.europa.eu/budget/documents/revenue_expenditure_en.htm

Bayar A., Mohora C., Majcen B., Čok M., Opese M., Kump N. (september 2006). Analiza kompleksnih sektorskih in makro učinkov davčne reforme in reforme socialnih transferjev z uporabo dinamičnega modela splošnega ravnotežja slovenskega gospodarstva. Ljubljana: Inštitut za ekonomska raziskovanja.

Bilten. (2006). Ljubljana: Banka Slovenije. 1991-. ISSN 1318-0762.

Bilten javnih financ. (2006). Ljubljana: Ministrstvo za finance. ISSN 1580-2248.

Bednaš, M., Kajzer, A. (Ur.) (2005). Izhodišča za ciljni razvojni scenarij Strategije razvoja Slovenije. Delovni zvezek, št. 12, Ljubljana: Urad RS za makroekonomske analize in razvoj.

Consensus Forecasts. (maj 2006, julij 2006, avgust 2006). London: Consensus Economics Inc. ISSN 0957-0950.

Commodity Price Data (Pink Sheet). Washington: World Bank. Pridobljeno septembra 2006 na: <http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/EXTDEC/EXTDECPROSPECTS/0,,contentMDK:20268484~menuPK:556802~pagePK:64165401~piPK:64165026~theSitePK:476883,00.html>

Eastern Europe Consensus Forecasts. (maj 2006, julij 2006). London: Consensus Economics Inc. ISSN 1462-4001.

Gligorov V., Podkaminer, L. et al. (julij 2006). Broader-based Growth Resilient to Global Uncertainties. WIIW Research Reports. št. 328. Vienna: The Vienna Institute for International Economic Studies.

Hlouskova, J. in Wagner, M. (2004). What's Really the Story with this Balassa-Samuelson Effect in the CEEC's?. Bern: Universität Bern, Volkswirtschaftliches Institut. 04-16. September 2004. Pridobljeno na: <http://130.92.195.20/publikationen/download/dp0416.pdf>

Interim Forecast. DG Ecfm. (september 2006). Brussels: European Commission. Pridobljeno septembra 2006 na: http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/2006/interim_forecast_0906_en.pdf

Mesečno statistično poročilo. (2006). Ljubljana: Ljubljanska borza.

Mihaljek, D., Klau, M. (2004): The Balassa-Samuelson Effect in Central Europe: a Disaggregated Analysis. Pridobljeno na: http://www.iue.it/ECO/Conferences/accession_countries/papers/EUI_conferenceMay2004_paperMihaljek.pdf

Morley, J. C., Nelson, C. R. in Zivot, E. (2003): Why are the Beveridge-Nelson and unobservable-components decompositions of GDP so different?, *The Review of Economics and Statistics*, 85(2), 235-243.

Monatsberichte. (maj 2006). Wien: Osterreichisches Institut Fur Wirtschaftsforschung.

Napoved makroekonomskih trendov SKEP GZS za Slovenijo, 2006-2007. (oktober 2006). Ljubljana: Gospodarska zbornica Slovenije. Pridobljeno oktobra 2006 na: <http://www.gzs.si/Nivo1.asp?ID=30490&IDpm=7>

OECD Interim Assessment. What is the economic outlook for OECD countries. (september 2006). Paris: OECD. Pridobljeno septembra 2006 na: <http://www.oecd.org/dataoecd/3/51/37357106.pdf>

Pomladansko poročilo 2006. (2006). Ljubljana: Urad RS za makroekonomske analize in razvoj. ISSN 1318-3850.

Poročilo o denarni politiki. (oktober 2006). Ljubljana: Banka Slovenije. ISSN 1854-0309. Pridobljeno oktobra 2006 na: <http://www.bsi.si/publikacije-in-raziskave.asp?MapaId=284>

Predlog sprememb proračuna RS za leto 2007. *Poročevalec DZ*, št. 107/2006. Ljubljana: Državni zbor.

Predlog proračuna RS za leto 2008. *Poročevalec DZ*, št. 108/2006. Ljubljana: Državni zbor.

Proračunski memorandum za leti 2007 in 2008. *Poročevalec DZ*, št. 106/2006. Ljubljana: Državni zbor.

Program vstopa v ERM II in prevzema evra. Skupno gradivo Vlade Republike Slovenije in Banke Slovenije. (2003). Ljubljana: Banka Slovenije in Vlada RS.

Price and Cost Competitiveness. (2006). Second Quarter of 2006. Brussels: European Commission. Pridobljeno septembra 2006 na: http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/priceandcostcompetiteveness_en.htm

Prva statistična objava. (različne objave do 20. 10. 2006). Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije.

Statistične informacije. (različne objave do 20. 10. 2006). Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije.

Stock, J. H., Watson, M. H. (1998): Diffusion indexes, NBER Working Paper No. 6702. Cambridge, MA: National Bureau of Economic Research.

World Economic Outlook. (april 2006, september 2006). Washington: International Monetary Fund. ISSN 0256-6877.

Zakon o določitvi minimalne plače. Uradni list RS, št. 114/2006.

Statistična priloga

Kazalo tabel

Tabela 1:	Pomembnejši makroekonomski kazalniki razvoja Republike Slovenije	100
Tabela 2a:	Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod (<i>v mio SIT, tekoče cene</i>)	104
Tabela 2b:	Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod (<i>struktura v %, tekoče cene</i>)	106
Tabela 3a:	Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod (<i>v mio SIT, stalne cene</i>)	108
Tabela 3b:	Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod (<i>realne stopnje rasti v %</i>)	110
Tabela 4:	Stroškovna struktura bruto domačega proizvoda (<i>v mio SIT, struktura v %, tekoče cene</i>)	112
Tabela 5a:	Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda (<i>v mio SIT, tekoče cene</i>)	114
Tabela 5b:	Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda (<i>struktura v %, tekoče cene</i>)	116
Tabela 6a:	Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda (<i>v mio SIT, stalne cene</i>)	118
Tabela 6b:	Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda (<i>realne stopnje rasti v %</i>)	120
Tabela 7a:	Temeljni agregati nacionalnih računov (<i>v mio SIT, tekoče cene</i>)	122
Tabela 7b:	Temeljni agregati nacionalnih računov (<i>struktura v %, tekoče cene</i>)	124
Tabela 8:	Plačilna bilanca (<i>v mio EUR</i>)	126
Tabela 9:	Izvoz in uvoz blaga in storitev (<i>v mio EUR, nominalne stopnje rasti v %</i>)	128
Tabela 10a:	Regionalna usmerjenost blagovne menjave s tujino (<i>v mio EUR</i>)	130
Tabela 10b:	Regionalna usmerjenost blagovne menjave s tujino (<i>struktura v %</i>)	134
Tabela 11a:	Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS-IMF <i>Bilanca prihodkov</i> (<i>v mio SIT, tekoče cene</i>)	138
Tabela 11b:	Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS-IMF <i>Bilanca prihodkov</i> (<i>deleži v primerjavi z BDP v %</i>)	140
Tabela 12a:	Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS-IMF <i>Bilanca odhodkov</i> (<i>v mio SIT, tekoče cene</i>)	142
Tabela 12b:	Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS-IMF <i>Bilanca odhodkov</i> (<i>deleži v primerjavi z BDP v %</i>)	144
Tabela 13:	Kazalniki mednarodne konkurenčnosti (<i>letne stopnje rasti v %</i>)	146
Tabela 14:	Prebivalstvo in aktivnost (<i>števila v tisoč, kazalniki in letne stopnje rasti v %</i>)	147
Tabela 15:	Kazalniki trga dela (<i>v %</i>)	148
Tabela 16:	Tokovi formalno aktivnega prebivalstva med letom (<i>števila v tisoč, kazalniki v %</i>)	149
Tabela 17:	Zaposlenost in produktivnost (po metodologiji nacionalnih računov)	150
Tabela 18a:	Bruto domači proizvod, bruto nacionalni dohodek, spremembe z revizijo 2002-2005 (<i>v mio SIT, tekoče cene</i>)	151
Tabela 18b:	Bruto domači proizvod po proizvodni strani, spremembe z revizijo, 2004 in 2005 (<i>realne stopnje rasti v %</i>)	152
Tabela 18c:	Bruto domači proizvod po izdatkovni strani, spremembe z revizijo, 2004 in 2005 (<i>realne stopnje rasti v %</i>)	153

Tabela 1: Pomembnejši makroekonomski kazalniki razvoja Republike Slovenije

Realne stopnje rasti v %, razen kjer je navedeno drugače							
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
BDP	4,1	3,7	4,8	3,9	5,4	4,1	2,7
Deleži v dodani vrednosti po dejavnostih v %							
Kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo (A+B)	4,2	3,9	4,1	3,9	3,3	3,2	3,0
Industrija in grad. (C+D+E+F)	35,3	35,7	35,8	36,4	36,3	36,2	35,9
- industrija (C+D+E)	29,9	29,8	29,9	30,5	29,7	30,0	30,1
- gradbeništvo F	5,4	5,9	5,9	5,9	6,5	6,3	5,8
Storitve (G...P)	60,5	60,4	60,1	59,7	60,5	60,6	61,1
BDP v mio SIT (tekoče cene)	2.404.561	2.770.603	3.148.957	3.494.600	3.918.974	4.300.350	4.799.552
v tem PMSFP ¹	31.905	42.404	38.881	29.711	44.254	48.035	37.737
BDP v mio EUR	15.704	16.345	17.456	18.761	20.240	20.974	22.099
BDP v mio USD	20.288	20.468	19.719	21.035	21.560	19.312	19.772
BDP na prebivalca v EUR	7.902	8.209	8.786	9.463	10.194	10.543	11.094
BDP na prebivalca v USD	10.208	10.279	9.925	10.610	10.858	9.703	9.926
BDP na prebivalca po kupni moči (PPS) ²	10.500	11.200	12.100	12.800	13.900	14.600	15.400
BDP na preb. po kupni moči (PPS EU25=100) ²	68	69	71	72	74	73	74
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
					Ocena	Napoved	
BDP	3,5	2,7	4,4	4,0	4,7	4,3	4,2
Deleži v dodani vrednosti po dejavnostih v %							
Kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo (A+B)	3,2	2,6	2,7	2,5	2,5	2,4	2,4
Industrija in grad. (C+D+E+F)	35,3	35,6	35,0	34,1	34,4	34,1	33,9
- industrija (C+D+E)	29,6	29,8	29,3	28,2	28,3	27,9	27,7
- gradbeništvo F	5,7	5,8	5,7	5,9	6,0	6,2	6,3
Storitve (G...P)	61,5	61,9	62,4	63,4	63,1	63,5	63,6
BDP v mio SIT (tekoče cene)	5.355.440	5.813.540	6.271.795	6.620.145	7.055.200	7.586.400*	8.098.200*
v tem PMSFP ¹	40.723	51.825	60.079	60.349	-	-	-
BDP v mio EUR	23.673	24.876	26.257	27.626	29.446	31.657	33.793
BDP v mio USD	22.292	28.069	32.601	34.354	36.765	40.047	42.748
BDP na prebivalca v EUR	11.866	12.461	13.146	13.807	14.691	15.770	16.808
BDP na prebivalca v USD	11.170	14.057	16.325	17.167	18.342	19.950	21.263
BDP na prebivalca po kupni moči (PPS) ²	16.000	16.500	18.000	18.900	-	-	-
BDP na preb. po kupni moči (PPS EU25=100) ²	75	76	79	81	-	-	-

Nadaljevanje na naslednji strani.

Tabela 1: Pomembnejši makroekonomski kazalniki razvoja Republike Slovenije

Realne stopnje rasti v %, razen kjer je navedeno drugače							
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
MENJAVA S TUJINO - PLAČILNO BILANČNA STATISTIKA							
Izvoz proizvodov in storitev ³	1,1	2,7	11,0	7,5	1,6	13,2	6,3
Izvoz proizvodov	3,0	2,4	13,0	9,9	2,7	13,2	7,0
Izvoz storitev	-6,3	4,0	3,4	-2,2	-3,5	13,4	3,2
Uvoz proizvodov in storitev ³	11,3	2,3	11,0	9,6	7,7	7,3	3,0
Uvoz proizvodov	13,1	2,1	12,5	10,1	8,2	7,4	3,2
Uvoz storitev	-1,2	3,6	2,2	6,5	4,5	6,8	1,8
Izvoz proizvodov in storitev v mio EUR	8.021	8.375	9.248	9.893	9.867	11.626	12.632
Delež v BDP v %	51,1	51,2	53,0	52,7	48,7	55,4	57,2
Uvoz proizvodov in storitev v mio EUR	8.303	8.535	9.372	10.154	10.701	12.364	12.781
Delež v BDP v %	52,9	52,2	53,7	54,1	52,9	58,9	57,8
Saldo menjave s tujino v mio EUR	-282	-160	-123	-261	-835	-738	-149
Delež v primerjavi z BDP v %	-1,8	-1,0	-0,7	-1,4	-4,1	-3,5	-0,7
Saldo tekočega računa plačilne bilance v mio EUR	-52	32	43	-108	-664	-583	38
Delež v primerjavi z BDP v %	-0,3	0,2	0,2	-0,6	-3,3	-2,8	0,2
Devizne rezerve v mio EUR	2.703	3.326	3.965	4.080	4.104	4.705	6.514
Bruto zunanji dolg v mio EUR	4.275	5.381	6.165	6.459	8.012	9.490	10.403
Delež v primerjavi z BDP v %	27,2	32,9	35,3	34,4	39,6	45,3	47,1
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
					Ocena	Napoved	
MENJAVA S TUJINO - PLAČILNO BILANČNA STATISTIKA							
Izvoz proizvodov in storitev ³	6,7	3,1	12,5	10,5	9,9	8,3	8,5
Izvoz proizvodov	6,4	4,4	12,8	10,3	10,6	8,6	8,9
Izvoz storitev	8,0	-2,5	10,9	11,7	6,6	6,7	6,8
Uvoz proizvodov in storitev ³	4,8	6,7	13,4	7,0	9,1	7,7	7,7
Uvoz proizvodov	4,4	7,3	14,6	6,8	9,3	7,7	7,7
Uvoz storitev	7,5	3,0	5,5	8,4	8,1	7,1	7,5
Izvoz proizvodov in storitev v mio EUR	13.521	13.882	15.715	17.809	20.463	22.732	24.949
Delež v BDP v %	57,1	55,8	59,9	64,5	69,5	71,8	73,8
Uvoz proizvodov in storitev v mio EUR	13.166	13.885	16.037	17.979	20.658	22.723	24.868
Delež v BDP v %	55,6	55,8	61,1	65,1	70,2	71,8	73,6
Saldo menjave s tujino v mio EUR	355	-3	-322	-170	-195	9	81
Delež v primerjavi z BDP v %	1,5	0,0	-1,2	-0,6	-0,7	0,0	0,2
Saldo tekočega računa plačilne bilance v mio EUR	247	-196	-720	-547	-693	-503	-410
Delež v primerjavi z BDP v %	1,0	-0,8	-2,7	-2,0	-2,4	-1,6	-1,2
Devizne rezerve v mio EUR	7.842	7.703	7.484	8.833	-	-	-
Bruto zunanji dolg v mio EUR	11.484	13.259	15.271	19.566	-	-	-
Delež v primerjavi z BDP v %	48,5	53,3	58,2	70,8	-	-	-

Nadaljevanje na naslednji strani.

Tabela 1: Pomembnejši makroekonomski kazalniki razvoja Republike Slovenije

Realne stopnje rasti v %, razen kjer je navedeno drugače							
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
ZAPOSLENOST, PLAČE IN PRODUKTIVNOST							
Zaposlenost po SNA	1,0	-2,0	-1,9	-0,2	1,4	0,8	0,5
Št. registriranih brezp. (povp. leta, v tisoč)	121,5	119,8	125,2	126,1	119,0	106,6	101,9
Stopnja registrirane brezposelnosti v %	13,9	13,9	14,4	14,5	13,6	11,8	11,2
Stopnja brezposelnosti po ILO v %	7,4	7,3	7,4	7,9	7,6	7,0	6,4
Bruto plače na zaposlenega	5,1	5,1	2,4	1,6	3,3	1,6	3,2
Produktivnost dela (BDP na zaposlenega)	3,0	5,9	6,9	4,1	3,9	3,3	2,2
DOMAČE POVPRASHVANJE - STATISTIKA NACIONALNIH RAČUNOV							
Končna potrošnja	-	3,0	2,8	3,5	5,4	1,2	2,7
Delež v BDP v %	78,9	78,2	76,9	76,4	76,7	76,7	76,6
v tem:							
Zasebna potrošnja	9,1	3,1	2,6	3,1	6,1	0,7	2,3
Delež v BDP v %	59,8	59,3	58,1	57,6	58,0	57,4	56,6
Državna potrošnja	2,5	2,9	3,4	4,8	3,3	2,6	3,9
Delež v BDP v %	19,1	19,0	18,8	18,7	18,8	19,3	20,0
Investicije v osnovna sredstva	-	10,4	13,5	9,3	18,2	1,8	0,4
Delež v BDP v %	20,9	21,8	23,1	24,1	26,4	25,6	24,1
2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008							
					Ocena	Napoved	
ZAPOSLENOST, PLAČE IN PRODUKTIVNOST							
Zaposlenost po SNA	-0,3	-0,4	0,5	0,3	0,9	0,8	0,9
Št. registriranih brezp. (povp. leta, v tisoč)	102,6	97,7	92,8	91,9	89,4	86,5	83,6
Stopnja registrirane brezposelnosti v %	11,3	10,9	10,3	10,2	9,8	9,5	9,1
Stopnja brezposelnosti po ILO v %	6,4	6,7	6,3	6,5	6,4	6,4	6,4
Bruto plače na zaposlenega	2,0	1,8	2,0	2,2	2,2	2,5	3,0
Produktivnost dela (BDP na zaposlenega)	3,8	3,1	3,9	3,7	3,8	3,5	3,2
DOMAČE POVPRASHVANJE - STATISTIKA NACIONALNIH RAČUNOV							
Končna potrošnja	1,8	3,0	2,8	3,1	3,2	3,3	3,3
Delež v BDP v %	75,3	75,4	74,4	74,5	74,1	73,2	72,9
v tem:							
Zasebna potrošnja	1,3	3,4	2,6	3,4	3,3	3,6	3,6
Delež v BDP v %	55,5	55,8	54,8	54,9	54,6	54,0	53,7
Državna potrošnja	3,2	1,6	3,4	2,2	2,8	2,5	2,8
Delež v BDP v %	19,7	19,6	19,6	19,6	19,4	19,2	19,2
Investicije v osnovna sredstva	0,9	7,1	7,9	1,5	8,6	5,5	4,5
Delež v BDP v %	22,6	23,3	24,5	24,4	25,4	25,6	25,8

Nadaljevanje na naslednji strani.

Tabela 1: Pomembnejši makroekonomski kazalniki razvoja Republike Slovenije

Realne stopnje rasti v %, razen kjer je navedeno drugače							
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
KONSOLIDIRANA BILANCA JAVNEGA FINANCIRANJA PO METODOLOGIJI GFS - IMF ⁴							
Javnofinančni prihodki v primerjavi z BDP v %	41,6	41,0	40,3	41,5	42,0	41,7	42,7
Javnofinančni odhodki v primerjavi z BDP v %	41,6	40,7	41,4	42,2	42,6	43,0	44,0
Presežek (primankljaj) v primerjavi z BDP v %	0,0	0,3	-1,1	-0,7	-0,6	-1,3	-1,3
TEČAJ IN CENE							
Tečaj USD (povprečje leta), BS	118,5	135,4	159,7	166,1	181,8	222,7	242,7
Tečaj EUR (povprečje leta), BS	153,1	169,5	180,4	186,3	193,6	205,0	217,2
Razmerje EUR/USD	1,292	1,252	1,130	1,121	1,065	0,921	0,895
Realni efektivni tečaj tolarja - deflator CPI ⁵	-	-4,3	0,4	3,6	-0,8	-2,3	-0,3
Inflacija (konec leta) ⁶	8,6	8,8	9,4	6,5	8,0	8,9	7,0
Inflacija (povprečje leta) ⁶	12,6	9,7	9,1	7,9	6,1	8,9	8,4
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
					Ocena	Napoved	
KONSOLIDIRANA BILANCA JAVNEGA FINANCIRANJA PO METODOLOGIJI GFS - IMF ⁴							
Javnofinančni prihodki v primerjavi z BDP v %	40,6	42,6	42,8	43,3	43,7	43,2	42,5
Javnofinančni odhodki v primerjavi z BDP v %	43,5	44,0	44,1	44,4	44,8	44,1	43,3
Presežek (primankljaj) v primerjavi z BDP v %	-2,9	-1,4	-1,3	-1,1	-1,1	-0,9	-0,8
TEČAJ IN CENE							
Tečaj USD (povprečje leta), BS	240,2	207,1	192,4	192,7	191,9	-	-
Tečaj EUR (povprečje leta), BS	226,2	233,7	238,9	239,6	239,6	-	-
Razmerje EUR/USD	0,942	1,128	1,242	1,244	1,248	1,265	1,265
Realni efektivni tečaj tolarja - deflator CPI ⁵	1,7	3,2	0,1	-0,4	0,7	0,5	-
Inflacija (konec leta) ⁶	7,2	4,6	3,2	2,3	3,0	2,7	2,2
Inflacija (povprečje leta) ⁶	7,5	5,6	3,6	2,5	2,7	2,7	2,5

Vir podatkov: SURS, Banka Slovenije, Ministrstvo za finance, *Eurostat - New Cronos, september 2006, ocene in napovedi UMAR.

Opombe:

¹PMSFP; Posredno merjene storitve finančnega posredništva.

²Merjeno v standardih kupne moči (PPS).

³Plačilnobilančna statistika (izvoz F.O.B., uvoz F.O.B.); z izračunom realnih stopenj rasti je izločen vpliv medvalutnih sprememb in cen na tujih trgih.

⁴Za leta 2006-2008 iz globalne konsolidirane bilance javnega financiranja ob predlogu sprememb proračuna RS za leto 2007 in predlogu proračuna RS za leto 2008 (oktober 2006).

⁵Rast vrednosti pomeni realno apreciacijo tolarja in obratno.

⁶Do leta 1998 merilo inflacije cene na drobno, od leta 1998 naprej merilo inflacije indeks cen življenjskih potrebščin.

*Zaradi primerjave podatkov s preteklimi leti je napoved za leti 2007 in 2008 prikazana tudi v SIT po tečaju 1 EUR = 239,640 SIT

Tabela 2a: Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod

	v mio SIT, tekoče cene									
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002		
A Kmetijstvo, gozdarstvo, lov	86.021	92.638	110.555	115.674	109.086	118.374	123.292	146.949		
B Ribištvo	408	463	360	565	578	723	742	854		
C Rudarstvo	20.701	21.089	23.658	25.233	24.803	24.922	22.883	22.229		
D Predelovalne dejavnosti	539.965	624.256	723.194	802.914	884.152	988.880	1.111.276	1.210.946		
E Oskrba z električno energijo, plinom, vodo	51.949	59.629	66.961	89.458	88.274	102.733	123.594	141.645		
F Gradbeništvo	109.628	138.418	159.854	178.056	218.387	233.104	243.891	264.710		
G Trgovina in popravila motornih vozil	247.020	270.462	332.402	353.782	376.217	412.437	473.454	538.756		
H Gostinstvo	47.998	57.041	67.405	72.825	79.430	86.461	96.677	107.183		
I Promet, skladiščenje in zveze	139.642	162.636	192.908	213.462	235.404	258.432	289.235	321.742		
J Finančno posredništvo	118.942	136.283	132.048	132.401	158.696	185.313	189.720	212.234		
K Nepremičnine, najem in poslovne storitve	281.344	336.587	373.904	430.845	502.248	554.474	628.346	721.283		
L Javna uprava, obramba, socialno zavarovanje	120.699	143.907	164.822	181.245	204.296	230.304	268.712	298.445		
M Izobraževanje	109.829	124.700	146.718	159.462	177.889	206.337	239.691	263.963		
N Zdravstvo in socialno varstvo	107.256	120.008	136.036	146.799	165.545	191.500	217.439	235.140		
O Druge skupne in osebne storitve	64.899	76.238	89.687	102.219	126.368	132.507	147.687	152.897		
P Zasebna gospodinjstva z zaposlenim osebjem	870	934	964	1.080	1.377	1.369	1.789	1.728		
1. DODANA VREDNOST	2.047.170	2.365.290	2.721.476	3.006.019	3.352.749	3.727.869	4.178.428	4.640.703		
2. KOREKCIJSKE POSTAVKE (a-b)	357.391	405.313	427.480	488.581	566.225	572.481	621.124	714.738		
a) Davki na proizvode in storitve	369.084	418.401	442.770	506.634	587.951	597.109	646.009	737.786		
b) Subvencije na proizvode in storitve	11.693	13.088	15.290	18.053	21.726	24.628	24.885	23.048		
3. BRUTO DOMAČI PROIZVOD (3=1+2)	2.404.561	2.770.603	3.148.957	3.494.600	3.918.974	4.300.350	4.799.552	5.355.440		

Nadaljevanje na naslednji strani

Tabela 2a: Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod

	v mio SIT, tekoče cene						v mio EUR	
	2003	2004	2005	2006		2007 *	2008 *	Napoved
				Ocena	Napoved			
A Kmetijstvo, gozdarstvo, lov	127.794	145.897	145.802	154.074	160.359	169.152	669	706
B Ribištvo	1.060	794	834	763	729	693	3	3
C Rudarstvo	26.378	31.014	30.694	30.215	29.893	29.232	125	122
D Predebvalne dejavnosti	1.332.453	1.404.355	1.419.754	1.534.577	1.631.076	1.737.146	6.806	7.249
E Oskrba z električno energijo, plinom, vodo	147.844	163.110	176.258	176.455	179.436	182.981	749	764
F Gradbeništvo	290.297	310.262	339.196	371.346	409.048	443.134	1.707	1.849
G Trgovina in popravila motornih vozil	592.019	628.711	680.278	730.418	789.017	844.667	3.293	3.525
H Gostinstvo	117.075	122.548	129.681	140.367	154.620	169.117	645	706
I Promet, skladiščenje in zveze	360.735	413.779	468.374	504.523	550.534	593.098	2.297	2.475
J Finančno posredništvo	222.434	250.203	255.397	271.696	295.870	323.928	1.235	1.352
K Nepremičnine, najem in poslovne storitve	788.799	870.333	932.697	985.614	1.058.365	1.132.417	4.416	4.725
L Javna uprava, obramba, socialno zavarovanje	333.583	341.311	358.227	372.669	392.848	411.192	1.639	1.716
M Izobraževanje	288.351	317.045	338.707	352.173	386.906	413.008	1.615	1.723
N Zdravstvo in socialno varstvo	252.472	270.251	285.531	298.072	317.591	337.611	1.325	1.409
O Druge skupne in osebne storitve	165.966	188.585	206.688	219.861	239.828	259.758	1.001	1.084
P Zasebna gospodinjstva z zaposlenim osebjem	1.336	1.356	1.167	932	763	621	3	3
1. DODANA VREDNOST	5.048.599	5.459.552	5.769.285	6.143.754	6.596.883	7.047.754	27.528	29.410
2. KOREKCIJSKE POSTAVKE (a-b)	764.941	812.243	850.860	911.446	989.517	1.050.446	4.129	4.383
a) Davki na proizvode in storitve	794.799	843.679	886.131	946.722	1.019.863	1.082.839	4.256	4.519
b) Subvencije na proizvode in storitve	29.857	31.436	35.271	35.276	30.346	32.393	127	135
3. BRUTO DOMAČI PROIZVOD (3=1+2)	5.813.540	6.271.795	6.620.145	7.055.200	7.586.400	8.098.200	31.657	33.793

Vir podatkov: SURS 1995-2005, ocena in napoved UMAR.

Opomba: *Zaradi primerjave podatkov s preteklimi leti je napoved za leto 2007 in 2008 prikazana tudi v SIT po tečaju 1 EUR = 239,640 SIT.

Tabela 2b: Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod

	struktura v %, tekoče cene													
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
	Ocena													Napoved
A Kmetijstvo, gozdarstvo, lov	3,6	3,3	3,5	3,3	2,8	2,8	2,6	2,7	2,2	2,3	2,2	2,2	2,1	2,1
B Ribištvo	0,02	0,02	0,01	0,02	0,01	0,02	0,02	0,02	0,02	0,01	0,01	0,0	0,0	0,0
C Rudarstvo	0,9	0,8	0,8	0,7	0,6	0,6	0,5	0,4	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4
D Predelovalne dejavnosti	22,5	22,5	23,0	23,0	22,6	23,0	23,2	22,6	22,9	22,4	21,4	21,8	21,5	21,5
E Oskrba z električno energijo, plinom, vodo	2,2	2,2	2,1	2,6	2,3	2,4	2,6	2,6	2,5	2,6	2,7	2,5	2,4	2,3
F Gradbeništvo	4,6	5,0	5,1	5,1	5,6	5,4	5,1	4,9	5,0	4,9	5,1	5,3	5,4	5,5
G Trgovina in popravila motornih vozil	10,3	9,8	10,6	10,1	9,6	9,6	9,9	10,1	10,2	10,0	10,3	10,4	10,4	10,4
H Gostinstvo	2,0	2,1	2,1	2,1	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,1
I Promet, skladiščenje in zveze	5,8	5,9	6,1	6,1	6,0	6,0	6,0	6,0	6,2	6,6	7,1	7,2	7,3	7,3
J Finančno posredništvo	4,9	4,9	4,2	3,8	4,0	4,3	4,0	4,0	3,8	4,0	3,9	3,9	3,9	4,0
K Nepremičnine, najem in poslovne storitve	11,7	12,1	11,9	12,3	12,8	12,9	13,1	13,5	13,6	13,9	14,1	14,0	14,0	14,0
L Javna uprava, obramba, socialno zavarovanje	5,0	5,2	5,2	5,2	5,2	5,4	5,6	5,6	5,7	5,4	5,4	5,3	5,2	5,1
M Izobraževanje	4,6	4,5	4,7	4,6	4,5	4,8	5,0	4,9	5,0	5,1	5,1	5,0	5,1	5,1
N Zdravstvo in socialno varstvo	4,5	4,3	4,3	4,2	4,2	4,5	4,5	4,4	4,3	4,3	4,3	4,2	4,2	4,2
O Druge skupne in osebne storitve	2,7	2,8	2,8	2,9	3,2	3,1	3,1	2,9	2,9	3,0	3,1	3,1	3,2	3,2
P Zasebna gospodinjstva z zaposlenim osebjem	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1. DODANA VREDNOST	85,1	85,4	86,4	86,0	85,6	86,7	87,1	86,7	86,8	87,0	87,1	87,1	87,0	87,0
2. KOREKCIJSKE POSTAVKE (a-b)	14,9	14,6	13,6	14,0	14,4	13,3	12,9	13,3	13,2	13,0	12,9	12,9	13,0	13,0
a) Davki na proizvode in storitve	15,3	15,1	14,1	14,5	15,0	13,9	13,5	13,8	13,7	13,5	13,4	13,4	13,4	13,4
b) Subvencije na proizvode in storitve	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6	0,5	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4
3. BRUTO DOMAČI PROIZVOD (3=1+2)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Nadaljevanje na naslednji strani

Tabela 2b: Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod

	struktura v %, tekoče cene													
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Ocena	100,0	100,0
BRUTO DOMAČI PROIZVOD	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
v tem:														
1. Kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo (A+B)	3,6	3,4	3,5	3,3	2,8	2,8	2,6	2,8	2,2	2,3	2,2	2,2	2,1	2,1
2. Industrija in gradbeništvo (C+D+E+F)	30,0	30,4	30,9	31,4	31,0	31,4	31,3	30,6	30,9	30,4	29,7	29,9	29,7	29,5
- industrija (C+D+E)	25,5	25,4	25,8	26,3	25,4	26,0	26,2	25,7	25,9	25,5	24,6	24,7	24,3	24,1
- gradbeništvo F	4,6	5,0	5,1	5,1	5,6	5,4	5,1	4,9	5,0	4,9	5,1	5,3	5,4	5,5
3. Storitve (G...P)	51,5	51,6	52,0	51,3	51,7	52,5	53,2	53,3	53,7	54,3	55,2	54,9	55,2	55,4
4. Korekcijske postavke	14,9	14,6	13,6	14,0	14,4	13,3	12,9	13,3	13,2	13,0	12,9	12,9	13,0	13,0
SKUPAJ DODANA VREDNOST	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
v tem:														
1. Kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo (A+B)	4,2	3,9	4,1	3,9	3,3	3,2	3,0	3,2	2,6	2,7	2,5	2,5	2,4	2,4
2. Industrija in gradbeništvo (C+D+E+F)	35,3	35,7	35,8	36,4	36,3	36,2	35,9	35,3	35,6	35,0	34,1	34,4	34,1	33,9
- industrija (C+D+E)	29,9	29,8	29,9	30,5	29,7	30,0	30,1	29,6	29,8	29,3	28,2	28,3	27,9	27,7
- gradbeništvo F	5,4	5,9	5,9	5,9	6,5	6,3	5,8	5,7	5,8	5,7	5,9	6,0	6,2	6,3
3. Storitve (G...P)	60,5	60,4	60,1	59,7	60,5	60,6	61,1	61,5	61,9	62,4	63,4	63,1	63,5	63,6

Vir podatkov: SURS 1995-2005, ocena in napoved UMAR.

Tabela 3a: Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod

	Stalne cene preteklega leta									
	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	
A Kmetijstvo, gozdarstvo, lov	89.001	97.663	108.931	107.744	109.790	113.613	139.709	123.680	149.634	
B Ribištvo	440	460	351	579	563	735	709	896	881	
C Rudarstvo	20.045	22.311	23.884	24.139	24.493	23.580	20.980	23.617	27.037	
D Predelovalne dejavnosti	570.457	670.881	742.482	831.878	963.075	1.036.651	1.164.763	1.259.492	1.386.846	
E Oskrba z električno energijo, plinom, vodo	50.799	61.031	68.448	87.205	93.360	109.543	131.475	140.256	149.089	
F Gradbeništvo	119.871	144.734	163.959	203.995	220.136	227.751	245.150	274.175	294.211	
G Trgovina in popravila motornih vozil	248.819	287.017	337.337	359.995	388.901	420.861	489.314	553.700	610.259	
H Gostinstvo	51.302	61.786	67.130	76.111	82.706	91.938	99.912	110.905	116.979	
I Promet, skladiščenje in zveze	138.322	169.982	201.168	223.633	241.293	267.550	297.719	334.458	360.946	
J Finančno posredništvo	124.712	138.760	151.287	145.476	165.441	190.722	201.104	221.699	260.587	
K Nepremičnine, najem in poslovne storitve	287.683	338.235	392.748	462.418	514.347	577.120	653.642	742.611	826.027	
L Javna uprava, obramba, socialno zavarovanje	129.048	153.307	172.731	190.077	215.122	242.720	277.053	311.343	357.775	
M Izobraževanje	112.726	130.046	152.422	163.914	184.487	210.792	246.278	269.600	296.231	
N Zdravstvo in socialno varstvo	107.583	117.373	141.473	152.860	171.176	196.337	226.148	241.059	261.747	
O Druge skupne in osebne storitve	68.133	78.876	95.360	118.114	130.803	136.297	146.734	158.845	175.356	
P Zasebna gospodinjstva z zaposlenim osebjem	934	1.002	1.035	1.162	1.529	1.540	1.634	1.163	1.228	
1. DODANA VREDNOST	2.119.876	2.473.454	2.820.746	3.149.299	3.507.223	3.847.750	4.342.324	4.767.499	5.274.834	
2. KOREKCIJSKE POSTAVKE (a-b)	374.410	431.313	450.173	534.710	572.454	566.851	622.996	729.865	796.006	
a) Dawki na proizvode in storitve	385.571	443.493	465.943	552.780	595.130	591.080	649.495	751.595	827.981	
b) Subvencije na proizvode in storitve	11.161	12.180	15.770	18.070	22.676	24.228	26.499	21.731	31.976	
3. BRUTO DOMAČI PROIZVOD (3=1+2)	2.494.285	2.904.768	3.270.919	3.684.010	4.079.676	4.414.601	4.965.320	5.497.364	6.070.840	

Nadaljevanje na naslednji strani

Tabela 3a: Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod

	Stalne cene 2004				v mio SIT	
	2005		2006		2007 *	2008 *
	Ocena		Ocena		Napoved	Napoved
A Kmetijstvo, gozdarstvo, lov	138.342	141.178	139.766	141.233	589	589
B Ribištvo	869	844	844	844	4	4
C Rudarstvo	30.948	31.263	31.263	31.122	130	130
D Predelovalne dejavnosti	1.444.152	1.525.747	1.593.649	1.666.160	6.650	6.953
E Oskrba z električno energijo, plinom, vodo	173.849	174.719	175.680	178.403	733	744
F Gradbeništvo	322.680	342.040	359.313	373.865	1.499	1.560
G Trgovina in popravila motornih vozil	653.633	686.314	714.110	741.603	2.980	3.095
H Gostinstvo	123.365	129.286	135.815	142.674	567	595
I Promet, skladiščenje in zveze	451.071	475.880	501.339	525.153	2.092	2.191
J Finančno posredništvo	276.319	298.424	323.641	348.076	1.351	1.452
K Nepremičnine, najem in poslovne storitve	901.517	937.578	975.550	1.015.060	4.071	4.236
L Javna uprava, obramba, socialno zavarovanje	349.322	360.675	371.675	383.011	1.551	1.598
M Izobraževanje	326.464	332.993	341.817	351.559	1.426	1.467
N Zdravstvo in socialno varstvo	278.144	287.879	299.538	313.167	1.250	1.307
O Druge skupne in osebne storitve	199.499	208.477	220.047	232.260	918	969
P Zasebna gospodinjstva z zaposlenim osebjem	1.436	1.436	1.451	1.467	6	6
1. DODANA VREDNOST	5.671.609	5.934.733	6.185.499	6.445.656	25.812	26.897
2. KOREKCIJSKE POSTAVKE (a-b)	852.818	893.667	933.301	969.344	3.895	4.045
a) Davki na proizvode in storitve	884.055	924.279	963.147	998.280	4.019	4.166
b) Subvencije na proizvode in storitve	31.237	30.612	29.847	28.936	125	121
3. BRUTO DOMAČI PROIZVOD (3=1+2)	6.524.427	6.828.400	7.118.800	7.415.000	29.706	30.942

Vir podatkov: SURS 1996-2005, ocena in napoved UMAR.

Opomba: *Zaradi primerjave podatkov s preteklimi leti je napoved za leto 2007 in 2008 prikazana tudi v SIT po tečaju 1 EUR = 239.640 SIT.

Tabela 3b: Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod

	Stalne cene preteklega leta											realne stopnje rasti v %
	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004			
A Kmetijstvo, gozdarstvo, lov	3,5	5,4	-1,5	-6,9	0,6	-4,0	13,3	-15,8	17,1			
B Ribištvo	7,7	-0,7	-2,4	2,4	-2,6	1,6	-4,5	4,9	-16,9			
C Rudarstvo	-3,2	5,8	1,0	-4,3	-1,2	-5,4	-8,3	6,2	2,5			
D Predelovalne dejavnosti	5,6	7,5	2,7	3,6	8,9	4,8	4,8	4,0	4,1			
E Oskrba z električno energijo, plinom, vodo	-2,2	2,4	2,2	-2,5	5,8	6,6	6,4	-1,0	0,8			
F Gradbeništvo	9,3	4,6	2,6	14,6	0,8	-2,3	0,5	3,6	1,3			
G Trgovina in popravila motornih vozil	0,7	6,1	1,5	1,8	3,4	2,0	3,3	2,8	3,1			
H Gostinstvo	6,9	8,3	-0,4	4,5	4,1	6,3	3,3	3,5	-0,1			
I Promet, skladiščenje in zveze	-0,9	4,5	4,3	4,8	2,5	3,5	2,9	4,0	0,1			
J Finančno posredništvo	4,9	1,8	14,6	9,9	4,3	2,9	6,0	4,5	17,2			
K Nepremičnine, najem in poslovne storitve	2,3	0,5	5,0	7,3	2,4	4,1	4,0	3,0	4,7			
L Javna uprava, obramba, socialno zavarovanje	6,9	6,5	4,8	4,9	5,3	5,4	3,1	4,3	7,3			
M Izobraževanje	2,6	4,3	3,9	2,8	3,7	2,2	2,7	2,1	2,7			
N Zdravstvo in socialno varstvo	0,3	-2,2	4,0	4,1	3,4	2,5	4,0	2,5	3,7			
O Druge skupne in osebne storitve	5,0	3,5	6,3	15,6	3,5	2,9	-0,6	3,9	5,7			
P Zasebna gospodinjstva z zaposlenim osebjem	7,3	7,3	7,3	7,6	11,0	12,5	-8,6	-32,7	-8,1			
1. DODANA VREDNOST	3,6	4,6	3,6	4,8	4,6	3,2	3,9	2,7	4,5			
2. KOREKCIJSKE POSTAVKE (a-b)	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
a) Dawki na proizvode in storitve	4,5	6,0	5,2	9,1	1,2	-1,0	0,5	1,9	4,2			
b) Subvencije na proizvode in storitve	-4,5	-6,9	3,1	0,1	4,4	-1,6	6,5	-5,7	7,1			
3. BRUTO DOMAČI PROIZVOD (3=1+2)	3,7	4,8	3,9	5,4	4,1	2,7	3,5	2,7	4,4			

Nadaljevanje na naslednji strani

Tabela 3b: Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod

	realne stopnje rasti v %					
	Stalne cene 2004			2008		
	2005	2006 Ocena	2007	Napoved	2008	
A Kmetijstvo, gozdarstvo, lov	-5,2	2,0	-1,0	-1,0	1,0	
B Ribištvo	9,5	-3,0	0,0	0,0	0,0	
C Rudarstvo	-0,2	1,0	0,0	0,0	-0,5	
D Predelovalne dejavnosti	2,8	5,6	4,4	4,4	4,5	
E Oskrba z električno energijo, plinom, vodo	6,6	0,5	0,5	0,5	1,5	
F Gradbeništvo	4,0	6,0	5,0	5,0	4,0	
G Trgovina in popravila motornih vozil	4,0	5,0	4,0	4,0	3,8	
H Gostinstvo	0,7	4,8	5,0	5,0	5,0	
I Promet, skladiščenje in zveze	9,0	5,5	5,3	5,3	4,7	
J Finančno posredništvo	10,4	8,0	8,4	8,4	7,5	
K Nepremičnine, najem in poslovne storitve	3,6	4,0	4,0	4,0	4,0	
L Javna uprava, obramba, socialno zavarovanje	2,3	3,2	3,0	3,0	3,0	
M Izobraževanje	3,0	2,0	2,6	2,6	2,8	
N Zdravstvo in socialno varstvo	2,9	3,5	4,0	4,0	4,5	
O Druge skupne in osebne storitve	5,8	4,5	5,5	5,5	5,5	
P Zasebna gospodinjstva z zaposlenim osebjem	5,9	0,0	1,0	1,0	1,0	
1. DODANA VREDNOST	3,9	4,6	4,2	4,2	4,2	
2. KOREKCIJSKE POSTAVKE (a-b)	-	4,8	4,4	4,4	3,9	
a) Dawki na proizvode in storitve	4,8	4,5	4,2	4,2	3,6	
b) Subvencije na proizvode in storitve	-0,6	-2,0	-2,5	-2,5	-3,0	
3. BRUTO DOMAČI PROIZVOD (3=1+2)	4,0	4,7	4,3	4,3	4,2	

Vir podatkov: SURS 1996-2005, ocena in napoved UMAR.

Tabela 4: Stroškovna struktura bruto domačega proizvoda

v mio SIT, tekoče cene								
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Sredstva za zaposlene	1.362.757	1.525.972	1.676.926	1.826.187	1.995.212	2.275.737	2.564.414	2.824.112
Bruto plače in prejemki	1.135.892	1.306.128	1.458.623	1.587.260	1.731.794	1.980.150	2.231.612	2.440.465
Socialni prispevki delodajalcev	226.865	219.844	218.302	238.927	263.418	295.588	332.802	383.647
Davki na proizvodnjo in uvoz	381.602	446.316	495.829	574.314	668.359	700.668	771.895	878.945
Davki na proizvode in storitve	369.084	418.401	442.770	506.634	587.951	597.109	646.009	737.786
Drugi davki na proizvodnjo	12.518	27.915	53.059	67.680	80.408	103.559	125.886	141.158
Subvencije na proizvodnjo	47.853	42.474	46.465	54.323	67.336	65.704	73.526	71.703
Subvencije po proizvodih in storitvah	11.693	13.088	15.290	18.053	21.726	24.628	24.885	23.048
Druge subvencije	36.160	29.386	31.176	36.270	45.609	41.075	48.642	48.655
Bruto poslovni presežek	497.235	597.025	727.154	821.273	989.550	1.048.145	1.171.553	1.290.498
Bruto raznovrstni dohodek	210.821	243.764	295.513	327.149	333.188	341.503	365.215	433.589
Bruto domači proizvod	2.404.561	2.770.603	3.148.957	3.494.600	3.918.974	4.300.350	4.799.552	5.355.440
struktura v %								
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Sredstva za zaposlene	56,7	55,1	53,3	52,3	50,9	52,9	53,4	52,7
Bruto plače in prejemki	47,2	47,1	46,3	45,4	44,2	46,0	46,5	45,6
Socialni prispevki delodajalcev	9,4	7,9	6,9	6,8	6,7	6,9	6,9	7,2
Davki na proizvodnjo in uvoz	15,9	16,1	15,7	16,4	17,1	16,3	16,1	16,4
Davki na proizvode in storitve	15,3	15,1	14,1	14,5	15,0	13,9	13,5	13,8
Drugi davki na proizvodnjo	0,5	1,0	1,7	1,9	2,1	2,4	2,6	2,6
Subvencije na proizvodnjo	2,0	1,5	1,5	1,6	1,7	1,5	1,5	1,3
Subvencije po proizvodih in storitvah	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6	0,5	0,4
Druge subvencije	1,5	1,1	1,0	1,0	1,2	1,0	1,0	0,9
Bruto poslovni presežek	20,7	21,5	23,1	23,5	25,3	24,4	24,4	24,1
Bruto raznovrstni dohodek	8,8	8,8	9,4	9,4	8,5	7,9	7,6	8,1
Bruto domači proizvod	100,0							

Nadaljevanje na naslednji strani.

Tabela 4: Stroškovna struktura bruto domačega proizvoda

	v mio SIT, tekoče cene						v mio EUR	
	2003	2004	2005	2006	2007 *	2008 *	2007	2008
				Ocena	Napoved		Napoved	
Sredstva za zaposlene	3.012.890	3.262.951	3.458.597	3.665.354	3.892.165	4.146.327	16.242	17.302
Bruto plače in prejemki	2.592.273	2.795.687	2.962.590	3.140.686	3.336.335	3.554.228	13.922	14.832
Socialni prispevki delodajalcev	420.617	467.264	496.007	524.668	555.830	592.099	2.319	2.471
Davki na proizvodnjo in uvoz	963.120	1.027.736	1.084.897	1.137.703	1.200.528	1.231.900	5.010	5.141
Davki na proizvode in storitve	794.799	843.679	886.131	946.722	1.019.863	1.082.839	4.256	4.519
Drugi davki na proizvodnjo	168.321	184.057	198.766	190.981	180.665	149.061	754	622
Subvencije na proizvodnjo	98.810	125.505	136.147	141.104	166.901	178.160	696	743
Subvencije po proizvodih in storitvah	29.857	31.436	35.271	35.276	30.346	32.393	127	135
Druge subvencije	68.953	94.069	100.876	105.828	136.555	145.768	570	608
Bruto poslovni presežek	1.468.650	1.594.182	1.668.523	1.804.588	2.006.188	2.185.290	8.372	9.119
Bruto raznovrstni dohodek	467.691	512.432	544.274	588.659	654.420	712.843	2.731	2.975
Bruto domači proizvod	5.813.540	6.271.795	6.620.145	7.055.200	7.586.400	8.098.200	31.657	33.793

	struktura v %					
	2003	2004	2005	2006	2007 *	2008 *
				Ocena	Napoved	
Sredstva za zaposlene	51,8	52,0	52,2	52,0	51,3	51,2
Bruto plače in prejemki	44,6	44,6	44,8	44,5	44,0	43,9
Socialni prispevki delodajalcev	7,2	7,5	7,5	7,4	7,3	7,3
Davki na proizvodnjo in uvoz	16,6	16,4	16,4	16,1	15,8	15,2
Davki na proizvode in storitve	13,7	13,5	13,4	13,4	13,4	13,4
Drugi davki na proizvodnjo	2,9	2,9	3,0	2,7	2,4	1,8
Subvencije na proizvodnjo	1,7	2,0	2,1	2,0	2,2	2,2
Subvencije po proizvodih in storitvah	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4
Druge subvencije	1,2	1,5	1,5	1,5	1,8	1,8
Bruto poslovni presežek	25,3	25,4	25,2	25,6	26,4	27,0
Bruto raznovrstni dohodek	8,0	8,2	8,2	8,3	8,6	8,8
Bruto domači proizvod	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Vir podatkov: SURS 1995-2005, ocena in napoved UMAR.

Opomba: *Zaradi primerjave podatkov s preteklimi leti je napoved za leti 2007 in 2008 prikazana tudi v SIT po tečaju 1 EUR = 239,640 SIT.

Tabela 5a: Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda

		v mio SIT, tekoče cene									
		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002		
1	BRUTO DOMAČI PROIZVOD (1=4+5)	2.404.561	2.770.603	3.148.957	3.494.600	3.918.974	4.300.350	4.799.552	5.355.440		
2	IZVOZ PROIZVODOV IN STORITEV	1.231.105	1.428.975	1.672.966	1.844.918	1.914.406	2.390.328	2.745.667	3.059.878		
3	UVOZ PROIZVODOV IN STORITEV	1.274.551	1.455.282	1.696.140	1.895.169	2.078.886	2.539.626	2.780.830	2.986.139		
4	SALDO (izvoz-uvoz) (4=2-3)	-43.445	-26.307	-23.175	-50.251	-164.480	-149.298	-35.163	73.739		
5	DOMAČA POTROŠNJA (5=6+9)	2.448.007	2.796.910	3.172.131	3.544.851	4.083.454	4.449.648	4.834.715	5.281.701		
6	KONČNA POTROŠNJA (6=7+8)	1.897.596	2.167.093	2.420.623	2.668.462	3.007.247	3.297.482	3.676.235	4.030.745		
7	ZASEBNA POTROŠNJA	1.438.852	1.641.753	1.828.485	2.013.523	2.271.871	2.467.667	2.718.270	2.973.258		
	- gospodinjstva	1.407.857	1.606.805	1.789.599	1.971.358	2.225.614	2.415.081	2.657.823	2.903.445		
	- izdatki zasebnih neprofitnih institucij	30.995	34.947	38.887	42.165	46.257	52.586	60.447	69.814		
8	DRŽAVNA POTROŠNJA (vključuje individualno in kolektivno)	458.744	525.340	592.138	654.940	735.376	829.816	957.965	1.057.486		
9	BRUTO INVESTICIE (9=10+11)	550.411	629.817	751.508	876.388	1.076.207	1.152.166	1.158.480	1.250.957		
10	BRUTO INVESTICIE V OSNOVNA SREDSTVA	503.145	604.208	727.429	842.872	1.033.197	1.098.894	1.158.679	1.211.519		
11	SPREMEMBE ZALOG IN VREDNOSTNI PREDMETI	47.266	25.609	24.079	33.517	43.010	53.271	-199	39.438		

Nadaljevanje na naslednji strani.

Tabela 5a: Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda

	v mio SIT, tekoče cene					v mio EUR		
	2003	2004	2005	2006		2007 *	2008 *	
				Ocena	Napoved			
1 BRUTO DOMAČI PROIZVOD (1=4+5)	5.813.540	6.271.795	6.620.145	7.055.200	7.586.400	8.098.200	31.657	33.793
2 IZVOZ PROIZVODOV IN STORITEV	3.246.774	3.761.735	4.276.117	4.902.934	5.447.396	5.978.850	22.732	24.949
3 UVOZ PROIZVODOV IN STORITEV	3.251.285	3.836.743	4.312.210	4.949.697	5.445.360	5.959.368	22.723	24.868
4 SALDO (izvoz-uvoz) (4=2-3)	-4.511	-75.009	-36.093	-46.763	2.037	19.483	9	81
5 DOMAČA POTROŠNJA (5=6+9)	5.818.051	6.346.804	6.656.237	7.101.963	7.584.363	8.078.717	31.649	33.712
6 KONAČNA POTROŠNJA (6=7+8)	4.381.447	4.666.049	4.931.809	5.226.119	5.556.432	5.900.320	23.187	24.622
7 ZASEBNA POTROŠNJA	3.242.319	3.438.530	3.636.387	3.855.644	4.099.739	4.347.683	17.108	18.143
- gospodinjstva	3.167.528	3.363.221	3.559.682	3.774.583	4.014.076	4.257.155	16.750	17.765
- izdatki zasebnih neprofitnih institucij	74.791	75.309	76.706	81.061	85.664	90.528	357	378
8 DRŽAVNA POTROŠNJA (vključuje individualno in kolektivno)	1.139.128	1.227.519	1.295.422	1.370.475	1.456.693	1.552.637	6.079	6.479
9 BRUTO INVESTICIJE (9=10+11)	1.436.604	1.680.755	1.724.428	1.875.844	2.027.930	2.178.397	8.462	9.090
10 BRUTO INVESTICIJE V OSNOVNA SREDSTVA	1.353.058	1.536.746	1.617.250	1.792.285	1.942.902	2.090.282	8.108	8.723
11 SPREMEMBE ZALOG IN VREDNOSTNI PREDMETI	83.547	144.009	107.178	83.559	85.029	88.135	355	368

Vir podatkov: SURS 1995-2005, BS, ocena in napoved UMAR.

Opomba: *Zaradi primerjave podatkov s preteklimi leti je napoved za leti 2007 in 2008 prikazana tudi v SIT po tečaju 1 EUR = 239,640 SIT.

Tabela 5b: Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda

	struktura v %, tekoče cene									
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001			
1 BRUTO DOMAČI PROIZVOD (1=4+5)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
2 IZVOZ PROIZVODOV IN STORITEV	51,2	51,6	53,1	52,8	48,8	55,6	57,2			
3 UVOZ PROIZVODOV IN STORITEV	53,0	52,5	53,9	54,2	53,0	59,1	57,9			
4 SALDO (izvoz-uvoz) (4=2-3)	-1,8	-0,9	-0,7	-1,4	-4,2	-3,5	-0,7			
5 DOMAČA POTROŠNJA (5=6+9)	101,8	100,9	100,7	101,4	104,2	103,5	100,7			
6 KONČNA POTROŠNJA (6=7+8)	78,9	78,2	76,9	76,4	76,7	76,7	76,6			
7 ZASEBNA POTROŠNJA	59,8	59,3	58,1	57,6	58,0	57,4	56,6			
- gospodinjstva	58,5	58,0	56,8	56,4	56,8	56,2	55,4			
- izdatki zasebnih neprofitnih institucij	1,3	1,3	1,2	1,2	1,2	1,2	1,3			
8 DRŽAVNA POTROŠNJA (vključuje individualno in kolektivno)	19,1	19,0	18,8	18,7	18,8	19,3	20,0			
9 BRUTO INVESTICJE (9=10+11)	22,9	22,7	23,9	25,1	27,5	26,8	24,1			
10 BRUTO INVESTICJE V OSNOVNA SREDSTVA	20,9	21,8	23,1	24,1	26,4	25,6	24,1			
11 SPREMEMBE ZALOG IN VREDNOSTNI PREDMETI	2,0	0,9	0,8	1,0	1,1	1,2	0,0			

Nadaljevanje na naslednji strani.

Tabela 5b: Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda

	2002	2003	2004	2005	2006		2007		2008			
					Ocena	100,0	Ocena	100,0	Ocena	100,0	Ocena	100,0
1 BRUTO DOMAČI PROIZVOD (1=4+5)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0		
2 IZVOZ PROIZVODOV IN STORITEV	57,1	55,8	60,0	64,6	69,5	71,8	71,8	71,8	73,8	73,8		
3 UVOZ PROIZVODOV IN STORITEV	55,8	55,9	61,2	65,1	70,2	71,8	71,8	71,8	73,6	73,6		
4 SALDO (izvoz-uvoz) (4=2-3)	1,4	-0,1	-1,2	-0,5	-0,7	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2		
5 DOMAČA POTROŠNJA (5=6+9)	98,6	100,1	101,2	100,5	100,7	100,0	100,0	100,0	99,8	99,8		
6 KONČNA POTROŠNJA (6=7+8)	75,3	75,4	74,4	74,5	74,1	73,2	73,2	73,2	72,9	72,9		
7 ZASEBNA POTROŠNJA	55,5	55,8	54,8	54,9	54,6	54,0	54,0	54,0	53,7	53,7		
- gospodinjstva	54,2	54,5	53,6	53,8	53,5	52,9	52,9	52,9	52,6	52,6		
- izdatki zasebnih neprofitnih institucij	1,3	1,3	1,2	1,2	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1		
8 DRŽAVNA POTROŠNJA (vključuje individualno in kolektivno)	19,7	19,6	19,6	19,6	19,4	19,2	19,2	19,2	19,2	19,2		
9 BRUTO INVESTICIJE (9=10+11)	23,4	24,7	26,8	26,0	26,6	26,7	26,7	26,7	26,9	26,9		
10 BRUTO INVESTICIJE V OSNOVNA SREDSTVA	22,6	23,3	24,5	24,4	25,4	25,6	25,6	25,6	25,8	25,8		
11 SPREMEMBE ZALOG IN VREDNOSTNI PREDMETI	0,7	1,4	2,3	1,6	1,2	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1		

Vir podatkov: SURS 1995-2005, BS, ocena in napoved UMAR.

Tabela 6a: Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda

	Stalne cene preteklega leta										v mio SIT
	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004		
1 BRUTO DOMAČI PROIZVOD (1=4+5)	2.494.285	2.904.768	3.270.919	3.684.010	4.079.676	4.414.601	4.965.320	5.497.364	6.070.840		
2 IZVOZ PROIZVODOV IN STORITEV	1.264.856	1.586.863	1.798.212	1.874.305	2.167.682	2.540.812	2.929.909	3.155.890	3.651.048		
3 UVOZ PROIZVODOV IN STORITEV	1.304.230	1.616.064	1.859.755	2.040.601	2.230.383	2.616.276	2.913.616	3.186.667	3.685.560		
4 SALDO (izvoz-uvoz) (4=2-3)	-39.374	-29.200	-61.543	-166.296	-62.701	-75.464	16.294	-30.777	-34.512		
5 DOMAČA POTROŠNJA (5=6+9)	2.533.659	2.933.968	3.332.462	3.850.305	4.142.378	4.490.065	4.949.026	5.528.140	6.105.352		
6 KONČNA POTROŠNJA (6=7+8)	1.954.680	2.227.026	2.505.802	2.812.270	3.042.055	3.387.059	3.743.709	4.150.646	4.505.482		
7 ZASEBNA POTROŠNJA	1.482.780	1.683.977	1.884.982	2.135.458	2.287.852	2.525.157	2.754.950	3.075.724	3.327.207		
- gospodinjstva	1.451.679	1.650.188	1.845.393	2.090.220	2.240.139	2.470.027	2.691.390	3.005.307	3.255.194		
- izdatki zasebnih neprofitnih institucij	31.102	33.789	39.589	45.239	47.713	55.130	63.561	70.417	72.013		
8 DRŽAVNA POTROŠNJA (vključuje individualno in kolektivno)	471.899	543.049	620.820	676.812	754.203	861.902	988.758	1.074.922	1.178.275		
9 BRUTO INVESTICIJE (9=10+11)	578.979	706.942	826.659	1.038.035	1.100.323	1.103.006	1.205.317	1.377.495	1.599.870		
10 BRUTO INVESTICIJE V OSNOVNA SREDSTVA	555.236	685.687	794.807	996.422	1.051.703	1.103.046	1.169.330	1.296.953	1.459.991		
11 SPREMEMBE ZALOG IN VREDNOSTNI PREDMETI	23.744	21.255	31.853	41.614	48.620	-39	35.988	80.542	139.879		

Nadaljevanje na naslednji strani

Tabela 6a: Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda

	v mio SIT					v mio EUR	
	Stalne cene 2004					2007	2008
	2005	2006	2007 *	2008 *			
		Ocena	Napoved		Napoved		
1	BRUTO DOMAČI PROIZVOD (1=4+5)	6.524.427	6.828.400	7.118.800	7.415.000	29.706	30.942
2	IZVOZ PROIZVODOV IN STORITEV	4.157.224	4.570.863	4.950.245	5.368.590	20.657	22.403
3	UVOZ PROIZVODOV IN STORITEV	4.106.912	4.480.641	4.827.779	5.201.931	20.146	21.707
4	SALDO (izvoz-uvoz) (4=2-3)	50.312	90.222	122.466	166.659	511	695
5	DOMAČA POTROŠNJA (5=6+9)	6.474.115	6.738.178	6.996.334	7.248.340	29.195	30.247
6	KONČNA POTROŠNJA (6=7+8)	4.811.325	4.964.448	5.130.029	5.301.594	21.407	22.123
7	ZASEBNA POTROŠNJA	3.556.451	3.675.039	3.808.384	3.943.591	15.892	16.456
	- gospodinjstva	3.482.790	3.599.463	3.730.843	3.864.034	15.569	16.124
	- izdatki zasebnih neprofitnih institucij	73.661	75.576	77.541	79.557	324	332
8	DRŽAVNA POTROŠNJA (vključuje individualno in kolektivno)	1.254.875	1.289.409	1.321.644	1.358.003	5.515	5.667
9	BRUTO INVESTICIJE (9=10+11)	1.662.790	1.773.730	1.866.305	1.946.746	7.788	8.124
10	BRUTO INVESTICIJE V OSNOVNA SREDSTVA	1.559.267	1.694.144	1.786.491	1.866.008	7.455	7.787
11	SPREMEMBE ZALOG IN VREDNOSTNI PREDMETI	103.523	79.586	79.814	80.738	333	337

Vir podatkov: SURS 1996-2005, BS, ocena in napoved UMAR.

Opomba: *Zaradi primerjave podatkov s preteklimi leti je napoved za leti 2007 in 2008 prikazana tudi v SIT po tečaju 1 EUR = 239,640 SIT.

Tabela 6b: Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda

	Stalne cene preteklega leta										realne stopnje rasti v %
	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004		
1 BRUTO DOMAČI PROIZVOD (1=4+5)	3,7	4,8	3,9	5,4	4,1	2,7	3,5	2,7	4,4		
2 IZVOZ PROIZVODOV IN STORITEV	2,7	11,0	7,5	1,6	13,2	6,3	6,7	3,1	12,5		
3 UVOZ PROIZVODOV IN STORITEV	2,3	11,0	9,6	7,7	7,3	3,0	4,8	6,7	13,4		
4 SALDO ¹ (izvoz-uvoz)	0,2	-0,1	-1,2	-3,3	2,6	1,7	1,1	-2,0	-0,5		
5 DOMAČA POTROŠNJA (5=6+9)	3,5	4,9	5,1	8,6	1,4	0,9	2,4	4,7	4,9		
6 KONČNA POTROŠNJA (6=7+8)	3,0	2,8	3,5	5,4	1,2	2,7	1,8	3,0	2,8		
7 ZASEBNA POTROŠNJA	3,1	2,6	3,1	6,1	0,7	2,3	1,3	3,4	2,6		
- gospodinjstva	3,1	2,7	3,1	6,0	0,7	2,3	1,3	3,5	2,8		
- izdatki zasebnih neprofitnih institucij	0,3	-3,3	1,8	7,3	3,1	4,8	5,2	0,9	-3,7		
8 DRŽAVNA POTROŠNJA (vključuje individualno in kolektivno)	2,9	3,4	4,8	3,3	2,6	3,9	3,2	1,6	3,4		
9 BRUTO INVESTICIJE (9=10+11)	5,2	12,2	10,0	18,4	2,2	-4,3	4,0	10,1	11,4		
v tem:											
10 BRUTO INVESTICIJE V OSNOVNA SREDSTVA	10,4	13,5	9,3	18,2	1,8	0,4	0,9	7,1	7,9		
11 SPREMEMBE ZALOG IN VREDNOSTNI PREDMETI ¹	-1,0	-0,2	0,2	0,2	0,1	-1,2	0,8	0,8	1,0		

Nadaljevanje na naslednji strani

Tabela 6b: Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda

	Stalne cene 2004				realne stopnje rasti v %	
	2005	2006		2007		2008
			Ocena	Napoved	Ocena	Napoved
1 BRUTO DOMAČI PROIZVOD (1=4+5)	4,0	4,7	4,3	4,7	4,3	4,2
2 IZVOZ PROIZVODOV IN STORITEV	10,5	9,9	8,3	9,9	8,3	8,5
3 UVOZ PROIZVODOV IN STORITEV	7,0	9,1	7,7	9,1	7,7	7,7
4 SALDO ¹ (izvoz-uvoz)	2,0	0,6	0,5	0,6	0,5	0,6
5 DOMAČA POTROŠNJA (5=6+9)	2,0	4,1	3,8	4,1	3,8	3,6
6 KONČNA POTROŠNJA (6=7+8)	3,1	3,2	3,3	3,2	3,3	3,3
7 ZASEBNA POTROŠNJA	3,4	3,3	3,6	3,3	3,6	3,6
- gospodinjstva	3,6	3,3	3,6	3,3	3,6	3,6
- izdatki zasebnih neprofitnih institucij	-2,2	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6
8 DRŽAVNA POTROŠNJA (vključuje individualno in kolektivno)	2,2	2,8	2,5	2,8	2,5	2,8
9 BRUTO INVESTICIJE (9=10+11)	-1,1	6,7	5,2	6,7	5,2	4,3
10 BRUTO INVESTICIJE V OSNOVNA SREDSTVA	1,5	8,6	5,5	8,6	5,5	4,5
11 SPREMEMBE ZALOG IN VREDNOSTNI PREDMETI ¹	-0,6	-0,4	0,0	-0,4	0,0	0,0

Vir podatkov: SURS 1996-2005, BS, ocena in napoved UMAR.

Opomba: ¹Kot prispevek k realni rasti BDP (v odstotnih točkah).

Tabela 7a: Temeljni agregati nacionalnih računov

		v mio SIT, tekoče cene									
		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002		
1	BRUTO DOMAČI PROIZVOD	2.404.561	2.770.603	3.148.957	3.494.600	3.918.974	4.300.350	4.799.552	5.355.440		
2	Saldo primarnih dohodkov s tujino (a-b)	22.593	21.092	12.292	10.586	14.226	4.480	12.461	-30.892		
	a) primarni dohodki iz tujine	41.523	50.694	57.330	65.830	73.981	91.877	107.063	107.128		
	b) primarni dohodki v tujino	18.931	29.601	45.039	55.244	59.755	87.396	94.602	138.020		
3	BRUTO NACIONALNI DOHODEK (3 = 1+2)	2.427.154	2.791.695	3.161.248	3.505.186	3.933.200	4.304.830	4.812.013	5.324.548		
4	Saldo tekočih transferjev s tujino (c-d)	11.206	11.221	18.854	20.080	22.231	26.388	32.130	13.653		
	c) tekoči transferji iz tujine	33.156	39.172	46.681	54.950	63.955	80.909	100.484	117.797		
	d) tekoči transferji v tujino	21.950	27.951	27.827	34.870	41.724	54.521	68.354	104.144		
5	BRUTO NACIONALNI RAZPOLOŽLJIVI DOHODEK (5=3+4)	2.438.359	2.802.917	3.180.103	3.525.266	3.955.431	4.331.218	4.844.143	5.338.201		
6	Izdatki za končno potrošnjo (e+f)	1.897.596	2.167.093	2.420.623	2.668.462	3.007.247	3.297.482	3.676.235	4.030.745		
	e) zasebna potrošnja	1.438.852	1.641.753	1.828.485	2.013.523	2.271.871	2.467.667	2.718.270	2.973.258		
	f) državna potrošnja	458.744	525.340	592.138	654.940	735.376	829.816	957.965	1.057.486		
7	BRUTO VARČEVANJE (7=5-6)	540.764	635.824	759.479	856.804	948.184	1.033.736	1.167.908	1.307.456		
8	BRUTO INVESTICIJE	550.411	629.817	751.508	876.388	1.076.207	1.152.166	1.158.480	1.250.957		
v tem:											
	-investicije v osnovna sredstva	503.145	604.208	727.429	842.872	1.033.197	1.098.894	1.158.679	1.211.519		
	-spremembe zalog	47.266	25.609	24.079	33.517	43.010	53.271	-199	39.438		
9	Presežek na računu tekočih transakcij (9=7-8)	-9.647	6.007	7.971	-19.585	-128.023	-118.430	9.428	56.500		

Nadaljevanje na naslednji strani.

Tabela 7a: Temeljni agregati nacionalnih računov

	v mio SIT, tekoče cene					v mio EUR	
	2003	2004	2005	2006		2007	2008
				Ocena	Napoved		
1 BRUTO DOMAČI PROIZVOD	5.813.540	6.271.795	6.620.145	7.055.200	7.586.400	31.657	33.793
2 Saldo primarnih dohodkov s tujino (a-b)	-46.845	-75.400	-61.078	-88.667	-99.625	-374	-463
a) primarni dohodki iz tujine	114.650	134.182	175.716	179.730	196.505	820	901
b) primarni dohodki v tujino	161.494	209.582	236.794	268.397	286.130	1.194	1.364
3 BRUTO NACIONALNI DOHODEK (3=1+2)	5.766.695	6.196.395	6.559.066	6.966.533	7.486.775	31.283	33.330
4 Saldo tekočih transferjev s tujino (c-d)	3.527	-14.815	-32.675	-30.674	-33.070	-138	-28
c) tekoči transferji iz tujine	113.887	132.971	153.354	184.523	206.570	862	1.070
d) tekoči transferji v tujino	110.360	147.786	186.029	215.197	239.640	1.000	1.098
5 BRUTO NACIONALNI RAZPOLOŽLJIVI DOHODEK (5=3+4)	5.770.222	6.181.580	6.526.391	6.935.859	7.463.704	31.145	33.302
6 Izdatki za končno potrošnjo (e+f)	4.381.447	4.666.049	4.931.809	5.226.119	5.556.432	23.187	24.622
e) zasebna potrošnja	3.242.319	3.438.530	3.636.387	3.855.644	4.099.739	17.108	18.143
f) državna potrošnja	1.139.128	1.227.519	1.295.422	1.370.475	1.456.693	6.079	6.479
7 BRUTO VARČEVANJE (7=5-6)	1.388.776	1.515.531	1.594.581	1.709.741	1.907.272	7.959	8.681
BRUTO INVESTICIJE	1.436.604	1.680.755	1.724.428	1.875.844	2.027.930	8.462	9.090
v tem:							
-investicije v osnovna sredstva	1.353.058	1.536.746	1.617.250	1.792.285	1.942.902	8.108	8.723
-spremembe zalog	83.547	144.009	107.178	83.559	85.029	355	368
9 Presežek na računu tekočih transakcij (9=7-8)	-47.829	-165.224	-129.846	-166.103	-120.658	-503	-410

Vir podatkov: SURS 1995-2005, BS, ocena in napoved UMAR.

Opomba: *Zaradi primerjave podatkov s preteklimi leti je napoved za leto 2007 in 2008 prikazana tudi v SIT po tečaju 1 EUR = 239,640 SIT.

Tabela 7b: Temeljni agregati nacionalnih računov

	struktura v %, tekoče cene									
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001			
1 BRUTO DOMAČI PROIZVOD	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
2 Saldo primarnih dohodkov s tujino (a-b)	0,9	0,8	0,4	0,3	0,4	0,1	0,3	0,1	0,3	0,3
a) primarni dohodki iz tujine	1,7	1,8	1,8	1,9	1,9	2,1	2,2	2,1	2,2	2,2
b) primarni dohodki v tujino	0,8	1,1	1,4	1,6	1,5	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
3 BRUTO NACIONALNI DOHODEK (3 =1+2)	100,9	100,8	100,4	100,3	100,4	100,1	100,3	100,1	100,3	100,3
4 Saldo tekočih transferjev s tujino (c-d)	0,5	0,4	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7	0,6	0,6	0,7
c) tekoči transferji iz tujine	1,4	1,4	1,5	1,6	1,6	1,9	2,1	1,9	2,1	2,1
d) tekoči transferji v tujino	0,9	1,0	0,9	1,0	1,1	1,3	1,4	1,3	1,4	1,4
5 BRUTO NACIONALNI RAZPOLOŽLJIVI DOHODEK (5=3+4)	101,4	101,2	101,0	100,9	100,9	100,7	100,9	100,7	100,9	100,9
6 Izdatki za končno potrošnjo (e+f)	78,9	78,2	76,9	76,4	76,7	76,7	76,6	76,7	76,6	76,6
e) zasebna potrošnja	59,8	59,3	58,1	57,6	58,0	57,4	56,6	57,4	56,6	56,6
f) državna potrošnja	19,1	19,0	18,8	18,7	18,8	19,3	20,0	19,3	20,0	20,0
7 BRUTO VARČEVANJE (7=5-6)	22,5	22,9	24,1	24,5	24,2	24,0	24,3	24,0	24,3	24,3
8 BRUTO INVESTICIJE	22,9	22,7	23,9	25,1	27,5	26,8	24,1	26,8	24,1	24,1
v tem:										
-investicije v osnovna sredstva	20,9	21,8	23,1	24,1	26,4	25,6	24,1	26,4	24,1	24,1
-spremembe zalog	2,0	0,9	0,8	1,0	1,1	1,2	0,0	1,1	0,0	0,0
9 Presežek na računu tekočih transakcij (9=7-8)	-0,4	0,2	0,3	-0,6	-3,3	-2,8	0,2	-3,3	-2,8	0,2

Nadaljevanje na naslednji strani.

Tabela 7b: Temeljni agregati nacionalnih računov

	2002	2003	2004	2005	2006		2007		2008	
					Ocena		Napoved		Napoved	
1 BRUTO DOMAČI PROIZVOD	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
2 Saldo primarnih dohodkov s tujino (a-b)	-0,6	-0,8	-1,2	-0,9	-1,3	-1,2	-1,2	-1,2	-1,4	-1,4
a) primarni dohodki iz tujine	2,0	2,0	2,1	2,7	2,5	2,6	2,6	2,6	2,7	2,7
b) primarni dohodki v tujino	2,6	2,8	3,3	3,6	3,8	3,8	3,8	3,8	4,0	4,0
3 BRUTO NACIONALNI DOHODEK (3=1+2)	99,4	99,2	98,8	99,1	98,7	98,8	98,8	98,8	98,6	98,6
4 Saldo tekočih transferjev s tujino (c-d)	0,3	0,1	-0,2	-0,5	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4	-0,1	-0,1
c) tekoči transferji iz tujine	2,2	2,0	2,1	2,3	2,6	2,7	2,7	2,7	3,2	3,2
d) tekoči transferji v tujino	1,9	1,9	2,4	2,8	3,1	3,1	3,1	3,2	3,2	3,2
5 BRUTO NACIONALNI RAZPOLOŽLJIVI DOHODEK (5=3+4)	99,7	99,3	98,6	98,6	98,3	98,4	98,4	98,4	98,5	98,5
6 Izdatki za končno potrošnjo (e+f)	75,3	75,4	74,4	74,5	74,1	73,2	73,2	73,2	72,9	72,9
e) zasebna potrošnja	55,5	55,8	54,8	54,9	54,6	54,0	54,0	54,0	53,7	53,7
f) državna potrošnja	19,7	19,6	19,6	19,6	19,4	19,2	19,2	19,2	19,2	19,2
7 BRUTO VARČEVANJE (7=5-6)	24,4	23,9	24,2	24,1	24,2	25,1	25,1	25,1	25,7	25,7
BRUTO INVESTICIJE	23,4	24,7	26,8	26,0	26,6	26,7	26,7	26,7	26,9	26,9
v tem:										
-investicije v osnovna sredstva	22,6	23,3	24,5	24,4	25,4	25,6	25,6	25,6	25,8	25,8
-spremembe zalog	0,7	1,4	2,3	1,6	1,2	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1
9 Presežek na računu tekočih transakcij (9=7-8)	1,1	-0,8	-2,6	-2,0	-2,4	-1,6	-1,6	-1,6	-1,2	-1,2

Vir podatkov: SURS 1995-2005, BS, ocena in napoved UMAR.

Tabela 8: **Plačilna bilanca**

v mio EUR

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
I. TEKOČI RAČUN	32	43	-108	-664	-583	38	247
1. BLAGO	-671	-684	-708	-1.164	-1.227	-684	-265
1.1. Izvoz blaga	6.671	7.438	8.088	8.103	9.574	10.454	11.082
1.2. Uvoz blaga	7.342	8.122	8.796	9.267	10.801	11.139	11.347
2. STORITVE	511	561	447	330	489	536	620
2.1. Izvoz storitev	1.704	1.810	1.804	1.763	2.052	2.178	2.440
- Transport	384	412	481	490	534	559	635
- Potovanja	989	1.048	971	900	1.045	1.105	1.143
- Ostalo	331	350	352	373	473	514	662
2.2. Uvoz storitev	1.193	1.249	1.357	1.434	1.562	1.642	1.820
- Transport	327	327	366	357	385	356	385
- Potovanja	481	463	501	512	556	601	635
- Ostalo	385	459	490	565	621	685	800
1.+2. BLAGO IN STORITVE	-160	-123	-261	-835	-738	-149	355
Izvoz blaga in storitev	8.375	9.248	9.893	9.867	11.626	12.632	13.521
Uvoz blaga in storitev	8.534	9.372	10.154	10.701	12.364	12.781	13.166
3. DOHODKI	122	66	49	58	29	43	-168
3.1. Prejemki	330	346	368	400	471	511	490
- Od dela	187	182	183	194	204	197	207
- Od kapitala	143	165	184	206	268	314	282
3.2. Izdatki	208	281	319	342	442	468	657
- Od dela	19	23	24	23	29	30	47
- Od kapitala	189	257	294	319	413	438	610
4. TEKOČI TRANSFERJI	70	101	104	112	125	144	60
4.1. Prejemki	200	230	266	316	371	436	500
4.2. Izdatki	130	129	162	203	245	293	439
II. KAPITALSKI IN FINANČNI RAČUN	-34	-111	53	625	542	-148	3
A. KAPITALSKI RAČUN	-1	1	-1	-1	4	-4	-164
1. Kapitalski transferji	1	2	0	0	1	1	-163
2. Patenti in licence	-2	-1	-1	-1	3	-5	-1
B. FINANČNI RAČUN	-32	-112	54	625	538	-144	167
1. Neposredne naložbe	133	267	199	55	77	251	1.556
- Domače v tujini	-6	-28	5	-45	-72	-161	-166
- Tuje v Sloveniji	138	295	194	99	149	412	1.722
2. Naložbe v vrednostne papirje	508	212	82	324	185	80	-69
3. Finančni derivativi	0	0	0	0	0	0	0
4. Ostale naložbe	-209	549	-81	159	462	964	565
4.1. Terjatve	-344	230	-405	-540	-576	248	-538
4.2. Obveznosti	134	319	324	699	1.038	716	1.104
5. Mednarodne denarne rezerve (BS)	-463	-1.141	-146	88	-187	-1.439	-1.885
III. STATISTIČNA NAPAKA	2	68	55	40	41	110	-250

Nadaljevanje na naslednji strani

Tabela 8: **Plačilna bilanca**

	v mio EUR					
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
				Ocena	Napoved	
I. TEKOČI RAČUN	-196	-720	-547	-693	-503	-410
1. BLAGO	-543	-1.009	-1.026	-1.113	-985	-950
1.1. Izvoz blaga	11.417	12.933	14.599	16.922	18.855	20.738
1.2. Uvoz blaga	11.960	13.942	15.625	18.035	19.840	21.688
2. STORITVE	540	688	856	918	994	1.031
2.1. Izvoz storitev	2.465	2.783	3.210	3.541	3.877	4.211
- Transport	680	809	923	1.054	1.177	1.309
- Potovanja	1.186	1.312	1.448	1.533	1.667	1.808
- Ostalo	599	662	839	954	1.032	1.094
2.2. Uvoz storitev	1.925	2.095	2.354	2.624	2.883	3.180
- Transport	420	485	525	594	657	724
- Potovanja	664	703	770	826	878	933
- Ostalo	841	906	1.060	1.203	1.348	1.522
1.+2. BLAGO IN STORITVE	-3	-322	-170	-195	9	81
Izvoz blaga in storitev	13.882	15.715	17.809	20.463	22.732	24.949
Uvoz blaga in storitev	13.885	16.037	17.979	20.658	22.723	24.868
3. DOHODKI	-219	-322	-283	-370	-374	-463
3.1. Prejemki	510	530	641	750	820	901
- Od dela	192	201	205	201	225	230
- Od kapitala	318	329	436	549	595	671
3.2. Izdatki	728	852	924	1.120	1.194	1.364
- Od dela	57	63	73	65	75	85
- Od kapitala	671	789	851	1.055	1.119	1.279
4. TEKOČI TRANSFERJI	26	-76	-94	-128	-138	-28
4.1. Prejemki	474	561	708	770	862	1.070
4.2. Izdatki	449	638	802	898	1.000	1.098
II. KAPITALSKI IN FINANČNI RAČUN	46	698	404	-	-	-
A. KAPITALSKI RAČUN	-165	-96	-114	-	-	-
1. Kapitalski transferji	-164	-96	-109	-	-	-
2. Patenti in licence	-2	0	-5	-	-	-
B. FINANČNI RAČUN	211	794	518	-	-	-
1. Neposredne naložbe	-151	224	-58	-	-	-
- Domače v tujini	-421	-441	-503	-	-	-
- Tuje v Sloveniji	270	665	445	-	-	-
2. Naložbe v vrednostne papirje	-223	-637	-1.618	-	-	-
3. Finančni derivativi	0	6	-10	-	-	-
4. Ostale naložbe	849	945	2.393	-	-	-
4.1. Terjatve	-730	-1.308	-1.531	-	-	-
4.2. Obveznosti	1.579	2.252	3.924	-	-	-
5. Mednarodne denarne rezerve (BS)	-264	256	-189	-	-	-
III. STATISTIČNA NAPAKA	150	22	144	-	-	-

Vir podatkov: SURS, BS, ocena in napovedi UMAR.

Opomba: Izvoz in uvoz blaga sta prikazana na osnovi paritete F.O.B. in prilagoditev zaobjema.

Tabela 9: Izvoz in uvoz blaga in storitev

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
ABSOLUTNI PODATKI V mio EUR							
1. Izvoz blaga	6.671	7.438	8.088	8.103	9.574	10.454	11.082
Proizvodi za investicije	803	942	1.045	1.023	1.230	1.432	1.559
Proizvodi za vmesno porabo	3.007	3.386	3.672	3.807	4.684	5.091	5.302
Proizvodi za široko porabo	2.861	3.110	3.372	3.273	3.661	3.931	4.221
2. Izvoz storitev	1.704	1.810	1.804	1.763	2.052	2.178	2.440
3. IZVOZ SKUPAJ	8.375	9.248	9.893	9.867	11.626	12.632	13.522
4. Uvoz blaga	7.342	8.122	8.796	9.267	10.801	11.139	11.347
Proizvodi za investicije	1.184	1.310	1.570	1.788	1.948	1.973	2.031
Proizvodi za vmesno porabo	4.207	4.735	5.025	5.100	6.443	6.579	6.682
Proizvodi za široko porabo	1.951	2.078	2.202	2.379	2.410	2.587	2.633
5. Uvoz storitev	1.193	1.249	1.357	1.434	1.562	1.642	1.820
6. UVOZ SKUPAJ	8.534	9.372	10.154	10.701	12.364	12.781	13.167
7. SALDO blaga in storitev	-160	-123	-261	-835	-738	-149	355
Storitve	511	561	447	330	489	536	620
Blago	-671	-684	-708	-1.164	-1.227	-684	-265
8. Pokritje uvoza blaga z izvozom v %	91	92	92	87	89	94	98
NOMINALNE STOPNJE RASTI V %							
1. Izvoz blaga	-	11,5	8,7	0,2	18,2	9,2	6,0
Proizvodi za investicije	-	17,3	10,9	-2,0	20,2	16,4	8,9
Proizvodi za vmesno porabo	-	12,6	8,4	3,7	23,0	8,7	4,1
Proizvodi za široko porabo	-	8,7	8,4	-2,9	11,9	7,4	7,4
2. Izvoz storitev	-	6,2	-0,3	-2,3	16,3	6,1	12,0
3. IZVOZ SKUPAJ	-	10,4	7,0	-0,3	17,8	8,7	7,0
4. Uvoz blaga	-	10,6	8,3	5,4	16,6	3,1	1,9
Proizvodi za investicije	-	10,6	19,9	13,9	8,9	1,3	3,0
Proizvodi za vmesno porabo	-	12,5	6,1	1,5	26,3	2,1	1,6
Proizvodi za široko porabo	-	6,5	6,0	8,0	1,3	7,3	1,8
5. Uvoz storitev	-	4,7	8,7	5,6	9,0	5,1	10,8
6. UVOZ SKUPAJ	-	9,8	8,3	5,4	15,5	3,4	3,0

Nadaljevanje na naslednji strani

Tabela 9: Izvoz in uvoz blaga in storitev

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
				Ocena	Napoved	
ABSOLUTNI PODATKI V mio EUR						
1. Izvoz blaga	11.417	12.933	14.599	16.922	18.855	20.738
Proizvodi za investicije	1.653	1.895	2.086	2.454	2.772	3.069
Proizvodi za vmesno porabo	5.527	6.416	7.088	8.241	9.201	10.141
Proizvodi za široko porabo	4.237	4.622	5.424	6.227	6.882	7.528
2. Izvoz storitev	2.465	2.782	3.210	3.541	3.877	4.211
3. IZVOZ SKUPAJ	13.882	15.715	17.809	20.463	22.732	24.949
4. Uvoz blaga	11.960	13.942	15.625	18.035	19.840	21.688
Proizvodi za investicije	2.269	2.459	2.594	2.995	3.249	3.467
Proizvodi za vmesno porabo	6.917	8.230	9.426	11.081	12.375	13.760
Proizvodi za široko porabo	2.774	3.253	3.605	3.958	4.217	4.461
5. Uvoz storitev	1.924	2.096	2.354	2.624	2.883	3.180
6. UVOZ SKUPAJ	13.884	16.038	17.979	20.658	22.723	24.868
7. SALDO blaga in storitev	-2	-323	-170	-195	9	81
Storitve	541	686	856	918	994	1.031
Blago	-543	-1.009	-1.026	-1.113	-985	-950
8. Pokritje uvoza blaga z izvozom v %	95	93	93	94	95	96
NOMINALNE STOPNJE RASTI V %						
1. Izvoz blaga	3,0	13,3	12,9	15,9	11,4	10,0
Proizvodi za investicije	6,1	14,6	10,1	17,6	13,0	10,7
Proizvodi za vmesno porabo	4,2	16,1	10,5	16,3	11,7	10,2
Proizvodi za široko porabo	0,4	9,1	17,4	14,8	10,5	9,4
2. Izvoz storitev	1,0	12,9	15,4	10,3	9,5	8,6
3. IZVOZ SKUPAJ	2,7	13,2	13,3	14,9	11,1	9,8
4. Uvoz blaga	5,4	16,6	12,1	15,4	10,0	9,3
Proizvodi za investicije	11,7	8,4	5,5	15,4	8,5	6,7
Proizvodi za vmesno porabo	3,5	19,0	14,5	17,6	11,7	11,2
Proizvodi za široko porabo	5,3	17,3	10,8	9,8	6,5	5,8
5. Uvoz storitev	5,7	8,9	12,3	11,5	9,9	10,3
6. UVOZ SKUPAJ	5,4	15,5	12,1	14,9	10,0	9,4

Vir podatkov: SURS, BS, ocena in napovedi UMAR.

Opomba: Izvoz in uvoz blaga sta prikazana na osnovi paritete F.O.B. in prilagoditev zaobjema.

Tabela 10a: Regionalna usmerjenost blagovne menjave s tujino

		IZVOZ (f.o.b.) v mio EUR										
		1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	
	SKUPAJ	6.637	7.405	8.053	8.031	9.492	10.347	10.962	11.285	12.783	14.397	
	RAZVITE DRŽAVE	4.665	5.125	5.738	5.820	6.706	7.046	7.249	7.437	9.410	10.681	
	DRŽAVE EVROPSKE UNIJE	4.286	4.703	5.271	5.303	6.056	6.432	6.509	6.595	8.505	9.770	
	Nemčija	2.032	2.174	2.289	2.466	2.575	2.715	2.714	2.610	2.760	2.863	
	Italija	881	1.103	1.113	1.103	1.290	1.290	1.323	1.478	1.664	1.818	
	Francija	478	409	665	460	672	703	734	638	822	1.185	
	Velika Britanija	129	133	143	160	203	290	268	252	289	358	
	Nizozemska	100	109	127	135	164	172	183	197	190	207	
	Belgija	61	75	140	125	106	112	97	93	141	159	
	Španija	35	47	61	71	91	100	116	164	195	258	
	Danska	38	48	67	75	89	97	97	102	127	146	
	Grčija	18	21	20	23	26	33	36	39	63	59	
	Irska	3	5	4	8	15	15	14	17	20	21	
	Portugalska	10	12	11	11	17	17	22	20	24	50	
	Luksemburg	2	1	3	9	4	3	8	26	35	47	
	Avstrija	440	501	553	584	714	773	774	827	955	1.160	
	Finska	16	16	17	16	24	30	27	26	29	40	
	Švedska	43	49	58	57	66	82	97	105	124	155	
	Ciper	-	-	-	-	-	-	-	-	4	5	
	Malta	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	
	Estonija	-	-	-	-	-	-	-	-	8	12	
	Latvija	-	-	-	-	-	-	-	-	15	12	
	Litva	-	-	-	-	-	-	-	-	29	31	
	Česka	-	-	-	-	-	-	-	-	245	320	
	Madžarska	-	-	-	-	-	-	-	-	249	284	
	Pojlska	-	-	-	-	-	-	-	-	344	364	
	Slovaška	-	-	-	-	-	-	-	-	174	213	
	DRŽAVE EFTA	66	76	87	106	136	134	207	176	166	219	

Nadaljevanje na naslednji strani

Tabela 10a: Regionalna usmerjenost blagovne menjave s tujino

	IZVOZ (f.o.b.) v mio EUR										
	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	
Švica	54	62	69	84	111	108	180	150	139	188	
Novoska	10	12	14	17	19	19	22	22	21	27	
Lichtenstein	2	2	3	3	5	6	4	3	3	2	
Islanija	0	0	1	2	1	1	1	1	3	2	
DRŽAVE NEEVROPSKE ČLANICE OECD	272	301	340	364	440	400	447	586	634	561	
v tem:											
Združene države Amerike	196	215	225	243	293	273	297	410	400	294	
Ostale države	76	86	115	121	147	128	150	176	234	267	
OSTALE RAZVITE DRŽAVE	42	44	40	47	74	80	85	80	105	131	
DRŽAVE V RAZVOJU	1.967	2.277	2.310	2.207	2.784	3.301	3.713	3.848	3.373	3.716	
DRŽAVE NEKDANJE JUGOSLAVIJE	1.106	1.229	1.244	1.220	1.486	1.750	1.952	1.967	2.251	2.476	
Hrvaška	683	742	727	631	750	894	955	1.007	1.167	1.304	
Makedonija	136	132	142	167	171	147	159	143	139	134	
Bosna in Hercegovina	210	255	283	342	408	445	492	471	491	515	
Srbija in Črna gora	77	100	92	80	157	264	347	346	455	523	
DRŽAVE NEKDANJE SOVJETSE ZVEZE	312	384	297	201	309	460	509	550	604	686	
v tem: Ruska federacija	238	290	212	122	210	315	320	347	420	467	
DRŽAVE CEF TA	385	458	540	585	752	828	954	1.044	194	232	
Češka	117	130	133	149	165	188	201	205	-	-	
Slovaška	46	50	65	58	76	93	132	162	-	-	
Madžarska	84	107	126	136	183	175	196	223	-	-	
Pojlska	113	138	161	179	245	271	305	311	-	-	
Romunija	18	22	38	39	53	65	79	91	115	146	
Bolgarija	7	11	17	24	30	36	42	52	79	86	
Druge evropske države v razvoju	10	7	6	6	8	12	13	13	16	18	
DRUGE DRŽAVE V RAZVOJU	154	199	223	195	229	250	285	273	308	303	
NERAZVRŠČENO	5	3	5	4	2	0	0	0	0	0	

Nadaljevanje na naslednji strani

Tabela 10a: Regionalna usmerjenost blagovne menjave s tujino

		UVOZ (c.i.f.) v mio EUR										
	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005		
SKUPAJ	7.536	8.287	8.999	9.478	10.984	11.344	11.574	12.239	14.143	15.805		
RAZVITE DRŽAVE	5.860	6.375	7.205	7.560	8.595	8.753	8.947	9.368	12.422	13.677		
DRŽAVE EVROPSKE UNIJE	5.089	5.586	6.242	6.527	7.444	7.675	7.870	8.233	11.647	12.789		
Nemčija	1.635	1.713	1.860	1.945	2.082	2.178	2.216	2.359	2.872	3.163		
Italija	1.274	1.380	1.510	1.586	1.917	2.004	2.070	2.240	2.673	3.014		
Francija	741	867	1.117	1.033	1.128	1.205	1.190	1.230	1.166	1.157		
Velika Britanija	167	213	208	290	337	292	278	256	243	236		
Nizozemska	156	177	200	196	230	219	240	257	508	572		
Belgija	116	132	138	140	159	176	170	170	268	336		
Španija	136	176	207	219	286	295	356	249	385	490		
Danska	33	41	49	50	57	63	67	67	71	71		
Grčija	10	13	17	23	24	36	51	38	40	43		
Irska	23	23	31	36	41	42	39	49	31	35		
Portugaliska	4	10	12	10	13	17	19	22	26	40		
Luksemburg	6	9	15	17	21	25	29	32	38	57		
Avstrija	668	698	713	757	906	944	956	1.052	1.864	1.953		
Finska	31	37	38	50	63	62	72	75	43	48		
Švedska	89	97	127	175	180	115	116	137	146	126		
Ciper	-	-	-	-	-	-	-	-	13	9		
Malta	-	-	-	-	-	-	-	-	3	0		
Estonija	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1		
Latvija	-	-	-	-	-	-	-	-	6	2		
Litva	-	-	-	-	-	-	-	-	3	4		
Česka	-	-	-	-	-	-	-	-	345	380		
Madžarska	-	-	-	-	-	-	-	-	540	603		
Poljska	-	-	-	-	-	-	-	-	189	239		
Slovaška	-	-	-	-	-	-	-	-	173	211		
DRŽAVE EFTA	199	171	185	226	230	192	202	221	240	219		

Nadaljevanje na naslednji strani

Tabela 10a: Regionalna usmerjenost blagovne menjave s tujino

	UVOZ (c.i.f.) v mio EUR									
	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Švica	143	143	153	204	175	170	186	200	229	205
Norveška	54	26	31	21	53	20	15	20	9	12
Lichtenstein	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2
Islandija	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0
DRŽAVE NEEVROPSKE ČLANICE OECD	467	482	657	673	738	732	715	761	452	550
v tem:										
Združene države Amerike	260	254	263	275	325	333	333	294	166	145
Ostale države	207	228	394	398	413	399	382	467	287	405
OSTALE RAZVITE DRŽAVE	105	136	121	134	183	154	160	154	83	119
DRŽAVE V RAZVOJU	1.675	1.911	1.794	1.917	2.388	2.591	2.627	2.870	1.721	2.129
DRŽAVE NEKDANJE JUGOSLAVIJE	567	525	528	539	648	604	575	613	805	1.034
Hrvaška	472	412	385	418	487	451	419	445	514	609
Makedonija	57	50	42	35	53	30	26	22	26	29
Bosna in Hercegovina	12	26	41	52	63	70	69	78	152	208
Srbija in Črna gora	26	37	60	34	45	53	61	68	113	188
DRŽAVE NEKDANJE SOVJETSKE ZVEZE	189	250	194	189	286	361	342	381	359	390
v tem: Ruska federacija	166	220	160	150	251	315	269	311	300	334
DRŽAVE CEFTA	518	638	692	801	997	1.081	1.094	1.121	109	171
Češka	189	207	236	264	273	278	288	308	-	-
Slovaška	74	92	80	86	144	160	162	163	-	-
Madžarska	191	259	217	252	320	352	341	352	-	-
Poljska	39	52	69	104	150	161	168	189	-	-
Romunija	19	15	43	43	61	95	98	70	86	126
Bolgarija	6	13	47	52	49	35	36	38	24	45
Druge evropske države v razvoju	14	2	2	2	2	6	2	3	1	2
DRUGE DRŽAVE V RAZVOJU	387	496	378	386	455	539	614	752	446	532
NERAZVRŠČENO	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0

Vir podatkov: SURS.

Opomba: Izvoz po državi namena; uvoz po državi porekla (extrastat) in uvoz po državi odpreme (intrastat).

Tabela 10b: Regionalna usmerjenost blagovne menjave s tujino

		IZVOZ (f.o.b.) struktura v %											
		1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005		
	SKUPAJ	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	RAZVITE DRŽAVE	70,3	69,2	71,3	72,5	70,7	68,1	66,1	65,9	73,6	74,2	73,6	74,2
	DRŽAVE EVROPSKE UNIJE	64,6	63,5	65,5	66,0	63,8	62,2	59,4	58,4	66,5	67,9	66,5	67,9
	Nemčija	30,6	29,4	28,4	30,7	27,1	26,2	24,8	23,1	21,6	19,9	21,6	19,9
	Italija	13,3	14,9	13,8	13,7	13,6	12,5	12,1	13,1	13,0	12,6	13,0	12,6
	Francija	7,2	5,5	8,3	5,7	7,1	6,8	6,7	5,7	6,4	8,2	6,4	8,2
	Velika Britanija	1,9	1,8	1,8	2,0	2,1	2,8	2,4	2,2	2,3	2,5	2,3	2,5
	Nizozemska	1,5	1,5	1,6	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,5	1,4	1,5	1,4
	Belgija	0,9	1,0	1,7	1,6	1,1	1,1	0,9	0,8	1,1	1,1	0,8	1,1
	Španija	0,5	0,6	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,5	1,5	1,8	1,5	1,8
	Danska	0,6	0,6	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0
	Grčija	0,3	0,3	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,5	0,4	0,5	0,4
	Irska	0,0	0,1	0,0	0,1	0,2	0,1	0,1	0,2	0,2	0,1	0,2	0,1
	Portugalska	0,2	0,2	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,2	0,3
	Luksemburg	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3
	Avstrija	6,6	6,8	6,9	7,3	7,5	7,5	7,1	7,3	7,5	8,1	7,5	8,1
	Finska	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,3	0,2	0,3
	Švedska	0,6	0,7	0,7	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,1	1,0	1,1
	Ciper	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0	0,0	0,0
	Malta	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0	0,0	0,0
	Estonija	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,1	0,1	0,1
	Latvija	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,1	0,1	0,1
	Litva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,2	0,2	0,2
	Češka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,9	1,9	2,2
	Madžarska	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,0	2,0	2,0
	Pojlska	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,7	2,7	2,5
	Slovaška	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,4	1,4	1,5
	DRŽAVE EFTA	1,0	1,0	1,1	1,3	1,4	1,3	1,9	1,6	1,3	1,5	1,6	1,5

Nadaljevanje na naslednji strani

Tabela 10b: Regionalna usmerjenost blagovne menjave s tujino

	IZVOZ (f.o.b.) struktura v %										
	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	
Švica	0,8	0,8	0,9	1,0	1,2	1,0	1,6	1,3	1,1	1,3	
Novoska	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	
Lichtenstein	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	
Islandija	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
DRŽAVE NEEVROPSKE ČLANICE OECD	4,1	4,1	4,2	4,5	4,6	3,9	4,1	5,2	5,0	3,9	
v tem:											
Združene države Amerike	3,0	2,9	2,8	3,0	3,1	2,6	2,7	3,6	3,1	2,0	
Ostale države	1,1	1,2	1,4	1,5	1,5	1,2	1,4	1,6	1,8	1,9	
OSTALE RAZVITE DRŽAVE	0,6	0,6	0,5	0,6	0,8	0,8	0,8	0,7	0,8	0,9	
DRŽAVE V RAZVOJU	29,6	30,7	28,7	27,5	29,3	31,9	33,9	34,1	26,4	25,8	
DRŽAVE NEKDANJE JUGOSLAVIJE	16,7	16,6	15,4	15,2	15,7	16,9	17,8	17,4	17,6	17,2	
Hrvaška	10,3	10,0	9,0	7,9	7,9	8,6	8,7	8,9	9,1	9,1	
Makedonija	2,0	1,8	1,8	2,1	1,8	1,4	1,4	1,3	1,1	0,9	
Bosna in Hercegovina	3,2	3,4	3,5	4,3	4,3	4,3	4,5	4,2	3,8	3,6	
Srbija in Črna gora	1,2	1,4	1,1	1,0	1,7	2,5	3,2	3,1	3,6	3,6	
DRŽAVE NEKDANJE SOVJETSE ZVEZE	4,7	5,2	3,7	2,5	3,3	4,5	4,6	4,9	4,7	4,8	
v tem: Ruska federacija	3,6	3,9	2,6	1,5	2,2	3,0	2,9	3,1	3,3	3,2	
DRŽAVE CEF TA	5,8	6,2	6,7	7,3	7,9	8,0	8,7	9,3	1,5	1,6	
Češka	1,8	1,8	1,7	1,9	1,7	1,8	1,8	1,8	-	-	
Slovaška	0,7	0,7	0,8	0,7	0,8	0,9	1,2	1,4	-	-	
Madžarska	1,3	1,4	1,6	1,7	1,9	1,7	2,0	2,0	-	-	
Polska	1,7	1,9	2,0	2,2	2,6	2,6	2,8	2,8	-	-	
Romunija	0,3	0,3	0,5	0,5	0,6	0,6	0,7	0,8	0,9	1,0	
Bolgarija	0,1	0,1	0,2	0,3	0,3	0,4	0,4	0,5	0,6	0,6	
Druge evropske države v razvoju	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	
DRUGE DRŽAVE V RAZVOJU	2,3	2,7	2,8	2,4	2,4	2,4	2,6	2,4	2,4	2,1	
NERAZVRŠČENO	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	

Nadaljevanje na naslednji strani

Tabela 10b: Regionalna usmerjenost blagovne menjave s tujino

	UVOZ (c.i.f.) struktura v %										
	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	
SKUPAJ	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
RAZVITE DRŽAVE	77,8	76,9	80,1	79,8	78,2	77,2	77,3	76,5	87,8	86,5	
DRŽAVE EVROPSKE UNIJE	67,5	67,4	69,4	68,9	67,8	67,6	68,0	67,3	82,3	80,9	
Nemčija	21,7	20,7	20,7	20,5	19,0	19,2	19,1	19,3	20,3	20,0	
Italija	16,9	16,7	16,8	16,7	17,5	17,7	17,9	18,3	18,9	19,1	
Francija	9,8	10,5	12,4	10,9	10,3	10,6	10,3	10,1	8,2	7,3	
Velika Britanija	2,2	2,6	2,3	3,1	3,1	2,6	2,4	2,1	1,7	1,5	
Nizozemska	2,1	2,1	2,2	2,1	2,1	1,9	2,1	2,1	3,6	3,6	
Belgija	1,5	1,6	1,5	1,5	1,4	1,6	1,5	1,4	1,9	2,1	
Španija	1,8	2,1	2,3	2,3	2,6	2,6	3,1	2,0	2,7	3,1	
Danska	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5	
Grčija	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,4	0,3	0,3	0,3	
Irska	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,3	0,4	0,2	0,2	
Portugalska	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,3	
Luksemburg	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,4	
Avstrija	8,9	8,4	7,9	8,0	8,2	8,3	8,3	8,6	13,2	12,4	
Finska	0,4	0,4	0,4	0,5	0,6	0,5	0,6	0,6	0,3	0,3	
Švedska	1,2	1,2	1,4	1,8	1,6	1,0	1,0	1,1	1,0	0,8	
Ciper	-	-	-	-	-	-	-	-	0,1	0,1	
Malta	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0	0,0	
Estonija	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0	0,0	
Latvija	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0	0,0	
Litva	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0	0,0	
Češka	-	-	-	-	-	-	-	-	2,4	2,4	
Madžarska	-	-	-	-	-	-	-	-	3,8	3,8	
Pojlska	-	-	-	-	-	-	-	-	1,3	1,5	
Slovaška	-	-	-	-	-	-	-	-	1,2	1,3	
DRŽAVE EFTA	2,6	2,1	2,1	2,4	2,1	1,7	1,7	1,8	1,7	1,4	

Nadaljevanje na naslednji strani

Tabela 10b: Regionalna usmerjenost blagovne menjave s tujino

	UVOZ (c.i.f.) struktura v %									
	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Švica	1,9	1,7	1,7	2,2	1,6	1,5	1,6	1,6	1,6	1,3
Norveška	0,7	0,3	0,3	0,2	0,5	0,2	0,1	0,2	0,1	0,1
Liechtenstein	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Islandija	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
DRŽAVE NEEVROPSKE ČLANICE OECD	6,2	5,8	7,3	7,1	6,7	6,5	6,2	6,2	3,2	3,5
v tem:										
Združene države Amerike	3,5	3,1	2,9	2,9	3,0	2,9	2,9	2,9	2,4	0,9
Ostale države	2,7	2,8	4,4	4,2	3,8	3,5	3,3	3,8	2,0	2,6
OSTALE RAZVITE DRŽAVE	1,4	1,6	1,3	1,4	1,7	1,4	1,4	1,3	0,6	0,8
DRŽAVE V RAZVOJU	22,2	23,1	19,9	20,2	21,7	22,8	22,7	23,5	12,2	13,5
DRŽAVE NEKDANJE JUGOSLAVIJE	7,5	6,3	5,9	5,7	5,9	5,3	5,0	5,0	5,7	6,5
Hrvaška	6,3	5,0	4,3	4,4	4,4	4,0	3,6	3,6	3,6	3,9
Makedonija	0,8	0,6	0,5	0,4	0,5	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2
Bosna in Hercegovina	0,2	0,3	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	1,1	1,3
Srbija in Črna gora	0,3	0,4	0,7	0,4	0,4	0,5	0,5	0,6	0,8	1,2
DRŽAVE NEKDANJE SOVJETSKE ZVEZE	2,5	3,0	2,2	2,0	2,6	3,2	3,0	3,1	2,5	2,5
v tem: Ruska federacija	2,2	2,7	1,8	1,6	2,3	2,8	2,3	2,5	2,1	2,1
DRŽAVE CEFTA	6,9	7,7	7,7	8,5	9,1	9,5	9,5	9,2	0,8	1,1
Češka	2,5	2,5	2,6	2,8	2,5	2,5	2,5	2,5	-	-
Slovaška	1,0	1,1	0,9	0,9	1,3	1,4	1,4	1,3	-	-
Madžarska	2,5	3,1	2,4	2,7	2,9	3,1	2,9	2,9	-	-
Poljska	0,5	0,6	0,8	1,1	1,4	1,4	1,5	1,5	-	-
Romunija	0,3	0,2	0,5	0,5	0,6	0,8	0,8	0,6	0,6	0,8
Bolgarija	0,1	0,2	0,5	0,5	0,4	0,3	0,3	0,3	0,2	0,3
Druge evropske države v razvoju	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
DRUGE DRŽAVE V RAZVOJU	5,1	6,0	4,2	4,1	4,1	4,8	5,3	6,1	3,2	3,4
NERAZVRŠČENO	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vir podatkov: SURS.

Opomba: Izvoz po državi namena; uvoz po državi porekla (extrastat) in uvoz po državi odpreme (intrastat).

Tabela 11a: Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS - IMF

		v mio SIT, tekoče cene								
BILANCA PRIHODKOV		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	
I.	S K U P A J P R I H O D K I	1.000.873	1.135.799	1.270.079	1.450.626	1.648.043	1.793.528	2.048.224	2.176.399	
	DAVČNI PRIHODKI	959.015	1.076.270	1.203.590	1.355.476	1.557.456	1.666.398	1.878.782	2.002.134	
	DAVKI NA DOHODEK IN DOBIČEK	160.370	196.930	227.624	252.936	273.818	311.429	357.877	395.045	
	Dohodnina	147.429	174.639	194.062	213.342	231.641	259.634	289.102	319.822	
	Davek od dobička pravnih oseb	12.941	22.291	33.562	39.593	42.177	51.795	68.775	75.223	
	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST	405.687	420.168	448.121	501.121	554.397	619.265	701.347	774.355	
	DAVKI NA PLAČILNO LISTO IN DELOVNO SILO	3.829	18.259	37.491	45.905	55.416	68.071	83.369	93.897	
	Davek na izplačane plače	809	14.943	33.994	42.058	51.454	63.849	79.031	88.994	
	Posebni davek na določene prejemke	3.020	3.316	3.497	3.847	3.962	4.222	4.338	4.903	
	DAVKI NA PREMÖŽENJE	12.343	14.628	19.589	27.722	26.597	26.513	32.965	34.428	
	DOMAČI DAVKI NA BLAGO IN STORITVE	298.159	349.451	412.094	479.713	601.470	602.895	673.380	672.703	
	DAVKI NA MEDNARODNO TRGOVINO IN TRANSAKCIJE	78.176	76.593	58.463	47.291	45.657	38.089	29.607	31.341	
	DRUGI DAVKI	451	242	208	787	101	136	237	365	
	NEDAVČNI PRIHODKI	39.564	56.851	60.924	88.230	79.825	110.035	148.455	144.877	
	KAPITALSKI PRIHODKI	1.824	1.738	3.805	4.471	6.430	9.674	10.199	15.165	
	DONACIJE	470	940	1.760	2.449	4.332	7.421	10.788	14.223	
	SREDSTVA PREJETA IZ PRORAČUNA EU	-	-	-	-	-	-	-	-	

Nadaljevanje na naslednji strani

Tabela 11a: Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS - IMF

BILANCA PRIHODKOV	v mio SIT, tekoče cene					v mio EUR		
	2003	2004	2005	2006	2007 *	2008 *	Napoved	
	2.477.425	2.683.056	2.869.949	3.085.781	3.277.995	3.443.240		
I. S K U P A J P R I H O D K I	2.291.070	2.446.900	2.608.231	2.812.944	2.945.185	3.099.598	12.290	12.934
DAVČNI PRIHODKI								
DAVKI NA DOHODEK IN DOBIČEK	460.520	506.878	537.261	660.363	672.096	707.633	2.805	2.953
Dohodnina	353.126	382.523	394.860	431.743	425.796	477.613	1.777	1.993
Davek od dobička pravnih oseb	107.394	124.355	142.401	228.620	246.300	230.020	1.028	960
PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST	839.216	899.400	955.611	1.012.199	1.068.253	1.132.943	4.458	4.728
DAVKI NA PLAČILNO LISTO IN DELOVNO SILO	107.424	117.676	126.097	111.479	95.123	54.879	397	229
Davek na izplačane plače	102.968	113.189	121.219	105.893	89.224	48.626	372	203
Posebni davek na določene prejemke	4.456	4.487	4.878	5.586	5.899	6.253	25	26
DAVKI NA PREMOŽENJE	34.419	39.513	40.834	42.632	44.650	45.978	186	192
DOMAČI DAVKI NA BLAGO IN STORITVE	814.577	856.610	938.118	974.420	1.045.349	1.139.232	4.362	4.754
DAVKI NA MEDNARODNO TRGOVINO IN TRANSAKCIJE	34.653	19.339	9.360	11.001	12.046	13.251	50	55
DRUGI DAVKI	261	7.484	950	850	7.668	5.682	32	24
NEDAVČNI PRIHODKI	157.114	169.690	159.895	153.867	174.012	180.495	726	753
KAPITALSKI PRIHODKI	15.857	20.751	27.181	27.346	17.921	15.828	75	66
DONACIJE	13.384	1.877	2.173	1.380	1.375	1.404	6	6
SREDSTVA PREJETA IZ PRORAČUNA EU	-	43.838	72.469	90.244	139.502	145.915	582	609

Vir podatkov: Ministrstvo za finance, Bilten javnih financ, za obdobje 2006 do 2008 Globalna bilanca javnega financiranja v RS ob predlogu sprememb proračuna RS za leto 2007 in predlogu proračuna RS za leto 2008 (oktober 2006), SURS, preračuni UMAR.

Opomba: *Zaradi primerjave podatkov s preteklimi leti je napoved za leti 2007 in 2008 prikazana tudi v SIT po tečaju 1 EUR = 239,640 SIT.

Tabela 11b: Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS - IMF

BILANCA PRIHODKOV	delež v primerjavi z BDP v %						
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
I. SKUPAJ PRIHODKI	41,6	41,0	40,3	41,5	42,0	41,7	42,7
DAVČNI PRIHODKI	39,9	38,8	38,2	38,8	39,7	38,8	39,1
DAVKI NA DOHODEK IN DOBIČEK	6,7	7,1	7,2	7,2	7,0	7,2	7,5
Dohodnina	6,1	6,3	6,2	6,1	5,9	6,0	6,0
Davek od dobička pravnih oseb	0,5	0,8	1,1	1,1	1,1	1,2	1,4
PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST	16,9	15,2	14,2	14,3	14,1	14,4	14,6
DAVKI NA PLAČILNO LISTO IN DELOVNO SILO	0,2	0,7	1,2	1,3	1,4	1,6	1,7
Davek na izplačane plače	0,0	0,5	1,1	1,2	1,3	1,5	1,6
Posebni davek na določene prejemke	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
DAVKI NA PREMOŽENJE	0,5	0,5	0,6	0,8	0,7	0,6	0,7
DOMAČI DAVKI NA BLAGO IN STORITVE	12,4	12,6	13,1	13,7	15,3	14,0	14,0
DAVKI NA MEDNARODNO TRGOVINO IN TRANSAKCIJE	3,3	2,8	1,9	1,4	1,2	0,9	0,6
DRUGI DAVKI	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
NEDAVČNI PRIHODKI	1,6	2,1	1,9	2,5	2,0	2,6	3,1
KAPITALSKI PRIHODKI	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2
DONACIJE	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2
SREDSTVA PREJETA IZ PRORAČUNA EU	-	-	-	-	-	-	-

Nadaljevanje na naslednji strani

Tabela 11b: Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS - IMF

BILANCA PRIHODKOV	delež v primerjavi z BDP v %						
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
					Ocena	Napoved	
I. SKUPAJ PRIHODKI	40,6	42,6	42,8	43,3	43,7	43,2	42,5
DAVČNI PRIHODKI	37,4	39,4	39,0	39,4	39,9	38,8	38,3
DAVKI NA DOHODEK IN DOBIČEK	7,4	7,9	8,1	8,1	9,4	8,9	8,7
Dohodnina	6,0	6,1	6,1	6,0	6,1	5,6	5,9
Davek od dobička pravnih oseb	1,4	1,8	2,0	2,2	3,2	3,2	2,8
PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST	14,5	14,4	14,3	14,4	14,3	14,1	14,0
DAVKI NA PLAČILNO LISTO IN DELOVNO SILO	1,8	1,8	1,9	1,9	1,6	1,3	0,7
Davek na izplačane plače	1,7	1,8	1,8	1,8	1,5	1,2	0,6
Posebni davek na določene prejemke	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
DAVKI NA PREMOŽENJE	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
DOMAČI DAVKI NA BLAGO IN STORITVE	12,6	14,0	13,7	14,2	13,8	13,8	14,1
DAVKI NA MEDNARODNO TRGOVINO IN TRANSAKCIJE	0,6	0,6	0,3	0,1	0,2	0,2	0,2
DRUGI DAVKI	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1
NEDAVČNI PRIHODKI	2,7	2,7	2,7	2,4	2,2	2,3	2,2
KAPITALSKI PRIHODKI	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,2	0,2
DONACIJE	0,3	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
SREDSTVA PREJETA IZ PRORAČUNA EU	-	-	0,7	1,1	1,3	1,8	1,8

Vir podatkov: Ministrstvo za finance, Bilten javnih financ, za obdobje 2006 do 2008 Globalna bilanca javnega financiranja v RS ob predlogu sprememb proračuna RS za leto 2007 in predlogu proračuna za leto 2008 (oktober 2006), SURS, preračuni UMAR.

Tabela 12a: Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS - IMF

		v mio SIT, tekoče cene									
BILANCA ODHODKOV		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2002	
II.	S K U P A J O D H O D K I	999.960	1.127.569	1.304.159	1.476.218	1.671.340	1.848.249	2.111.417	2.332.422	2.332.422	
	TEKOČI ODHODKI	464.035	530.932	611.832	694.701	765.951	863.813	1.004.446	1.118.538	1.118.538	
	PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM	193.687	234.452	284.769	312.605	350.639	387.501	456.410	514.924	514.924	
	PRISPEVKI DELODAJALCEV ZA SOCIALNO VARNOST	42.687	43.984	47.491	52.723	58.026	66.804	80.439	92.540	92.540	
	IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE	200.838	219.592	243.150	276.939	295.789	335.955	385.770	417.688	417.688	
	PLAČILA OBREŠTI	25.598	31.121	34.686	41.721	50.945	60.956	72.809	83.528	83.528	
	REZERVE	1225	1783	1736	10713	10552	12597	9018	9858	9858	
	TEKOČI TRANSFERJI	442.621	489.258	571.145	641.153	737.619	813.491	908.026	1.006.977	1.006.977	
	SUBVENCije	41.747	34.547	39.961	49.239	63.088	58.951	63.161	60.435	60.435	
	TRANSFERJI POSAMEZNIKOM IN GOSPODINSTVOM	391.785	444.184	519.109	573.820	648.071	731.077	821.358	910.391	910.391	
	DRUGI TEKOČI TRANSFERJI	9.090	10.527	12.076	18.094	26.460	23.463	23.507	36.151	36.151	
	INVESTICIJSKI ODHODKI - SKUPAJ	93.304	107.379	121.181	140.364	167.770	170.945	198.945	206.907	206.907	
	INVESTICIJSKI ODHODKI	57.376	63.643	67.637	82.206	109.476	111.003	127.996	128.733	128.733	
	INVESTICIJSKI TRANSFERJI	35.928	43.736	53.545	58.158	58.294	59.942	70.949	78.174	78.174	
	PLAČILA SREDSTEV V PRORAČUN EU	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
III.	JAVNOFINANČNI PRESEŽEK / PRIMANJKLJAJ (I. - II.)	913	8.230	-34.081	-25.591	-23.297	-54.721	-63.193	-156.023	-156.023	

Nadaljevanje na naslednji strani

Tabela 12a: Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS - IMF

BILANCA ODHODKOV	v mio SIT, tekoče cene						v mio EUR	
	2003	2004	2005	2006	2007 *	2008 *	2007	2008
				Ocena	Napoved		Napoved	
II. SKUPAJ ODHODKI	2.555.894	2.768.427	2.941.756	3.164.271	3.346.521	3.504.960	13.965	14.626
TEKOČI ODHODKI	1.225.523	1.234.112	1.283.018	1.356.412	1.428.355	1.499.395	5.960	6.257
PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM	561.191	588.659	613.836	634.689	667.108	686.395	2.784	2.864
PRISPEVKI DELODAJALCEV ZA SOCIALNO VARNOST	101.585	111.690	113.235	114.862	118.974	122.738	496	512
IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE	451.440	429.861	453.690	512.580	542.822	580.093	2.265	2.421
PLAČILA OBREŠTI	92.661	91.933	89.183	83.521	82.537	83.592	344	349
REZERVE	18646	11969	13074	10.760	16.914	26.577	71	111
TEKOČI TRANSFERJI	1.097.369	1.249.909	1.341.642	1.425.096	1.493.159	1.579.908	6.231	6.593
SUBVENCije	69.470	77.571	91.362	98.256	110.017	128.856	459	538
TRANSFERJI POSAMEZNIKOM IN GOSPODINSTVOM	986.100	1.053.417	1.109.197	1.169.852	1.220.817	1.279.953	5.094	5.341
DRUGI TEKOČI TRANSFERJI	41.799	118.921	141.083	156.988	162.325	171.099	677	714
INVESTICIJSKI ODHODKI - SKUPAJ	233.002	243.769	248.658	308.580	349.007	341.019	1.456	1.423
INVESTICIJSKI ODHODKI	142.131	151.305	156.784	201.458	224.481	204.529	937	853
INVESTICIJSKI TRANSFERJI	90.871	92.464	91.874	107.122	124.526	136.490	520	570
PLAČILA SREDSTEV V PRORAČUN EU	-	40.637	68.438	74.183	76.000	84.638	317	353
III. JAVNOFINANČNI PRESEŽEK / PRIMANJKLJAJ (I. - II.)	-78.469	-85.371	-71.807	-78.490	-68.526	-61.720	-286	-258

Vir podatkov: Ministrstvo za finance, Bilten javnih financ, za obdobje 2006 do 2008 Globalna bilanca javnega financiranja v RS ob predlogu sprememb proračuna RS za leto 2007 in predlogu proračuna za leto 2008 (oktober 2006), SURS, preračuni UMAR.

Opomba: *Zaradi primerjave podatkov s preteklimi leti je napoved za leti 2007 in 2008 prikazana tudi v SIT po tečaju 1 EUR = 239,640 SIT.

Tabela 12b: Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS - IMF

BILANCA ODHODKOV	delež v primerjavi z BDP v %						
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
II. SKUPAJ ODHODKI	41,6	40,7	41,4	42,2	42,6	43,0	44,0
TEKOČI ODHODKI	19,3	19,2	19,4	19,9	19,5	20,1	20,9
PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM	8,1	8,5	9,0	8,9	8,9	9,0	9,5
PRISPEVKI DELODAJALCEV ZA SOCIALNO VARNOST	1,8	1,6	1,5	1,5	1,5	1,6	1,7
IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE	8,4	7,9	7,7	7,9	7,5	7,8	8,0
PLAČILA OBRESTI	1,1	1,1	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5
REZERVE	0,1	0,1	0,1	0,3	0,3	0,3	0,2
TEKOČI TRANSFERJI	18,4	17,7	18,1	18,3	18,8	18,9	18,9
SUBVENCJE	1,7	1,2	1,3	1,4	1,6	1,4	1,3
TRANSFERJI POSAMEZNIKOM IN GOSPODINSTVOM	16,3	16,0	16,5	16,4	16,5	17,0	17,1
DRUGI TEKOČI TRANSFERJI	0,4	0,4	0,4	0,5	0,7	0,5	0,5
INVESTICIJSKI ODHODKI - SKUPAJ	3,9	3,9	3,8	4,0	4,3	4,0	4,1
INVESTICIJSKI ODHODKI	2,4	2,3	2,1	2,4	2,8	2,6	2,7
INVESTICIJSKI TRANSFERJI	1,5	1,6	1,7	1,7	1,5	1,4	1,5
PLAČILA SREDSTEV V PRORAČUN EU	-	-	-	-	-	-	-
III. JAVNOFINANČNI PRESEŽEK / PRIMANJKLJAJ (I. - II.)	0,0	0,3	-1,1	-0,7	-0,6	-1,3	-1,3

Nadaljevanje na naslednji strani

Tabela 12b: Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS - IMF

BILANCA ODHODKOV	delež v primerjavi z BDP v %						
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	
					Ocena	Napoved	
II. SKUPAJ ODHODKI	43,5	44,0	44,1	44,4	44,8	44,1	43,3
TEKOČI ODHODKI	20,9	21,1	19,7	19,4	19,2	18,8	18,5
PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM	9,6	9,7	9,4	9,3	9,0	8,8	8,5
PRISPEVKI DELODAJALCEV ZA SOCIALNO VARNOST	1,7	1,7	1,8	1,7	1,6	1,6	1,5
IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE	7,8	7,8	6,9	6,9	7,3	7,2	7,2
PLAČILA OBRETI	1,6	1,6	1,5	1,3	1,2	1,1	1,0
REZERVE	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3
TEKOČI TRANSFERJI	18,8	18,9	19,9	20,3	20,2	19,7	19,5
SUBVENCije	1,1	1,2	1,2	1,4	1,4	1,5	1,6
TRANSFERJI POSAMEZNIKOM IN GOSPODINJSTVOM	17,0	17,0	16,8	16,8	16,6	16,1	15,8
DRUGI TEKOČI TRANSFERJI	0,7	0,7	1,9	2,1	2,2	2,1	2,1
INVESTICIJSKI ODHODKI - SKUPAJ	3,9	4,0	3,9	3,8	4,4	4,6	4,2
INVESTICIJSKI ODHODKI	2,4	2,4	2,4	2,4	2,9	3,0	2,5
INVESTICIJSKI TRANSFERJI	1,5	1,6	1,5	1,4	1,5	1,6	1,7
PLAČILA SREDSTEV V PRORAČUN EU	-	-	0,6	1,0	1,1	1,0	1,0
III. JAVNOFINANČNI PRESEŽEK / PRIMANJKLJAJ (I. - II.)	-2,9	-1,4	-1,3	-1,1	-1,1	-0,9	-0,8

Vir podatkov: Ministrstvo za finance, Bilten javnih financ, za obdobje 2006 do 2008 Globalna bilanca javnega financiranja v RS ob predlogu sprememb proračuna RS za leto 2007 in predlogu proračuna za leto 2008 (oktober 2006), SURS, preračuni UMAR.

Tabela 13: Kazalniki mednarodne konkurenčnosti

	Letne stopnje rasti v %												
	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006		2007
											Ocena	Napoved	
Efektivni tečaj tolarja¹													
Nominalno	-10,1	-4,9	-2,0	-5,1	-8,0	-5,7	-3,6	-0,4	-1,3	-0,7	0,2	0,2	0,2
Realno - deflator cene življenjskih potrebščin	-4,3	0,4	3,6	-0,8	-2,3	-0,3	1,7	3,2	0,1	-0,4	0,7	0,7	0,5
Realno - deflator stroški dela na enoto proizvoda ²	-5,5	3,6	2,8	2,1	-2,3	-0,2	0,8	2,8	2,7	-0,9	-2,3	-2,3	-0,2
Komponente stroškov dela na enoto proizvoda³													
V SIT nominalno	7,8	6,7	5,3	7,8	4,1	7,5	5,9	3,7	1,4	-0,1	-2,7	-2,7	0,4
V košari valut	-3,1	1,4	3,1	2,3	-4,2	1,4	2,1	3,2	0,1	-0,8	-2,5	-2,5	0,5
Stroški dela na zaposlenega - realno ⁴	4,6	2,9	2,7	3,2	2,6	1,9	1,9	1,6	3,8	2,7	2,9	2,9	3,0
Čiste plače in drugi prejemki	7,5	4,9	1,9	2,9	1,7	1,2	1,1	0,8	4,0	3,4	3,2	3,2	3,4
Davčna obremenitev plač ⁵	-1,6	-1,4	0,6	0,5	0,8	0,4	0,3	0,4	0,1	-1,4	-0,6	-0,6	-0,4
Produktivnost dela	6,6	4,5	5,3	1,7	7,4	2,7	3,4	3,4	6,0	5,3	8,5	8,5	5,4
Cene / devizni efektivni tečaj	-1,3	3,0	5,7	0,7	0,2	2,3	3,6	5,1	2,2	1,7	2,8	2,8	2,8

Viri podatkov: APP, BS, SURS, OECD, EC, ocena, napoved in preračuni UMAR.

Opombe:
¹Spremenjena metodologija izračuna efektivnega tečaja: tehtano geometrično povprečje valut 17 trgovinskih partneric, uteži so deleži partnerice v slovenskem izvozu (dvojno tehtanem) in uvozu proizvodov predelovalnih dejavnosti v povprečju let 2001-2003. Rast vrednosti pomeni apreciacijo tolarja in obratno.
²V predelovalnih dejavnostih, za podjeltja in organizacije (SRDAP).
³Samo domači faktorji.
⁴Deflacirani s cenami življenjskih potrebščin.
⁵Razmerje bruto plače in prispevki delodajalcev/čiste plače.

Tabela 15: Kazalniki trga dela

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006		2007	2008
												Ocena	Napoved		
KAZALNIKI TRGA DELA															
Stopnja aktivnosti (15-64 let)	68,0	66,7	68,7	68,8	67,7	67,8	68,3	67,8	67,1	69,8	70,9	71,3	71,4	71,4	71,6
moški	73,5	71,5	73,2	73,3	72,3	72,2	73,1	72,5	72,0	74,5	75,1	74,7	74,5	74,5	74,5
ženske	62,4	62,0	64,0	64,1	63,0	63,2	63,5	63,0	62,1	65,0	66,1	67,8	68,2	68,2	68,5
Stopnja aktivnosti (65 let in več)	6,5	8,9	10,3	9,8	7,2	7,9	8,7	7,3	6,5	8,7	5,5	5,3	5,9	5,9	6,0
Stopnja zaposlenosti (15-64 let)	62,9	61,9	63,5	63,3	62,5	62,9	63,9	63,4	62,6	65,3	66,0	66,6	66,7	66,7	66,9
moški	67,7	66,2	68,0	67,6	66,9	67,2	68,7	68,2	67,4	70,0	70,4	70,1	69,7	69,7	69,7
ženske	58,0	57,7	59,0	58,9	57,8	58,5	58,9	58,6	57,6	60,5	61,3	63,1	63,8	64,1	64,1
Stopnja zaposlenosti (55-64 let)	23,5	22,9	23,5	24,2	22,2	22,5	25,0	24,4	23,5	29,0	30,8	32,6	33,2	34,1	34,1
Stopnja anketne brezposelnosti (C1/A)	7,4	7,3	7,4	7,9	7,6	7,0	6,4	6,4	6,7	6,3	6,5	6,4	6,4	6,4	6,4
moški	7,7	7,5	7,1	7,7	7,3	6,8	5,9	5,9	6,4	5,9	6,1	5,4	5,5	5,5	5,6
ženske	7,0	7,0	7,6	8,1	7,9	7,3	7,0	6,8	7,1	6,9	7,1	7,7	7,4	7,4	7,4
mladi (15-24 let)	18,8	18,8	17,6	18,6	18,1	16,8	18,1	16,7	17,4	16,2	16,0	15,7	15,6	15,6	15,7
Stopnja registrirane brezpos. (C2/(B1+B2+C2))	13,9	13,9	14,4	14,5	13,6	11,8	11,2	11,3	10,9	10,3	10,2	9,8	9,5	9,5	9,1
moški	14,2	13,8	13,6	13,4	12,4	10,6	10,1	10,0	9,4	8,8	8,5	8,2	8,1	8,1	8,1
ženske	13,6	14,0	15,3	15,7	15,0	13,1	12,6	12,7	12,6	12,1	12,1	11,8	11,1	10,4	10,4
Struktura delovno aktivnih po anketi															
v agrarnem sektorju	10,4	10,2	12,7	11,5	10,1	10,0	10,4	9,2	8,4	9,9	9,1	8,5	8,1	8,1	7,8
v industriji in gradbeništvu	43,2	42,3	40,2	39,4	38,3	38,1	38,5	38,7	37,8	36,7	37,1	35,9	35,7	35,7	35,1
v stonivah	46,3	47,5	47,0	49,1	51,5	51,9	51,1	52,1	53,8	53,4	53,8	55,6	56,2	56,2	57,2

Virji podatkov: SURS, ZRSZ, ocene in napovedi UMAR.

Tabela 16: Tokovi formalno aktivnega prebivalstva med letom

	števila v tisoč, kazalniki v %													
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
												Ocena	Napoved	
FORMALNO AKTIVNO PREBIVALSTVO ob koncu leta (v tisoč)	873,1	867,0	871,1	868,3	880,5	906,5	909,2	906,9	896,7	898,2	906,1	909,6	921,2	921,4
Formalno delovno aktivni	746,4	742,5	742,5	741,7	766,2	801,9	804,9	807,3	800,7	807,4	813,6	821,7	835,8	838,9
Registrirani brezposelni	126,8	124,5	128,6	126,6	114,3	104,6	104,3	99,6	96,0	90,7	92,6	87,9	85,3	82,5
St. registrirane brezposelnosti ob koncu leta	14,5	14,4	14,8	14,6	13,0	11,5	11,5	11,0	10,7	10,1	10,2	9,7	9,3	9,0
Prilivi iz šol	25,7	25,6	25,3	24,7	25,0	24,9	21,3	26,2	21,8	21,9	21,5	23,8	23,5	23,6
od tega med brezposelne	22,1	21,1	17,9	18,6	19,6	20,5	21,9	21,4	25,4	26,0	21,7	19,2	16,9	14,4
- v % od generacije	86,3	82,4	70,8	75,3	78,5	82,4	102,6	81,9	116,9	118,4	100,6	80,6	72,0	61,0
Dodatno število delovnih dovoljenj za tužce	2,6	0,2	-2,9	-0,5	2,6	2,9	-6,4	2,1	3,5	-0,5	3,9	3,7	1,6	3,7
Dležje tužcev v formalno aktivnem prebivalstvu	4,5	4,7	4,6	4,0	4,3	4,4	4,2	3,9	4,4	4,4	4,6	4,9	5,0	5,0
Zaposleni, ki so izgubili delo	57,5	65,4	60,6	58,4	61,1	61,8	65,8	66,0	68,8	69,6	67,2	65,6	64,3	63,5
- na 100 formalno delovno aktivnih	7,7	8,8	8,1	7,8	8,1	7,7	8,2	8,2	8,6	8,6	8,3	8,0	7,8	7,6
Registrirani brezposelni, ki so dobili delo	60,0	54,6	56,1	55,4	62,4	60,2	52,7	52,2	50,5	54,3	53,9	56,0	56,7	57,5
- na 100 formalno delovno aktivnih	8,0	7,3	7,5	7,4	8,2	7,5	6,5	6,5	6,3	6,7	6,6	6,8	6,9	6,9
Upokojitve (-)*	11,5	14,8	15,1	14,8	15,0	15,3	15,5	15,9	16,1	16,4	16,7	19,5	20,8	21,8
od tega brezposelnih	3,4	7,1	3,8	4,9	5,0	7,0	7,6	6,9	5,0	4,3	3,3	3,6	3,4	2,9
Umrli (-)*	2,8	2,7	2,7	2,7	2,7	2,6	2,7	2,6	2,6	2,5	2,7	2,8	2,8	2,7
Drugi prilivi v formalno aktivnost (neto)**	-12,2	-14,6	-0,5	-9,5	2,3	-18,3	6,1	-12,2	-16,7	-1,1	1,9	-1,8	9,9	-2,5
od tega drugi, ki so dobili delo (neto)	0,4	12,0	13,6	8,8	27,7	6,3	33,4	20,6	25,4	40,9	31,4	27,7	33,4	17,7
drugi črtani brezposelni (-)	12,6	26,6	14,1	18,2	25,4	24,6	27,4	32,8	42,1	42,0	29,5	29,5	23,5	20,2
- na 100 registrirano brezposelnih	10,4	22,2	11,3	14,5	21,3	23,1	26,9	31,9	43,1	45,2	32,1	33,0	27,2	24,1
Izobrazbena sestava priliva iz šol (v %)														
- z nižjo izobrazbo ali manj	33,7	27,7	32,0	34,8	26,0	28,9	18,0	24,0	17,8	17,1	12,8	13,5	12,9	13,4
- s srednjo poklicno izobrazbo	26,6	27,8	28,2	19,8	18,9	18,5	19,4	15,4	16,4	14,9	18,0	17,2	15,8	13,5
- s srednjo splošno ali strokovno izobrazbo	20,0	21,8	16,7	22,0	30,3	26,0	31,3	29,4	29,1	31,1	31,9	32,1	32,9	33,2
- redni diplomanti	19,7	22,6	23,2	23,4	24,9	26,6	31,3	31,2	36,7	37,0	37,3	37,2	38,4	39,9

Viri podatkov: SURS, ZRSZ, ocene in napovedi UMAR.

Opombe: *ocena UMAR na podlagi podatkov SURS, ZPZ IN ZRSZ; **ocena za leto 2000 na podlagi primerljivih podatkov.

Tabela 17: Zaposlenost in produktivnost (po metodologiji nacionalnih računov)

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
												Ocena	Napoved	
DELOVNO AKTIVNI po metodologiji nacionalnih računov (tisoč)*	912,4	893,8	876,6	875,1	887,7	894,8	898,9	912,5	908,8	913,5	916,2	924,0	930,9	939,6
Letna rast (v %): Skupaj**	1,0	-2,0	-1,9	-0,2	1,4	0,8	0,5	-0,3	-0,4	0,5	0,3	0,9	0,8	0,9
Proizvodne dejavnosti (A-F)	0,4	-5,0	-2,6	-1,5	-0,5	-0,2	-0,7	-1,9	-2,2	-1,3	-1,0	-1,1	-1,0	-1,0
Pritežno tržne storitve (G-K)**	1,9	0,8	-3,0	1,5	1,6	2,4	1,3	1,5	0,6	1,8	1,2	3,0	2,2	2,6
Javne in osebne storitve (L-P)	1,4	2,5	2,2	1,0	6,6	0,8	2,0	0,8	2,2	2,7	1,7	1,7	2,1	2,3
A Kmetijstvo, lov, gozdarstvo	0,0	-6,4	-2,4	-3,4	-4,2	-3,2	-3,3	-2,7	-3,5	-2,4	-2,4	-2,4	-2,8	-2,7
B Ribištvo	-33,3	2,3	-7,0	-3,0	-1,0	-3,7	-2,5	42,5	1,3	-0,2	1,5	-3,0	0,0	0,0
C Rudarstvo	1,2	-17,7	-2,6	-3,0	-4,8	-15,9	-6,8	-5,9	-5,2	-8,9	-4,6	-4,6	-6,1	-6,1
D Predelovalne dejavnosti	-1,3	-5,3	-3,4	-1,0	-0,6	0,0	0,4	-1,9	-2,2	-0,9	-1,9	-2,2	-1,3	-1,4
E Oskrba z elektriko, plinom, vodo	2,5	-0,1	-5,7	-1,7	0,5	-3,6	-0,5	0,2	-0,6	-1,6	0,9	-1,9	0,3	-0,5
F Gradbeništvo	9,8	0,6	1,2	0,0	7,5	6,6	0,0	-1,0	-0,1	-0,5	4,2	4,8	2,1	2,1
G Trgovina, popravila motornih vozil	1,9	1,8	-4,9	-1,0	-0,2	1,5	-0,3	0,7	-0,1	0,1	0,5	2,9	0,2	1,8
H Gostinstvo	0,9	-1,6	-0,7	2,3	2,4	7,3	-0,5	-0,6	-0,8	0,4	3,0	2,8	1,1	1,3
I Promet, skladiščenje, zveze	-2,8	-0,8	-1,6	1,7	0,6	1,3	1,5	1,3	-0,4	-1,4	1,4	3,4	0,9	0,7
J Finančno posredništvo	2,9	1,3	4,0	4,4	1,5	4,0	2,6	1,8	-0,9	2,7	2,7	2,8	1,6	1,5
K Nepremičnine, najem, poslovne storitve**	7,6	1,4	-3,6	4,9	5,4	2,1	4,4	4,0	3,1	6,1	1,0	3,1	5,6	5,2
L Javna uprava, obramba, soc. zavarovanje	-0,3	5,8	7,6	1,1	3,8	4,2	3,5	2,8	3,9	4,9	-0,2	1,3	1,7	1,7
M Izobraževanje	2,6	2,7	4,2	0,8	1,5	1,9	1,4	1,7	1,5	1,6	2,3	0,9	1,7	1,7
N Zdravstvo in socialno varstvo	1,4	-0,6	-1,7	-0,4	3,9	0,5	1,7	2,3	2,4	2,9	2,7	1,9	3,0	3,5
O Druge javne, skupne in osebne storitve	1,8	2,7	-3,6	3,4	27,2	-5,4	1,0	-6,0	1,6	0,7	2,0	3,6	2,2	2,3
P Zasebna gospodinjstva	-	7,3	7,3	7,3	7,6	11,1	12,2	-10,3	-34,1	-8,1	5,9	-0,9	0,6	0,6
PRODUKTIVNOST DELA														
milo SIT (tekoče cene)	2,6	3,1	3,6	4,0	4,4	4,8	5,3	5,9	6,4	6,9	7,2	7,6	8,1	8,6
v EUR (tekoče cene)	17,212	18,288	19,913	21,440	22,801	23,440	24,585	25,944	27,372	28,743	30,145	31,855	33,997	35,956
Realna*** letna rast (v %)*	3,0	5,9	6,9	4,1	3,9	3,3	2,2	3,8	3,1	3,9	3,7	3,8	3,5	3,2

Vir podatkov: SURS, ocena, napovedi in preračuni: UMAR.

Opombe: *od leta 2002 dalje upoštevana tudi zaposlenost po pogodbenem delu in avtorskih pogodbah; **v letu 2002 ni upoštevano povečanje zaposlenosti po pogodbenem delu in avtorskih pogodbah; ***realne stopnje rasti iz podatkov v SIT.

Tabela 18a: **Bruto domači proizvod, bruto nacionalni dohodek, spremembe z revizijo, 2002-2005**

Tekoče cene, mio SIT				
	2002	2003	2004	2005
BRUTO DOMAČI PROIZVOD	0	0	20.551	62.447
PROIZVODNI PRISTOP				
Proizvodnja v osnovnih cenah			28.149	
Minus: vmesna potrošnja v kupčevih cenah			4.540	
Bruto dodana vrednost v osnovnih cenah			23.609	
Plus: davki na proizvode in storitve			-3.058	
Minus: subvencije na proizvode in storitve				
IZDATKOVNI PRISTOP				
Končna potrošnja	64	144	-14.534	11.520
Gospodinjstva	64	144	-22.961	3.894
NPISG				-362
Država			8.427	7.989
Bruto investicije			34.584	63.862
Bruto investicije v osnovna sredstva			30.731	-8.520
Spremembe zalog in vrednostni predmeti			3.853	72.382
Saldo menjave s tujino	-64	-144	501	-12.936
Izvoz blaga in storitev	-98	27	213	26.701
Minus: uvoz blaga in storitev	-34	171	-289	39.637
DOHODKOVNI PRISTOP				
Sredstva za zaposlene		-31.790	-32.849	
Bruto poslovni presežek in raznovrstni dohodek		31.791	69.302	
Davki na proizvodnjo in uvoz			12.503	
Minus: subvencije			28.404	
BRUTO DOMAČI PROIZVOD	0	0	20.551	62.447
Plus: prilivi primarnih dohodkov iz tujine	-401	-7.571	-12.759	-6.321
Minus: odlivi primarnih dohodkov v tujino	2.851	3.137	4.935	14.648
BRUTO NACIONALNI DOHODEK	-3.252	-10.708	2.856	41.477

Vir podatkov: SURS, preračuni UMAR.

Tabela 18b: **Bruto domači proizvod po proizvodni strani, spremembe z revizijo, 2004 in 2005**

	realne stopnje rasti v %			
	2004		2005	
	pred revizijo	po reviziji	pred revizijo	po reviziji
A Kmetijstvo, lov, gozdarstvo	10,8	17,1	-3,7	-5,2
B Ribištvo	-4,3	-16,9	-4,2	9,5
C Rudarstvo	2,5	2,5	2,3	-0,2
D Predelovalne dejavnosti	4,2	4,1	3,2	2,8
E Oskrba z elektriko, plinom, paro in vodo	3,1	0,8	-0,8	6,6
F Gradbeništvo	0,9	1,3	3,8	4,0
G Trgovina in popravila motornih vozil	3,5	3,1	4,4	4,0
H Gostinstvo	0,4	-0,1	2,9	0,7
I Promet, skladiščenje in zveze	0,8	0,1	4,8	9,0
J Finančno posredništvo	14,8	17,2	12,7	10,4
K Nepremičnine, najem in poslovne storitve	3,8	4,7	3,7	3,6
L Javna uprava, obramba, obvezno socialno zavarovanje	5,8	7,3	3,4	2,3
M Izobraževanje	2,7	2,7	2,7	3,0
N Zdravstvo in socialno skrbstvo	3,5	3,7	3,8	2,9
O Druge javne, skupne in osebne storitve	3,6	5,7	4,1	5,8
P Zasebna gospodinjstva z zaposlenim osebjem	-8,1	-8,1	5,3	5,9
Skupaj bruto dodana vrednost, osnovne cene	4,1	4,5	3,7	3,9
Davki na proizvode in storitve	4,6	4,2	4,6	4,8
Minus: subvencije po proizvodih in storitvah	4,5	7,1	-1,7	-0,6
Bruto domači proizvod	4,2	4,4	3,9	4,0

Vir podatkov: SURS, preračuni UMAR.

Tabela 18c: **Bruto domači proizvod po izdatkovni strani, spremembe z revizijo, 2004 in 2005**

	realne stopnje rasti v %			
	2004		2005	
	pred revizijo	po reviziji	pred revizijo	po reviziji
BRUTO DOMAČI PROIZVOD	4,2	4,4	3,9	4,0
Domače povpraševanje	4,6	4,9	1,6	2,0
Gospodinjstva	3,3	2,8	3,3	3,6
NPISG	-3,7	-3,7	-0,3	-2,2
Država	2,9	3,4	3,0	2,2
Bruto investicije v osnovna sredstva	5,9	7,9	3,7	1,5
Spremembe zalog*	0,9	1,0	-1,7	-0,6
Saldo menjave s tujino*	-0,4	-0,5	2,3	2,0
Izvoz blaga in storitev	12,5	12,5	9,2	10,5
Uvoz blaga in storitev	13,2	13,4	5,3	7,0

Vir podatkov: SURS, preračuni UMAR.

Opomba: *Kot prispevek k realni rasti BDP (v odstotnih točkah).

<p>Zbirka Delovni zvezki</p>	<p>12/2006: Reforma Pakta stabilnosti in rasti, M. Bednaš 11/2006: Firm of Private Value: What is Behind the Creation of Multiple Blockholder Structure?, A. Brezigar Masten, A. Gregorič, K. Zajc 10/2006: Dejavnosti slovenskega gospodarstva v luči poslovanja gospodarskih družb v letu 2005, uredila R. Kmet Zupančič 9/2006: Denarni prejemki prebivalcev v javnem financiranju Slovenije, uredila M. Kersnik 8/2006: Vzorci trošenja gospodinjstev v Sloveniji in Evropski uniji, A. Tršelič Selan 7/2006: Metodološke značilnosti ankete o porabi gospodinjstev v Sloveniji in Evropski uniji, A. Tršelič Selan 6/2006: Metodologija izračuna indeksa razvojne ogroženosti za obdobje od 2007 do 2013, J. Pečar, D. Kavaš 5/2006: Spremembe na trgu dela v Sloveniji v obdobju 1995–2005, uredila: A. Kajzer 4/2006: Podjetniška aktivnost in podjetniško okolje v Sloveniji, L. Žakelj 3/2006: Poslovanje gospodarskih družb v letu 2004, J.M. Novak 2/2006: Does Exporting Boost Capital Investments? The Evidence from Slovenian Manufacturing Firms' Balance Sheets; M. Ferjančič, A. Burger 1/2006: Ključni sektorji slovenskega gospodarstva: Kvantitativni in kvalitativni pristop s poudarkom na primeru predelovalnih dejavnosti, G. Kovačič, T. Jagrič</p> <hr/> <p>14/2005: Pojem fleksibilnosti trga dela in stanje na trgu dela v Sloveniji, A. Kajzer 13/2005: Analiza uspešnosti napovedi UMAR, M. Ferjančič 12/2005: Izhodišča za ciljni razvojni scenarij Strategije razvoja Slovenije, uredili: M. Bednaš, A. Kajzer 11/2005: Dejavnosti slovenskega gospodarstva v luči poslovanja gospodarskih družb v letu 2004, M. Koprivnikar Šušteršič, M. Kovač, G. Kovačič, J. Kušar, J. Povšnar, A. Vidrih, E. Zver 10/2005: Srednjeročne in dolgoročne projekcije demografskega razvoja Slovenije in njegovih socialno ekonomskih komponent, T. Kraigher 9/2005: Regije 2005 – izbrani socio-ekonomski kazalniki po regijah, J. Pečar 8/2005: Analiza stroškov podjetij ob uvedbi dvojnega označevanja cen in pri prevzemu evra, M. Koprivnikar Šušteršič, B. Vasle 7/2005: Analiza ekonomske upravičenosti začasne uvedbe vinjet v Sloveniji, J. Povšnar, M. Ferjančič, J. Kušar 6/2005: Izzivi makroekonomski politik do prevzema evra, B. Vasle, M. Bednaš, J. Šušteršič, A. Kajzer</p>
<p>Pomladansko / Jesensko poročilo</p>	<p>Pomladansko poročilo 2006 Jesensko poročilo 2006</p>
<p>Zbirka Analize, raziskave in razvoj</p>	<p>Strategija razvoja Slovenije (SRS 2006–2013), 2005 Poročilo o razvoju 2006, 2006 Slovenia – On the Way to the Information Society, 2004 Slovenija v novem desetletju: trajnost, konkurenčnost, članstvo v EU – povzetek Slovenija v novem desetletju: trajnost, konkurenčnost, članstvo v EU (SGRS 2001–2006)</p>
<p>IB revija</p>	<p>IB revija 3/2006 VSEBINA: <i>Nataša Kump, Tine Stanovnik:</i> Vpliv pokojninske reforme na socialno-ekonomski položaj upokoјencev in starejšega prebivalstva v Sloveniji. <i>Mitja Čok, Nada Stropnik:</i> Ocena vpliva otroškega dodatka in denarne socialne pomoči na dohodkovni položaj gospodinjstev z uporabo statističnega mikrosimulacijskega modela za Slovenijo. <i>Črt Kostevc:</i> Učinek izvoza na produktivnost: vpliv večjega trga ali trajna rast produktivnosti? <i>Štefan Bojnec, Matjaž Novak:</i> Cenovna konkurenčnost slovenske zunanje trgovine. <i>Boris Gramc:</i> Kriza nemškega družbenoekonomskega sistema in nevarnosti za Slovenijo. <i>Alenka Kajzer:</i> Položaj žensk na trgu dela v Sloveniji. Predstavitve <i>Maja Kersnik:</i> Neformalna socialna omrežja prebivalcev Slovenije. <i>Ana Murn:</i> Poročilo o razvoju 2006</p>

Naročilna	*Naročilna obsega en tiskani in en brezplačni izvod v e-verziji (publikacij, ki so na voljo v e-verziji). Vsak naslednji izvod v eni ali drugi verziji se obračuna dodatno. Pri naročilih na izvod v e-verziji (brez tiskane verzije) imate 10 % popusta.					
Popusti	Na količino – po dogovoru (pri naročilu večjega števila izvodov ene publikacije do 25 %), za naročilo na več mesečnih zbirk (na dve zbirki 20 % in 25 % za naročilo na vsaj tri).					
Naročilo in informacije	UMAR, Gregorčičeva 27, 1000 Ljubljana; telefon 01-478-1043; fax 01-478-1070. Naročene publikacije in račun vam bomo poslali po pošti. E-pošta: publicistika.umar@gov.si ; za informacije o ostalih publikacijah se lahko obrnete na naš spletni naslov: http://www.gov.si/umar/public.php					
Obnavljanje	Naročilo se avtomatično obnavlja za naslednje leto.					
Odpoved	Odpoved naročilne velja po izteku leta, za katero je bila obnovljena. Odpoved mora biti posredovana pisno, najkasneje do konca koledarskega leta.					
Naziv ustanove in ime kontak. osebe, oz. ime naročnika in tel. št.						
Naslov naročnika					E-naslov	
ID za DDV		Zavezanec za DDV	☐ DA	☐ NE	Datum:	
Želim koristiti tudi naslednje brezplačne možnosti:						
prejemati brezplačen e-izvod publikacije na e-naslov (poleg izvoda, ki ga prejmem po navadni pošti)						☐
prejemati geslo na svoj elektronski naslov (ob spremembi gesla)						☐
prejemati obvestila o izdaji novih publikacij						☐
Periodika						
		SIT	EUR	Vpišite število izvodov*		
				tiskani	e-izvod	
Ekonomsko ogledalo. 11 števil letno. Cena za en izvod 1.500 SIT / 6,26 EUR.		16.000	66,77			
Slovenian Economic Mirror. 11 števil letno. Cena za en izvod 1.500 SIT / 6,26 EUR.		16.000	66,77			
Pomladansko / Jesensko poročilo. Letna naročilna za eno publikacijo 2.500 SIT / 10,43 EUR.		5.000	20,86			
Spring / Autumn Report. Letna naročilna za eno publikacijo 3.500 SIT / 14,61 EUR.		7.000	29,21			
Poročilo o razvoju		3.000	12,52			
Development Report		3.000	12,52			
Zbirka Delovni zvezki (za posamezne teme se lahko obrnete na spletno stran oz. gornje naslove in tel. številke; cena po ceniku velja za en izvod).		2.200	9,18			
IB revija. Štiri številke letno. Enojna številka stane 3.000 SIT / 12,52 EUR, dvojna številka stane 4.000 SIT / 16,69 EUR.		10.000	41,73			
Info IMAD / UMAR Info. 1 izvod brezplačno. Koristne informacije o UMAR. Slovensko, angleško.						
V primeru, da ne naročate celotne zbirke, vpišite izbrano publikacijo:						
Knjižne izdaje						
		SIT	EUR	Vpišite število izvodov*		
				tiskani	e-izvod	
Socialni razgledi 2006 (knjiga ali CD)		3.834,24	16			
Socialni razgledi 2006 (knjiga in CD)		4.792,80	20			
Social Overview 2006 (knjiga ali CD)		6.230,64	26			
Social Overview 2006 (knjiga in CD)		9.585,60	40			
Poročilo o človekovem razvoju Slovenija 2002–2003 (knjiga in CD).		2.500	10,43			
Poročilo o človekovem razvoju Slovenija 2002–2003 (knjiga ali CD).		1.900	7,93			
Human Development Report Slovenia 2002–2003 (knjiga in CD).		5.000	20,86			
Human Development Report Slovenia 2002–2003 (knjiga ali CD).		4.300	17,94			
Strategija razvoja Slovenije (SRS 2006–2013)		1.500	6,26			
Slovenia's Development Strategy (SDS 2006–2013)		2.000	8,35			
M. Stare, R. Kmet Zupančič, M. Bučar: Slovenia – On the Way to the Information Society , 2004		4.600	19,20			
Slovenija v novem desetletju: trajnost, konkurenčnost, članstvo v EU (SGRS 2000–2006) – povzetek		1.000	4,17			
Slovenia in the New Decade: Sustainability, Competitiveness, Membership in the EU – summary		1.500	6,26			
Slovenija v novem desetletju: trajnost, konkurenčnost, članstvo v EU (SGRS 2000–2006)		3.500	14,61			
Slovenia in the New Decade: Sustainability, Competitiveness, Membership in the EU		7.000	29,21			
B. Radej, A. Pirc Velkavrh, L. Globevnik: Indikatorji o okolju in razvoju/Indicators on environment and development , 1999		1.880	7,85			/
J. Seljak: Kazalec uravnoteženega razvoja / Sustainable Development Indicators , 2001		3.000	12,52			/
Matija Rojec: Prestrukturiranje z neposrednimi tujimi investicijami: Slovenija/Restructuring with foreign direct investment: The Case of Slovenia , 1998.		2.000	8,35			/
Za ostale knjižne izdaje se lahko obrnete na spletno stran oz. gornje naslove in tel. številke (vpišite izbrano knjižno izdajo):						
Cene v evrih so preračunane po centralnem paritetnem tečaju 1 euro = 239,640 SIT in so informativnega značaja.						
Davek	8,5-odstotni DDV ni vključen v ceni.					23. november 2006